

PLA DE GESTIÓ NATURA 2000

COSTA DE LLEVANT DE MALLORCA

ZEC/ZEPA ES0000080 Cap Vermell

ZEC ES5310030 Costa de Llevant

ZEC ES5310096 Punta de n'Amer

ZEC ES5310097 Àrea marina Costa de Llevant

ZEC ES5310098 Cales de Manacor

ZEC ES5310099 Portocolom

ZEC ES5310100 Punta des Ras

Març de 2023

G CONSELLERIA
O MEDI AMBIENT
I TERRITORI
B

PLA DE GESTIÓ NATURA 2000

COSTA DE LLEVANT DE MALLORCA

1.	INFORMACIÓ GENERAL	3
1.1.	Àmbit d'aplicació.....	3
1.2.	Característiques físiques i usos	7
1.3.	Règim de propietat i competències en la gestió	18
1.4.	Relació amb altres àrees protegides	20
1.5.	Relació amb altres normes sectorials.....	20
1.6.	Marc legal.....	22
2.	HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI I ESPÈCIES SILVESTRES.....	30
2.1.	Hàbitats	31
2.2.	Flora.....	35
2.3.	Fauna	37
2.4.	Elements clau per a la gestió	45
2.5.	Estat de conservació, pressions i amenaces dels elements clau	53
3.	MESURES DE GESTIÓ	69
3.1.	Objectius	69
3.2.	Mesures.....	72
3.3.	Calendari d'actuacions i valoració econòmica	95
3.4.	Possibles línies de finançament.....	109
4.	AVALUACIÓ DE REPERCUSSIONS AMBIENTALS	111
4.1.	Règim general.....	111
4.2.	Tramitació simplificada de determinats projectes	111
5.	NORMES REGULADORES	113
5.1.	Disposicions generals.....	113
5.2.	Regulació de les activitats d'ús públic	113
5.3.	Activitat agrícola i ramadera	120
5.4.	Activitat forestal	121
5.5.	Activitat cinegètica.....	123
5.6.	Manteniment i gestió de platges.....	124
5.7.	Activitats i projectes en zona dunar	126
5.8.	Activitats i projectes en l'àmbit marí	127
5.9.	Altres projectes o activitats	133
5.10.	Qualitat ambiental.....	134
6.	PROGRAMA DE SEGUIMENT.....	137
6.1.	Avaluació i revisió del pla de seguiment	137
6.2.	Objectius i indicadors de seguiment	137
6.3.	Indicadors del grau d'execució del pla	138
6.4.	Indicador causal de no implementació de les mesures del pla	138
6.5.	Indicadors del grau de compliment dels objectius del pla	139
6.6.	Estat de conservació dels elements clau	145
7.	ANNEXOS.....	148

1. INFORMACIÓ GENERAL

1.1. ÀMBIT D'APLICACIÓ

El present document constitueix el Pla de Gestió dels espais de la Xarxa Natura 2000 de la Costa del Llevant de Mallorca, identificats amb els codis i noms següents:

- ZEC/ZEPA ES0000080 Cap Vermell
- ZEC ES5310030 Costa de Llevant
- ZEC ES5310096 Punta de n'Amer
- ZEC ES5310097 Àrea marina Costa de Llevant
- ZEC ES5310098 Cales de Manacor
- ZEC ES5310099 Portocolom
- ZEC ES5310100 Punta des Ras

Tots aquests espais es troben inclosos en la llista actualitzada de Llocs d'Importància Comunitària (en endavant, LIC) de la regió biogeogràfica mediterrània¹ pel que hauran de ser declarats com a zones d'especial conservació (en endavant, ZEC). En conseqüència, aquest pla es referirà a espais ZEC i Zones d'Especial Protecció per a les Aus (en endavant, ZEPA), entenent que la declaració de la ZEC es produirà al mateix temps que s'aprovi el present pla de gestió que ara es redacta.

Tots aquests espais tenen reconeguda la continuïtat ecològica de l'ecosistema marí amb l'espai natural terrestre objecte de protecció, mitjançant informe de l'Instituto Español de Oceanografía del Ministerio de Economía, Industria y Competitividad de 29 de maig de 2017 (per als espais ES0000080 Cap Vermell, ES5310098 Cales de Manacor, ES5310100 Punta de Ras, ES5310097 Àrea Marina Costa de Llevant, ES5310030 Costa de Llevant i ES5310099 Portocolom) i de 20 de gener de 2020 (per a l'espai ES5310096 Punta de n'Amer), de conformitat amb l'article 6.4. de la Llei 42/2007, de 13 de desembre, del patrimoni natural i de la biodiversitat.

L'àmbit territorial del pla de gestió comprèn l'àrea delimitada pels següents espais de la Xarxa Natura 2000:

¹ Decisió d'execució (UE) 2020/96 de la Comissió, de 28 de novembre de 2019, pel qual s'adopta la decimotercera llista actualitzada de llocs d'importància comunitària de la regió biogeogràfica mediterrània. (DO L 28 de 31/01/2020)

Taula 1. Espais Natura 2000 inclosos en el pla de gestió.

CODI	NOM	FIGURA DE PROTECCIÓ	SUPERFÍCIE* (hectàrees)	COORDENADES GEOGRÀFIQUES PUNT CENTRAL (graus decimals)	
ES0000080	Cap Vermell	ZEC, ZEPA	76,31	Latitud:	39.664
				Longitud:	3.452
ES5310030	Costa de Llevant	ZEC	1.838,72	Latitud:	39.3773
				Longitud:	3.2482
ES5310096	Punta de n'Amer	ZEC	526,52	Latitud:	39.5812
				Longitud:	3.4021
ES5310097	Àrea marina Costa de Llevant	ZEC	1.998,88	Latitud:	39.485
				Longitud:	3.3177
ES5310098	Cales de Manacor	ZEC	585,27	Latitud:	39.492
				Longitud:	3.2861
ES5310099	Portocolom	ZEC	75,95	Latitud:	39.4221
				Longitud:	3.2665
ES5310100	Punta des Ras	ZEC	12,89	Latitud:	39.398
				Longitud:	3.2534
* Superfície recollida en els Formularis Normalitzats Natura 2000 (FND)					

Es tracta d'un total de **5.114,54** hectàrees (d'acord amb la informació continguda en els formularis normalitzats de dades (en endavant, FND)), repartides en set espais terrestres i marins de la Xarxa Natura 2000 que s'ubiquen en la Costa de Llevant de Mallorca.

- L'espai ES0000080 Cap Vermell es localitza al nord oest de l'illa de Mallorca, en el municipi de Capdepera, incloent l'àrea costanera que s'estén des de la zona de na Blanquerna, a la Punta des Morràs prop de la urbanització Font de sa Cala, fins a la zona d'Es Mollet al Cap Vermell.
- L'espai ES5310030 Costa de Llevant és una zona marina que s'estén al llarg d'uns 20 km al litoral oriental de Mallorca, des de la costa fins als 40 m de profunditat. Comprèn el litoral en els termes municipals de Manacor, Felanitx i Santanyí.
- L'espai ES5310096 Punta de n'Amer es localitza a l'est de l'illa de Mallorca, al municipi de Sant Llorenç des Cardassar, incloent tant superfície marina com terrestre. La part marina s'estén des del límit costaner (entre Cala Sa Nau i Sa Coma) cap al nord, el sud i l'est, endinsant-se al mar entre 0,6 - 1,9 km. L'àrea marina comprèn aigües amb profunditats inferiors als 50 m. La part terrestre s'estén, a partir de la zona de Cala Sa Nau, fins a la zona de Sa Coma, englobant la totalitat de la península.

- L'espai ES5310097 Àrea marina Costa de Llevant és un espai marí situat a la costa sud-oriental de Mallorca, enfront del litoral dels municipis de Felanitx i Manacor.
- L'espai ES5310098 Cales de Manacor es localitza al sud-est de l'illa de Mallorca, al municipi de Manacor, incloent l'àrea costanera que s'estén des de l'Estany d'en Mas, al costat de la urbanització de Cala Romàntica, fins a la zona de Cala Antena, al costat de la urbanització Cales de Mallorca.
- L'espai ES5310099 Portocolom és un espai marí situat a la costa sud-oriental de Mallorca, ocupant l'interior de la badia de Portocolom, al terme municipal de Felanitx.
- La ZEC ES5310100 Punta des Ras es localitza al sud-est de l'illa de Mallorca, al municipi de Felanitx, incloent la superfície costanera que s'estén des de la zona de Cala Brafi fins a la zona de Cala Sa Nau.

Taula 2. Situació i característiques generals dels espais Natura 2000 objecte de gestió.

CODI	NOM	TERME MUNICIPAL	% SUP. MARINA*	% SUP. TERRESTRE *	COTA MÀXIMA (m.s.n.m.)	COTA MÍNIMA (m.s.n.m.)
ES0000080	Cap Vermell	Capdepera	0	100	186	0
ES5310030	Costa de Llevant	Manacor, Felanitx i Santanyí	100	0	0	0
ES5310096	Punta de n'Amer	Sant Llorenç des Cardassar	62,12	37,88	32	0
ES5310097	Àrea marina Costa de Llevant	Manacor i Felanitx	100	0	0	0
ES5310098	Cales de Manacor	Manacor	0	100	62	0
ES5310099	Portocolom	Felanitx	100	0	0	0
ES5310100	Punta des Ras	Felanitx	0	100	24	0

En concret, l'àmbit territorial del pla de gestió quedaria inclòs en quatre hipotètics rectangles. Les coordenades UTM al fus 31N, projecció ETRS89, queden definides pels següents punts:

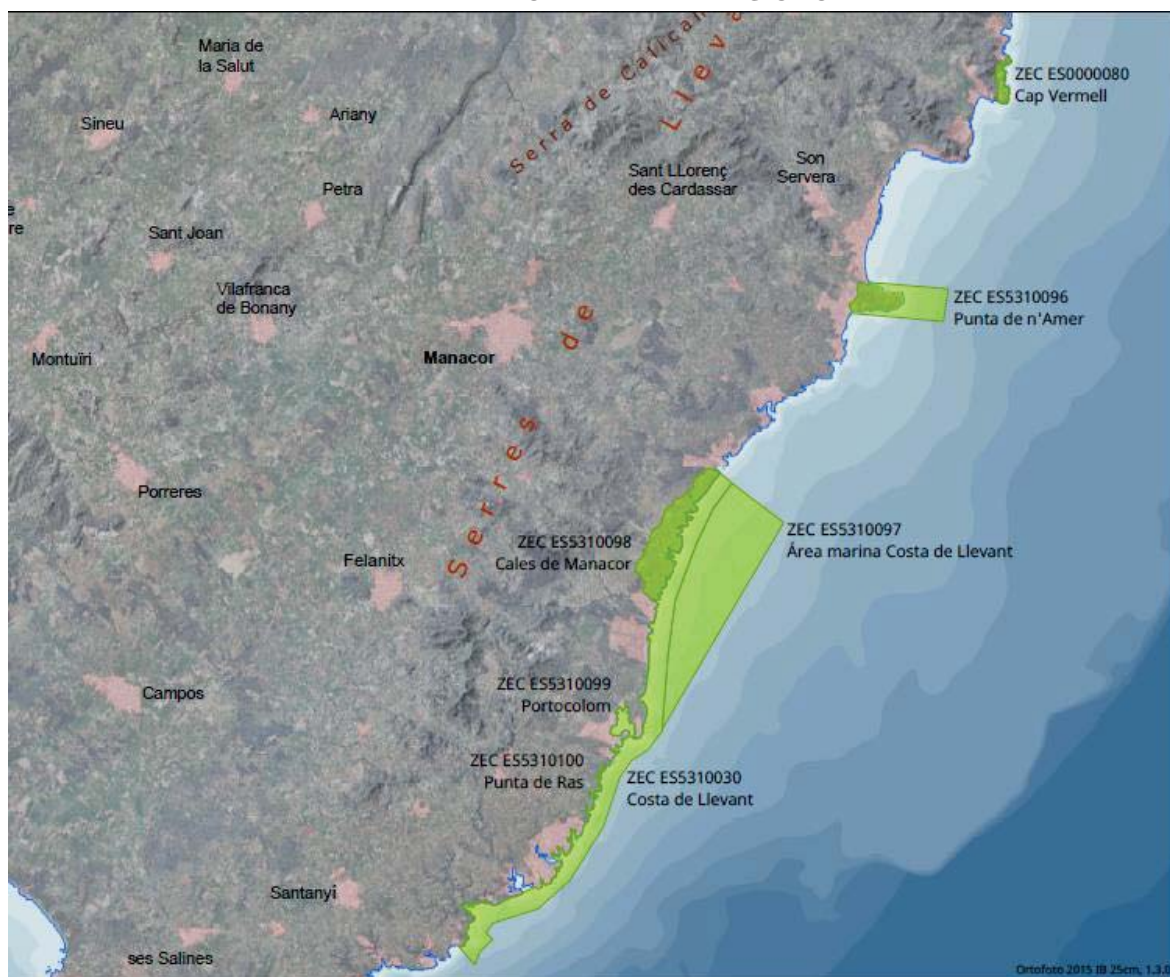
Taula 3. Coordenades de referència. Localització dels espais Natura 2000 objecte de gestió.

		XCOORD	YCOORD
ES0000080 Cap Vermell	Punt A	538696.20	4391286.81
	Punt B	539201.63	4391514.25
	Punt C	538999.46	4389543.08
	Punt D	538595.11	4389694.71
ES5310030 Costa de Llevant	Punt A	516577.41	4353234.52
	Punt B	515946.67	4353970.39

		XCOORD	YCOORD
	Punt C	516104.36	4355678.65
	Punt D	523095.10	4362879.64
	Punt E	526959.99	4373891.40
	Punt F	527388.70	4373462.70
	Punt G	524571.51	4363204.48
	Punt H	520590.71	4356835.19
ES5310096 Punta de n'Amer	Punt A	532909.04	4382012.19
	Punt B	536522.86	4381734.20
	Punt C	536320.69	4380293.73
	Punt D	532504.70	4380698.08
ES5310097 Àrea marina Costa de Llevant	Punt A	527431.46	4373497.15
	Punt B	529612.78	4371894.02
	Punt C	524514.27	4363221.29
	Punt D	525066.17	4368556.33
ES5310098 Cales de Manacor	Punt A	524165.13	4368542.52
	Punt B	523609.16	4368972.13
	Punt C	523305.90	4369881.90
	Punt D	526363.74	4374152.78
	Punt E	526919.71	4373925.33
ES5310099 Portocolom	Punt A	522937.41	4364246.25
	Punt B	522490.63	4363852.04
	Punt C	522359.23	4362905.92
	Punt D	523357.91	4362879.64
ES5310100 Punta des Ras	Punt A	521941.24	4361618.15
	Punt B	521435.81	4360405.12
	Punt C	521890.70	4360480.93
	Punt D	522092.87	4361390.70

En l'Annex I d'aquest pla de gestió s'inclouen plànols amb la delimitació precisa dels espais que formen part de l'àmbit de gestió. No obstant això, a continuació, s'adjunta una imatge amb l'àmbit territorial del pla.

- ÀMBIT TERRITORIAL DEL PLA DE GESTIÓ -

1.2. CARACTERÍSTIQUES FÍSiques I USOS

1.2.1. Descripció de les ZEC

En relació amb la geologia de l'espai, les ZEC ES5310096 Punta de n'Amer, ES5310098 Cales de Manacor i ES5310100 Punta des Ras se situen en zones costaneres sobre promontoris calcaris del miocè superior -calcàries oolítiques, estromatòlites i d'origen escullós- que conformen l'illa de Mallorca. Per la seva banda, l'espai ES0000080 Cap Vermell engloba una petita zona escarpada de la costa est de Mallorca en la qual dominen calcàries del juràssic, en concret, dolomies triturades amb calcàries a la part central i margues amb intercalacions de calcàries detrítiques i oolítiques en el resta. El domini calcari en els espais esmentats anteriorment ha donat lloc al desenvolupament de nombroses coves a la zona, tal és el cas de la Cova de Sa Coma / Ses Pedreres en l'espai ES5310096 Punta de n'Amer, les nombroses coves de l'espai

ES5310098 Cales de Manacor o les Coves d'Artà a l'interior de l'espai ES0000080 Cap Vermell.

Pel que fa a la hidrologia, els tres espais esmentats s'assenten sobre masses d'aigua subterrània de diversa entitat (1820M2 Cala d'Or, 1820M3 Portocristo i 1817M1 Capdepera). A més, els espais ES5310098 Cales de Manacor i ES0000080 Cap Vermell alberguen alguns torrents d'escàs recorregut. D'altra banda, l'àmbit marí de l'espai ES5310096 Punta de n'Amer comprèn una petita part de la plataforma continental que es desenvolupa al voltant de l'illa de Mallorca, amb profunditats inferiors als 50 m. Els fons són de caràcter rocós al voltant de la costa, amb presència de sorres i graves a major profunditat.

Quant a hàbitats marins, l'espai ES5310030 Costa de Llevant comprèn una zona litoral amb una costa que manté el seu estat natural donada la limitació de l'activitat turística i escassa urbanització. Al paratge d'aquesta ZEC alternen els penya-segats rocosos costaners amb petites cales amb praderies de *Caulerpa prolifera*, fons rocosos amb poca inclinació en què es desenvolupen les comunitats dominades per *Cystoseira stricta* i *Cystoseira balearica*, praderies de *Posidonia oceanica*, sorres i fons detrítics costaners. Els fons de *Posidonia oceanica*, hàbitat prioritari de l'Annex I de la Directiva 92/43/CEE de Consell, de 21 de maig de 1992, relativa a la conservació dels hàbitats naturals i de la fauna i flora silvestres (en endavant, Directiva Hàbitats) són molt extensos en aquesta zona i es troben en diferents estats de conservació.

Per altra banda, la ZEC ES5310097 Àrea marina Costa de Llevant és un espai marí situat a la costa sud-oriental de Mallorca, enfront del litoral dels municipis de Felanitx i Manacor. La qualitat i importància d'aquesta zona es basa en la presència d'hàbitats inclosos en l'Annex I de la Directiva Hàbitats, com l'hàbitat prioritari 1120* Praderies de *Posidonia oceanica*. Es cita en aquest espai la presència del dofí mular (*Tursiops truncatus*) i tortuga babaua (*Caretta caretta*).

A més, la ZEC ES5310099 Portocolom és un espai marí situat a la costa sud-oriental de Mallorca, ocupant l'interior de la badia de Portocolom. La qualitat i importància d'aquesta zona es basa en la presència d'hàbitats inclosos en l'Annex I de la Directiva Hàbitats, com l'hàbitat prioritari 1120* Praderies de *Posidonia oceanica* i l'hàbitat 1160 Grans cales i badies poc profundes amb una extensa praderia de *Caulerpa prolifera*.

Pel que fa al patrimoni històric i cultural existent en l'àmbit territorial del pla, és destacable la presència del Talaiot de s'Heretat i la Talaia Vella en l'espai ES0000080 Cap Vermell, o la fortalesa de sa Punta de n'Amer, a l'espai ES5310096 Punta de n'Amer. També destaca la presència de jaciments arqueològics en forma de coves o restes prehistòriques existents en els quatre espais terrestres Natura 2000.

Des del punt de vista socioeconòmic, els espais inclosos dins el pla de gestió es troben propers a importants àrees turístiques de la costa llevantina de Mallorca, veient-se afectats per la forta pressió turística que hi ha durant el període estival. En l'àmbit marí l'activitat turística i pesquera són les de major rellevància.

Pel que fa a l'estat de conservació dels hàbitats de presència contrastada en les ZEC objecte del pla de gestió, cal indicar que, en general, l'estat de conservació és bo o excel·lent, a excepció dels hàbitats dunars, principalment l'hàbitat 2110 Dunes mòbils embrionàries que és el que es troba en un pitjor estat, a causa principalment de la pressió turística que pateix. Així i tot, les necessitats de conservació detectades en relació als hàbitats d'interès comunitari presents tenen a veure amb la necessitat d'incrementar el nivell de coneixement sobre la seva situació i el seu estat de conservació a la zona per poder realitzar un diagnòstic que permeti desenvolupar una gestió adequada dels espais objecte de gestió. En l'apartat 2.5. del present pla de gestió s'analitza l'estat de conservació, les pressions i les amenaces dels hàbitats i les espècies, que s'han agrupat en elements clau.

Els processos i serveis ressenyables dels ecosistemes són els següents:

- Connectivitat de praderies de *Posidonia oceanica*

La *Posidonia oceanica* és present a gairebé tot el litoral de les Illes Balears i en totes les ZEC marines considerades en el present pla. La seva extensió supera, en la majoria dels casos, els límits de les ZEC, pel que la seva integritat ha de ser mantinguda evitant, en el possible, la fragmentació de l'hàbitat.

La seva absència en certes zones pot ser deguda tant a l'existència d'àrees naturals no propícies per al desenvolupament d'aquest hàbitat com a l'impacte d'actuacions humanes (extracció de sorra, contaminació, barreres en la dinàmica litoral natural, pesca d'arrossegament, etc.).

La seva presència suposa una protecció de la costa per evitar de l'erosió, i preservar la transparència de l'aigua, generació de sorres biogèniques de qualitat, segrest de carboni a llarg termini i oxigenació neta de les aigües, entre altres. Per això, les mesures de gestió proposades en el pla per a aquest hàbitat estan encaminades a evitar que les actuacions puguin provocar pèrdua de connectivitat per fragmentació o destrucció de les praderies.

- Connectivitat per a les espècies dofí mular (*Tursiops truncatus*) i tortuga babaua (*Caretta caretta*)

La mobilitat d'aquestes dues espècies permet la connectivitat de l'espai marí dins i fora de les ZEC marines. Per a això, les mesures de gestió proposades per aquestes dues espècies en les ZEC s'han de tenir en compte a l'hora de dur a terme qualsevol

tipus d'actuació que pugui afectar les mateixes fora de l'àmbit geogràfic que abasta el pla.

- Connectivitat per a les aus marines

L'àmbit marí que s'inclou en el present pla de gestió juga un paper molt important com a àrea d'alimentació o de pas entre àrees de cria i zones d'alta productivitat en recursos pesquers, per a espècies d'aus marines com la baldriguetja *Puffinus mauretanicus*, el virot gros *Calonectris diomedea* o la gavina d'Audouin *Larus audouinii*, totes elles amenaçades i endèmiques. El llevant mallorquí es troba entre l'arxipèlag de Cabrera, àrea que alberga una gran riquesa de colònies d'aus marines, i el canal de Menorca, àrea molt rica en recursos pesquers i considerada una de les zones d'alimentació més importants per a un gran nombre d'espècies d'aus marines. Així, les mesures de gestió proposades per a aquest grup faunístic han d'anar encaminades a no perdre la connectivitat dins i fora de les ZEC marines.

- Connectivitat dels ecosistemes terrestres de les ZEC

Els espais ES5310098 Cales de Manacor i ES0000080 Cap Vermell tenen un doble paper com a ecosistema. D'una banda, la conca integra una massa d'aigua tipus torrent que juga un paper important en la recàrrega de les masses d'aigua subterrània. D'altra banda, el desenvolupament de penya-segats calcaris i nombroses coves ha permès que les aus marines, rapinyaires i quiròpters trobin aixopluc. Així doncs, les mesures de gestió proposades en aquests dos espais estaran encaminades a evitar les actuacions que puguin provocar pèrdua de connectivitat per fragmentació d'hàbitats i/o espècies d'interès comunitari.

1.2.2. Usos humans amb incidència en la conservació

A continuació, es relacionen i descriuen tant els usos i activitats presents en l'àmbit territorial del pla de gestió com aquells que, no donant-se en l'actualitat, poden ser implantats en el futur a la llum de les noves polítiques i tendències de desenvolupament. La descripció realitzada diferencia entre usos i activitats que, fins ara, han facilitat el manteniment en un estat de conservació favorable dels tipus d'hàbitats i les espècies Natura 2000 d'aquells altres que actualment exerceixen pressió o constitueixen una amenaça per als mateixos. Cada ús o activitat s'identifica conforme la denominació i codis genèrics que assenyala la *Llista de referència de la UE de les amenaces, pressions i activitats*², incloent una breu descripció de la seva situació en l'àmbit del pla de gestió.

² http://cdr.eionet.europa.eu/help/habitats_art17

Els següents apartats descriuen la situació dels usos i activitats a data de redacció del present pla.

1.2.2.1. Sector primari

Agricultura (Codi UE: A)

Dels espais Natura 2000 objecte de gestió amb àmbit terrestre, ES0000080 Cap Vermell i ES5310100 Punta de Ras no tenen, ni la van tenir en el passat, activitat agrícola. Per la seva banda, l'espai ES5310096 Punta de n'Amer manté parcel·les dedicades al cultiu de cereal associades a un club d'hípica i doma present a la zona, i en l'espai ES5310098 Cales de Manacor -encara que eminentment forestal- s'han inclòs algunes parcel·les dedicades fonamentalment al cultiu d'ametllers.

En relació a l'agricultura, el Pla Territorial de Mallorca³ (PTM) permet, en els àmbits objecte de gestió, el desenvolupament de l'agricultura extensiva; la intensiva està prohibida a les zones de major protecció (àrees d'alt nivell de protecció) sent un ús condicionat pel PTM a la resta de l'espai..

Silvicultura (Codi UE: B)

Les àrees forestals que es localitzen en els espais Natura 2000 objecte de gestió són de titularitat privada. En elles predominen les pinedes de pi blanc (*Pinus halepensis*) que, en certes zones apareixen barrejats amb ullastres (*Olea europaea*). A la ZEC ES5310096 Punta de n'Amer la massa forestal també es troba formada per boscos mixtes de pineda i savinars de *Juniperus phoenicea*.

Pesca comercial (Codi UE: F02.01 i F02.02)

L'estructura del sector pesquer a l'illa, es caracteritza per un tipus de pesca litoral/artesanal, emprant arts de pesca com l'arrossegament, el cèrcol, l'emmallament i les arts menors. Pel que fa a les captures entre les espècies més representatives destaquen: la sardina (captures entre octubre/març), el gerret (captures entre gener/abril), la morralla, el sorell, el pop, la llampuga (captures entre agost/novembre), la rajada, l'alatxa i la maire (captures entre novembre/abril), la llagosta vermella (captures entre abril/agost), la gamba rosada (captures entre juny/setembre), el moll (captures entre octubre/desembre), la sípia (captures entre abril/juny) i el déntol (captures entre abril/juny). Algunes d'aquestes captures generen certes interaccions amb espècies marines Natura 2000, com per exemple, els arts d'emmallament, el palangre i el palangró, que poden produir mortalitat accidental en aus marines, dofins i tortugues.

³ https://www.conselldemallorca.cat/info-pub-ut?id_section=6973&id_class=19163&id_parent=19162#7315

En relació amb les embarcacions de pesca professional, a dia d'avui aquestes són les barques professionals de pesca de les confraries del llevant de Mallorca: Santanyí (9 d'arts menors i 4 d'arrossegament de fons), Porto Cristo (11 d'arts menors i 1 de palangre de fons), Portocolom (9 d'arts menors i 1 d'arrossegament de fons) i Cala Rajada (11 d'arts menors i 4 d'arrossegament de fons). En total, hi ha 50 embarcacions.

Caça (Codi UE: F03.01)

A Mallorca la tradició de la caça és ancestral, i hi ha nombrosos vedats de caça privats a tota l'illa. Així, els espais Natura 2000 objecte de gestió, excepte una petita franja al nord de l'espai ES5310098 Cales de Manacor, són vedats de caça menor. Anualment s'aproven els períodes hàbils de caça i les espècies caçables mitjançant resolució del conseller executiu del Departament de Desenvolupament Local del Consell de Mallorca.

Algunes de les espècies caçables presents a la zona d'estudi estan incloses en l'Annex II⁴ de la Directiva 2009/147/CE de Parlament Europeu i de Consell de 30 de novembre 2009 relativa a la conservació de les aus silvestres (en endavant, Directiva Aus).

Aqüicultura (Codi UE:F01)

L'aqüicultura està limitada als espais Xarxa Natura 2000 per la Llei 6/2013, de 7 de novembre, de pesca marítima, marisqueig i aqüicultura a les Illes Balears, que en el seu article 83 assenyala expressament: "no pot autoritzar-se la instal·lació d'establiments comercials de cultius de peixos en zones de la Xarxa Natura 2000, reserves marines o a menys de 5 milles nàutiques de la costa".

1.2.2.2. Sector secundari

Mines i pedreres (Codi UE: C01)

No existeix en l'àmbit del pla de gestió cap pedrera activa. En tot cas, la Llei 10/2014, d'1 d'octubre, d'ordenació minera de les Illes Balears, prohibeix expressament el desenvolupament d'activitats extractives a les zones ANEI (Llei 1/1991). Ja que tot el territori inclòs en el pla de gestió està declarat ANEI, no poden obrir-se noves pedreres en l'àmbit del pla.

Producció d'energia renovable (Codi UE:C03)

En general, el nivell d'implantació de les energies renovables a les Illes Balears és relativament baix. No obstant això, de cara al futur, la planificació en matèria

⁴ S'inclouen espècies que poden ser objecte de caça en el marc de la legislació nacional. Els Estats membres han de vetllar perquè la caça d'aquestes espècies no comprometi els esforços de conservació realitzats en la seva àrea de distribució.

d'energies renovables a les Illes Balears⁵ té per objecte impulsar aquest tipus de producció (fotovoltaica, termosolar, biomassa, etc.).

Prospeccions petrolíferes (Codi UE: C2)

Encara que fins ara les prospeccions petrolíferes marines autoritzades no es localitzen en l'àmbit del pla de gestió, hi ha interès en dur a terme una prospecció sísmica per tota la costa est de les Illes Balears a la recerca d'hidrocarburs.

1.2.2.3. Sector terciari

Turisme (Codi UE: G) i altres activitats d'oci

El turisme ha crescut exponencialment des dels anys seixanta fins a situar a Mallorca com una referència turística única al món. Cada any visiten oficialment l'illa aproximadament 12 milions de turistes. Hi ha més de 300.000 places turístiques oficials, encara que els llocs susceptibles d'acollir població viatgera són més del doble.

Pel que fa als llocs objecte de gestió cal assenyalar el següent: a l'espai ES0000080 Cap Vermell només es pot accedir per vehicle des de dos punts; des del sud s'arriba pel complex turístic Canyamel, estacionant a l'aparcament de les Coves d'Artà (dins de l'espai), i que resulta un punt turístic molt visitat sobretot en els mesos d'estiu, i des del nord, per la urbanització Provençals, hi ha un accés des del mur que separa la urbanització de l'espai protegit. No obstant això, dins de l'espai, a causa de l'abrupte del seu relleu, només recorren senders que permeten accedir als excursionistes a zones com la cala de la Cova del Vell Marí (en la qual freqüentment es dipositen residus) o S'Heretat i Talaia Vella, talaiots defensius catalogats com BIC.

Per la seva banda, l'espai marítim-terrestre ES53100096 Punta de n'Amer trenca amb el continu residencial costaner que constitueixen la zona de Son Moro (Cala Nau, Cala Millor, platja de Sant Llorenç) -al nord de l'espai- i les urbanitzacions en entorn de la platja de Sa Coma. Aquestes àrees constitueixen unes de les zones residencials i hoteleres més concorregudes de Mallorca. L'extrem nord de la platja de Sa Coma i l'extrem sud de la Cala Sa Nau queden inclosos en els límits de l'espai Natura 2000. Aquestes platges presenten una afluència massiva de banyistes (locals i turistes) durant el període estival. Constitueixen extensos arenals de sorra fina i blanca amb aigües transparents i praderies de *Posidonia oceanica*. En l'àmbit marí és comú la pràctica del busseig i el surf de vela. En general, l'entorn marí de l'espai Natura 2000 es considera una zona desaconsellable i perillosa per a l'ancoratge d'embarcacions. En l'àmbit terrestre la zona compta amb una xarxa de senders i camins de terra que

⁵ Govern de les Illes Balears. 2013. Energies renovables i eficiència energètica a les Illes Balears: Estratègies i línies d'actuació.

permeten accedir als turistes i visitants des de Sa Coma i Cala Millor fins a la torre defensiva de finals de segle XVII, coneguda com Es Castell. Davant d'aquesta fortalesa, es troba un bar - restaurant amb terrassa a l'aire lliure, obert fins a la mitjanit en el període estival. Encara que l'accés majoritari és a peu, bicicleta o cavall (hi ha una empresa que ofereix excursions per la zona) al costat de la fortalesa hi ha un petit aparcament sense asfaltar per a vehicles.

L'espai ES5310098 Cales de Manacor limita, al nord, amb la urbanització Cala Romàntica i la platja s'Estany d'en Mas i, al sud, amb la urbanització Cales de Mallorca. Aquest espai natural lliure d'urbanització costanera -excepte en el seu extrem sud que alberga l'establiment hotelier i unes pistes esportives- inclou diverses platges i cales verges accessibles des de terra -a peu- o des del mar - bones condicions per a l'ancoratge d'embarcacions-. Entre altres: Cala Falcó, Cala Varques, Cala Sequer, Caló d'es Serral, Cala Magraner, Cala Pilota, Cala Virgili, Cala Bota o Cala Antena, ja en el límit sud. L'afluència de visitants en els mesos estivals és molt alta i els accessos a les mateixes des de terra són complicats, creant-se en determinats casos, com a Cala Varques, aparcaments no regulats, a més de requerir en molts casos travessar finques privades. També es desenvolupen activitats irregulars com venda de begudes, acampades o encesa de foc. A més, la zona compta amb nombroses coves (Cova des Moro, Cova dels Xuetes, Cova de Cala Varques, Cova des Coloms, Cova de ses Dones, Cova del Pilar, Cova des Pont, etc.) algunes d'elles visitables i fins i tot algunes ocupades -amb el risc de degradació (abocaments, escombraries, etc.) i incendi que això suposa-. D'altra banda, s'ha d'assenyalar que les característiques de la costa la fan òptima per practicar l'escalada, convertint-se en una activitat freqüent.

Finalment, l'espai costaner ES5310100 Punta de Ras queda emmarcat entre dues cales amb diferent interès turístic. Cala Brafí, limita a nord de l'espai, tractant-se d'una cala de baixa ocupació en la qual el fondeig només s'aconsella a embarcacions de molt poc calat. Al sud, l'espai limita amb Cala Sa Nau, caracteritzada per l'alta afluència de turistes i per les seves excel·lents condicions subaquàtiques per al calat d'embarcacions i la pràctica del busseig. Dins de l'espai només es distingeix una cala rocosa, Cala Estreta, especialment visitada per a la pràctica del busseig. L'espai també acull algunes coves però d'escàs interès turístic. Durant la temporada turística, aquest espai presenta una gran afluència, sent Cala Brafí i Cala Estreta les zones més visitades i amb una problemàtica més evident com acampada il·legal, fogueres nocturnes i residus. S'observen a més a la zona de Sa Punta d'Enmig acumulacions artificials de pedres a la costa que suposen un risc d'erosió. El sector nàutic té una gran presència en l'àmbit marí del pla de gestió, tant per la navegació com per l'ancoratge. L'afluència d'embarcacions, el tràfic marí i l'ancoratge pateixen una gran variació estacional, amb un pic entre els mesos de juny a setembre. La ZEC ES53100300 Costa de Llevant

recorre el litoral de la zona, incloent la part marina d'algunes de les platges més concorregudes de l'est de l'illa (Es Domingos Gran, Es Domingos Petit, Cala Ferrera, Cala Egos, etc.) algunes d'elles amb zones urbanes adjacents, amb la pressió humana i d'activitats turístic-recreatives que comporta. En relació al turisme nàutic, hi ha empreses nàutiques que ofereixen rutes turístiques en aquesta zona de litoral amb embarcacions motoritzades i que renoven periòdicament les concessions d'aquestes instal·lacions de temporada com a punt d'atracada.

Les zones del port de Portopetro i de Cala d'Or compten cadascuna d'elles amb un port esportiu. Encara que no es troben dins l'àmbit de les ZEC, algunes de les embarcacions realitzen la seva activitat en l'àmbit del pla de gestió.

Cal destacar que el sud de l'espai costaner ES53100300 Costa de Llevant limita amb la ZEC/ZEPA ES0000145 Mondragó i Parc Natural de Mondragó, amb una afluència turística important concentrada en la temporada estival.

En l'àmbit marí es concentren una gran quantitat d'usos recreatius (navegació, caiac, etc.) augmentant any rere any la pressió sobre la zona.

L'espai ES5310099 Portocolom ocupa l'interior de la badia de Portocolom. Les principals amenaces són l'ancoratge incontrolat d'embarcacions i l'excessiu trànsit marítim a l'interior de la badia, així com l'ampliació de les instal·lacions portuàries.

1.2.2.4. Infraestructures i transports

Infraestructures de transport terrestre (Codi UE: D01)

Dins dels espais objecte de gestió no existeixen carreteres, excepte en l'espai ES0000080 Cap Vermell pel qual, com ja s'ha esmentat, discorre al sud un petit tram de la carretera Ma-4042 (Artà - Coves d'Artà), que finalitza a les Coves d'Artà. Dins dels espais recorren senders i camins de terra de diversa entitat.

Infraestructura portuària i navegació marítima (Codi UE: D03)

A la ZEC ES5310099 Portocolom hi ha el port de Portocolom que és un dels ports naturals més importants i amb més atractiu de l'illa. Ha tingut històricament molta importància per al tràfic mercantil, encara que actualment és inexistent i s'ha convertit en un port pesquer i nàutic recreatiu. Destaca l'existència de multitud d'escars o rampes de varador cobertes per voltes, molt comuns en els ports del llevant mallorquí i que a Portocolom aconseguixen gran notorietat. A Portocolom hi ha tres camps de fondeig regulat, dos d'ells gestionats pel Club Nàutic de Portocolom i un de gestió directa per part de Ports de les Illes Balears que consta de 77 boies. La part de gestió directa de Ports de les Illes Balears disposa, a més, de 505 amarratges, dels quals 238

estan destinats a embarcacions de trànsit. A aquestes xifres se'ls han de sumar els 252 amarratges que gestiona el Club Nàutic de Portocolom, així com 65 boies existents en les dues zones de fondeig regulat dependents del mateix.

En l'àmbit marí de la ZEC ES53100300 Costa de Llevant es localitzen també una sèrie de punts d'atracada utilitzats per al desembarcament de passatgers. Aquests són: Cala Barca Trencada, Caló dels Homos Morts, Cala Egos, Caló des Pou, Cala Gran i Cala Esmeralda. També hi ha un punt d'atracada a Cala Mondragó, també conegut amb el nom de ses Fonts de n'Alis, situat al Parc Natural de Mondragó i en l'àmbit de la ZEC/ZEPA ES0000145 Mondragó. Actualment, l'elevada freqüentació d'embarcacions recreatives que fondegen a la zona de Cala Mondragó exigeix prendre decisions per regular el fondeig i el punt d'atracada d'aquesta àrea protegida i així evitar la degradació dels hàbitats i espècies i la pèrdua d'atractiu paisatgístic.

Infraestructura militar (Codi UE: G0401)

La zona nord-est de l'illa de Mallorca, afectant l'àmbit marí de la ZEC ES53100096 Punta de n'Amer, s'inclou dins d'una àrea d'ensinistrament d'unitats de bussejadors de mesures contra mines, la M22. En aquesta zona es poden dur a terme exercicis militars submarins. Es desconeix la manera en què es desenvolupen aquest tipus d'activitats en l'àrea, pel que els seus efectes sobre els hàbitats i les espècies Natura 2000 no poden ser descrits amb precisió.

Abocadors (Codi UE: H)

Actualment no es localitza cap infraestructura per a la gestió dels residus en els espais objecte de gestió. En general, és un ús prohibit pel Pla Territorial de Mallorca amb l'excepció de les petites infraestructures destinades a tractament de residus.

Sanejament i depuració (Codi UE: H)

L'espai ES53100096 Punta de n'Amer es troba entre els importants centres turístics de Sa Coma i de Cala Millor, cadascun dels quals disposa d'una estació depuradora d'aigües residuals (EDAR), els emissaris de la qual aboquen en zones pròximes a l'espai marí objecte de gestió.

Dins de l'espai ZEC ES5310098 Cales de Manacor se situa una EDAR que dona servei a les urbanitzacions situades a nord de l'espai (Cala Romàntica, Cala Mendia i Porto Cristo Novo). Aquesta EDAR aboca el seu efluent a pous d'infiltració en el terreny. A més, hi ha una altra EDAR fora de l'espai àmbit de gestió, l'emissari de la qual s'aboca a la platja de Cala Antena, inclosa en l'espai ES5310030 Costa de Llevant. En aquest mateix espai es produeix l'abocament de quatre emissaris més, situats a Cala Marçal, Cala Ferrera, Cala Gran i al Caló de ses Egos. A més, entre Cala Falcó i Cala Romàntica

(Frontó des Molar) hi ha dos punts d'abocament d'aigües fecals. Finalment, afegir que la urbanització Sa Punta, situada a nord-est de Portocolom manca de clavegueram, i podrien influir negativament en l'àmbit del pla de gestió.

A més, dins de l'àmbit del pla de gestió, hi ha àrees declarades zones sensibles, segons el Decret 49/2003, de 9 de maig, pel qual es declaren les zones sensibles a les Illes Balears. Aquest decret regula, principalment, el tractament d'aigües residuals urbanes i la seva classificació respon a dues categories:

- Zona sensible per eutrofització: Cala Varques, Cala Magraner - Cala Virgili, Cales de Manacor (entre Cala Antena i Cala Murada), Portocolom - Caló d'en Marçal, Cala Sa Nau, Cala Mitjana, Cala Ferrera - Cala d'Or i badia de Cala Mondragó.
- Zona sensible que requereix un tractament addicional al secundari: badies de Cala Millor, Cala Varques, Cala Magraner - Cala Virgili, Cales de Mallorca (entre Cala Antena i Cala Murada), Portocolom - Caló d'en Marçal, Cala Sa Nau, Cala Mitjana, Cala Ferrera - Cala d'Or i badia de Cala Mondragó.

1.2.2.5. Urbanització

Urbanització i desenvolupament residencial (Codi UE: E)

La ZEC/ZEPA ES0000080 Cap Vermell, ubicat al municipi de Capdepera, es manté com un enclavament inalterat en una costa intensament urbanitzada. El mateix passa amb l'espai ES53100096 Punta de n'Amer, al municipi de Sant Llorenç des Cardassar, encara que en aquest espai hi ha algunes edificacions lligades al ranxo Sa Coma. En l'àmbit costaner de l'espai ES5310100 Punta des Ras no existeixen edificacions excepte una ruïnosa barraca de barques a la zona de Cala Brafi. Finalment, a l'espai ES5310098 Cales de Manacor, ubicat al municipi de Manacor, s'identifiquen algunes edificacions residencials aïllades com l'existent a la finca Ca'n Forteza Fresquet. A més, com s'ha esmentat anteriorment, en el límit sud de l'espai hi ha un establiment hotel·ler amb pistes esportives.

El planejament municipal, en coherència amb el Pla Territorial de Mallorca, considera totes les categories de sòl rústic, dins de les que es classifiquen els espais objectes de gestió, com a àrees sostretes de desenvolupament urbà.

1.2.2.6. Successos catastròfics

Incendis (Codi UE: L09)

Segons les dades disponibles per al període 1983-2012 els municipis de Capdepera - on s'ubica l'espai ES0000080 Cap Vermell - i Manacor - que inclou l'espai ES5310098 Cales de Manacor - es troben entre els més afectats pels incendis a l'illa de Mallorca. El contrari que Sant Llorenç des Cardassar - on s'ubica l'espai ES53100096 Punta de

n'Amer - i Felanitx - on s'emplaça l'espai ES5310100 Punta des Ras - que han resultat relativament poc afectats.

La cartografia de zones d'alt risc d'incendi forestal delimitades a l'empara del Decret 125/2007, identifica zones de risc a tres dels espais Natura 2000 objecte de gestió: l'espai ES0000080 Cap Vermell es classifica com a zona de risc extremadament alt, i l'espai ES5310098 Cales de Manacor i ES5310100 Punta des Ras queden inclosos dins les zones de risc alt.

Plagues i espècies invasores

Els treballs de camp per a la redacció de l'*Informe de seguiment de l'estat de conservació dels hàbitats d'interès comunitari per al període 2013-2018*⁶, els informes realitzats pels Agents de Medi Ambient en relació a flora i fauna terrestre, i els portals de ciència ciutadana en línia (<http://www.observadoresdelmar.es>) per a l'observació d'espècies introduïdes marines, tant algues com peixos o esponges, han aclarit l'existència de les següents plagues i espècies invasores per a l'àmbit del pla de gestió:

- ES0000080 Cap Vermell: cabra (*Capra aegagrus hircus*), processonària de pi (*Thaumetopoea pityocampa*) i figuera de moro (*Opuntia sp.*).
- ES5310030 Costa de Llevant: *Asparagopsis taxiformis*, *Caulerpa cylindracea* (*C. racemosa*), alga assassina (*Caulerpa taxifolia*), peix corneta pintada (*Fistularia commersonii*) i *Percnon gibbesi*.
- ES5310096 Punta de n'Amer: *Aceria ilicis*. Com espècies invasores a l'àrea trobem *Carpobrotus edulis* i *Yucca elephantipes*. A més, s'ha detectat una colònia de gats assilvestrats alimentats pel restaurant de la torre de defensa situada a la Punta de n'Amer, sent aquests gats depredadors potencials de part de l'avifauna present.
- ES5310097 Àrea marina Costa de Llevant: *Asparagopsis taxiformis* i *Caulerpa cylindracea* (*C. racemosa*).
- ES5310098 Cales de Manacor: cabra (*Capra aegagrus hircus*).
- ES5310099 Portocolom: *Caulerpa cylindracea* (*C. racemosa*) i *Paraleucilla magna*.
- ES5310100 Punta des Ras: no es té constància d'espècies introduïdes o invasores.

1.3. RÈGIM DE PROPIETAT I COMPETÈNCIES EN LA GESTIÓ

⁶ Document intern de la Direcció General d'Espais Naturals i Biodiversitat del Govern de les Illes Balears.

En l'àmbit del pla, el domini públic marítim terrestre (DPMT)⁷ representa al voltant del 85% de la superfície, incloent tant la superfície marina com la terrestre delimitada a aquest efecte. En l'àmbit terrestre, els terrenys són majoritàriament de titularitat privada, llevat de certs espais de dimensions reduïdes, com el domini públic hidràulic (DPH)⁸ que inclou la bassa de Cala Magraner a l'espai ES5310098 Cales de Manacor.

Taula 4. Règim de la propietat espais Natura 2000 objecte de gestió

CODI	NOM	TERME MUNICIPAL	% PROPIETAT PÚBLICA	% PROPIETAT PRIVADA
ES0000080	Cap Vermell	Capdepera	14	86
ES5310030	Costa de Llevant	Manacor, Felanitx i Santanyí	100	0
ES5310096	Punta de n'Amer	Sant Llorenç des Cardassar	76	24
ES5310097	Àrea marina Costa de Llevant	Manacor i Felanitx	100	0
ES5310098	Cales de Manacor	Manacor	4,5	95,5
ES5310099	Portocolom	Felanitx	100	0
ES5310100	Punta des Ras	Felanitx	26	74
TOTAL ÀMBIT GESTIÓ			37	63
% de superfície calculats a partir de cartografia oficial no coincident amb les dades que aporta el Formulari Normalitzat Natura 2000 (FND) dels espais de referència.				

Atès que, en general, conviuen la propietat privada amb la pública i es veuen implicades més d'una administració amb competències en la gestió, serà convenient establir acords i/o convenis amb propietaris privats i protocols d'actuació amb les diferents administracions a l'objecte d'afavorir la gestió compartida i posar en marxa les pertinents mesures de conservació i/o restauració.

L'administració responsable de la governança i estructura de gestió és la Direcció General d'Espais Naturals i Biodiversitat de Govern de les Illes Balears, sense perjudici de les competències que corresponguin a altres administracions públiques.

⁷ Definició continguda a l'article primer de la Llei 2/2013, de 29 de maig, de protecció sostenible del litoral i de modificació de la Llei 22/1988, de 28 de juliol, de Costas. Son béns de domini públic marítim-terrestre: La ribera de la mar i de les rieres; la mar territorial i les aigües interiors; els recursos naturals de la zona econòmica i la plataforma continental.

⁸ Segons el Reial Decret Legislatiu 1/2001, de 20 de juliol, pel qual s'aprova el text refós de la Llei d'Aigües, constitueixen el domini públic hidràulic, entre altres béns, les lleres de corrents naturals, contínues o discontinues i els llits de llacs, llacunes i embassaments superficials, en lleres públiques. Es consideren com a domini privat, les lleres pels quals ocasionalment discorren aigües pluvials, en tant atravessen des del seu origen, únicament, finques de propietat particular.

1.4. RELACIÓ AMB ALTRES ÀREES PROTEGIDES

De les 7 ZEC de la Costa de Llevant de Mallorca incloses en el pla de gestió cap compta, fins a la data, amb un instrument de gestió aprovat. Per garantir la coherència i coordinació general de la Xarxa Natura 2000, el pla de gestió tindrà en compte que les ZEC resulten confrontants o inclouen altres espais de la Xarxa Natura 2000, en concret:

- De gestió autonòmica:
 - ZEC ES5310055 Cova des Pirata
 - ZEC ES5310056 Cova des Pont
 - ZEC ES5310054 Cova de sa Gleda
 - ZEC ES5310043 Cova dels Ases
 - ZEC ES5310044 Cova dels Coll
 - ZEC ES5310045 Cova d'en Passol
 - ZEC/ZEPA ES0000145 Mondragó
- De gestió estatal:
 - LIC ESZZ16002 Canal de Menorca
 - ZEPA ES0000520 Espai marí de nord de Mallorca

Val a dir que les ZEC Cova des Pirata i Cova des Pont es troben en l'àmbit dels espais objecte d'aquest pla, si bé les seves superfícies no se solapen. Aquestes cavitats formen part del Pla de Gestió Natura 2000 de Coves, de manera que les regulacions contemplades en el present document relatives a cavitats no s'apliquen a aquestes dues coves ZEC.

Els instruments de gestió d'aquests espais han de ser coordinats i coherents, a més de valorar la connectivitat entre els mateixos. S'haurà d'assegurar la coherència interna de la Xarxa Natura 2000 i la seva coherència global a nivell de la comunitat autònoma mitjançant corredors que assegurin la connectivitat transversal entre les diferents ZEC, actualment deficient en la majoria dels casos.

1.5. RELACIÓ AMB ALTRES NORMES SECTORIALS

Dins de l'àmbit territorial del pla de gestió s'identifiquen altres figures i instruments de protecció de la natura que han de ser convenientment considerats en la planificació i gestió de l'espai.

- Àrees Naturals d'Especial Interès (ANEI)⁹. A la zona terrestre, l'àmbit territorial del pla coincideix amb:
 - La ZEC/ZEPA ES0000080 Cap Vermell coincideix parcialment amb l'ANEI 15 Cap Vermell.
 - La ZEC ES5310096 Punta de n'Amer coincideix amb l'ANEI 18 Punta de n'Amer.
 - La ZEC ES5310098 Cales de Manacor coincideix parcialment amb l'ANEI 19 Cales de Manacor.
 - La ZEC ES5310100 Punta des Ras coincideix parcialment amb l'ANEI 21 Punta Negra - Cala Mitjana (Caló d'en Marçal).

En l'àmbit marí, el pla limita amb els següents ANEI:

- La ZEC ES5310030 Costa de Llevant limita amb les ANEI 19 Cales de Manacor, 20 Sa Punta i s'Algar, 21 Punta Negra - Cala Mitjana i 22 Mondragó.
 - La ZEC ES5310099 Portocolom limita amb l'ANEI Sa Punta i s'Algar.
- Catàleg de Zones Humides de les Illes Balears¹⁰. En l'àmbit espacial delimitat per la ZEC ES5310098 Cales de Manacor s'identifica la zona humida d'interès científic Bassa de Cala Magraner (MAMT15) i set masses d'aigua càrstica d'interès científic: Cova des Sotil, Cova des Serral, Cova des Moro, Cova de Cala Falcó, Cova des Coloms I, Cova de Cala Varques B i Cova de Cala Varques ACD. A més, a la ZEC/ZEPA ES0000080 Cap Vermell es localitza una massa d'aigua càrstica d'interès científic: Cova de na Mitjana.
 - Inventari Nacional de Zones Humides (INZH). La zona humida de Cala Magraner està inclosa en l'INZH, amb el codi IH532015.
 - Important Bird Areas (IBA)¹¹. L'àmbit territorial de la ZEC/ZEPA ES0000080 Cap Vermell coincideix amb la IBA 320 Cap Vermell i, a la part marina, parcialment amb la IBA 417 Aigües del nord de Mallorca.
 - Pla Especial d'Emergències davant el risc d'incendis forestals (INFOBAL). Govern de les Illes Balears
 - IV Pla General de Defensa contra Incendis Forestals de les Illes Balears (2015-2024). Govern de les Illes Balears

⁹ Àrees d'Especial Protecció d'Interès conforme la Llei 1/1991, de 30 de gener, d'Espais Naturals i Règim Urbanístic de les Àrees d'Especial Protecció de les Illes Balears modificada per la Llei 4/2008, de 14 de maig, de mesures urgents per al desenvolupament territorial sostenible a les Illes Balears.

¹⁰ Zones delimitades pel Pla Hidrològic de les Illes Balears en compliment del Reial Decret 849/1986, d'11 d'abril, pel qual s'aprova el Reglament del Domini Públic Hidràulic que desenvolupa els títols preliminar, I, IV, V, VI i VIII del text refós de la Llei d'Aigües, aprovat pel Reial Decret Legislatiu 1/2001, de 20 de juliol.

¹¹ Les Àrees Importants per a la Conservació de les Aus, més conegudes com IBA (Important Bird Area) són àrees d'importància internacional per la conservació de les aus identificades per BirdLife International.

- Pla Forestal de les Illes Balears (2015-2035). Govern de les Illes Balears

D'altra banda, algunes espècies protegides presents en l'àmbit territorial del pla de gestió compten amb plans d'acció, de recuperació i estratègies de conservació¹², tal és el cas de:

- Estratègia per a la Conservació de la baldritja balear. Ministeri de Medi Ambient i Medi Rural i Marí.
- Pla de Recuperació de la baldritja balear (*Puffinus mauritanicus*). Govern de les Illes Balears.
- Pla de Maneig de la gavina d'Audouin (*Larus audouinii*) i el corb marí (*Phalacrocorax aristotelis*). Govern de les Illes Balears.
- Pla de Conservació de la ratapinyada de cova (*Miniopterus schreibersii*). Govern de les Illes Balears.
- Pla de Recuperació de la ratapinyada de peus grans (*Myotis capaccinii*) i de Conservació de Quiròpters Cavernícoles de les Illes Balears (*Pla Balcells*)¹³. Govern de les Illes Balears.
- Pla Lilford de Recuperació i Conservació de les aus marines amenaçades de les Illes Balears. Govern de les Illes Balears.
- Pla Terrasse de Recuperació, Conservació i Seguiment de rapinyaires diürnes. Govern de les Illes Balears.

En tot cas, les mesures i accions contingudes en el present pla de gestió resulten coherents i sinèrgiques amb les actuacions que es deriven del desenvolupament d'aquests altres instruments i figures de conservació de la natura.

1.6. MARC LEGAL

El 3 de març de l'any 2006 el Govern dels Illes Balears va aprovar¹⁴ definitivament una llista de Llocs d'Importància Comunitària (LIC), de conformitat amb la Directiva Hàbitats. En aquesta llista es van incloure el LIC ES0000080 Cap Vermell, situat a la costa llevantina de la illa de Mallorca i el LIC ES5310030 Costa de Llevant.

¹² Els plans d'espècies normativament aprovats estan actualment caducats. No obstant això, almenys aquelles accions que es consideren bàsiques (com seguiment i vigilància) es segueixen executant. Hi ha la previsió d'aprovar durant 2020 set plans que abastaran totes les espècies afectades per plans caducats però amb una versió actualitzada fruit dels coneixements adquirits en el transcurs de l'aplicació dels anteriors.

¹³ Aprovat per Resolució del conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori, de 6 de febrero de 2014. (BOIB núm. 25, de 20/02/2014)

¹⁴ Acord del Consell de Govern de 3 de març de 2006, pel qual s'aprova definitivament, una vegada sotmès a tràmit d'audiència i informació pública, la llista de Llocs d'Importància Comunitària (LIC) aprovada per Acord del Consell de Govern de 28 de juliol de 2000 en l'àmbit de les Illes Balears.

Seguidament, el 24 de març, el Govern dels Illes Balears va procedir a declarar¹⁵ una sèrie de Zones d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA), en compliment de la Directiva Aus incorporant la ZEPA ES0000080 Cap Vermell, coincident en superfície i delimitació amb el LIC anteriorment assenyalat. En aquesta mateixa data el Govern dels Illes Balears va aprovar¹⁶ una ampliació de la llista de LIC, incloent en la mateixa els espais ES5310096 Punta de n'Amer, ES5310097 Àrea marina Costa de Llevant, ES5310098 Cales de Manacor, ES5310099 Portocolom i ES5310100 Punta des Ras, situats a la Costa de Llevant de Mallorca.

La Llei 42/2007, de 13 de desembre, de patrimoni natural i de la biodiversitat -que transposa a l'ordenament jurídic espanyol la Directiva Hàbitats - assenjala que els LIC, fins a la seva transformació en zones especials de conservació (ZEC)¹⁷, i les ZEC tenen la consideració d'espais protegits, amb la denominació d'espai protegit Xarxa Natura 2000, amb l'abast i les limitacions que les comunitats autònomes estableixin en la seva legislació i en els corresponents instruments de planificació. Els LIC i les ZEC formen part de l'anomenada Xarxa Ecològica Europea Natura 2000 la gestió de la qual ha de tenir en compte les exigències econòmiques, socials i culturals, així com les particularitats regionals i locals de cada espai. Correspon a les comunitats autònomes fixar les mesures de conservació de les ZEC a través de plans o instruments de gestió que incloguin, almenys, els objectius de conservació del lloc i les mesures apropiades per mantenir aquests espais en un estat de conservació favorablement i/o mitjançant el desenvolupament de les mesures reglamentàries, administratives o contractuals que es considerin necessàries en cada cas. Segons això, el Ministeri de Medi Ambient va aprovar - per acord de la Conferència Sectorial de Medi Ambient a la Resolució de 21 de setembre de 2011- les directrius de conservació de la Xarxa Natura 2000 a Espanya com a document marc orientatiu per a la planificació i gestió dels espais de la Xarxa Natura 2000.

1.6.1. Vigència i revisió

El present pla de gestió s'aprova de conformitat amb el que preveu la legislació vigent i constitueix l'instrument de gestió adequat per a la declaració i gestió de les ZEC corresponent als espais Natura 2000 inclosos en l'àmbit del pla.

¹⁵ Decret 28/2006, de 24 de març, pel qual es declaren Zones d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA) en l'àmbit de les Illes Balears.

¹⁶ Decret 29/2006, de 24 de març, pel qual s'aprova l'ampliació de la llista de Llocs d'Importància Comunitària (LIC) i es declaren Zones d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA) en l'àmbit de les Illes Balears.

¹⁷ La Llei 42/2007, de 13 de desembre, especifica que, una vegada aprovades o ampliades les llistes de LIC per la Comissió Europea, aquests espais han de ser declarats per les comunitats autònomes com a ZEC, lo abans possible, i com a màxim en un termini de 6 anys, juntament amb l'aprovació del corresponent pla o instrument de gestió.

El pla de gestió té una vigència indefinida. No obstant això, serà objecte de revisió periòdica en funció del pla de seguiment.

1.6.2. Normativa comunitària

- Directiva 92/43/CE, de 21 de maig, relativa a la conservació dels hàbitats naturals i de la flora i fauna silvestres (Directiva Hàbitats). (DO L 206 de 22/07/1992)
- Reglament (CE) n° 1967/2006 de Consell, de 21 de desembre de 2006, relatiu a les mesures de gestió per a l'explotació sostenible dels recursos pesquers en el mar Mediterrani i pel qual es modifica el Reglament (CEE) n° 2847/93 i es deroga el Reglament (CE) n°1626/94. (DO L 409, de 30/12/2006).
- Directiva 2009/147/CE de Parlament Europeu i de Consell de 30 de novembre 2009 relativa a la conservació de les aus silvestres (Directiva Aus). (DO L 20 de 26/01/2010)
- COM (2011) 244. Comunicació final de la Comissió al Parlament Europeu, al Consell, al Comitè Econòmic i Social Europeu i al Comitè de les Regions. Estratègia de la UE sobre la biodiversitat fins a 2020: la nostra assegurança de vida i capital natural. (Brussel·les, 03/05/2011)
- Decisió d'execució 2011/484/UE de la Comissió, de 11 de juliol de 2011, relativa a un formulari d'informació sobre un espai Natura 2000. (DO L 198 de 30/07/2011)
- Reglament (UE) n° 1343/2011 de Parlament Europeu i de Consell, de 13 de desembre de 2011, sobre determinades disposicions aplicables a la pesca a la zona de l'Acord CGPM (Comissió General de Pesca de la Mediterrània) i pel qual es modifica el Reglament (CE) n° 1967/2006 de Consell, relatiu a les mesures de gestió per a l'explotació sostenible dels recursos pesquers en el Mar Mediterrani. (DO L 347 de 30/12/2011)
- Decisió d'execució (UE) 2023/241 de la Comissió, de 26 de gener de 2023, per la qual s'adopta la setzena llista actualitzada de llocs d'importància comunitària de la regió biogeogràfica mediterrània. (DO L 36/153 de 07/02/2023)

1.6.3. Normativa estatal

- Reial Decret 849/1986, de 11 d'abril, pel qual s'aprova el Reglament del Domini Públic Hidràulic que desenvolupa els títols preliminar, I, IV, V, VI i VII de la Llei 29/1985, de 2 d'agost, d'Aigües. (BOE núm. 103, de 30/04/1986).
- Llei 22/1988, de 28 juliol, de Costes. (BOE núm. 181, de 29/07/1988).
- Reial Decret Legislatiu 1/2001, de 20 de juliol, pel qual s'aprova el text refós de la Llei d'Aigües. (BOE núm. 176, de 24/07/2001).
- Llei 43/2003, de 21 de novembre, de monts. (BOE núm. 280, de 22/11/2003).

- Llei 42/2007, de 13 de desembre, de patrimoni natural i de la biodiversitat. (BOE núm. 299, de 14/12/2007).
- Llei 45/2007, de 13 de desembre, per al desenvolupament sostenible del medi rural. (BOE núm. 299, de 14/12/2007)
- Real Decreto 1727/2007, de 21 de diciembre, por el que se establecen medidas de protección de los cetáceos. (BOE núm. 11, de 12/01/2008)
- Reial Decret 1432/2008, de 29 d'agost, pel qual s'estableixen mesures per a la protecció de l'avifauna contra la col·lisió i l'electrocució en línies elèctriques d'alta tensió. (BOE núm. 222, de 13/12/2008)
- Ley 41/2010, de 29 de diciembre, de protección del medio marino. (BOE núm. 317, de 30/12/2010)
- Reial Decret 139/2011, de 4 de febrer, per al desenvolupament de la Llista d'espècies silvestres en règim de protecció especial i del Catàleg espanyol d'espècies amenaçades. (BOE núm. 46, de 23/02/2011)
- Reial Decret 1274/2011, de 16 de setembre, pel qual s'aprova el Pla estratègic del patrimoni natural i de la biodiversitat 2011-2017, en aplicació de la Llei 42/2007, de 13 de desembre, de patrimoni natural i de la biodiversitat. (BOE núm. 46, de 30/09/2011)
- Directrius de conservació de la Xarxa Natura 2000, aprovades per Acord de la Conferència Sectorial de Medi Ambient en matèria de patrimoni natural i biodiversitat i recollides en la Resolució de 21 de setembre de 2011, de la Secretaria d'Estat de Canvi Climàtic. (BOE núm. 244, de 10/10/2011)
- Reial Decret 630/2013, de 2 d'agost, pel qual es regula el Catàleg espanyol d'espècies exòtiques invasores. (BOE núm. 185, de 03/08/2013)
- Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental. (BOE núm. 296, de 11/12/2013)
- Reial Decret 876/2014, de 10 d'octubre, pel qual s'aprova el Reglament General de Costes. (BOE núm. 247, de 11/10/2014)
- Reial Decret 7/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refòs de la Llei del sòl i rehabilitació urbana. (BOE núm. 261, de 31/10/2015)
- Reial Decret Legislatiu 7/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refòs de la Llei de sòl i rehabilitació urbana. (BOE núm. 261, de 31/10/2015)
- Reial Decret 49/2023, de 24 de gener, pel qual s'aprova el Pla Hidrològic de la Demarcació Hidrogràfica de les Illes Balears (BOE núm. 35, de 10/02/2023)

1.6.4. Normativa autonòmica

- Llei 1/1991, de 30 de gener, d'espais naturals i de règim urbanístic de les àrees d'especial protecció de les Illes Balears. (BOIB núm. 31, de 09/03/1991 i BOE núm. 92, de 17/04/1991).

- Decret 32/1992, de 21 de maig, pel qual es declara zona sensible, des del punt de vista de la protecció de l'entorn i dels recursos naturals i de la conservació de l'espai natural i del paisatge, a tot el territori de les Illes Balears. (BOIB núm. 85, de 16/07/1992)
- Decret 91/1997, de 4 de juliol, de protecció dels recursos marins de la comunitat autònoma de les Illes Balears (BOIB núm. 89, de 17/07/1997).
- Llei 6/1999, de 3 d'abril, de les directrius d'ordenació territorial de les Illes Balears i de mesures tributàries. (BOIB núm. 48, de 17/04/1999)
- Acord de Consell de Govern, de 28 de juliol de 2000, pel qual es dóna conformitat a la llista de Llocs d'Interès Comunitari (LIC) i a l'inici dels tràmits per a la declaració de Zones d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA).
- Decret 49/2003, de 9 de maig, pel qual es declaren les zones sensibles a les Illes Balears. (BOIB núm. 76, de 29/05/2003)
- Acord de Consell de Govern de 23 d'abril de 2004, d'inici de l'elaboració d'una disposició de caràcter general ampliant el llistat de LIC i ZEPA en l'àmbit de les Illes Balears, en el compliment de les directives comunitàries 79/409/CE i 92/43/CEE. (BOIB núm. 65, de 08/05/2004)
- Decret 65/2004, de 2 de juliol, pel qual s'aprova el Pla de Recuperació del Viroto, *Puffinus mauretanicus*, a les Illes Balears. (BOIB núm. 97, de 13/07/2004)
- Decret 71/2004, de 9 de juliol, pel qual es declaren les espècies objecte de caça i pesca fluvial a les Illes Balears i s'estableixen normes per a la seva protecció. (BOIB núm. 99, de 17/07/2004)
- Llei 3/2005, de 20 d'abril, de protecció de medi nocturn de les Illes Balears. (BOIB núm. 65, de 28/04/2005)
- Decret 41/2005, de 22 d'abril, Pla Especial d'Emergències davant el risc d'incendis forestals (INFOBAL). (BOIB núm. 128 EXT. de 31/08/2005)
- Llei 5/2005, de 26 de maig, per a la conservació dels espais de rellevància ambiental (LECO). (BOIB núm. 85, de 04/06/2005)
- Llei 10/2005, de 21 de juny, de ports de les Illes Balears. (BOIB núm. 100, de 02/07/2005)
- Decret 75/2005, de 8 de juliol, pel qual es crea el Catàleg Balear d'Espècies Amenaçades i d'Especial Protecció, les Àrees Biològiques Crítiques i el Consell Assessor de Fauna i Flora de les Illes Balears. (BOIB núm. 106, de 16/07/2005)
- Acord de Consell de Govern, de 3 de març de 2006, pel qual s'aprova definitivament la llista de Llocs d'Importància Comunitària (LIC) aprovada per l'Acord de Consell de Govern de 28 de juliol de 2000 a l'àmbit de les Illes Balears. (BOIB núm. 38, de 16/03/2006)
- Decret 28/2006, de 24 de març, pel qual es declaren Zones d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA) en l'àmbit de les Illes Balears. (BOIB núm. 47 EXT. de 01/04/2006)

- Decret 29/2006, de 24 de març, pel qual s'aprova l'ampliació de la llista de Llocs d'Importància Comunitària (LIC) i es declaren més Zones d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA) en l'àmbit de les Illes Balears . (BOIB núm. 51 EXT. De 06/04/2006)
- Llei 6/2006, de 12 d'abril, balear de caça i pesca fluvial. (BOIB núm. 61, de 27/04/2006)
- Llei 1/2007 de 16 de març, contra la contaminació acústica de les Illes Balears. (BOIB núm. 45, de 24/03/2007)
- Decret 36/2007, de 30 de març pel qual s'aprova el pla de gestió del Lloc d'Importància comunitària (LIC) Costa de Llevant de Mallorca (ES5310030). (BOIB núm. 61, de 24/04/2007)
- Decret 125/2007, de 5 d'octubre, pel qual es dicten normes sobre l'ús de foc i es regula l'exercici de determinades activitats susceptibles d'incrementar el risc d'incendi forestal. (BOIB núm. 153, de 11/10/2007)
- Decret Llei 1/2007 de 23 de novembre de mesures cautelars fins a l'aprovació de normes de protecció d'àrees d'especial interès ambiental per a les Illes Balears. (BOIB núm. 176 EXT. De 24/11/2007)
- Llei 4/2008 de 14 de maig, de mesures urgents per a un desenvolupament sostenible de les Illes Balears. (BOIB núm. 68, de 17/05/2008)
- Acord de Consell de Govern de 30 de maig de 2008, pel qual es creen noves zones d'especial protecció per a les Aus (ZEPA) i s'amplia la superfície d'algunes de les existents en l'àmbit de l'illa de Mallorca i de la illa de Menorca. (BOIB núm. 78 EXT. de 04/06/2008)
- Ordre de la consellera d'Agricultura i Pesca, de 21 de gener de 2009 per la qual s'estableix una talla mínima i un període de veda per a la captura de la cigala (*Scyllarides latus*) a les aigües de les Illes Balears. (BOIB núm. 14, de 29/01/2009)
- Decret Llei 3/2009, de 29 de maig, de mesures ambientals per impulsar les inversions i l'activitat econòmica a les Illes Balears. (BOIB núm. 78, de 30/05/2009)
- Decret Llei 7/2012, de 15 de juny, de mesures urgents per a l'activació econòmica en matèria d'indústria i energia i altres activitats. (BOIB núm. 90, de 21/06/2012)
- Llei 8/2012, de 19 de juliol, del turisme de les Illes Balears. (BOE núm. 189 de 08/08/2012)
- Llei 6/2013, de 7 de novembre, de pesca marítima, marisqueig i aquicultura a les Illes Balears. (BOE núm. 290 de 04/12/2013)Llei 10/2014, d'1 d'octubre, d'ordenació minera de les Illes Balears. (BOIB núm. 138, de 09/10/2014)
- Decret 11/2015, de 20 de març, pel qual s'aprova el Pla Forestal de les Illes Balears (2015-2035). (BOIB núm. 40, de 21/03/2015)

- Decret 22/2015, de 17 d'abril, pel qual s'aprova el IV Pla General de Defensa contra Incendis Forestals de les Illes Balears (2015-2024). (BOIB núm. 56, de 18/04/2015)
- Decret 41/2015, de 22 de maig, pel qual es regulen les activitats d'extracció de flora o fauna marina i les activitats subaquàtiques en les reserves marines de les aigües interiors del litoral de les Illes Balears. (BOIB núm. 77, de 23/05/2015)
- Decret 25/2018, de 27 de juliol, sobre la conservació de la *Posidonia oceanica* a les Illes Balears. (BOIB núm. 93 de 28/07/2018)
- Decret 38/2018, de 16 de novembre, pel qual s'estableix la reserva marina de la Punta de sa Creu i es regulen les activitats d'extracció de flora i fauna marina i les activitats subaquàtiques, i es modifica el Decret 41/2015, de 22 de maig, pel qual es regulen les activitats d'extracció de flora o fauna marina i les activitats subaquàtiques en les reserves marines de les aigües interiors del litoral de les Illes Balears. (BOIB núm. 144, de 17/11/2018)
- Llei 3/2019, de 31 de gener, agrària de les Illes Balears. (BOIB núm. 18 de 9/02/2019)
- Decret legislatiu 1/2020, de 28 d'agost, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears. (BOIB núm. 150 de 29/8/2020)

Així mateix, encara que no tinguin la consideració de norma, cal citar també les següents circulars:

- Resolució del conseller de Medi Ambient de 30 de juliol de 2007, per la qual s'aproven els plans de recuperació dels Limonium (*Limonium sps*) de Calvià, del ferreret, de conservació de l'àguila peixatera i de maneig de la gavina corsa i el corb marí a les Illes Balears. (BOIB núm. 120 EXT. de 07/08/2007)
- Resolució del conseller de Medi Ambient de 5 de maig de 2008 pel qual s'aproven els plans de recuperació de *Limonium barceloi*, de *Milvus milvus* i d'*Apium bermejoi* i de conservació de *Miniopterus schreibersii*. (BOIB núm. 8245, de 13/5/2008)
- Resolució del conseller de Medi Ambient d'inclusió de diverses espècies en el Catàleg Balear d'Espècies Amenaçades i d'Especial Protecció. (BOIB núm. 66, de 15/05/2008)
- Resolució del conseller de Medi Ambient de 26 de novembre de 2008 per la qual s'aproven els plans de recuperació de *Vicia bifoliolata*, de les aus aquàtiques catalogades en Perill d'Extinció de les Illes Balears (Pla Homeyer); el pla de conservació de la flora vascular del Puig Major i els plans de maneig de *Taxus baccata* i de el voltor negre *Aegypius monachus*. (BOIB núm. 171, de 06/12/2008)
- Circular de el conseller de Medi Ambient, Agricultura i Pesca de 21 de setembre de 2017 sobre la tramitació i l'avaluació de l'afecció de les activitats de filmació,

les sessions fotogràfiques i altres tipus de produccions audiovisuals en espais de la Xarxa Natura 2000. (BOIB núm. 128, de 18/10/2017)

- Circular de el conseller de Medi Ambient, Agricultura i Pesca, de 14 de febrer de 2018, sobre la tramitació i l'avaluació de l'afecció de les proves esportives als espais de rellevància ambiental. (BOIB núm. 28, de 03/03/2018)

2. HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI I ESPÈCIES SILVESTRES

A continuació, s'analitza l'inventari d'hàbitats naturals i espècies silvestres d'interès comunitari i altres espècies d'interès, d'acord amb la informació ecològica recollida en l'apartat 3 dels formularis normalitzats de dades (en endavant, FND)¹⁸ de cada espai. En concret s'analitza la següent informació:

- Tipus d'hàbitat d'interès comunitari (HIC) de l'Annex I de la Directiva Hàbitats presents a l'espai de l'apartat 3.1.
- Espècies d'interès comunitari a què es refereix l'Annex I de la Directiva Aus i altres migratòries de presència regular i les que figuren en l'Annex II de la Directiva Hàbitats recollides en l'apartat 3.2.
- Altres espècies importants de flora i fauna, en atenció a la seva situació d'amenaça o necessitats de conservació (espècies d'interès comunitari incloses en els annexos IV i/o V de la Directiva Hàbitats o altres espècies d'especial consideració en virtut del seu caràcter endèmic, protecció o amenaça d'acord amb la *Llista d'Espècies Silvestres en Règim de Protecció Especial*, el *Catàleg Espanyol d'Espècies Amençades* (Reial Decret 139/2011, de 4 de febrer) i el *Catàleg Balear d'Espècies Amençades i d'Especial Protecció* (Decret 75/2005, de 8 de juliol) de l'apartat 3.3. del FND.

L'inventari actualitzat dels *hàbitats* d'interès comunitari presents en l'àmbit del pla s'ha dut a terme a partir de la informació continguda en els FND dels diferents espais del pla de gestió. Aquesta informació ha estat completada amb la *Cartografia dels Hàbitats terrestres de les Illes Balears (CHIB10)*. Tragsatec. Conselleria de Medi Ambient i Territori i la cartografia de *l'Atlas y Manual de los Hábitats Naturales y Seminaturales de España*. 2005. Ministerio de Agricultura, Alimentación y Medio Ambiente.

L'inventari actualitzat de les *espècies* d'interès comunitari s'ha dut a terme a partir de la informació continguda en els FND, que ha estat contrastada i actualitzada atenent a noves cites i/o publicacions existents, sent les principals fonts de referència les següents:

- BAT. Bioatles (<http://bioatles.caib.es>)
- CAHM. Cartografia (1: 50.000) de *l'Atlas y Manual dels Hàbitats Naturales y Seminaturales de España*. 2005. Ministerio de Agricultura, Alimentación y Medio Ambiente.

¹⁸ Els Formularis Normalitzats de Dades (FND) contenen la identificació i localització de l'espai, una descripció detallada del mateix i la seva informació ecològica més rellevant. Per a més informació: https://ec.europa.eu/environment/nature/legislation/habitatsdirective/docs/standarddataforms/notes_es.pdf

- CBE. Cartografia associada al projecte *Bases ecològiques per a la conservació de les espècies d'interès comunitari a Espanya*. (2010). Ministeri d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient.
- CIBA. Cartografia i fitxes d'Àrees Importants per a la Conservació de les Aus (IBA) de SEO Bird Life (<http://www.seo.org/cartografia-iba/>).
- CLP. Cartografia de comunitats marines elaborada en el marc de el Projecte LIFE Posidònia (00/NAT/E/7303). 2000-2006.
- HUM. Inventari de Zones Humides de les Illes Balears. (https://www.humedalesdebaleares.es/general/search.php?lang=es_ES).
- MFE. Mapa Forestal d'Espanya. GeoPortal del Ministerio de Agricultura y Pesca, Alimentación y Medio Ambiente. 2012.
- ART17. Informe de seguiment de l'estat de conservació dels hàbitats d'interès comunitari per al període 2013-2018. Ministerio para la Transición Ecológica y el Reto Demográfico.
- OTR. Altres publicacions científiques i/o informes.

2.1. HÀBITATS

La següent taula inclou el llistat d'hàbitats d'interès comunitari presents a cada espai objecte del pla de gestió, catalogats en l'Annex I de la Directiva Hàbitats.

- En el punt 1 de la taula es detallen els hàbitats d'interès comunitari presents en l'àmbit territorial del pla de gestió inclosos en l'apartat 3.1. dels FND. El contrast de la informació inclosa en els FND amb la millor cartografia disponible ha posat de manifest l'existència de discrepàncies pel que, en lletra tatxada (*exemple*), es detallen els hàbitats d'interès comunitari inclosos en l'apartat 3.1. dels FND que no estan representats en l'àmbit i la presència ha de ser descartada, pel fet que es va interpretar de forma errònia la seva presència.
- En el punt 2 de la mateixa taula s'especifiquen els hàbitats d'interès comunitari no inclosos en l'apartat 3.1. dels FND, però que la millor informació disponible ha posat en relleu la seva presència en l'àmbit territorial del pla. Completament en cursiva (*exemple*) s'assenyalen els hàbitats d'interès comunitari els quals la presència s'esmenta en la bibliografia disponible, però requereixen mesures de verificació de la seva presència.

El contrast de la presència i distribució de tots aquests hàbitats forma part de la mesura 1.1.2. de l'apartat 3 d'aquest pla de gestió. Un cop es disposi d'aquesta informació, s'hauran d'actualitzar els FND, tal com preveu la mesura 1.3.1. del mateix apartat.

Taula 5. Hàbitats d'interès comunitari presents en els espais del pla de gestió.

ES0000080 Cap Vermell	Fonts de referència
1. Hàbitats d'interès comunitari inclosos en l'apartat 3.1. dels FND	
1240 Penya-segats amb vegetació de les costes mediterrànies amb <i>Limonium</i> spp. endèmics	FND
9320 Boscos d' <i>Olea</i> i <i>Ceratonia</i>	FND
2. Hàbitats d'interès comunitari no inclosos en l'apartat 3.1. dels FND	
5330 Matolls termomediterranis i preestèpics	CAHM, OTR, ART17
6220* Zones subestèpiques de gramínies i anuals del <i>Thero-Brachypodietea</i>	CAHM
9540 Pinars mediterranis de pins mesogeans endèmics	MFE, ART17
ES5310030 Costa de Llevant	Fonts de referència
1. Hàbitats d'interès comunitari inclosos en l'apartat 3.1. dels FND	
1120* Praderies de Posidònia (<i>Posidonium oceanicae</i>)	FND
1150* Llacunes costaneres	FND
1160 Grans cales i badies poc profundes	FND
1240 Penya-segats amb vegetació de les costes mediterrànies amb <i>Limonium</i> spp. endèmics	FND
2110 Dunes mòbils embrionàries	FND
2120 Dunes mòbils del litoral amb <i>Ammophila arenaria</i> (dunes blanques)	FND
6220* Zones subestèpiques de gramínies i anuals del <i>Thero-Brachypodietea</i>	FND
7220* Manantials petrificants amb formació de tuf (<i>Cratoneurion</i>)	FND
2. Hàbitats d'interès comunitari no inclosos en l'apartat 3.1. dels FND	
1110 Bancs d'arena coberts permanentment per aigua marina poc profunda (bancals sublitorals)	CLP
1170 Esculls	OTR
8310 Coves no explotades pel turisme	HUM
8330 Coves marines submergides	OTR
ES5310096 Punta de n'Amer	Fonts de referència
1. Hàbitats d'interès comunitari inclosos en l'apartat 3.1. dels FND	
1120* Praderies de posidònia (<i>Posidonium oceanicae</i>)	FND
1240 Penya-segats amb vegetació de les costes mediterrànies amb <i>Limonium</i> spp. endèmics	FND
1410 Pastures salines mediterrànies (<i>Juncetalia maritimi</i>)	FND
2110 Dunes mòbils embrionàries	FND
2250* Dunes litorals amb <i>Juniperus</i> spp.	FND
2260 Dunes amb vegetació escleròfil·la del <i>Cisto-Lavanduletalia</i>	FND
5330 Matolls termomediterranis i pre-estèpics	FND
5430 Matolls espinosos de tipus frigànic endèmics del <i>Euphorbio-Verbascion</i>	FND
6220* Zones subestèpiques de gramínies i anuals de tuf (<i>Cratoneurion</i>)	FND
2. Hàbitats d'interès comunitari no inclosos en l'apartat 3.1. dels FND	
1170 Esculls	OTR
5210 Matolls arborescents de <i>Juniperus</i> spp	CAHM, ART17
8310 Coves no explotades pel turisme	HUM
8330 Coves marines submergides	OTR
9540 Pinars mediterranis de pins mesogeans endèmics	MFE, ART17

ES5310097 Àrea marina Costa de Llevant	Fonts de referència
1. Hàbitats d'interès comunitari inclosos en l'apartat 3.1. dels FND	
1120* Praderies de posidònia (<i>Posidonium oceanicae</i>)	FND
2. Hàbitats d'interès comunitari no inclosos en l'apartat 3.1. dels FND	
No s'ha detectat l'existència de cap hàbitat per incloure en aquest punt.	
ES5310098 Cales de Manacor	Fonts de referència
1. Hàbitats d'interès comunitari inclosos en l'apartat 3.1. dels FND	
1210 Vegetació anual sobre restes marins acumulats	FND
1240 Penya-segats amb vegetació de les costes mediterrànies amb <i>Limonium</i> spp. endèmics	FND
1410 Pastures salines mediterrànies (<i>Juncetalia maritimi</i>)	FND
2110 Dunes mòbils embrionàries	FND
5430 Matolls espinosos de tipus frigànic endèmics de l' <i>Euphorbio-Verbascon</i>	FND
6220* Zones subestèpiques de gramínies i anuals de tuf (<i>Cratoneurion</i>)	FND
7220* Manantials petrificants amb formació de tuf (<i>Cratoneurion</i>)	FND
9320 Boscos d' <i>Olea</i> i <i>Ceratonía</i>	FND
2. Hàbitats d'interès comunitari no inclosos en l'apartat 3.1. dels FND	
1150* Llacunes costaneres	HUM
5210 Matolls arborescents de <i>Juniperus</i> spp	CAHM, ART17
5330 Matolls termomediterranis i preestèpics	CAHM, OTR, ART17
92A0 Boscos galeria de <i>Salix alba</i> i <i>Populus alba</i>	OTR
92D0 Galeries i matolls riberencs termomediterranis (<i>Nerio-Tamaricetea</i> i <i>Securinegion tinctoriae</i>).	CAHM
9540 Pinars mediterranis de pins mesogeanas endèmics	MFE, ART17
ES5310099 Portocolom	Fonts de referència
1. Hàbitats d'interès comunitari inclosos en l'apartat 3.1. dels FND	
1120* Praderies de posidònia (<i>Posidonium oceanicae</i>)	FND
1160 Grans cales i badies poc profundes	FND
2. Hàbitats d'interès comunitari no inclosos en l'apartat 3.1. dels FND	
1170 Esculls	OTR
1240 Penya-segats amb vegetació de les costes mediterrànies amb <i>Limonium</i> spp. endèmics	OTR
1110 Bancs de sorra coberts permanentment per aigua marina poc profunda (bancals sublitorals)	OTR
8310 Coves no explorades pel turisme	HUM
8330 Coves marines submergides	OTR
ES5310100 Punta des Ras	Fonts de referència
1. Hàbitats d'interès comunitari inclosos en l'apartat 3.1. dels FND	
1240 Penya-segats amb vegetació de les costes mediterrànies amb <i>Limonium</i> spp. endèmics	FND
5430 Matolls espinosos de tipus frigànic endèmics de l' <i>Euphorbio-Verbascon</i>	FND
2. Hàbitats d'interès comunitari no inclosos en l'apartat 3.1. dels FND	
5210 Matolls arborescents de <i>Juniperus</i> spp.	CAHM, ART17
5330 Matolls termomediterranis i preestèpics	CAHM, OTR, ART17
6220* Zones subestèpiques de gramínies i anuals del <i>Thero-Brachypodietea</i>	CAHM

En relació als hàbitats, s'ha d'assenyalar el següent:

- L'hàbitat 1110 està representat per fanerògames marines com *Cymodocea nodosa*. Aquestes praderies són poc extenses al llevant de Mallorca, si bé es distribueixen de manera discontinua pel litoral, segons la cartografia del *Projecte LIFE Posidonia*¹⁹, entre altres.
- A l'espai ES5310098 Cales de Manacor hi ha la zona humida d'interès científic de Cala Magraner (MAMT15), que respon a una cubeta litoral excavada a la desembocadura del barranc de Cala Magraner, tancada per sedimentació marina i pels materials arrossegats pel torrent. La seva permanència és temporal i estretament relacionada amb les aportacions d'aigües superficials, molt irregulars i episòdiques, associades a fenòmens d'inundacions catastròfiques. Les aportacions d'aigua de mar estan associades a tempestes, o per infiltració a través de la barra de sorra i còdols. D'acord amb l'HUM constitueix l'hàbitat 1150* Llacunes costaneres.
- L'hàbitat 1170 està format per esculls en forma de substrat rocós i concrecions biogèniques i es troba en la major part de litoral de l'àmbit del present pla de gestió. Entre les espècies formadores d'aquest hàbitat, es troben algues fotòfiles i invertebrats marins sèssils, com el mol·lusc gasteròpode de la família dels vermètids -*Dendropoma lebeche*- endèmic de la Mediterrània occidental. Aquesta espècie forma microesculls que contribueixen a mitigar l'erosió de la roca subjacent creant un microhàbitat amb una gran riquesa d'espècies. La presència de l'espècie *Dendropoma lebeche* a la zona queda contrastada per OTR²⁰.
- Segons l'informe de la plataforma *Salvem Portocolom* que ha presentat com al·legació durant el tràmit de participació pública del present pla de gestió, l'hàbitat 1240 està present a la ZEC ES5310099 Portocolom.
- S'ha contrastat la presència de l'hàbitat 5210 a la ZEC ES5310096 Punta de n'Amer i en la ZEC ES5310098 Cales de Manacor a través del treball de camp per a la realització de l'ART17.
- La presència de l'hàbitat 5330 està confirmada en els espais ES0000080 Cap Vermell, ES5310098 Cales de Manacor i ES5310100 Punta des Ras. En els dos primers, confirmat a través de la feina de camp per a la realització de l'ART17.
- Si bé sembla segura la presència dels hàbitats 8310 i 8330, es desconeix la seva distribució exacta ja que no hi ha una cartografia oficial detallada. No obstant

¹⁹ http://lifeposidonia.caib.es/user/index_ct.htm

²⁰ Vázquez - Luís, M. (2016). Inventario de las poblaciones del vermético Mediterráneo *Dendropoma lebeche* en las costas de las Illes Balears. Servei de Protecció d'Espècies, Direcció General d'Espais Naturals i Biodiversitat. Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca, Govern de les Illes Balears. 169 pp.

això, moltes de les coves que s'inclouen com a hàbitat 8310 apareixen descrites en l'HUM.

- La presència de l'hàbitat 92A0 està confirmada en l'espai ES5310098 Cales de Manacor pels treballs de camp realitzats pels tècnics ambientals de la conselleria competent en medi ambient, així com pels Agents de Medi Ambient del Govern de les Illes Balears.
- La presència de l'hàbitat 92D0 a l'espai ES5310098 Cales de Manacor s'ha posat de manifest amb la millor cartografia disponible, a causa de la presència d'exemplars de tamarell (*Tamarix* spp.) als tàlvegs del torrent de Can Llunes. S'ha de verificar la seva presència.
- L'hàbitat 9540 conviu en mosaic amb altres hàbitats presents en el pla de gestió com el 6220*, el 2250* o 5330, fet que ha dificultat fins ara la seva designació com a hàbitat. D'acord amb els treballs de camp per a l'elaboració de l'ART17, s'ha contrastat la seva presència a les ZEC/ZEPA ES0000080 Cap Vermell, ES5310096 Punta de n'Amer i ES5310098 Cales de Manacor. L'existència d'aquest hàbitat ha estat contrastada també pels treballs de camp realitzats per a la redacció d'aquest pla.

A causa de l'ajust cartogràfic que es va dur a terme el 2016 gràcies a una millor cartografia disponible, es va assignar el 100% de l'espai ES5310030 Costa de Llevant com a àrea marina. Per aquest motiu, no procedeix la presència d'hàbitats terrestres en els FND d'aquest espai.

2.2. FLORA

A continuació, s'analitzen les espècies de flora presents a cada espai objecte del pla de gestió, cap de les quals compta amb un pla de conservació o recuperació aprovat a les Illes Balears, ni apareix a la *Llista d'Espècies Silvestres en Règim de Protecció Especial* i/o en el *Catàleg Espanyol d'Espècies Amenaçades*. Totes les espècies de flora que es detallen en aquest apartat són presents en un ambient terrestre.

Els espais ES5310030 Costa de Llevant, ES5310097 Àrea marina Costa de Llevant i ES5310099 Portocolom no contemplen en el seu apartat 3 dels FND cap espècie de flora, per la qual cosa no s'ha definit una taula per a aquests espais.

L'espai ES5310099 Portocolom és l'únic del pla de gestió que no presenta cap mena de flora rellevant en el seu apartat 3.3. dels FND ni s'ha posat en relleu l'existència d'altres espècies d'interès presents a la zona, per la qual cosa no s'ha inclòs a la taula.

En l'àmbit del pla de gestió no hi ha cap espai que inclogui espècies de flora de l'apartat 3.2. del FND.

La informació recollida a la taula 6 és la següent:

- En el punt 1 de la següent taula es detallen les espècies rellevants de flora incloses en l'apartat 3.3. dels FND. Es consideren les espècies que figuren en l'Annex IV i/o V de la Directiva Hàbitats o bé en els catàlegs o llistats d'espècies amenaçades, endèmiques o protegides pels convenis internacionals, la normativa estatal o l'autonòmica.
- En el punt 2 de la mateixa taula s'especifiquen les espècies rellevants que no s'inclouen en els FND i que, en el moment en que s'actualitzi la informació continguda en els mateixos, se n'ha de valorar la inclusió ja que la informació més actualitzada disponible ha posat en relleu la seva existència.

Taula 6. Espècies de flora d'interès comunitari presentes en els espais del pla de gestió.

ES0000080 Cap Vermell			
NOM CIENTÍFIC	NOM COMÚ	ENDEMISME	CATÀLEG BALEAR
1. Espècies rellevants de flora incloses en l'apartat 3.3. dels FND			
No existeix cap espècie d'aquestes característiques en els FN.			
2. Espècies rellevants de flora no incloses en l'apartat 3.3. dels FND			
<i>Allium antoni-bolosii</i> subsp. <i>antoni-bolosii</i>		Si	
<i>Astragalus balearicus</i>	Coixinet de monja	Si	
<i>Aristolochia bianorii</i>	Aristolòquia	Si	
<i>Carex rorulenta</i>		Si	
<i>Crepis triasii</i>	Panconia de penyal	Si	
<i>Chamaerops humilis</i>	Garballó	No	EP
<i>Crithmum maritimum</i>	Fonoll marí	No	EP
<i>Cyclamen balearicum</i>	Pa porcí	Si	
<i>Digitalis minor</i>	Didalera	Si	EP
<i>Genista tricuspidata</i>	Gatosa	Si	
<i>Hippocrepis balerica</i>	Violeta de penyal	Si	
<i>Launaea cervicornis</i>	Socarrell	Si	
<i>Romulea columnae</i> subsp. <i>assumptionis</i>		Si	
<i>Thapsia gymnesica</i>		Si	
ES5310096 Punta de n'Amer			
NOM CIENTÍFIC	NOM COMÚ	ENDEMISME	CATÀLEG BALEAR
1. Espècies rellevants de flora incloses en l'apartat 3.3. dels FND			
<i>Centaureum bianoris</i>		Si	
<i>Crocus cambessedesii</i>	Safrà bord	Si	
<i>Launaea cervicornis</i>	Socarrell	Si	
<i>Lotus tetraphyllus</i>		Si	
<i>Micromeria filiformis</i>		Si	
<i>Senecio rodriguezii</i>		Si	
<i>Thymelaea velutina</i>	Peu de milà	Si	
2. Espècies rellevants de flora no incloses en l'apartat 3.3. dels FND			

<i>Arum pictum</i> subsp. <i>sagittifolium</i>	Rapa blava	Si	
<i>Chamaerops humilis</i>	Garballó	No	EP
<i>Crithmum maritimum</i>	Fonoll marí	No	EP
<i>Romulea columnae</i> subsp. <i>assumptionis</i>		Si	
ES5310098 Cales de Manacor			
NOM CIENTÍFIC	NOM COMÚ	ENDEMISME	CATÀLEG BALEAR
1. Espècies rellevants de flora incloses en l'apartat 3.3. de los FND			
<i>Arum pictum</i> subsp. <i>sagittifolium</i>	Rapa blava	Si	
<i>Crepis triasii</i>	Panconia de penyal	Si	
<i>Cyclamen balearicum</i>	Pa porcí	Si	
<i>Hypericum balearicum</i>	Estepa joana	Si	
<i>Launaea cervicornis</i>	Socarrell	Si	
<i>Lotus tetraphyllus</i>	Trèvol de quatre fulles	Si	
<i>Micromeria filiformis</i>		Si	
<i>Micromeria microphylla</i>		Si	
<i>Rubia angustifolia</i> subsp. <i>angustifolia</i>	Rotgeta	Si	
2. Espècies rellevants de flora no incloses en l'apartat 3.3. dels FND			
<i>Crithmum maritimum</i>	Fonoll marí	No	EP
<i>Cymbalaria aequitriloba</i>	Picardia	Si	SAH
<i>Rhamnus alaternus</i>	Llampúgol	No	EP
<i>Thapsia gymnesica</i>		Si	
ES5310100 Punta des Ras			
NOM CIENTÍFIC	NOM COMÚ	ENDEMISME	CATÀLEG BALEAR
1. Espècies rellevants de flora incloses en l'apartat 3.3. dels FND			
<i>Launaea cervicornis</i>	Socarrell	Si	
2. Espècies rellevants de flora no incloses en l'apartat 3.3. dels FND			
<i>Aristolochia bianorii</i>	Aristolòquia	Si	
<i>Arum pictum</i> subsp. <i>sagittifolium</i>	Rapa blava	Si	
<i>Cyclamen balearicum</i>	Pa porcí	Si	
<i>Rhamnus alaternus</i>	Llampúgol	Si	
LES RPE i CEEA (Llistat d'Espècies Silvestres en Règim de Protecció Especial i Catàleg Espanyol d'Espècies Amenaçades). Reial Decret 139/2011, de 4 de febrer. CATÀLEG BALEAR (Catàleg Balear d'Espècies amenaçades i d'Especial Protecció). Decret 75/2005, de 8 de juliol. (E: En perill d'extinció; SAH: Sensible a l'alteració del seu hàbitat; VU: Vulnerable; IE: Interès Especial; EP: D'Especial Protecció)			

2.3. FAUNA

2.3.1. Espècies de fauna no aus

La següent taula inclou el llistat d'espècies de fauna no aus presents a cada espai objecte del pla de gestió.

- En el punt 1 s'especifiquen les espècies de fauna d'interès comunitari pertanyents a grups faunístics diferents de les aus (invertebrats, amfibis, rèptils i mamífers) que figuren a l'apartat 3.2. dels FND, a l'estar incloses en l'Annex II de la Directiva Hàbitats. S'identifiquen amb tatxat (exemple) les

espècies que, d'acord amb la millor informació disponible, es descarta la seva presència en l'àmbit del pla de gestió tot i que figurin en els FND.

- En el punt 2 s'especifiquen les espècies d'interès comunitari de fauna no aus de l'Annex II de la Directiva Hàbitats no incloses fins a la data en els FND i que, segons la informació més actualitzada disponible, s'han identificat en l'àmbit territorial del pla de gestió.
- En el punt 3 s'especifiquen les espècies rellevants de fauna no aus que figuren en l'Annex IV i/o V de la Directiva Hàbitats o bé en els catàlegs o llistats d'espècies amenaçades, endèmiques o protegides pels convenis internacionals, la normativa estatal o l'autonòmica, però que no estan inclosos en l'apartat 3.3. dels FND. Mitjançant l'execució de la mesura 1.2.2. de l'apartat 3 d'aquest pla de gestió, s'haurà de valorar la seva inclusió. Finalment, és important destacar que en els FND dels espais objecte d'aquest pla no s'inclou cap espècie rellevant de fauna no aus en l'apartat 3.3.

Taula 7. Espècies de fauna no aus d'interès comunitari presents en l'àmbit del pla de gestió.

ES0000080 Cap Vermell						
GRUP	COD. UE	NOM CIENTÍFIC	NOM COMÚ	ANNEXOS DIRECTIVA HÀBITATS	LESPRE I CEEA	PLA DE CONSERVACIÓ O RECUPERACIÓ ILLES BALEARS
1. Espècies d'interès comunitari de fauna no aus incloses en l'apartat 3.2 dels FND						
R	1217	<i>Testudo hermanni</i>	Tortuga mediterrània	II, IV	□	No
2. Espècies d'interès comunitari de fauna no aus no incloses en l'apartat 3.2 dels FND						
No s'ha detectat l'existència de cap espècie per a incloure en aquest epígraf.						
3. Espècies rellevants de fauna no aus no incloses en l'apartat 3.3. dels FND						
M	1317	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Ratapinyada comuna		□	No
M	1333	<i>Tadarida teniotis</i>	Ratapinyada de cua llarga		□	No
M	2016	<i>Pipistrellus kuhlii</i>	Ratapinyada de vores clares	IV	□	No
ES5310030 Costa de Llevant						
GRUP	COD. UE	NOM CIENTÍFIC	NOM COMÚ	ANNEXOS DIRECTIVA HÀBITATS	LESPRE I CEEA	PLA DE CONSERVACIÓ O RECUPERACIÓ ILLES BALEARS
1. Espècies d'interès comunitari de fauna no aus incloses en l'apartat 3.2 dels FND						
R	1224	<i>Caretta caretta*</i>	Tortuga babaua	II, IV	□ VU	No
M	1349	<i>Tursiops truncatus</i>	Dofí mular	II. IV	□ VU	No
2. Espècies d'interès comunitari de fauna no aus no incloses en l'apartat 3.2 dels FND						
No s'ha detectat l'existència de cap espècie per a incloure en aquest epígraf.						

3. Espècies rellevants de fauna no aus no incloses en l'apartat 3.3. dels FND						
I	1028	<i>Pinna nobilis</i>	Nacra	IV	□ E	No
I		<i>Dendropoma lebeche</i>	Tenassa mediterrània		□ VU	En tramitació
ES5310096 Punta de n'Amer						
GRUP	COD. UE	NOMBRE CIENTÍFICO	NOM COMÚ	ANNEXOS DIRECTIVA HÀBITATS	LESPRE I CEEA	PLA DE CONSERVACIÓ O RECUPERACIÓ ILLES BALEARS
1. Espècies d'interès comunitari de fauna no aus, incloses en l'apartat 3.2 dels FND						
R	1217	<i>Testudo hermanni</i>	Tortuga mediterrània	II, IV	□	No
M	1304	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>	Ratapinyada gran de ferradura	II, IV	□ VU	Si
M	1310	<i>Miniopterus schreibersi</i>	Ratapinyada de cova	II, IV	□ VU	Si
2. Espècies d'interès comunitari de fauna no aus, no incloses en l'apartat 3.2 dels FND						
No s'ha detectat l'existència de cap espècie per a incloure en aquest punt.						
3. Espècies rellevants de fauna no aus, no incloses en l'apartat 3.3. dels FND						
I	1028	<i>Pinna nobilis</i>	Nacra	IV	□ E	No
I	1090	<i>Scyllarides latus</i>	Cigala	V		No
M	2016	<i>Pipistrellus kuhlii</i>	Ratapinyada de vores clares	IV	□	No
I		<i>Dendropoma lebeche</i>	Tenassa mediterrània		□ VU	En tramitació
ES5310097 Àrea marina Costa de Llevant						
GRUP	COD. UE	NOM CIENTÍFIC	NOM COMÚ	ANNEXOS DIRECTIVA HÀBITATS	LESPRE I CEEA	PLA DE CONSERVACIÓ O RECUPERACIÓ ILLES BALEARS
1. Espècies d'interès comunitari de fauna no aus, incloses en l'apartat 3.2 dels FND						
R	1224	<i>Caretta caretta*</i>	Tortuga babaua	II, IV	□ VU	No
M	1349	<i>Tursiops truncatus</i>	Dofí mular	II, IV	□ VU	No
2. Espècies d'interès comunitari de fauna no aus, no incloses en l'apartat 3.2 dels FND						
No s'ha detectat l'existència de cap espècie per a incloure en aquest epígraf.						
3. Espècies rellevants de fauna no aus, no incloses en l'apartat 3.3. dels FND						
I	1028	<i>Pinna nobilis</i>	Nacra	IV	□ E	No
ES5310098 Cales de Manacor						
GRUP	COD. UE	NOM CIENTÍFIC	NOM COMÚ	ANNEXOS DIRECTIVA HÀBITATS	LESPRE I CEEA	PLA DE CONSERVACIÓ O RECUPERACIÓ ILLES BALEARS
1. Espècies d'interès comunitari de fauna no aus, incloses en l'apartat 3.2 dels FND						
R	1217	<i>Testudo hermanni</i>	Tortuga mediterrània	II, IV	□	No

M	1310	<i>Miniopterus schreibersi</i>	Ratapinyada de cova	II, IV	☐ VU	Si
2. Espècies d'interès comunitari de fauna no aus, no incloses en l'apartat 3.2 dels FND						
M	1304	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>	Ratapinyada gran de ferradura	II, IV	☐ VU	Si
M	1324	<i>Myotis myotis</i>	Ratapinyada de morro llarg	II, IV	☐ VU	Si
3. Espècies rellevants de fauna no aus no incloses en l'apartat 3.3. dels FND						
A	1201	<i>Bufotes balearicus</i> (= <i>Bufo viridis</i>)	Calàpet verd balear	IV	☐	No
ES5310099 Portocolom						
GRUP	COD. UE	NOM CIENTÍFIC	NOM COMÚ	ANNEXOS DIRECTIVA HÀBITATS	LESPRE I CEEA	PLA DE CONSERVACIÓ O RECUPERACIÓ ILLES BALEARS
1. Espècies d'interès comunitari de fauna no aus incloses en l'apartat 3.2 dels FND						
No existeix cap espècie d'aquestes característiques en els FND.						
2. Espècies d'interès comunitari de fauna no aus no incloses en l'apartat 3.2 dels FND						
No s'ha detectat l'existència de cap espècie per incloure en aquest epígraf.						
3. Espècies rellevants de fauna no aus, no incloses en l'apartat 3.3. dels FND						
I	1028	<i>Pinna nobilis</i>	Nacra	IV	☐ E	No
I		<i>Dendropoma lebeche</i>	Tenassa mediterrània		☐ VU	En tramitació
<p>* Espècies prioritàries conforme la Directiva Hàbitats</p> <p>GRUP: A = Amfibis, F = Peixos, I = Invertebrats, M = Mamífers, P = Plantes, R = Rèptils</p> <p>ANNEXOS DIRECTIVA HÀBITATS:</p> <p>II (Espècies animals i vegetals d'interès comunitari per a la conservació de les quals cal designar zones especials de conservació)</p> <p>IV (Espècies animals i vegetals d'interès comunitari que requereixen una protecció estricta)</p> <p>V (Espècies animals i vegetals d'interès comunitari la recollida i explotació de les quals pot ser objecte de mesures de gestió)</p> <p>LESPRE i CEEA (<i>Listado de Especies Silvestres en Régimen de Protección Especial y Catálogo Español de Especies Amenazadas</i>). Reial Decret 139/2011, de 4 de febrer. S'assenyalen (☐) les espècies incloses en el LESPRE i la categoria d'amenaça en el cas d'estar present en el CEEA (E: En perill d'extinció; VU: Vulnerable)</p> <p>CATÀLEG BALEAR (<i>Catàleg Balear d'Espècies Amenazades i d'Especial Protecció</i>). Decret 75/2005, de 8 de juliol.</p>						

L'espai ES5310100 Punta des Ras no contempla cap mena de fauna no aus en els FND ni s'ha posat de manifest l'existència d'altres espècies que s'hagin d'incloure, de manera que no apareix llistada.

En el cas concret de la nacra (*Pinna nobilis*) segons els pronòstics dels investigadors, sembla ser que ja no queden exemplars vius encara que podrien quedar supervivents que no hagin estat detectats. La nacra és un bivalve filtrador, endèmic de la

Mediterrània, que pot viure fins als 50 anys. Viu mig sepultada en fons de sorra, generalment associada a les praderies de *Posidonia oceanica*, podent-la trobar des d'aigües molt someres fins als 60 m de profunditat. Les seves poblacions van patir un important declivi durant el passat segle XX a causa de l'impacte humà, motiu pel qual va ser inclosa en la Directiva Hàbitats. Des de llavors, les seves poblacions s'havien recuperat en moltes zones de les Illes Balears, especialment en els espais marins protegits com el Parc Nacional de Cabrera, on la densitat de nacres era de les més altes de la Mediterrània. Des de la tardor de 2016, les poblacions de nacra estan patint una mortalitat massiva a causa d'un protozou paràsit del grup dels *Haplosporidium*, provocant la desaparició de les seves poblacions en tot el territori nacional. L'agent infecciós parasita la glàndula digestiva (on té lloc l'absorció d'aliments) mitjançant espores i provoca una elevada resposta inflamatòria a la infecció. D'aquesta manera no pot alimentar-se correctament, debilitant-se fins que mor. Les espores són alliberades a la columna d'aigua on es dispersen facilitant el contagi, el que el converteix en una problemàtica difícil de solucionar i pel que seria necessari activar un protocol d'actuació²¹ per detectar la infecció en els primers estadis i estudiar la velocitat de propagació del paràsit per poder adoptar mesures preventives. Tot i aquesta situació crítica, s'ha optat per mantenir l'espècie en els FND on ja constava atès que es tracta d'una espècie críticament amenaçada, catalogada com en perill d'extinció per l'Ordre TEC/596/2019, de 8 d'abril, per la qual es modifica l'Annex de el Reial Decret 139/2011, de 4 de febrer, per al desenvolupament de la *Llista d'Espècies Silvestres en Règim de Protecció Especial* i del *Catàleg Espanyol d'Espècies Amençades*.

2.3.2. Aus

La següent taula inclou el llistat d'espècies d'aus presents a cada espai objecte del pla de gestió.

- En el punt 1 de la següent taula es detallen les aus d'interès comunitari de l'annex I de la Directiva Aus i altres migratòries de presència regular incloses en l'apartat 3.2. dels FND. S'identifica com a tatxat (*exemple*) la informació que ha de suprimir-se en els FND d'acord amb la millor informació disponible. En cursiva (*exemple*), es detallen les modificacions que s'han de fer en els FND en la columna "Fenologia" seguint la mesura 1.2.2. de l'apartat 3 d'aquest pla de gestió.
- En el punt 2 de les següents taules es detallen les aus d'interès comunitari de l'annex I de la Directiva Aus i altres migratòries de presència regular no incloses en l'apartat 3.2. dels FND però que la seva existència s'ha detectat en l'àmbit territorial del pla de gestió i que, per tant, segons la informació actualitzada

²¹ Álvarez, E., Vázquez-Luis, M. & Deudero, S. 2017. Protocolo metodológico para la evaluación del estado de conservación de *Pinna nobilis* y el monitoreo de sus poblaciones en relación al evento de mortalidad masiva 2016-2017. Instituto Español de Oceanografía – Centro Oceanográfico de Baleares. 25 pp.

s'hauran d'incorporar en els FND d'acord amb la mesura 1.2.2. de l'apartat 3 d'aquest pla de gestió..

Taula 8. Espècies de fauna aus d'interès comunitari presents en el pla de gestió.

ES0000080 Cap Vermell							
COD. UE	NOM CIENTÍFIC	NOM COMÚ	GRUP AUS SEGONS AMBIENT	FENOLOGIA	ANNEX DIR. AUS	LESPRE I CEEA	PLA DE CONSERVACIÓ O RECUPERACIÓ ILLES BALEARS
1. Aus d'interès comunitari de l'Annex I de la Directiva Aus i altres migratòries de presència regular incloses en l'apartat 3.2. dels FND							
A103	<i>Falco peregrinus</i>	Falcó pelegrí	Rupícola	Permanent Reproductiva	I	□	No
A245	<i>Galerida theklae</i>	Cucullada	Estepària	Permanent	I	□	No
A301	<i>Sylvia balearica</i>	Busqueret coallarga	Arbustiva	Permanent Reproductiva	I	□	No
A392	<i>Phalacrocorax aristotelis desmarestii</i>	Corb marí (Mediterr.)	Marina	Permanent Reproductiva	I	□ VU	Si
2. Aus d'interès comunitari de l'Annex I de la Directiva Hàbitats i altres migratòries de presència regular no incloses en l'apartat 3.2. dels FND							
A181	<i>Larus audouinii</i>	Gavina d'Audouin	Marina	Reproductiva	I	□	Si
A096	<i>Falco tinnunculus</i>	Xoriguer	Rupícola	Reproductiva		□	No
ES5310030 Costa de Llevant							
COD. UE	NOM CIENTÍFIC	NOM COMÚ	GRUP AUS SEGONS AMBIENT	FENOLOGIA	ANNEX DIR. AUS	LESPRE I CEEA	PLA DE CONSERVACIÓ O RECUPERACIÓ ILLES BALEARS
1. Aus d'interès comunitari de l'Annex I de la Directiva Aus i altres migratòries de presència regular incloses en l'apartat 3.2. dels FND							
A181	<i>Larus audouinii</i>	Gavina d'Audouin	Marina	Permanent	I	□	Si
A392	<i>Phalacrocorax aristotelis desmarestii</i>	Corb marí (Mediterr.)	Marina	Reproductiva	I	□ VU	Si
2. Aus d'interès comunitari de l'Annex I de la Directiva Hàbitats i altres migratòries de presència regular no incloses en l'apartat 3.2. dels FND							
A010	<i>Calonectris diomedea</i>	Viot (Mediterr.)	Marina	Permanent Concentració	I	□ VU	No
A014	<i>Hydrobates pelagicus</i>	Noneta	Marina	Permanent Concentració	I	□ VU	No
A384	<i>Puffinus mauretanicus</i>	Viot petit	Marina	Permanent Concentració	I	□ E	Si
ES5310096 Punta de n'Amer							

COD. UE	NOM CIENTÍFIC	NOM COMÚ	GRUP AUS SEGONS AMBIENT	FENOLOGIA	ANNEX DIR. AUS	LESPRE I CEEA	PLA DE CONSERVACIÓ O RECUPERACIÓ ILLES BALEARS
1. Aus d'interès comunitari de l'Annex I de la Directiva Aus i altres migratòries de presència regular incloses en l'apartat 3.2. dels FND							
A029	Ardea purpurea	Agró-roig	Aquàtica	Concentració	I	☐	No
A133	<i>Burhinus oedicnemus</i>	Sebel·lí	Estepària	Permanent Reproductiva	I	☐	No
A010	<i>Calonectris diomedea</i>	Virots gros (Mediterr.)	Marina	Reproductiva Permanent Concentració	I	☐ VU	No
A224	<i>Caprimulgus europaeus</i>	Enganapastors	Forestal	Concentració Reproductiva	I	☐	No
A197	Chlidonias niger	Fumarell negre	Marina	Concentració	I	☐ E	No
A081	Circus aeruginosus	Arpella	Aquàtica	Concentració	I	☐	No
A026	<i>Egretta garzetta</i>	Agró blanc	Aquàtica	Concentració	I	☐	No
A245	<i>Galerida theklae</i>	Cucullada	Estepària	Permanent Reproductiva	I	☐	No
A014	<i>Hydrobates pelagicus</i>	Noneta	Marina	Reproductiva Permanent	I	☐	No
A392	<i>Phalacrocorax aristotelis desmarestii</i>	Corb marí (Mediterr.)	Marina	Reproductiva Permanent	I	☐ VU	Si
A384	<i>Puffinus mauretanicus</i>	Virots petit	Marina	Reproductiva Permanent Concentració	I	☐ E	Si
A191	<i>Sterna sandvicensis</i>	Llambritja de bec llarg	Marina	Concentració Hivernant	I	☐	No
A301	<i>Sylvia balearica</i>	Busqueret coallarga	Arbustiva	Reproductiva	I	☐	No
2. Aus d'interès comunitari del Annex I de la Directiva Hàbitats i altres migratòries de presència regular no incloses en l'apartat 3.2. dels FND							
A016	<i>Sula bassana</i> (=Morus bassanus)	Mascarell	Marina	Hivernant		☐	No
E55310097 Àrea marina Costa de Llevant							
COD. UE	NOM CIENTÍFIC	NOM COMÚ	GRUP AUS SEGONS AMBIENT	FENOLOGIA	ANNEX DIR. AUS	LESPRE I CEEA	PLA DE CONSERVACIÓ O RECUPERACIÓ ILLES BALEARS

							RECUPERACIÓ ILLES BALEARS
1. Aus d'interès comunitari de l'Annex I de la Directiva Aus i altres migratòries de presència regular incloses en l'apartat 3.2. dels FND							
No existeix cap espècie d'aquestes característiques en els FND.							
2. Aus d'interès comunitari de l'Annex I de la Directiva Hàbitats i altres migratòries de presència regular no incloses en l'apartat 3.2. dels FND							
A010	<i>Calonectris diomedea</i>	Virot gros (Mediterr.)	Marina	Permanent Concentració	I	☐ VU	No
A014	<i>Hydrobates pelagicus</i>	Noneta	Marina	Permanent Concentració	I	☐	No
A384	<i>Puffinus mauretanicus</i>	Virot petit	Marina	Permanent Concentració	I	☐ E	Si
ES5310098 Cales de Manacor							
COD. UE	NOM CIENTÍFIC	NOM COMÚ	GRUP AUS SEGONS AMBIENT	FENOLOGIA	ANNEX DIR. AUS	LESPRE I CEEA	PLA DE CONSERVACIÓ O RECUPERACIÓ ILLES BALEARS
1. Aus d'interès comunitari de l'Annex I de la Directiva Aus i altres migratòries de presència regular incloses en l'apartat 3.2. dels FND							
A029	<i>Ardea purpurea</i>	Agró-roig	Aquàtica	Concentració	I	☐	No
A133	<i>Burhinus oedicnemus</i>	Sebel·lí	Estepària	Reproductiva	I	☐	No
A224	<i>Caprimulgus europaeus</i>	Enganapa stors	Forestal	Reproductiva	I	☐	No
A084	<i>Circus aeruginosus</i>	Arpella	Aquàtica	Concentració	I	☐	No
A026	<i>Egretta garzetta</i>	Agró blanc	Aquàtica	Concentració	I	☐	No
A103	<i>Falco peregrinus</i>	Falcó pelegrí	Rupícola	Permanent Reproductiva	I	☐	No
A245	<i>Galerida theklae</i>	Cucullada	Estepària	Permanent Reproductiva	I	☐	No
A181	<i>Larus audouinii</i>	Gavina d'Audouin	Marina	Reproductiva	I	☐ VU	Si
A023	<i>Nycticorax nycticorax</i>	Orval	Aquàtica	Concentració	I	☐	No
A392	<i>Phalacrocorax aristotelis desmarestii</i>	Corb marí (Mediterr.)	Marina	Reproductiva	I	☐ VU	Si
A301	<i>Sylvia balearica</i>	Busqueret coallarga	Arbustiva	Reproductiva	I	☐	No
2. Aus d'interès comunitari de l'Annex I de la Directiva Hàbitats i altres migratòries de presència regular no incloses en el apartat 3.2. dels FND							

A366	<i>Carduelis cannabina</i>	Passerell	Agrícola	Permanent			No
ES5310100 Punta des Ras							
COD. UE	NOM CIENTÍFIC	NOM COMÚ	GRUP AUS SEGONS AMBIENT	FENOLOGIA	ANNEX DIR. AUS	LESPRE I CEEA	PLA DE CONSERVACIÓ O RECUPERACIÓ ILLES BALEARS
1. Aus d'interès comunitari de l'Annex I de la Directiva Aus i altres migratòries de presència regular incloses en l'apartat 3.2. dels FND							
A181	<i>Larus audouinii</i>	Gavina d'Audouin	Marina	Reproductiva Permanent	I	□ VU	Si
A392	<i>Phalacrocorax aristotelis desmarestii</i>	Corb marí (Mediterr.)	Marina	Reproductiva	I	□ VU	Si
2. Aus d'interès comunitari de l'Annex I de la Directiva Hàbitats i altres migratòries de presència regular no incloses en l'apartat 3.2. dels FND							
No s'ha detectat l'existència de cap espècie per a incloure en aquest epígraf.							
<p>#En el FND apareix l'espècie <i>Sylvia sarda</i>, ja que fins dades recents les poblacions de les Illes Balears es consideraven una subespècie. Tot i això, actualment se la consideració d'espècie (<i>Sylvia balearica</i>).</p> <p>ANNEX DIRECTIVA AUS: I (Espècies que seran objecte de mesures de conservació especials en relació al seu hàbitat, per tal d'assegurar la seva supervivència i reproducció en la seva àrea de distribució).</p> <p>LESRPE i CEEA (<i>Listado de Especies Silvestres en Régimen de Protección Especial y Catálogo Español de Especies Amenazadas</i>). Reial Decret 139/2011, de 4 de febrer.</p> <p>S'assenyalen (□) les espècies incloses en el LESRPE i la categoria d'amenaça en el cas d'estar present en el CEEA (E: En perill d'extinció; VU: Vulnerable)</p> <p>CATÀLEG BALEAR (<i>Catàleg Balear d'Espècies Amenazades i d'Especial Protecció</i>). Decret 75/2005, de 8 de juliol. (E: En perill d'extinció; SAH: Sensible a l'Alteració del seu Hàbitat; VU: Vulnerable; IE: Interès Especial; EP: D'Especial Protecció)</p>							

El FND de l'espai ES0000080 Cap Vermell inclou una única espècie d'au a l'apartat 3.3., sent l'únic espai que presenta aquesta categoria. Es tracta de l'espècie *Larus michahellis* (gavià argentat de potes grogues). Si bé l'espècie que actualment figura a l'apartat 3.3. del FND de l'espai ES0000080 Cap Vermell és *Larus cachinnans*, estudis recents han posat de manifest que l'espècie present a les Illes Balears és *Larus michahellis*, per la qual cosa s'ha proposat la modificació en l'últim enviament remès al *Ministerio para la Transición Ecológica y el Reto Demográfico*.

L'espai ES5310099 Portocolom no contempla cap mena d'aus en els FND ni s'ha posat de manifest l'existència d'altres espècies que s'hagin d'incloure, de manera que no apareixen llistades.

2.4. ELEMENTS CLAU PER A LA GESTIÓ

Els hàbitats naturals i les espècies silvestres d'interès comunitari presents en l'àmbit del pla de gestió s'han agrupat en elements clau en funció de les seves característiques ecològiques.

Els criteris adoptats per la selecció dels elements clau han estat els següents:

- Hàbitats o espècies la presència al lloc sigui molt significativa i rellevant per a la seva conservació en el conjunt de la Xarxa Natura 2000 a escala regional, estatal i comunitària, i l'estat desfavorable de conservació requereixi l'adopció de mesures actives de gestió.
- Hàbitats o espècies sobre els quals hi hagi informació tècnica o científica que esmenti que puguin estar, o arribar a estar si no s'adopten mesures que ho evitin, en un estat desfavorable, així com aquelles que siguin bons indicadors de la salut de grups taxonòmics, ecosistemes o pressions sobre la biodiversitat, i que per això requereixen un esforç específic de monitoratge.
- Processos ecològics i dinàmiques d'interès que engloben els hàbitats i espècies d'interès comunitari i/o regional presents en els espais objecte de gestió.

Taula 9. Elements clau i justificació

ELEMENT CLAU	JUSTIFICACIÓ
PRADERIES DE FANERÒGAMES MARINES I ESCULLS 1110 Bancs de sorra coberts permanentment per aigua marina poc profunda (Bancals sublitorals) 1120* Praderies de posidònia oceànica	<p>Les funcions ecològiques i els serveis ambientals que presten les praderies de fanerògames marines són directament proporcionals a la superfície que ocupen. La degradació de les praderies marines pot accelerar-se amb la pèrdua de cobertura i densitat de feixos, el que resulta de gran rellevància si es té en compte la lentitud de colonització de l'espècie, requerint dècades i fins i tot segles per recuperar una àrea perduda.</p> <p>En l'àmbit del pla de gestió, la <i>Posidonia oceanica</i> és present en gairebé tot el litoral de les Illes Balears i s'estén àmpliament des del límit costaner fins als 50 metres de profunditat conformant en certes zones un prat continu. La seva extensió supera, en la majoria dels casos, els límits de les ZEC, pel que la seva integritat ha de ser mantinguda evitant, en el possible, la fragmentació de l'hàbitat. Està implicada en processos de protecció de la costa per evitar l'erosió, i preservar la transparència de l'aigua, la generació de sorres biogèniques de qualitat, el segrest de carboni a llarg termini i l'oxigenació neta de les aigües, entre altres. És hàbitat d'espècies de bivalves importants com <i>Pinna nobilis</i>. A més, <i>Posidonia oceanica</i> està inclosa en la <i>Llista d'Espècies Silvestres en Règim de Protecció Especial</i>.</p> <p>Una altra fanerògama marina que forma praderies és la <i>Cymodocea nodosa</i> la presència de la qual ha de ser contrastada dins de l'àmbit del pla de gestió. Sola o amb certa cobertura d'altres espècies de fanerògames i algues, contribueix a la fixació de sediment de zones someres, calmades i protegides properes a la costa, on les praderies estan sotmeses de forma més intensa a les pressions i amenaces derivades de les activitats humanes a la costa.</p>

ELEMENT CLAU	JUSTIFICACIÓ
1160 Grans cales i badies poc profundes 1170 Esculls	<p>Aquest element clau està compost per l'hàbitat d'interès comunitari 1120* (inclòs en els FND de les ZEC ES5310030 Costa de Llevant, ES5310096 Punta de n'Amer, ES5310097 Àrea marina Costa de Llevant, ES5310099 Portocolom i cartografiat); el 1160 (inclòs en els FND de ES5310030 Costa de Llevant i ES5310099 Portocolom però no cartografiat amb anterioritat al pla de gestió); i el 1170, el qual ha de contrastar-se per a la ZEC ES5310030 Costa de Llevant. No obstant això, l'hàbitat 1120* es pot solapar amb el 1160, i aquest pot incloure també els 1110 i 1170. L'hàbitat 1120* ocupa una superfície molt significativa i rellevant en l'àmbit del pla de gestió, format principalment per comunitats climàtiques de la angiosperma marina <i>Posidonia oceanica</i> (endèmica de la Mediterrània). L'hàbitat 1110 està format per praderies de <i>Cymodocea nodosa</i> sola o amb certa cobertura d'altres espècies de fanerògames i algues. En l'àmbit del pla de gestió, la seva distribució no és coneguda (s'ha de contrastar en la ZEC ES5310030 Costa de Llevant), tot i així hi ha evidències de la seva presència com a resultat del projecte europeu <i>Life + Posidonia</i>. Els esculls estan representats per formes de substrat rocós i concrecions biogèniques en la major part del litoral de l'àmbit del pla de gestió. Estan formats per algues fotòfiles i invertebrats marins sèssils. Entre les espècies formadores d'aquest hàbitat, es troba el mol·lusc gasteròpode de la família dels vermètids <i>Dendropoma lebeche</i>, endèmic de la Mediterrània occidental. Els microesculls que forma aquesta espècie contribueixen a mitigar l'erosió de la roca subjacent. Creen un microhàbitat amb gran riquesa d'espècies. Considerada espècie bioindicadora de la qualitat de les aigües marines i salobres. Dins de l'espai de l'àmbit de gestió s'han prospectat diverses localitzacions de les quals la presència d'esculls formats per <i>Dendropoma lebeche</i> va ser positiva. Aquestes localitzacions es troben en les ZEC marines com ara ES5310096 Punta de n'Amer, ES5310099 Portocolom i ES5310030 Costa de Llevant. A la resta de l'àmbit del pla de gestió, es localitzen formacions d'esculls formades per espècies d'algues (com és el cas d'espècies d'algues calcàries o feòfits del gènere <i>Cystoseira</i>) i invertebrats marins, si bé cal una cartografia detallada d'aquest.</p>
	<p>Els penya-segats amb vegetació de les costes contribueixen a l'equilibri de les àrees litorals i l'harmonia entre la dinàmica del medi físic i la biocenosi dels ecosistemes desenvolupats.</p> <p>A causa de les seves peculiars condicions ambientals (escassetat d'aigua dolça, etc.), les plantes que arrelen són pràcticament exclusives i de gran interès. La destrucció d'aquests ambients halòfils provoca la desaparició d'aquestes plantes, que no tenen altre lloc en el qual prosperar. Des del</p>

ELEMENT CLAU	JUSTIFICACIÓ
PENYA-SEGATS MARINS I PLATGES DE CÒDOLS 1210 Vegetació anual sobre restes marines acumulades 1240 Penya-segats amb vegetació de les costes mediterrànies amb <i>Limonium</i> spp. endèmics 5430 Matollars espinosos del tipus frigànic endèmics de <i>Euphorbion-Verbascion</i>	<p>punt de vista ecològic, aquesta zona destaca per ser zona de nidificació d'importantes espècies d'aus rupícoles i marines, així com per comptar amb nombrosos representants endèmics del gènere <i>Limonium</i>.</p> <p>Aquest element clau està representat pels hàbitats 1210, 1240 i 5430. El primer té una presència molt puntual, ja que se situa únicament en el FND de l'espai ES5310098 Cales de Manacor, més concretament a Cala Virgili. El segon dels hàbitats representats en aquest element clau és el 1240, el qual es veu representat en totes les ZEC amb àmbit terrestre del pla de gestió. Finalment, l'hàbitat 5430 es troba al llarg de tota la Costa de Llevant, format per matolls encoixinats sotmesos a la influència directa dels vents marins, propis dels penya-segats costaners.</p>
AIGUAMOLLS 1150 * Llacunes costaneres 1410 Prats salins mediterranis (<i>Juncetalia maritimi</i>) 92D0 Galeries i matolls termomediterranis	<p>Els ambients salins que representen l'element clau tenen una flora i una fauna pròpia, que conformen un conjunt de gran diversitat, gràcies precisament a la presència d'aigua. Hi ha tamarius, joncs, granotes, gripaus, diverses espècies de peixos, ratpenats, una gran diversitat d'insectes com libèl·lules, aranyes i papallones nocturnes. Destaquen les espècies d'aus presents, entre les quals sobresurten el martinet, les garses i l'arpella.</p> <p>Malgrat la seva reduïda distribució en l'àmbit del pla de gestió, aquest element clau es troba representat pel HIC 1410 a les ZEC ES5310096 Punta de n'Amer i ES5310098 Cales de Manacor, i pel HIC 1150* de Cala Magraner inclosa en la ZEC ES5310098 Cales de Manacor. La presència de l'hàbitat 92D0 haurà de contrastar per a l'espai ES5310098 Cales de Manacor, encara que tot sembla indicar que sí es troba a causa de la presència d'exemplars de <i>Tamarix</i> spp. en els tàlvegs del torrent de Can Llunes.</p>
DUNES MARÍTIMES 2110 Dunes mòbils embrionàries 2250 * Dunes litorals amb <i>Juniperus</i> spp. 2260 Dunes amb vegetació esclerofil·la de <i>Cisto-Lavanduletalia</i>	<p>Les dunes i arenals costaners són ecosistemes molt fràgils. A causa de les seves peculiars condicions ambientals (sòl mòbil, escassetat d'aigua dolça, etc.), les plantes que arrelen sobre la sorra són pràcticament exclusives i de gran interès. La destrucció d'aquests ambients sorrencs provoca la desaparició d'aquestes espècies, que no tenen altre lloc en el qual prosperar. L'hàbitat 2110 és d'alta importància, ja que dona lloc a nombrosos hàbitats, i per tant, l'estat i la tendència que tingui, repercuteix directament en altres hàbitats a llarg termini.</p> <p>El sistema dunar de la ZEC ES5310096 Punta de n'Amer és un dels més extensos i millor conservats del llevant mallorquí. Conserva hàbitats diversos i ben estructurats que representen a la perfecció la zonació pròpia dels sistemes dunars mediterranis. La seva conservació ha estat possible gràcies a la paralització i posterior prohibició de la urbanització de la zona.</p>

ELEMENT CLAU	JUSTIFICACIÓ
	<p>En ella, es localitzen tots els hàbitats referents a l'element clau de dunes marítimes: 2110, 2250* i 2260.</p> <p>A la ZEC ES5310098 Cales de Manacor, les formacions dunars són menys representatives, però no deixen de ser importants. La proximitat de les urbanitzacions suposa una pressió notable a través de les activitats turístiques i recreatives que comporten. Per pal·liar aquesta pressió, el ministeri competent en medi ambient va posar en marxa una sèrie de mesures encaminades a l'ordenació de la zona (tanques i clausura de camins) i de restauració dels hàbitats (tancaments amb tanca tova i col·locació de trampes de sediment). El seguiment dels efectes d'aquestes mesures és important per a comprovar la seva eficàcia i per extrapolar-los a la resta de sistemes dunars de la zona. En aquesta ZEC únicament es troba l'hàbitat 2260.</p>
<p>MATOLLARS ESCLERÒFILS AMB PASTURES SEMINATURALS</p> <p>5210 Matollars arborescents amb <i>Juniperus</i> spp</p> <p>5330 Matollars termomediterranis</p> <p>6220* Zones subestèpiques de gramínies i anuals de <i>Thero-Brachypodietea</i></p>	<p>Aquest element clau està representat per un tipus de vegetació en la qual les espècies arbòries i arbustives estan adaptades a llargs períodes de sequera i calor. Està format per tres hàbitats que ocupen ambients diferents:</p> <ul style="list-style-type: none"> •L'hàbitat 5210 està compost per ginebres i savines arborescents, que ocupen tot tipus de sòls, bàsics o àcids, des del nivell de la mar fins al límit de bosc a les muntanyes. La principal característica ecològica d'aquesta vegetació és l'aportació d'aliment a nombroses aus i mamífers, dotant a l'espai natural d'una gran càrrega de vida. En l'àmbit del pla de gestió es localitza aquest hàbitat en les següents ZEC terrestres: ES5310096 Punta de n'Amer i ES5310098 Cales de Manacor, i havent-se de contrastar en la ES5310100 Punta des Ras. •L'hàbitat 5330 és comú a les Illes Balears i la seva tendència és estable, tot i que en algunes zones està molt fragmentat per la creació de camins. Podem contrastar la presència d'aquest hàbitat en els espais ES0000080 Cap Vermell, ES5310098 Cales de Manacor i ES5310100 Punta des Ras, on ha estat confirmat gràcies a la CAHM i als treballs de camp per a ART17. •L'hàbitat 6220* és producte d'una activitat ramadera extensiva i la seva conservació depèn del manteniment d'aquesta activitat tradicional actualment en declivi. En cas que aquesta cessés, la vegetació evolucionaria cap a un ullastrar o un alzinar. Aquests espais acullen un nodrit grup d'espècies de fauna i flora d'interès, rares i amenaçades, algunes d'elles endèmiques, constituint un refugi per a certes espècies pròpies d'aquests ambients. Es localitza aquest hàbitat d'interès comunitari prioritari en les següents ZEC: ES5310096 Punta de n'Amer, ES5310098 Cales de Manacor i ES5310100 Punta des Ras, i havent-se de contrastar en l'espai ES0000080 Cap Vermell.

ELEMENT CLAU	JUSTIFICACIÓ
COMUNITATS D'AIGUA DOLÇA LLIGADES AL CURS DE TORRENTS 7220* Fonts petrificants amb formació de tuf (<i>Cratoneurion</i>) 92A0 Boscos galeria de <i>Salix alba</i> i <i>Populus alba</i>	<p>En els marges de torrent trobem l'ecosistema bosc de ribera, format per caducifolis com el freixe i els àlbers. Allà on predomina l'aigua dolça hi ha grans extensions de càrritx, mansega, boga i joncs. A l'aigua, es desenvolupen herbassars submergits.</p> <p>Els àmbits d'aquestes comunitats estan considerats com a masses d'aigua pel <i>Pla Hidrològic de les Illes Balears</i> i gaudeixen del règim de protecció que aquest els atorga. Com és natural, juguen un paper bàsic en la consecució dels objectius de qualitat de les aigües perseguits pel pla. El seu seguiment és especialment necessari ja que l'abundància de l'aigua pot propiciar la introducció d'elements al·lòctons que poden arribar a ser invasors.</p> <ul style="list-style-type: none"> •Dins de l'àmbit del pla de gestió, l'hàbitat 7220* es troba al llarg de la ZEC ES5310098 Cales de Manacor, associat, principalment a parets calcàries de certs torrents. •El 92A0 es localitza també en la ZEC ES5310098 Cales de Manacor i més concretament al torrent proper a Cala Magraner.
COVES 8310 Coves no explotades pel turisme 8330 Coves marines submergides	<p>Les coves, des d'una perspectiva geològica, es poden definir com un nínxol, esquerda, càmera o un sistema o sèrie de càmeres i galeries de projecció horitzontal o vertical sota la superfície de la terra amb dimensions mínimes de longitud alçada i volum. La seva presència és segura en l'àmbit del pla de gestió, concretament a les ZEC ES5310030 Costa de Llevant, ES5310096 Punta de n'Amer i ES5310099 Portocolom, encara que es desconeix l'extensió exacta, ja que no existeix una cartografia subterrània detallada.</p>
BOSCOS 9320 Boscos d' <i>Olea</i> i <i>Ceratonía</i> 9540 Pinars mediterranis de pins mesogeans endèmics	<p>La major part de la superfície forestal del pla de gestió està ocupada per boscos de pineda i ullastrar, de vegades formant masses monoespecífiques, però en general com un bosc mixt de les dues espècies. Aquests boscos d'ullaastre són molt característics del llevant de Mallorca i constitueixen una zona de cria i alimentació de nombroses espècies d'interès comunitari. En l'àmbit del pla de gestió estan representats els següents hàbitats d'interès comunitari: el 9320 i el 9540.</p> <ul style="list-style-type: none"> •L'hàbitat 9320 apareix representat en els FND de les ZEC ES0000080 Cap Vermell i ES5310098 Cales de Manacor. •S'ha contrastat la presència de l'hàbitat 9540 a les ZEC ES5310096 Punta de n'Amer, ES5310098 Cales de Manacor i ES5310100 Punta des Ras gràcies a la feina de camp per a la redacció de l'ART17.
TORTUGA MEDITERRÀNIA 1217 <i>Testudo hermanni</i>	<p>L'espècie figura en els annexos II i IV de la Directiva Hàbitats i en la <i>Llista d'Espècies Silvestres en Règim de Protecció Especial</i>. Tot i que l'espècie va ser introduïda a les Illes Balears en època prehistòrica, actualment les illes juguen un paper essencial en la conservació, tant a escala estatal com europea. A Mallorca, la</p>

ELEMENT CLAU	JUSTIFICACIÓ
	població està concentrada en dues grans zones: la de la badia d'Alcúdia - península d'Artà i la de la marina de Lluçmajor. Dins de l'àmbit de gestió l'espècie apareix en els espais ES0000080 Cap Vermell, ES5310096 Punta de n'Amer i ES5310098 Cales de Manacor.
QUIRÒPTERS 1304 <i>Rhinolophus ferrumequinum</i> 1310 <i>Miniopterus schreibersi</i> 1324 <i>Myotis myotis</i>	<p>Els quiròpters tenen un paper ecològic molt important. Atès que la majoria són insectívors, ajuden a regular les poblacions que cacen entre les que es poden trobar potencials plagues forestals o vectors potencials de malalties. En l'àmbit del pla de gestió es troben tres espècies cavernícoles: <i>Rhinolophus ferrumequinum</i>, <i>Miniopterus schreibersi</i> i <i>Myotis myotis</i>. Les tres espècies estan incloses en els annexos II i IV de la Directiva Hàbitats i en el <i>Catàleg Espanyol d'Espècies Amenaçades</i> com a Vulnerables.</p> <ul style="list-style-type: none"> •<i>Rhinolophus ferrumequinum</i> és una espècie recollida en el FND de l'espai ES5310096 Punta de n'Amer. •<i>Miniopterus schreibersi</i> es distribueix pels espais ES5310096 Punta de n'Amer i ES5310098 Cales de Manacor. •<i>Myotis myotis</i> es troba recollida en el FND de l'espai ES5310098 Cales de Manacor. <p>En general, el coneixement de les seves poblacions i de la seva distribució és limitat, de manera que el seguiment de les mateixes i de l'aplicació de mesures a través del pla de gestió de llocs en què estan presents pot millorar les seves expectatives de conservació.</p> <p><i>Rhinolophus ferrumequinum</i> i <i>Myotis myotis</i> compten amb el Pla de Conservació de quiròpters cavernícoles de les Illes Balears (Pla Balcells).</p>
FALCÓ PELEGRÍ A103 <i>Falco peregrinus</i>	<p>El falcó pelegrí està inclòs en l'Annex I de la Directiva Aus i en la <i>Llista d'Espècies Silvestres en Règim de Protecció Especial</i>. A les Illes Balears és present com a sedentari moderat a Mallorca i Formentera i sedentari escàs a Menorca i Eivissa. Com hivernant la seva presència és escassa a Eivissa i rara a Mallorca. En l'àmbit del pla està present en els espais ES0000080 Cap Vermell i ES5310098 Cales de Manacor.</p>
AUS MARINES A010 <i>Calonectris diomedea</i> A181 <i>Larus audouinii</i> A384 <i>Puffinus mauretanicus</i>	<p>Totes les espècies d'aus marines esmentades en aquest element clau estan incloses en l'Annex I de la Directiva Aus. Quatre d'elles formen part del <i>Catàleg Espanyol d'Espècies Amenaçades</i>: <i>Puffinus mauretanicus</i> com En Perill d'Extinció i <i>Calonectris diomedea</i>, <i>Larus audouinii</i> i <i>Phalacrocorax aristotelis</i> com a Vulnerables.</p> <p>A més, les cinc espècies marines són objecte del <i>Pla Lilford de recuperació i conservació de les aus marines amenaçades de les Illes Balears</i>. En l'àmbit del pla de gestió es troben en els següents punts amb la fenologia següent:</p>

ELEMENT CLAU	JUSTIFICACIÓ
<p>A392 <i>Phalacrocorax aristotelis desmarestii</i></p> <p>A014 <i>Hydrobates pelagicus</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> •<i>Calonectris diomedea</i>: Als espais ES5310030 Costa de Llevant, ES5310096 Punta de n'Amer i ES5310097 Àrea marina Costa de Llevant com a resident. •<i>Larus audouinii</i>: Als espais ES5310030 Costa de Llevant i ES5310100 Punta des Ras com a resident, i a ES0000080 Cap Vermell i ES5310098 Cales de Manacor com a reproductiva. •<i>Puffinus mauretanicus</i>: Resident a ES5310030 Costa de Llevant, ES5310096 Punta de n'Amer i ES5310097 Àrea marina Costa de Llevant. •<i>Phalacrocorax aristotelis desmarestii</i>: Com a resident a ES5310096 Punta de n'Amer i reproductiva a ES0000080 Cap Vermell, ES5310030 Costa de Llevant, ES5310098 Cales de Manacor i ES5310100 Punta des Ras. •<i>Hydrobates pelagicus</i>: Com resident a l'espai ES5310030 Costa de Llevant, ES5310096 Punta de n'Amer i ES5310097 Àrea marina Costa de Llevant.
<p>DOFÍ MULAR</p> <p>1349 <i>Tursiops truncatus</i></p>	<p>El dofí mular és una espècie cosmopolita àmpliament distribuïda en aigües temperades i tropicals de tot el món, trobant-se fins i tot present en mars tancats com el mar Negre o la Mediterrània.</p> <p>Es troba inclòs en els annexos II i IV de la Directiva Hàbitats i en el <i>Catàleg Espanyol d'Espècies Amenaçades</i> com a Vulnerable.</p> <p>És una espècie molt mòbil i dinàmica que juga un paper fonamental en la connectivitat ecològica de l'ecosistema marí a escala global i, per tant, és molt sensible a qualsevol discontinuïtat que aparegui en el seu hàbitat de distribució. Tot i que els espais objecte de gestió han estat designats per a, entre altres objectius, protegir aquesta espècie, les àrees són insuficients. Tanmateix, aquest espai marí és adjacent amb altres àrees marines de la Xarxa Natura 2000 pel que cal desenvolupar mesures coherents en tots aquests espais.</p>
<p>TORTUGA BABAUA</p> <p>1224 <i>Caretta caretta</i>*</p>	<p>La tortuga babaua és una espècie cosmopolita d'àmplia distribució, present en aigües temperades, tropicals i subtropicals dels oceans Atlàntic, Índic i Pacífic, i en el mar Mediterrani, on és molt comú.</p> <p>Tot i que els espais objecte de gestió han estat designats per a, entre altres objectius, protegir aquesta espècie, les àrees són insuficients i poden no resultar útils per a la seva conservació ja que la franja marítima que abasten és molt limitada, i això acaba resultant ineficaç per protegir una part significativa de la població balear. Tanmateix, aquest espai marí és adjacent amb altres àrees marines de la Xarxa Natura 2000 (ZEC i ZEPA) per la qual cosa s'han de desenvolupar mesures coherents en tots aquests espais que garanteixin la protecció efectiva de l'espècie.</p>

ELEMENT CLAU	JUSTIFICACIÓ
	La tortuga babaua està catalogada com a espècie Vulnerable a la Llista Roja de la UICN i en Perill al <i>Libro Rojo de los Reptiles de España</i> i al Llibre Vermell de Vertebrats de les Illes Balears.

2.5. ESTAT DE CONSERVACIÓ, PRESSIONS I AMENACES DELS ELEMENTS CLAU

A continuació, es presenta l'estat actual de conservació i la seva avaluació, així com les pressions i amenaces per a cada element clau designat a l'apartat 2.4. La valoració global de l'estat de conservació dels elements clau s'ha realitzat a partir de la millor informació existent. En cas de produir-se alguna contradicció que dificultés la valoració, per precaució, s'ha optat per l'estat menys favorable.

La informació relativa a pressions i amenaces²² es resumeix en les taules següents, on s'indiquen en vermell les pressions actuals i en taronja les amenaces previstes.

La informació més actual sobre la tendència de l'estat de conservació per als hàbitats i les espècies que integren l'element clau a curt i llarg termini es presenta segons *l'Informe de les Illes Balears sobre l'aplicació de l'article 17 de la Directiva Hàbitats per al període 2013-2018* elaborat per la conselleria competent en matèria de medi ambient, el *Resum dels resultats de l'Informe de l'article 17 de la Directiva 92/43/CEE, d'Hàbitats (Sexenni 2013-2018)*²³ i el *Resum dels resultats de l'Informe de l'article 12 de la Directiva 2009/147/CE, d'aus (Sexenni 2013-2018)*²⁴.

PRADERIES DE FANERÒGAMES MARINES I ESCULLS

Les praderies de *Posidonia oceanica* (1120*) estan representades en les ZEC ES5310030 Costa de Llevant, ES5310096 Punta de n'Amer, ES5310097 Àrea marina Costa de Llevant i ES5310099 Portocolom. Ocupen el 89,29% de la superfície marina i el 36,54% de la superfície total de l'àrea del pla de gestió. A més, s'inclouen en l'element clau els hàbitats compostos de bancs de sorra coberts permanentment amb aigua (1110) i les grans cales i badies poc profundes (1160). La superfície, estructura i funcions específiques d'aquests tres hàbitats es consideren favorables en tots els casos. L'estructura de l'hàbitat encaixa amb el model de zonació típic relacionat amb el gradient de lluminositat. La seva estructura és un herbassar que alberga una important ictiofauna i juga un paper fonamental en l'estabilitat de les platges.

²² Codificació segons la Decisió d'Execució de la Comissió 2011/484/UE, d'11 de juliol de 2011 i que figura en els FND.

²³ https://www.miteco.gob.es/es/biodiversidad/temas/espacios-protegidos/red-natura-2000/rn_cons_seguimiento_Art17_inf_2013_2018.aspx

²⁴ https://www.miteco.gob.es/es/biodiversidad/temas/conservacion-de-especies/resumeninformeart12_tcm30-508537.pdf

Pel que fa a l'hàbitat 1170 Esculls, correspon als fons rocosos de l'àmbit marí del pla de gestió, parcialment o totalment submergits, així com les concrecions biogèniques que poden créixer sobre ells. Es pot trobar al llarg de tot el litoral, tot i que es manca d'una cartografia concreta. D'altra banda, si es disposa de la localització concreta dels anomenats "esculls vermètds o mediterranis" que forma *Dendropoma lebeche*, en l'àmbit del pla de gestió²⁵.

L'estat de conservació dels hàbitats esmentats anteriorment que integren l'element clau és en general favorable, tot i que en certes zones, com Portocolom, estan sotmesos a diverses pressions i amenaces que comprometen la seva conservació. La badia de Portocolom es caracteritza per la presència de praderies de fanerògames marines de gran valor ambiental i per l'escassa profunditat de gran part del seu fons marí. Aquest fet, juntament amb el gran nombre d'embarcacions i instal·lacions portuàries existents a la zona, sotmet els hàbitats i les espècies presents estiguin sotmesos a una pressió contínua. La circulació d'embarcacions afavoreix la suspensió dels materials més fons del fons marí i això afecta a la transparència de l'aigua i la supervivència de les espècies sèssils. A més, el manteniment de les instal·lacions portuàries comporta el dragatge de certs punts de la badia.

Més al sud, en la part marina que confronta amb el parc natural de Mondragó, es fa un seguiment anual del nombre d'embarcacions fondejades en la zona de s'Amarador. Les xifres fluctüen al llarg de la setmana, arribant a superar les 40 embarcacions fondejades simultàniament en temporada alta.

Així per tant, les pressions més importants estan relacionades amb activitats d'oci, nàutiques i pesqueres. A més, l'increment dels usos en el mar durant els últims anys ha fet aflorar impactes que posen en perill l'estat de conservació de les praderies de posidònia, context en el qual s'ha aprovat el Decret 25/2018, de 27 de juliol, sobre la conservació de la *Posidonia oceanica* a les Illes Balears. El decret prohibeix la pesca d'arrossegament, les extraccions d'àrids, l'abocament de materials dragats i el fondeig incontrolat sobre les praderies de *Posidonia oceanica*. Així mateix, el decret defineix com a usos prohibits les instal·lacions d'aqüicultura noves, els nous emissaris submarins i totes aquelles obres la tramitació ambiental corresponent determini que puguin tenir efectes negatius sobre la posidònia.

²⁵ Vázquez-Luis, M. (2016). Inventario de las poblaciones del vermético Mediterráneo *Dendropoma lebeche* en las costas de balears. Servei de Protecció d'Espècies, Direcció General d'Espais Naturals i Biodiversitat. Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca, Govern de les Illes Balears. 169 pp.

Una altra pressió important, especialment sobre les praderies de *P. oceanica*, és l'escalfament global. Actualment a Balears, ja s'observen símptomes d'estrés tèrmic d'aquesta espècie, reflectits en un augment de mortalitat i episodis de floració massiva quan la temperatura estival supera els 28°C. Igualment, l'augment de la temperatura incrementa l'estrés per sulfur d'hidrogen de la planta, incrementa més ràpidament la respiració que la producció de la planta modificant el seu balanç metabòlic. Models de simulació de l'abundància de *P. oceanica* en el Mediterrani Occidental indiquen que l'escalfament global podria comportar l'extinció funcional de les praderies durant la segona meitat d'aquest segle, inclús en escenaris d'emissions moderades de gasos d'efecte hivernacle²⁶.

Taula 10. Amenaces i pressions de les praderies de fanerògames marines i esculls.

Codi UE	Descripció	Pressió	Amenaça
C01.01	Extracció d'arena i grava		
C02	Prospecció i extracció de petroli o gas		
D02	Línies de serveis públics i de serveis. Cablejat i canonades submarines		
D03.01	Zones portuàries		
D03.03	Construccions marines		
F02	Pesca i recol·lecció de recursos marins		
F02.03	Pesca recreativa		
G01.07	Submarinisme, busseig		
G05.03	Alteració fons marí. Fondeig embarcacions		
H03	Contaminació de les aigües marines		
H05.01	Fems i residus sòlids		
J02.12.01	Obres de defensa del mar o la costa		
J03.01	Reducció o pèrdua de característiques d'hàbitat		
I01	Espècies al·lòctones invasores (macroalgues invasores)		
M01	Canvi climàtic. Canvi en condicions abiòtiques		
M02.01	Canvi climàtic. Canvi en condicions biòtiques. Canvi i alteració de l'hàbitat		

Segons les dades que aporta l'*Informe de les Illes Balears sobre l'aplicació de l'article 17 de la Directiva Hàbitats per al període 2013-2018* elaborat per la conselleria competent en medi ambient, l'estat de conservació a curt termini dels hàbitats 1120*, 1110, 1160 i 1170 és estable en els quatre casos.

PENYA-SEGATS MARINS I PLATGES DE CÒDOLS

²⁶ N. Marbà, Impacte del canvi climàtic sobre les praderies de Posidònia. Primeres Jornades sobre el Canvi Climàtic a les Illes Balears, Palma, 25-26 d'octubre de 2018.

Aquestes comunitats, que alberguen tres hàbitats (1210 Vegetació anual sobre restes marines acumulades, 1240 Penya-segats amb vegetació de les costes mediterrànies amb *Limonium* spp. endèmics, 5430 Matollars espinosos del tipus frigànic endèmics de *Euphorbion-Verbascion*) en les ZEC del pla, tenen la presència confirmada al llarg de tota la costa de llevant de Mallorca. Les amenaces són diverses, però les pressions poden resumir-se en el trepig associat a les activitats d'oci, l'erosió i les espècies invasores.

Taula 11. Amenaces i pressions en els penya-segats marins i platges de còdols.

Codi UE	Descripció	Pressió	Amenaça
A04	Pastures		
C01	Mines i pedreres		
D01	Carreteres, camins i vies fèrries		
D01.01	Senders, pistes, carrils bici, etc.		
D01.03	Àrees d'estacionament de vehicles		
E	Urbanització, desenvolupament residencial		
E01	Zones urbanes		
E06	Altres activitats urbanístiques, industrials o similars		
G01	Esports a l'aire lliure i activitats d'oci, activitats de lleure		
G01.02	Senderisme, equitació i vehicles no-motoritzats		
G01.03	Vehicles motoritzats (motocròs i quads)		
G01.04	Alpinisme, escalada, espeleologia		
G05.01	Compactació per trepitjament		
G05.04	Vandalisme		
G05.07	Mesures de conservació inapropiades o absents		
H03.03	Contaminació marina		
H05	Contaminació del sol i residus sòlids (amb exclusió dels abocaments)		
I01	Espècies al·lòctones invasores		
J02	Canvis induïts per l'ésser humà en les condicions hidrològiques		
J02.12.01	Obres de defensa del mar o la costa		
K01.01	Erosió		
K03	Relacions interespecífiques de fauna		
M01	Canvis en les condicions abiòtiques		

Segons l'estudi realitzat sobre el seguiment de l'estat de conservació dels hàbitats d'interès comunitari en ES5310096 Punta de n'Amer, es desprèn que l'hàbitat 1240 presenta un bon estat de conservació i la seva tendència és estable a curt termini, segons les dades de l'*Informe de les Illes Balears sobre l'aplicació de l'article 17 de la Directiva Hàbitats per al període 2013-2018* elaborat per la conselleria competent en medi ambient. D'acord amb el mateix informe, la tendència de l'hàbitat 1210 també és estable a curt termini i la seva avaluació global és favorable. En canvi, la tendència per l'hàbitat 5430 és incerta a curt termini i desfavorable a llarg termini.

AIGUAMOLLS

Malgrat la seva reduïda distribució en l'àmbit del pla de gestió, aquest element clau està representat pels hàbitats 1150* Llacunes costaneres, 1410 Prats salins mediterranis i 92D0 Galeries i matolls riberencs termomediterranis. Es troben presents a ES5310096 Punta de n'Amer i a ES5310098 Cales de Manacor.

Les principals amenaces que planen sobre aquest tipus d'hàbitats estan relacionades amb la seva destrucció i fragmentació per causes diverses (urbanització, construcció de infraestructures, transformació agrícola, etc.).

Taula 12. Amenaces i pressions dels aiguamolls.

Codi UE	Descripció	Pressió	Amenaça
A01	Conreus		
A02	Modificació de pràctiques de conreu		
A02.03	Eliminació de prats de terres cultivables		
A04	Pastures		
A07	Ús de biocides, hormones i substàncies químiques		
A08	Ús de fertilitzants		
A09	Reg		
B07	Altres activitats forestals		
C01	Mines i pedreres		
D01	Carreteres, camins i vies fèrries		
E01	Àrees urbanitzades, àrees residencials		
E03	Abocaments de residus		
F02	Pesca i recol·lecció de recursos aquàtics		
F03.01	Caça		
G01	Esports a l'aire lliure i activitats de lleure, activitats de lleure		
G02	Equipaments esportius i de lleure		
G05.01	Compactació per trepitjament		
H01	Contaminació de les aigües superficials (límnica, terrestre, marines i salobres)		
H02	Contaminació de les aigües subterrànies (fonts puntuals i difuses)		
H05.01	Fems i residus sòlids		
I01	Espècies al·lòctones invasores		
J01	Extinció d'incendis i focs		
J02	Canvis induïts per l'ésser humà en les condicions hidrològiques		
J03.01	Reducció o pèrdua de característiques de l'hàbitat		
K02	Evolució biocenòtica, successió		
K04	Relacions interespecífiques florals		
L09	Incendis naturals		

M01	Canvi climàtic. Canvi en condicions abiòtiques		
M02	Canvi climàtic. Canvi en condicions biòtiques		

Segons les dades que aporta *l'Informe de les Illes Balears sobre l'aplicació de l'article 17 de la Directiva Hàbitats per al període 2013-2018* elaborat per la conselleria competent en medi ambient l'estat de conservació per a tots els HIC de l'element clau (1150*, 1410, 92D0), tant a curt com a llarg termini és estable i favorable.

DUNES MARÍTIMES

Les platges i sistemes dunars, formats pels hàbitats d'interès comunitari 2110 Dunes mòbils embrionàries, 2250* Dunes litorals amb *Juniperus* spp. i 2260 Dunes amb vegetació esclerofil·la de *Cisto-Lavanduletalia*, són presents a la ZEC ES5310096 Punta de n'Amer, mentre que en l'espai ES5310098 Cales de Manacor únicament apareix l'hàbitat d'interès comunitari 2110.

L'estructura i les funcions específiques dels hàbitats que componen l'element clau es troben preservades en gran part de la superfície que ocupen, podent-se reconèixer la zonació típica en els sistemes dunars balears.

El litoral sorrenc de les ZEC ha rebut i segueix rebent pressions i impactes que el degraden. Per això és necessari actuar per evitar la seva irreversibilitat, especialment en el cas del sistema dunar de l'espai ES5310096 Punta de n'Amer.

Taula 13. Amenaces i pressions en les dunes marítimes.

Codi UE	Descripció	Pressió	Amenaça
D01.01	Senders, pistes, carrils bici, etc.		
D01.03	Àrees d'estacionament de vehicles		
D02.01	Esteses elèctriques i línies telefòniques		
E	Urbanització i desenvolupament residencial litoral		
E01.03	Urbanització dispersa		
E03	Abocaments de residus		
E03.01	Abocaments de residus domèstics		
E03.04	Altres abocaments		
G01.02	Senderisme, equitació i vehicles sense motor		
G01.03	Vehicles motoritzats (motocròs i quads)		
G02.10	Altres equipaments esportius i d'activitats de lleure		
G05.01	Compactació per trepitjament		
G05.05	Manteniment intensiu d'espais públics		
H03.03	Contaminació marina		
I01	Invasió d'espècies al·lòctones		
J01.01	Incendis (no naturals)		

J02	Canvis induïts per l'ésser humà en les condicions hidrològiques		
J02.12.01	Obres de defensa del mar o la costa		
J03	Altres modificacions de l'ecosistema		
K01.01	Erosió		
L09	Incendis (naturals)		

Segons les dades que aporta *l'Informe de les Illes Balears sobre l'aplicació de l'article 17 de la Directiva Hàbitats per al període 2013-2018* elaborat per la conselleria competent en matèria de medi ambient, la tendència de l'estat de conservació per als hàbitats que integren l'element clau és estable a curt i llarg termini, excepte per l'hàbitat 2110 que presenta una tendència negativa. Aquesta tendència negativa està relacionada amb el trànsit de persones, agreujant-se durant la temporada turística, sent la seva principal amenaça el trepig i l'arrencada de plantes pioneres que permeten l'acumulació de sediment i l'inici de formació de la duna. D'altra banda, l'hàbitat 2250* també presenta un alt grau de degradació, especialment a conseqüència de les pressions d'ús. La seva zona de desenvolupament, en moltes ocasions, es troba constantment envaïda per vehicles i usuaris que realitzen diverses activitats, fins i tot sobre el mateix arbust. En canvi, és important afegir que el HIC 2260 es troba molt ben distribuït i, de manera generalitzada, en molt bon estat de conservació, si bé el trànsit continuat d'usuaris pot posar-lo en perill.

MATOLLARS ESCLERÒFILS AMB PASTURES SEMINATURALS

Aquest element clau es localitza en totes les ZEC terrestres, ES0000080 Cap Vermell, ES5310096 Punta de n'Amer, ES5310098 Cales de Manacor i ES5310100 Punta des Ras, encara que la seva àrea de distribució exacta és desconeguda. Està compost per tres hàbitats (5210 Matollars arborescents de *Juniperus* spp., 5330 Matollars termomediterranis i preestèpics, 6220* Zones subestèpiques de gramínies i anuals de *Thero-Brachypodietea*) amb un tipus de vegetació heterogènia entre elles, però amb la característica comuna d'estar representats per un tipus de vegetació les espècies arbòries i arbustives dels quals estan adaptats a llargs períodes de sequera i calor.

Taula 14. Amenaces i pressions en els matollars escleròfils amb pastures seminaturals.

Codi UE	Descripció	Pressió	Amenaça
A01	Conreus		
A02	Modificació de les pràctiques de conreu		
A04	Pastures		
A04.03	Abandonament dels sistemes de pasturatge, la manca de pasturatge		
A09	Reg		

A10	Reestructuració del règim de propietat de les terres agrícoles		
B01	Plantacions forestals en camp obert		
B01.02	Plantacions d'espècies no autòctones en camp obert (arbres no nadius)		
C01	Mines i pedreres		
D01	Carreteres, camins i vies fèrries		
D02	Línies de serveis públics. Esteses i canonades submarines		
E01	Àrees urbanitzades		
E02	Zones industrials o comercials		
E03	Abocaments de residus		
E04.01	Equipaments agrícoles, edificis en el paisatge		
E06	Altres activitats urbanístiques, industrials o similars		
F04	Recol·lecció de plantes terrestres		
G01	Esports en el medi natural i activitats de lleure i d'oci		
G02	Equipaments esportius i de lleure		
G05	Altres intrusions antròpiques i pertorbacions		
H05	Contaminació del sol i residus sòlids (amb exclusió dels abocaments)		
I01	Espècies al·lòctones invasores		
J01	Extinció d'incendis i del foc		
J01.01	Incendis (no naturals)		
J02.01	Abocadors, recuperació de terres i dessecació		
K01	Processos naturals abiòtics		
K01.01	Erosió		
K02	Evolució biocenòtica, successió		
K03	Relacions faunístiques interespecífiques		
K04	Relacions intraespecífiques florals		
L09	Incendis (naturals)		
L10	Altres catàstrofes naturals		

Segons les dades que aporta l'*Informe de les Illes Balears sobre l'aplicació de l'article 17 de la Directiva Hàbitats per al període 2013-2018* elaborat per la conselleria competent en matèria de medi ambient, la tendència de l'estat de conservació per als tres hàbitats és estable. No obstant això, en algunes zones de la ZEC ES5310096 Punta de n'Amer, l'estat de conservació d'aquest element clau és desfavorable - dolent a causa del trepig produït tant pel trànsit de persones com de vehicles i cavalls.

COMUNITATS D'AIGUA DOLÇA LLIGADES AL CURS DE TORRENTS

Aquest element clau consta de dos hàbitats (7220* Deus petrificants amb formació de tuf (*Cratoneurion*) i 92A0 Boscos galeria de *Salix alba* i *Populus alba*), els quals ocupen una superfície molt petita en relació a la superfície total de l'àrea del pla de gestió.

Tots dos es troben a la ZEC ES5310098 Cales de Manacor. El primer d'ells es localitza al llarg de tota la ZEC, associat principalment a parets calcàries de certs torrents. Mentre que el 92A0, únicament es troba en el torrent proper a Cala Magraner. L'hàbitat 7220* té una presència puntual i ocupa una superfície molt petita en relació a la superfície total de l'àrea del pla de gestió. La superfície, estructura i funcions específiques es consideren favorables. Les amenaces són diverses, però com es pot veure a la taula següent, no s'han identificat pressions.

Taula 15. Amenaces i pressions de las comunitats d'aigua dolça lligades al curs de torrents.

Codi UE	Descripció	Pressió	Amenaça
A01	Cultius		
A02	Modificació de les pràctiques de cultiu		
A04	Pasturatge		
A05	Ramaderia i cria d'animals (sense pasturatge)		
A07	Ús de biocides, hormones i substàncies químiques		
A08	Fertilització		
A09	Reg		
C01	Mines i pedreres		
E03	Abocaments de residus		
F04	Recol·lecció de plantes terrestres		
G01	Esports a l'aire lliure i activitats d'oci, activitats recreatives		
H01	Contaminació de les aigües superficials		
H02	Contaminació de les aigües subterrànies		
J01.01	Incendis (no naturals)		
J02	Canvis induïts per l'ésser humà en les condicions hidràuliques		
K01	Processos naturals abiòtics (lent)		
K02	Evolució biocenòtica, successió		
K01.01	Erosió		
L09	Incendis (naturals)		

Segons les dades que aporta l'*Informe de les Illes Balears sobre l'aplicació de l'article 17 de la Directiva Hàbitats per al període 2013-2018* elaborat per la conselleria competent en medi ambient la tendència de l'estat de conservació és estable i favorable en ambdós hàbitats.

COVES

Està representat en les ZEC ES5310030 Costa de Llevant, ES5310096 Punta de n'Amer i ES5310099 Portocolom i consta de dos hàbitats: 8310 Coves no explotades pel turisme i 8330 Coves marines submergides. Encara que no es disposa d'una cartografia detallada, es pot assegurar la seva presència.

En el cas de les coves submarines, el buceig pot generar una degradació de l'ecosistema a causa de la fragmentació de la fauna incrustant per cops i rascades; canvis en les condicions fisicoquímiques provocades per les bombolles d'aire despreses que queden acumulades en la part superior de la cova fins que es dissolen, i pot ocasionar danys a moltes espècies fràgils; així com també poden produir la pertorbació de les poblacions de *Scyllarides latus* per freqüentació i incidència lumínica.

Taula 16. Amenaces i pressions de les coves.

Codi UE	Descripció	Pressió	Amenaça
E01	Zones urbanitzades		
G01.04	Muntanyisme, escalada o espeologia		
G01.07	Buceig		
G05.07	Mesures de conservació mal dirigides		
H01	Contaminació d'aigües superficials		
H01.08	Contaminació difusa d'aigües superficials degut a aigües residuals urbanes i domèstiques		
H05	Contaminació del sol i residus sòlids (excloent abocaments)		
J02	Canvis humans en condicions hídriques		
J03.02	Reducció antropogènica de la connectivitat de l'hàbitat		

Segons les dades que aporta l'*Informe de les Illes Balears sobre l'aplicació de l'article 17 de la Directiva d'Hàbitats per al període 2013-2018* elaborat per la conselleria competent en medi ambient, la tendència per al HIC 8310 és favorable, així com per al HIC 8330, si bé les coves presents en l'àmbit de gestió són freqüentades per nombrosos grups (especialment la Cova des Moro i la Cova des Coloms), principalment durant l'època estival, cosa que posa en risc la seva conservació.

BOSCOS

Els tipus d'hàbitats d'interès comunitari boscosos presents en l'àmbit del pla (9320 Boscos d'*Olea* i *Ceratonia* i 9540 Pinars mediterranis de pins mesogeans endèmics) es troben representats en les ZEC ES5310096 Punta de n'Amer, ES5310098 Cales de Manacor i ES0000080 Cap Vermell. Cal destacar que la ZEC ES5310096 Punta de n'Amer presenta en la seva major part, boscos mixtos de pineda i savinars de *Juniperus phoenicea* sobre dunes litorals. Aquestes formacions s'han considerat com HIC 2250* Dunes litorals amb *Juniperus* spp., la tendència i estat de conservació s'ha descrit detalladament en l'apartat anterior de dunes marítimes.

La massa forestal d'aquest element clau està representada per pins i ullastres, ambdós molt característics del llevant de Mallorca. Les amenaces i pressions a què està sotmès l'element clau són els descrits a la taula següent:

Taula 17. Amenaces i pressions dels boscos.

Codi UE	Descripció	Pressió	Amenaça
A04	Pasturatge		
B06	Pasturatge en boscos		
D01	Carreteres, camins i vies fèrries		
D06	Altres formes de transport i comunicacions		
E01	Àrees urbanitzades, desenvolupament urbà		
G01.02	Excursionisme, equitació i ús de vehicles no motoritzats		
G05.07	Mesures de conservació inapropiades o inexistentes		
I01	Especies invasores i espècies al·lòctones		
J01.01	Incendis (no naturals)		
K01.01	Erosió		
K03	Relacions interespecífiques de fauna		
M01	Canvi climàtic. Canvi en les condicions abiòtiques		
L09	Incendis (naturals)		

Segons les dades que aporta l'*Informe de les Illes Balears sobre l'aplicació de l'article 17 de la Directiva Hàbitats per al període 2013-2018* elaborat per la conselleria competent en medi ambient, la tendència per a aquest element clau és favorable. No obstant, si bé l'hàbitat 9320 Boscos d'*Olea* i *Ceratonía* presenta un estat de conservació favorable en la ZEC ES5310098 Cales de Manacor (desconeixent el seu estat a la ZEC ES5300080 Cap Vermell), l'estat de conservació de l'hàbitat 9540 Pinars mediterranis de pins mesogeans endèmics en les tres ZEC en les quals està representat (ES5310096 Punta de n'Amer, ES5310098 Cales de Manacor i ES5310100 Punta des Ras) presenta un estat de conservació estable.

TORTUGA MEDITERRÀNIA

La població a les Illes Balears no està en declivi però la seva àrea d'ocupació és reduïda i ha sofert una certa regressió causada per la collita, les sequeres puntuals, els incendis forestals i la fragmentació del seu hàbitat per infraestructures lineals. De cara al futur, els efectes del canvi climàtic poden influir notablement en la distribució d'aquesta espècie. Així i tot, la informació de l'espècie a les Illes Balears és insuficient.

Taula 18. Amenaces i pressions de la tortuga mediterrània.

Codi UE	Descripció	Pressió	Amenaça
A02.01	Intensificació agrícola		

A04.03	Abandonament dels sistemes de pasturatge, falta de pasturatge		
A07	Ús de biocides, hormones i substàncies químiques en l'agricultura		
D01.02	Carreteres i autopistes		
E01.01	Urbanització continua		
F03.02.01	Col·lecció d'animals		
G05.11	Mort o lesions per col·lisió		
J01	Extinció d'incendis i foc		
J03.01	Reducció o pèrdua de característiques d'hàbitat		
K02.01	Canvi de la composició d'espècies		
K03.04	Depredació		
L09	Incendis (naturals)		
M02.03	Canvi climàtic. Disminució o extinció d'espècies		
M02.04	Canvi climàtic. Migració de les espècies		

Segons les dades que aporta l'últim Informe espanyol²⁷ elaborat en compliment de l'article 17 de la Directiva Hàbitats, la tendència a curt termini per a l'espècie i el seu hàbitat a la Mediterrània és negativa decreixent.

QUIRÒPTERS

A l'espai ES5310098 Cales de Manacor s'han localitzat tres espècies de ratpenats (*Miniopterus schreibersi*, *Myotis myotis* i *Rhinolophus ferrumequinum*). En general, el coneixement de la seva superfície d'ocupació, població i hàbitat és insuficient.

Taula 19. Amenaces i pressions dels quiròpters.

Codi UE	Descripció	Pressió	Amenaça
A01	Cultius		
A07	Agricultura. Ús de biocides, hormones i substàncies químiques		
A10.01	Eliminació de bardisses i bosquets o matollar		
B01.01	Plantació de boscos en medi obert (arbres autòctons)		
B04	Silvicultura. Ús de biocides, hormones i substàncies químiques		
C01.04.02	Mineria subterrània		
C03.03	Producció d'energia eòlica		
D01.02	Carreteres, autopistes		
D05	Millora de l'accés al lloc		
E01	Àrees urbanitzades. Desenvolupament urbà		
E01.01	Urbanització continua		
F03.02.01	Col·lecció d'animals		
G01.04.02	Espeleologia		

²⁷ https://www.miteco.gob.es/es/biodiversidad/temas/espacios-prottegidos/art17_2007_2012_anexo_b_fichas_tcm30-207198.pdf

G01.04.03	Visites recreatives a coves		
G05.04	Vandalisme		
G05.08	Tancament de coves o galeries		
H05.01	Fems i residus sòlids		
J03.01	Reducció o pèrdua de característiques d'hàbitat		
J03.02	Disminució de la connectivitat dels hàbitats deguda a causes antropogèniques		
J03.02.03	Disminució de l'intercanvi genètic		
K03.03	Introducció de malalties		
M01.01	Canvis de temperatura		

Segons les dades que aporta l'últim Informe espanyol²⁸ elaborat en compliment de l'article 17 de la Directiva Hàbitats, la tendència per a les tres espècies és negativa decreixent.

FALCÓ PELEGRÍ

En l'àmbit del pla de gestió, l'espècie presenta superfície, població i hàbitat favorables, així com favorable és el seu estat de conservació.

Les principals pressions són les molèsties al voltant dels punts de nidificació degudes als esports a l'aire lliure i l'escalada, així com les derivades per la caça. Altres amenaces són l'electrocució o col·lisió amb línies aèries.

Taula 20. Amenaces i pressions del falcó pelegrí.

Codi UE	Descripció	Pressió	Amenaça
D02.01.01	Electricitat i línies telefòniques aèries		
F03.01	Caça		
F03.02.02	Espoli d'ous als nius		
G05.11	Esports a l'aire lliure i activitats d'oci, activitats d'esbarjo		
K03	Relacions faunístiques interespecífiques		

Segons les dades que aporta l'últim Informe espanyol²⁹ elaborat en compliment de l'article 12 de la Directiva Aus la tendència de la població i de l'àrea de distribució a curt termini a la Mediterrània és estable i a llarg termini és positiva amb tendència creixent.

AUS MARINES

²⁸ https://www.miteco.gob.es/es/biodiversidad/temas/espacios-prottegidos/art17_2007_2012_anexo_b_fichas_tcm30-207198.pdf

²⁹ https://www.miteco.gob.es/es/biodiversidad/temas/conservacion-de-especies/art12_esic_fusion_tcm30-201408.pdf

En l'àmbit territorial del pla de gestió, *Phalacrocorax aristotelis desmarestii* presenta superfícies, poblacions i hàbitats favorables, així com favorable és el seu estat de conservació. En el cas de *Larus audouinii*, *Calonectris diomedea* i *Puffinus mauretanicus*, la informació disponible és insuficient.

Les principals pressions i amenaces que planen sobre aquestes espècies són comunes per a totes, i estan relacionades amb la presència de rates a les colònies i la depredació per espècies introduïdes naturalitzades com els gats, o altres depredadors, així com la presència humana a les colònies o prop d'elles. A més, s'ha de tenir en compte la mortalitat accidental per arts de pesca, sent el palangre l'art que més les afecta. La contaminació lumínica, la contaminació de les aigües o la disminució dels estocs dels seus principals preses també són amenaces que han de ser considerades.

Taula 21. Amenaces i pressions de les aus marines.

Codi UE	Descripció	Pressió	Amenaça
C03.03	Parcs eòlics		
F02.01.02	Xarxes i emmallats		
F02.01.04	Palangre demersal		
F02.02.01	Arrossegament bentònic, de fons		
G01	Esports a l'aire lliure i activitats d'esbarjo, activitats recreatives		
H03.01	Vessaments de petroli en el mar		
I01	Espècies al·lòctones invasores		
I02	Espècies natives problemàtiques		
J03.01	Reducció o pèrdua de característiques d'hàbitat		
J03.01.01	Reducció de la disponibilitat d'aliment		
K03.01	Competència amb altres espècies		
K03.04	Depredació		

Segons les dades que aporta l'últim Informe espanyol³⁰ elaborat en compliment de l'article 12 de la Directiva Aus, la tendència és molt heterogènia. Així doncs, la tendència a curt termini de *Larus audouinii* és fluctuant, considerant positiva la seva tendència a llarg termini. Per al *Phalacrocorax aristotelis desmarestii* la tendència a curt termini és positiva. En el cas de *Calonectris diomedea*, la tendència a curt i llarg termini és decreixent negativa. Per *Puffinus mauretanicus* la tendència a curt termini és decreixent negativa i desconeixuda a llarg termini. Segons aquest mateix informe, l'espècie estaria patint un fort declivi principalment a causa de l'alta taxa de mortalitat adulta cosa que fa que la tendència a llarg termini de *Puffinus mauretanicus* sigui l'extinció, com indica SEO BirdLife.

DOFÍ MULAR

³⁰ https://www.miteco.gob.es/es/biodiversidad/temas/conservacion-de-especies/art12_esic_fusion_tcm30-201408.pdf

La informació sobre l'espècie a les Illes Balears és insuficient. La població i les perspectives futures són desconegudes. Entre les principals pressions es troben diverses activitats pesqueres, recreatives i la contaminació.

Taula 22. Amenaces i pressions dofí mular.

Codi UE	Descripció	Pressió	Amenaça
D03.02	Rutes de navegació		
F01.01	Aqüicultura marina intensiva		
F02.01.02	Pesca professional. Xarxes i emmallaments		
F02.02.01	Pesca professional. Arrossegament bentònic o de fons		
G01	Esports a l'aire lliure i activitats d'esbarjo, activitats d'esbarjo		
G02.09	Observació d'espècies silvestres		
G04.01	Maniobres militars		
G05.11	Mort o lesions per col·lisió		
H03.02.01	Contaminació per materials no sintètics		
H03.02.02	Contaminació per materials sintètic		
H03.03	Macro-contaminació marina (bosses de plàstic, escumes de poliestirè)		
H06.01	Contaminació acústica		
H06.05	Exploració sísmica, explosions		
J03.01	Reducció o pèrdua de característiques de l'hàbitat		
J03.01.01	Reducció de la disponibilitat d'aliment		
M01.01	Canvi climàtic. Canvis de temperatura (Ex: augment de la temperatura)		

Segons les dades que aporta l'últim Informe espanyol³¹ elaborat en compliment de l'article 17 de la Directiva Hàbitats, la tendència a curt termini per a l'espècie i el seu hàbitat a la Mediterrània és desconeguda.

TORTUGA BABAU

Aquesta espècie pot trobar-se en tot l'àmbit marí del pla de gestió. D'acord amb els FND, l'avaluació global en la ZEC ES5310030 Costa de Llevant i la ZEC ES5310097 Àrea marina de la Costa de Llevant per a la conservació de l'espècie és significativa i la població és petita (menor del 2% a nivell nacional).

Aquesta espècie es veu sotmesa a diverses pressions i amenaces. La principal amenaça a la Mediterrània és la pesca, principalment el palangre de superfície. Altres

³¹ https://www.miteco.gob.es/es/biodiversidad/temas/espacios-protegidos/art17_2007_2012_anexo_b_fichas_tcm30-207198.pdf

perills són el trànsit marítim, tant comercial com turístic, la contaminació, les taques de petroli i hidrocarburs, les xarxes i la ingestió de plàstics de diferent origen.

Taula 23. Amenaces i pressions de la tortuga babaua.

Codi UE	Descripció	Pressió	Amenaça
C02	Exploracions i explotacions petrolieres o de gas		
D03.02	Rutes de navegació marítima		
E01	Àrees urbanitzades, àrees residencials		
E03.01	Abocaments de residus domèstics		
F02.01.02	Pesca professional. Xarxes i emmallaments		
F02.01.03	Pesca professional. Palangre pelàgic		
G01.01	Esports nàutics		
G05.11	Mort o lesions per col·lisió		
H03	Contaminació d'aigües marines		

Segons les dades que aporta l'últim Informe espanyol³² elaborat en compliment de l'article 17 de la Directiva Hàbitats, la tendència per a l'espècie i el seu hàbitat a la Mediterrània és desconeguda.

³² https://www.miteco.gob.es/es/biodiversidad/temas/espacios-protegidos/art17_2007_2012_anexo_b_fichas_tcm30-207198.pdf

3. MESURES DE GESTIÓ

La Llei 42/2007, defineix com a objectiu de conservació d'un lloc aquells "nivells poblacionals de les diferents espècies així com superfície i qualitat dels hàbitats que ha de tenir un espai per a assolir un estat de conservació favorable". En conseqüència, els objectius contemplats en el present instrument de gestió s'orienten al manteniment o, si s'escau, al restabliment, a un estat de conservació favorable, dels hàbitats i espècies que justifiquen la inclusió dels espais ES0000080 Cap Vermell, ES5310030 Costa de Llevant, ES5310096 Punta de n'Amer, ES5310097 Àrea marina Costa de Llevant, ES5310098 Cales de Manacor, ES5310099 Portocolom i ES5310100 Punta des Ras a la Xarxa Natura 2000.

En molts casos, s'ha posat de manifest que no existeix el nivell de coneixement suficient sobre certs tipus d'hàbitats o espècies Natura 2000 com per a poder concretar la superfície o els nivells poblacionals que s'han d'assolir o mantenir per garantir un estat de conservació favorable. No obstant això, el diagnòstic de les pressions i amenaces elaborat permet orientar la major part dels objectius de conservació en nom de minimitzar l'afecció negativa que aquestes pressions i amenaces exerceixen o poden exercir sobre ells.

3.1. OBJECTIUS

Es plantegen els següents *objectius generals*:

1. Incrementar el nivell de coneixement per a la millora efectiva de l'estat de conservació dels tipus d'hàbitats i les espècies Natura 2000, afavorint línies d'investigació que permetin aprofundir en el mateix.
2. Afavorir la recuperació a un estat de conservació favorable dels tipus d'hàbitats i les espècies Natura 2000. que ho requereixin, en coherència amb les estratègies de conservació o plans de gestió aprovats fins a la data, per tal de mantenir o millorar els valors de referència de cada element clau.

Així mateix, es defineixen els següents objectius de conservació específics per a cada un dels elements clau, partint dels actuals valors de referència:

Taula 24. Valors de referència i objectius específics de conservació per a cada element clau

Element clau	Hàbitats o espècies	Valor de referència	Objectiu específic
Praderies de fanerògames	1110 Bancs de sorra coberts permanentment per aigua marina poc profunda (Bancals sublitorals)	4,17 ha	Mantenir

Element clau	Hàbitats o espècies	Valor de referència	Objectiu específic
marines i esculls	1120* Praderies de posidònia oceànica	2134,40 ha	Mantenir
	1160 Grans cales i badies poc profundes	64,18 ha	Mantenir
	1170 Esculls	No cartografiat	Determinar la superfície ocupada per el HIC
Penya-segats marins i platges de còdols	1210 Vegetació anual sobre restes marines acumulades	0,19 ha	Mantenir
	1240 Penya-segats amb vegetació de les costes mediterrànies amb <i>Limonium</i> spp. endèmics	44,01 ha	Mantenir
	5430 Matollars espinosos de ltipus frigànic endèmics de <i>Euphorbion-Verbascion</i>	19,40 ha	Millorar l'estat de conservació
Aiguamolls	1150* Llacunes costaneres	0,53 ha	Mantenir
	1410 Prats salins mediterranis (<i>Juncetalia maritimi</i>)	-	Cartografiar
	92D0 Galeries i matolls termomediterranis	2,32 ha	Mantenir
Dunes marítimes	2110 Dunes mòbils embrionàries	1,55 ha	Millorar l'estat de conservació
	2250* Dunes litorals amb <i>Juniperus</i> spp.	72,84 ha	Millorar l'estat de conservació
	2260 Dunes amb vegetació esclerofil·la de <i>Cisto-Lavanduletalia</i>	2,12 ha	Mantenir
Matollars escleròfils amb pastures seminaturals	5210 Matollars arborescents amb <i>Juniperus</i> spp	-	Cartografiar
	5330 Matollars termomediterranis	419,78 ha	Millorar l'estat de conservació en la ZEC ES5310096 Punta de n'Amer
	6220* Zones subestèpiques de gramínies i anuals de <i>Thero-Brachypodietea</i>	113,32 ha	Mantenir
Comunitats d'aigua dolça lligades al curs de torrents	7220* Fonts petrificants amb formació de tuf (<i>Cratoneurion</i>)	-	Cartografiar
	92A0 Boscos galeria de <i>Salix alba</i> i <i>Populus alba</i>	-	Cartografiar
Coves	8310 Coves no explotades pel turisme	-	Cartografiar
	8330 Coves marines submergides	-	Cartografiar
Boscos	9320 Boscos d' <i>Olea</i> i <i>Ceratonía</i>	-	Cartografiar

Element clau	Hàbitats o espècies	Valor de referència	Objectiu específic
	9540 Pinars mediterranis de pins mesogeans endèmics	99,65 ha	Mantenir
Tortuga mediterrània	1217 <i>Testudo hermanni</i>	-	Millorar el coneixement de la seva població/Millorar la tendència
Quiròpters	1304 <i>Rhinolophus ferrumequinum</i>		Millorar el coneixement de la seva població en l'espai/Millorar la tendència
	1310 <i>Miniopterus schreibersi</i>		
	1324 <i>Myotis myotis</i>		
Falcó pelegrí	A103 <i>Falco peregrinus</i>	1-1 Cap Vermell 1-1 Cales de Manacor	Mantenir
Aus marines	A010 <i>Calonectris diomedea</i>		Millorar el coneixement de la seva població en l'espai
	A181 <i>Larus audouinii</i> ³³	20-25 Cales de Manacor	Mantenir
	A384 <i>Puffinus mauretanicus</i>		Millorar la tendència
	A392 <i>Phalacrocorax aristotelis desmarestii</i>	11-50 Cap Vermell 1-5 Cales de Manacor	Mantenir
	A014 <i>Hydrobates pelagicus</i>		Millorar el coneixement de la seva població en l'espai
Dofí mular	1349 <i>Tursiops truncatus</i>		Millorar el coneixement de la seva població en l'espai
Tortuga babaua	1224 <i>Caretta caretta</i> *		Millorar el coneixement de la seva població en l'espai

- Garantir el desenvolupament d'usos i activitats sostenibles, compatibles amb la conservació.
- Incrementar el nivell de coneixement, sensibilització i participació social activa en la conservació dels espais Natura 2000.

³³ *Larus audouinii* és una espècie amb un comportament nòmada que no sempre cria en la mateixa zona.

5. Afavorir la cooperació entre administracions competents.

Els objectius generals es desagreguen al seu torn, en *objectius operatius* que resulten quantificables, mesurables mitjançant indicadors i directament verificables, el que permet realitzar un adequat seguiment i avaluació de resultats. Aquests objectius estan definits a la taula de l'apartat 3.

En la definició dels objectius de conservació s'han tingut en compte tant les prioritats i principals necessitats de conservació detectades a la zona com les prioritats estratègiques establertes en el Marc d'Acció Prioritària³⁴ per a la Xarxa Natura 2000 a Espanya (2021-2027)³⁵.

3.2. MESURES

Les mesures del pla de gestió són mesures actives de conservació que s'han d'executar al llarg de la vigència d'aquest pla per mantenir o per avançar, segons el cas, cap a l'estat de conservació favorable dels hàbitats naturals o espècies silvestres d'interès comunitari. En la següent taula s'especifiquen les mesures segons els objectius generals proposats i es presenten els elements clau i els espais on s'aplicarà cada una.

Les actuacions a executar en desenvolupament de la planificació forestal i de prevenció d'incendis forestals, així com les mesures de control i lluita integral de plagues que preveu aquest pla de gestió s'entenen sense perjudici de la necessitat, si escau, d'avaluar ambientalment aquests plans i les actuacions derivades d'aquesta planificació.

La taula presenta per a cada mesura els elements clau, els tipus d'hàbitats d'interès comunitari, les espècies Xarxa Natura 2000 i altres espècies d'interès que es veuen beneficiades, juntament amb els espais on s'han d'aplicar.

- L'*Element clau* inclou el conjunt d'hàbitats i espècies definits en l'apartat 2.
- A la columna *Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (HIC)*, s'afegeixen els HIC que es veuran beneficiats per l'execució de la mesura.
- Les *espècies Xarxa Natura 2000* són totes aquelles que no estiguin considerades Element clau i es trobin a l'apartat 3.2. dels FND.

³⁴ La Directiva Hàbitats estableix en el seu article 8 que la Comissió Europea haurà d'avaluar, juntament amb els Estats membres, les necessitats de cofinanciament per assegurar la correcta gestió de la Xarxa Natura 2000. Sobre la base d'aquesta avaluació, la Comissió adoptarà un Marc d'Acció Prioritària de les mesures que han de dur-se a terme i que requereixin cofinanciament, tenint en compte les fonts de financiació disponibles d'acord amb els instruments comunitaris pertinents.

³⁵ LIFE+ "Elaboración del Marco de Acción Prioritaria para la financiación de la Red Natura 2000 en España" (LIFE11NAT/ES/700). Fundación Biodiversidad.

- S'entén per *Altres espècies d'interès* aquelles que es troben en l'apartat 3.3. dels FND, i *Pinna nobilis*, en el cas que es confirmi la seva presència al lloc, així com altres espècies que es puguin veure afectades de manera directa per alguna mesura.

En l'Annex II del present pla es descriuen les mesures de gestió.

Taula 25. Mesures de gestió segons els objectius proposats en el pla de gestió.

OBJETIUS GENERALS	OBJETIUS OPERATIUS	MESURES	ELEMENTS CLAU	TIPUS D'HÀBITAT D'INTERÈS COMUNITARI	ESPÈCIES XARXA NATURA 2000	ALTRES ESPÈCIES D'INTERÈS	ESPAIS NATURA 2000
1. Incrementar el nivell de coneixement per a la millora efectiva de l'estat de conservació dels tipus d'hàbitats i les espècies d'interès comunitari, afavorint línies d'investigació que permetin aprofundir en el mateix.	1.1. Disposar d'una cartografia a escala adequada dels hàbitats d'interès comunitari presents en l'àmbit del pla de gestió com a base per al seguiment del seu estat de conservació.	1.1.1. Desenvolupament de treballs que permetin revisar i actualitzar la cartografia a escala adequada dels tipus d'hàbitat d'interès comunitari presents en l'àmbit del pla de gestió com a base per establir l'estat de conservació actual.	Tots	Tots			ES0000080 ES5310030 ES5310096 ES5310097 ES5310098 ES5310099 ES5310100
		1.1.2. Contrastar la presència i distribució dels hàbitats llistats en l'apartat 2.1. del pla de gestió.		1110 1150* 1170 5210 5330 6220* 8310 8330 92A0 92D0 9540			ES0000080 ES5310030 ES5310096 ES5310097 ES5310098 ES5310099 ES5310100
	1.2. Concretar, per als tipus d'hàbitats i les espècies Natura 2000 que ho requereixin, aquelles	1.2.1. Desenvolupament de treballs de recerca i estudis pertinents per a concretar aquells paràmetres que es requereixen en els FND encara desconeguts.	Tots	Tots	Totes	<i>Pinna nobilis</i>	ES0000080 ES5310030 ES5310096 ES5310097 ES5310098 ES5310099 ES5310100

OBJETIUS GENERALS	OBJETIUS OPERATIUS	MESURES	ELEMENTS CLAU	TIPUS D'HÀBITAT D'INTERÈS COMUNITARI	ESPÈCIES XARXA NATURA 2000	ALTRES ESPÈCIES D'INTERÈS	ESPAIS NATURA 2000
	variables (superfície, població, espècies indicadores, etc.) encara desconegudes a partir de les quals poder establir el seu estat de conservació actual a la zona i la seva Superfície Favorable de Referència (SFR) i/o Població Favorable de Referència (PFR).	1.2.2. Contrastar la presència i distribució de les espècies definides en l'apartat 2.2 i 2.3.	Quiròpters Fanerògames marines	1110 1120* 1160 1170 8310 8330	<i>Myotis myotis</i> <i>Rhinolophus</i> <i>ferrumequinum</i>	<i>Pinna</i> <i>nobilis</i>	ES5310030 ES5310096 ES5310097 ES5310098 ES5310099
	1.3. Actualitzar els FND dels espais conforme la millor informació disponible.	1.3.1. Actualitzar els FND amb els resultats obtinguts dels objectius operatius 1.1 i 1.2 del pla de gestió.	Tots	Tots	Totes	<i>Pinna</i> <i>nobilis</i>	ES0000080 ES5310030 ES5310096 ES5310097 ES5310098 ES5310099 ES5310100

OBJETIUS GENERALS	OBJETIUS OPERATIUS	MESURES	ELEMENTS CLAU	TIPUS D'HÀBITAT D'INTERÈS COMUNITARI	ESPÈCIES XARXA NATURA 2000	ALTRES ESPÈCIES D'INTERÈS	ESPAIS NATURA 2000
	1.4. Dur a terme el seguiment de l'estat de conservació dels tipus d'hàbitats i les espècies d'interès comunitari presents en l'àmbit del pla gestió.	1.4.1. Dur a terme el seguiment de l'estat de conservació dels elements clau d'acord amb les especificacions assenyalades en l'apartat 6 d'aquest pla de gestió.	Tots	Tots	Totes en general. Especialment les espècies més amenaçades	<i>Pinna nobilis</i>	ES0000080 ES5310030 ES5310096 ES5310097 ES5310098 ES5310099 ES5310100
	1.5. Conèixer la incidència real que exerceixen les espècies al·lòctones invasores en els tipus hàbitats d'interès comunitari presents en els espais objecte de gestió.	1.5.1. Realitzar estudis de localització i d'avaluació de la densitat d'espècies al·lòctones invasores d'algues, plantes i animals (rates, gats, algues, invertebrats, etc.) així com de la pressió de la pastura de les cabres assilvestrades.	Tots		Totes		ES0000080 ES5310030 ES5310096 ES5310097 ES5310098 ES5310099 ES5310100
	1.6. Ampliar el coneixement sobre les cavitats rellevants per	1.6.1. Completar l'inventari de cavitats, així com d'altres elements susceptibles d'albergar als quiròpters de la zona i millorar el coneixement de la seva biologia per a la conservació. Avançar	Quiròpters Coves				ES0000080 ES5310096 ES5310098

OBJETIUS GENERALS	OBJETIUS OPERATIUS	MESURES	ELEMENTS CLAU	TIPUS D'HÀBITAT D'INTERÈS COMUNITARI	ESPÈCIES XARXA NATURA 2000	ALTRES ESPÈCIES D'INTERÈS	ESPAIS NATURA 2000
	als ratpenats en l'àmbit del pla de gestió i sobre la dinàmica de les seves poblacions.	coneixements sobre la dinàmica de les poblacions al llarg del cicle anual, d'acord amb el <i>Pla Balcells</i> .					
	1.7. Conèixer amb detall les interaccions i l'impacte de certes activitats humanes sobre els tipus d'hàbitats i les espècies d'interès comunitari presents en l'àmbit del pla gestió.	1.7.1. Avaluat el resultat de la norma reguladora 5.8.2. per tal d'assolir una gestió adaptativa en la Xarxa Natura 2000.	Aus marines		ES0000080 ES5310030 ES5310096 ES5310097 ES5310098 ES5310099 ES5310100		
		1.7.2. Inventariar i avaluar les principals zones d'afluència i freqüentació de persones (estacionament i trànsit de vehicles, pas massiu de persones, fragmentació d'hàbitats, etc.) amb potencial impacte sobre els tipus d'hàbitats i espècies d'interès comunitari terrestres.	Penya-segats marins i platges de còdols Dunes marítimes Matollars escleròfils amb pastures seminaturals Bosc Coves Tortuga mediterrània Quiròpters		ES0000080 ES5310096 ES5310098 ES5310100		

OBJECTIUS GENERALS	OBJECTIUS OPERATIUS	MESURES	ELEMENTS CLAU	TIPUS D'HÀBITAT D'INTERÈS COMUNITARI	ESPÈCIES XARXA NATURA 2000	ALTRES ESPÈCIES D'INTERÈS	ESPAIS NATURA 2000
			Falcó pelegrí Aus marines				
		1.7.3. Estudi de l'impacte de les activitats recreatives, esportives i turístiques sobre els hàbitats i espècies marines d'interès comunitari en l'àmbit marí de les ZEC.	Praderies de fanerògames marines i esculls Coves Aus marines Tortuga babaua Dofí mular			<i>Pinna nobilis</i>	ES5310030 ES5310096 ES5310097 ES5310099
		1.7.4. Estudi de la capacitat de càrrega de les cavitats en l'àmbit del Pla, especialment de la Cova des Coloms, per tal de definir el número de visites que admet sense que es produeixi una afecció a l'hàbitat.	Coves				ES5310098
		1.7.5. Coordinar amb l'administració competent en matèria pesquera l'actualització cartogràfica de les arts de pesca i la situació on operen les embarcacions.	Praderies de fanerògames marines i esculls Aus marines Tortuga babaua Dofí mular			<i>Pinna nobilis</i>	ES5310030 ES5310096 ES5310097 ES5310099
	1.8. Avaluar l'impacte del canvi climàtic sobre els tipus	1.8.1. Establir una parcel·la de mostreig i seguiment terrestre i diversos transectes fixos en el medi marí perpendiculars a la costa, per avaluar l'existència d'efectes	Tots		Totes		ES0000080 ES5310030 ES5310096 ES5310097

OBJETIUS GENERALS	OBJETIUS OPERATIUS	MESURES	ELEMENTS CLAU	TIPUS D'HÀBITAT D'INTERÈS COMUNITARI	ESPÈCIES XARXA NATURA 2000	ALTRES ESPÈCIES D'INTERÈS	ESPAIS NATURA 2000
	d'hàbitats i les espècies d'interès comunitari presents en l'àmbit del pla gestió.	<p>produïts pel canvi climàtic i altres efectes antròpics en els hàbitats i espècies d'interès comunitari presents en l'àmbit del pla de gestió.</p> <p>1.8.2. Modelització matemàtica de l'evolució dels hàbitats i de les espècies d'interès comunitari en funció dels diferents escenaris possibles de canvi climàtic, en base als paràmetres obtinguts en les mesures 1.1 i 1.2.1, i a les dades de seguiment de l'apartat 6 del pla de gestió.</p>	Tots		Totes		ES5310098 ES5310099 ES5310100
	1.9. Promoure la investigació científica aplicada com a instrument de suport al coneixement i gestió de la zona.	<p>1.9.1. Establir mecanismes de col·laboració amb la comunitat científica, centres d'investigació i altres entitats per desenvolupar línies d'investigació aplicades en els espais objecte de gestió.</p>	Tots		Totes		ES0000080 ES5310030 ES5310096 ES5310097 ES5310098 ES5310099 ES5310100
	1.10. Recopilar les fonts d'informació disponibles i actualitzades sobre els diferents elements clau	1.10.1. Recull de forma sistemàtica i estandarditzada de les publicacions de recerca, informes i treballs que es realitzin sobre els diferents elements clau presents en l'àmbit del pla de gestió. Obtenció i gestió d'informació de màxim detall.	Tots		Totes		ES0000080 ES5310030 ES5310096 ES5310097 ES5310098 ES5310099 ES5310100

OBJETIUS GENERALS	OBJETIUS OPERATIUS	MESURES	ELEMENTS CLAU	TIPUS D'HÀBITAT D'INTERÈS COMUNITARI	ESPÈCIES XARXA NATURA 2000	ALTRES ESPÈCIES D'INTERÈS	ESPAIS NATURA 2000
	presentes en el territori àmbit de gestió.						
	1.11. Millorar el coneixement de la distribució de <i>Tursiops truncatus</i> i <i>Caretta caretta</i> en l'àmbit del pla de gestió.	1.11.1. Anàlisi temporal de presència i d'ús de l'àmbit marí del pla de gestió de <i>Tursiops truncatus</i> , així com dels diferents impactes associats a les activitats nàutiques i pesqueres, mitjançant la instal·lació d'instruments <i>Passive Acoustic Monitoring</i> (PAM), i estudi de la seva correlació. 1.11.2. Avaluació dels impactes sobre <i>Caretta caretta</i> en l'àmbit marí del pla de gestió.	Dofí mular				ES5310030 ES5310096 ES5310097 ES5310099
			Tortuga babaua				ES5310030 ES5310096 ES5310097 ES5310099
	1.12. Conèixer les zones de nidificació i àrees sensibles de les aus d'interès comunitari.	1.12.1. Localització de les àrees de nidificació, alimentació i espais vitals actuals i potencials de les espècies d'aus, per tal d'identificar les zones d'interacció amb les principals activitats antròpiques (escalada, psicobloc, activitats nàutiques, senderisme o altres).	Penya-segats marins i platges de còdols Aiguamolls Dunes marítimes Comunitats d'aigua dolça l·ligades al curs de torrents Coves		Les incloses en els apartats 2.3.2 del pla de gestió		ES0000080 ES5310030 ES5310096 ES3510097 ES5310098 ES5310099 ES5310100

OBJETIUS GENERALS	OBJETIUS OPERATIUS	MESURES	ELEMENTS CLAU	TIPUS D'HÀBITAT D'INTERÈS COMUNITARI	ESPÈCIES XARXA NATURA 2000	ALTRES ESPÈCIES D'INTERÈS	ESPAIS NATURA 2000
			Bosc Aus marines Falcó pelegrí				
2. Afavorir la recuperació a un estat de conservació favorable dels tipus d'hàbitats i les espècies Natura 2000 que ho requereixin, en coherència amb les estratègies de conservació o plans de gestió aprovats fins a la data, per tal de mantenir o millorar els valors de referència de		2.1.1. Campanyes d'educació ambiental per sensibilitzar sobre l'impacte negatiu que exerceixen els carnívors introduïts (gats, rates, etc.) sobre la fauna autòctona.	Aus marines Tortuga mediterrània				ES0000080 ES5310096 ES5310098 ES5310100
		2.1.2. Vigilància, control i/o eradicació d'espècies invasores i tot tipus d'amenaques fitosanitàries en els hàbitats on s'hagi constatat la seva presència (<i>Carpobrotus edulis</i> , <i>Agave</i> sp., processionària del pi, etc.). En coherència amb els resultats d'aplicació de la mesura 1.5.1. del pla de gestió.	Penya-segats marins i platges de còdols Aiguamolls Dunes marítimes Coves Matollars escleròfils amb pastures seminaturals Comunitats d'aigua dolça lligades al curs de torrents Bosc				ES0000080 ES5310096 ES5310098 ES5310100

OBJETIUS GENERALS	OBJETIUS OPERATIUS	MESURES	ELEMENTS CLAU	TIPUS D'HÀBITAT D'INTERÈS COMUNITARI	ESPÈCIES XARXA NATURA 2000	ALTRES ESPÈCIES D'INTERÈS	ESPAIS NATURA 2000
cada element clau.			Penya-segats marins i platges de còdols Aiguamolls Dunes marítimes Coves Matollars escleròfils amb pastures seminaturals Comunitats d'aigua dolça lligades al curs de torrents Boscos				ES0000080 ES5310098
	2.2. Protegir els tipus d'hàbitats i els hàbitats de les espècies d'interès comunitari més sensibles de l'impacte que genera el	2.2.1. Instal·lar elements de senyalització dels espais Xarxa Natura 2000, dels usos (normes i regulacions, identificació d'itineraris de vianants autoritzats, restriccions de circulació de vehicles de motor o de tracció animal) i de la interpretació dels valors naturals d'hàbitats en zones d'alta freqüentació per persones.	Tots				ES0000080 ES5310030 ES5310096 ES3510097 ES5310098 ES5310099 ES5310100

OBJETIUS GENERALS	OBJETIUS OPERATIUS	MESURES	ELEMENTS CLAU	TIPUS D'HÀBITAT D'INTERÈS COMUNITARI	ESPÈCIES XARXA NATURA 2000	ALTRES ESPÈCIES D'INTERÈS	ESPAIS NATURA 2000
	trànsit i freqüentació de les persones, a causa d'activitats recreatives, turístiques i residencials.	2.2.2. Instal·lar senyalització o tancaments perimetral per protegir certes poblacions de fauna.	Tortuga mediterrània Quiròpters Aus marines				ES5310096 ES5310098
		2.2.3. Tancar els camins que resultin necessaris a la Punta de n'Amer per a la recuperació dels hàbitats terrestres i la conservació de les espècies d'interès comunitari indicats d'acord amb els resultats de les mesures 1.7.2. i 2.8.1. en aquesta ZEC (ES5310096 Punta de n'Amer), així com delimitar les zones d'aparcament prohibides.	Penya-segats marins i platges de còdols Dunes marítimes Matollars escleròfils amb pastures seminatural Bosc				ES5310096
	2.3. Netejar i retirar les escombraries i residus sòlids en aquells tipus d'hàbitats i hàbitats de les espècies d'interès comunitari que ho requereixin.	2.3.1. Promoure campanyes de neteja del fons marí en col·laboració amb centres de busseig de la zona i/o pescadors, tant de residus com de restes d'arts o aparells de pesca i establir un protocol estàndard de retirada de xarxes.	Praderies de fanerògames marines i esculls				ES5310030 ES5310096 ES5310097 ES5310099
		2.3.2. Promoure campanyes de neteja a cavitats rellevants per als quiròpters.	Quiròpters Coves				ES5310096 ES5310098
		2.3.3. Promoure campanyes de neteja d'escombraries i instal·lació d'elements dissuasius (tanques perimetral, senyalització, etc.) en els punts crítics.	Penya-segats marins i platges de còdols				ES0000080 ES5310096 ES5310098 ES5310100

OBJETIUS GENERALS	OBJETIUS OPERATIUS	MESURES	ELEMENTS CLAU	TIPUS D'HÀBITAT D'INTERÈS COMUNITARI	ESPÈCIES XARXA NATURA 2000	ALTRES ESPÈCIES D'INTERÈS	ESPAIS NATURA 2000
			Aiguamolls Dunes marítimes Matollars escleròfils amb pastures seminaturals Comunitats d'aigua dolça lligada al curs de torrents Boscors				
		2.3.4. Retirada de pedres i residus (umbracle i altres elements que formen part de l'establiment il·legal de venda de begudes) de la zona dunar de Cala Varques.	Dunes marítimes Matollars escleròfils amb pastures seminaturals Aus marines				ES5310098
	2.4. Restaurar tipus d'hàbitats i/o reforçar poblacions de les espècies d'interès comunitari que ho requereixin.	2.4.1. Recollida de material forestal de reproducció per preservar-lo al Centre Forestal de Menut (CEFOR), per a ser utilitzat en les accions de conservació de flora i reforestacions necessàries en cas de pertorbacions i/o alteracions de les espècies i els hàbitats presents en l'àmbit del pla de gestió.	Penya-segats marins i platges de còdols Aiguamolls Dunes marítimes Matollars escleròfils				ES0000080 ES5310096 ES5310098 ES5310100

OBJETIUS GENERALS	OBJETIUS OPERATIUS	MESURES	ELEMENTS CLAU	TIPUS D'HÀBITAT D'INTERÈS COMUNITARI	ESPÈCIES XARXA NATURA 2000	ALTRES ESPÈCIES D'INTERÈS	ESPAIS NATURA 2000
			amb pastures seminatural Comunitats d'aigua dolça lligades al curs de torrents Boscos				
	2.5. Minimitzar la mortalitat d'espècies d'interès comunitari en arts de pesca.	2.5.1. Promoure la implantació d'equips i/o mesures de mitigació en la flota pesquera que augmentin la selectivitat dels arts de pesca i/o reduixin les captures accidentals d'espècies d'interès comunitari, segons els resultats obtinguts en l'execució de les mesures 1.7.1, 1.11.1 i 1.11.2.	Aus marines Dofí mular Tortuga babaua				ES5310030 ES5310096 ES5310097 ES5310099
	2.6. Prevenir els incendis forestals, garantir, en cas d'ocurrència, l'actuació ràpida i efectiva en defensa dels tipus d'hàbitats i espècies d'interès comunitari i	2.6.1. Fomentar les milliores silvícoles, d'acord amb els Instruments de Gestió Forestal Sostenible (IGFS) aprovats, i el que estableix el <i>IV Pla General de Defensa contra Incendis Forestals</i> . 2.6.2. Actuacions preventives establertes en els plans comarcals de defensa contra incendis, control de l'ús de foc, execució de faixes i/o àrees de defensa, així com la resta de mesures i actuacions de manteniment o nova execució que en ells estiguin previstes.	Matollars escleròfils amb pastures seminatural Boscos Matollars escleròfils amb pastures seminatural Boscos				ES0000080 ES5310096 ES5310098 ES5310100 ES0000080 ES5310096 ES5310098 ES5310100

OBJETIUS GENERALS	OBJETIUS OPERATIUS	MESURES	ELEMENTS CLAU	TIPUS D'HÀBITAT D'INTERÈS COMUNITARI	ESPÈCIES XARXA NATURA 2000	ALTRES ESPÈCIES D'INTERÈS	ESPAIS NATURA 2000
	recuperar les zones afectades pels mateixos (zones de restauració ecològica).	<p>2.6.3. Realitzar actuacions de preservació de sòl i prevenció de fenòmens erosius i processos de desertificació, així com altres actuacions que es puguin establir en el corresponent pla de restauració ambiental de l'àrea afectada per l'incendi.</p>	Aiguamolls Dunes marítimes Matollars escleròfils amb pastures seminaturals Comunitats d'aigua dolça lligades al curs de torrents Boscós				ES0000080 ES5310096 ES5310098 ES5310100
		<p>2.6.4. Disposar de mitjans d'extinció d'incendis forestals i fomentar mesures de prevenció i autoprotecció especialment a les zones d'interfase urbanoforestal.</p>	Aiguamolls Dunes marítimes Matollars escleròfils amb pastures seminaturals Comunitats d'aigua dolça lligades al curs de torrents Boscós				ES0000080 ES5310096 ES5310098 ES5310100
		<p>2.6.5. Fomentar el manteniment de la gestió tradicional agrària (agrícola, ramadera i forestal) fomentant el</p>	Matollars escleròfils				ES0000080 ES5310096 ES5310098

OBJETIUS GENERALS	OBJETIUS OPERATIUS	MESURES	ELEMENTS CLAU	TIPUS D'HÀBITAT D'INTERÈS COMUNITARI	ESPÈCIES XARXA NATURA 2000	ALTRES ESPÈCIES D'INTERÈS	ESPAIS NATURA 2000
		manteniment dels cultius, l'ús ramader i l'aprofitament renovable dels recursos forestals.	amb pastures seminaturals Boscós				ES5310100
	2.7. Evitar la degradació dels hàbitats marins.	2.7.1. Reforçar la vigilància per evitar els fondejos (segons l'apartat 5.8.4. del pla de gestió) i l'abocament de residus en l'àmbit del pla de gestió.	Praderies de fanerògames marines i esculls Aus marines Dofí mular Tortuga babaua				ES5310030 ES5310096 ES5310097 ES5310099
		2.7.2. Instar a l'administració competent a modernitzar les estacions de bombeig de Cala Romaguera, Cala Domingos, Cala Murada i Cala Tropicana.	Praderies de fanerògames marines i esculls Aus marines Dofí mular Tortuga babaua				ES5310030
		2.7.3. Instar l'òrgan competent a complir amb la normativa en matèria de sanejament, especialment en les àrees adjacents a les zones sensibles declarades pel Decret 49/2003.	Praderies de fanerògames marines i esculls				ES5310099
		2.7.4. Impulsar la modernització de les infraestructures de depuració que es situïn o tinguin influència sobre les ZEC d'aquest pla per tal de millorar els paràmetres de depuració i impulsar la	Praderies de fanerògames marines i esculls Aus marines				ES5310030

OBJETIUS GENERALS	OBJETIUS OPERATIUS	MESURES	ELEMENTS CLAU	TIPUS D'HÀBITAT D'INTERÈS COMUNITARI	ESPÈCIES XARXA NATURA 2000	ALTRES ESPÈCIES D'INTERÈS	ESPAIS NATURA 2000
		reutilització de les aigües depurades, amb la finalitat d'aprofitar el recurs i reduir els abocaments al mar.	Dofí mular Tortuga babaua				
		2.7.5. Establir camp de fondeig regulat a la zona de Mondragó.	Praderies de fanerògames marines i esculls Aus marines Dofí mular Tortuga babaua				ES5310030
		2.7.6. Estudi de l'impacte de la navegació i dels fondejos existents a la ZEC ES5310099 Portocolom sobre les praderies de fanerògames marines. En funció dels resultats de l'estudi, reubicació i/o eliminació dels fondejos que contribueixin a la degradació de les praderies i eliminació de fondejos no regulats.	Praderies de fanerògames marines i esculls				ES5310099
		2.7.7. Seguiment i control de la qualitat de les aigües costaneres d'acord amb el <i>Pla Hidrològic de les Illes Balears</i> .	Praderies de fanerògames marines i esculls Aus marines Dofí mular Tortuga babaua				ES5310030 ES5310096 ES5310097 ES5310099

OBJETIUS GENERALS	OBJETIUS OPERATIUS	MESURES	ELEMENTS CLAU	TIPUS D'HÀBITAT D'INTERÈS COMUNITARI	ESPÈCIES XARXA NATURA 2000	ALTRES ESPÈCIES D'INTERÈS	ESPAIS NATURA 2000
	2.8. Ordenació de la viabilitat.	2.8.1. Creació d'un catàleg de camins de les ZEC, amb la definició de tipologies de camins en funció del tipus de trànsit permès.	Aiguamolls Dunes marítimes Matollars escleròfils amb pastures seminaturals Comunitats d'aigua dolça lligades al curs de torrents Boscos				ES0000080 ES5310096 ES5310098 ES5310100
	2.9. Millora de l'estat de conservació de les espècies del medi agrari.	2.9.1. Elaboració d'un codi de bones pràctiques que permeti la compatibilització dels treballs agrícoles amb la conservació de les espècies.	Aiguamolls Dunes marítimes Matollars escleròfils amb pastures seminaturals Comunitats d'aigua dolça lligades al curs de torrents Boscos		<i>Burhinus oedicephalus Galerida theklae</i>		ES5310096

OBJETIUS GENERALS	OBJETIUS OPERATIUS	MESURES	ELEMENTS CLAU	TIPUS D'HÀBITAT D'INTERÈS COMUNITARI	ESPÈCIES XARXA NATURA 2000	ALTRES ESPÈCIES D'INTERÈS	ESPAIS NATURA 2000
3. Garantir el desenvolupament d'usos i activitats sostenible, compatibles amb la conservació. Totes les mesures es desenvolupen en l'apartat 5. NORMES REGULADORES d'aquest document.							
4. Incrementar el nivell de coneixement, sensibilització i participació social activa en la conservació dels espais Natura 2000.	4.1. Divulgar els valors naturals dels espais objecte de gestió, els problemes de conservació, així com les mesures de gestió que cal aplicar entre els actors socials implicats i el públic en general per procurar la sensibilització social, la formació i la participació ciutadana activa (especialment la dels sectors d'activitat amb	4.1.1. Crear espais de comunicació i participació en què l'administració, la comunitat científica i els agents locals puguin intercanviar informació sobre el seguiment del pla de gestió.	Tots		Totes		ES0000080 ES5310030 ES5310096 ES5310097 ES5310098 ES5310099 ES5310100
		4.1.2. Elaborar i distribuir codis de bones pràctiques, de manera participativa amb els agents locals, per a les activitats que es desenvolupin en els espais objecte de gestió i que puguin generar una interacció negativa en els hàbitats o espècies d'interès comunitari.	Tots		Totes		ES0000080 ES5310030 ES5310096 ES5310097 ES5310098 ES5310099 ES5310100
		4.1.3. Oferir activitats relacionades amb la Xarxa Natura 2000 en els centres educatius existents a tota l'illa, especialment en els municipis de Capdepera, Sant Llorenç des Cardassar, Manacor, Felanitx i Santanyí.	Tots		Totes		ES0000080 ES5310030 ES5310096 ES5310097 ES5310098 ES5310099 ES5310100
		4.1.4. Realitzar campanyes de difusió i educació ambiental dirigides a pescadors, associacions, clubs o empreses que desenvolupin activitats recreatives i	Tots		Totes		ES0000080 ES5310030 ES5310096 ES5310097

OBJETIUS GENERALS	OBJETIUS OPERATIUS	MESURES	ELEMENTS CLAU	TIPUS D'HÀBITAT D'INTERÈS COMUNITARI	ESPÈCIES XARXA NATURA 2000	ALTRES ESPÈCIES D'INTERÈS	ESPAIS NATURA 2000
	interessos en l'espai).	esportives, així com a professionals en l'àmbit del pla de gestió.					ES5310098 ES5310099 ES5310100
		4.1.5. Realitzar campanyes de difusió i educació ambiental entre els turistes i visitants de l'espai àmbit de gestió per posar en valor la Xarxa Natura 2000.	Tots		Totes		ES0000080 ES5310030 ES5310096 ES5310097 ES5310098 ES5310099 ES5310100
		4.1.6. Dissenyar i executar mesures de suport a les iniciatives de voluntariat a la Xarxa Natura 2000.	Tots		Totes		ES0000080 ES5310030 ES5310096 ES5310097 ES5310098 ES5310099 ES5310100
		4.1.7. Establir acords de col·laboració amb els propietaris i/o titulars de drets de terrenys la gestió dels quals pugui tenir incidència directa o indirecta sobre els hàbitats i/o espècies objecte de conservació (ex. custòdia del territori).	Tots		Totes		ES0000080 ES5310030 ES5310096 ES5310097 ES5310098 ES5310099 ES5310100
		4.1.8. Adhesió de tots els espais Xarxa Natura 2000 que integren aquest pla de gestió al Sistema de Reconeixement de la Sostenibilitat del Turisme de Natura i impulsar l'adhesió de les empreses de	Tots		Totes		ES0000080 ES5310030 ES5310096 ES5310097 ES5310098

OBJETIUS GENERALS	OBJETIUS OPERATIUS	MESURES	ELEMENTS CLAU	TIPUS D'HÀBITAT D'INTERÈS COMUNITARI	ESPÈCIES XARXA NATURA 2000	ALTRES ESPÈCIES D'INTERÈS	ESPAIS NATURA 2000
		turisme sostenible que operen en l'àmbit del pla.					ES5310099 ES5310100
	4.2. Creació d'una xarxa de col·laboradors locals.	4.2.1. Crear una xarxa de col·laboradors locals (caçadors, agricultors, pescadors naturalistes, empreses de turisme de natura, voluntaris, comissions ciutadanes, etc.) per recollir la informació ambiental que es consideri necessària.	Tots		Totes		ES0000080 ES5310030 ES5310096 ES5310097 ES5310098 ES5310099 ES5310100
5. Afavorir la cooperació entre administracions competents.	5.1. Fomentar la col·laboració entre les administracions competents en l'àmbit dels espais Natura 2000, de manera que es faciliti la consecució d'objectius de conservació i s'optimitzin recursos.	5.1.1. Establir mecanismes de coordinació (convenis de col·laboració o altres) entre l'administració estatal, autonòmica i local per a l'aplicació efectiva de les mesures de gestió.	Tots		Totes		ES0000080 ES5310030 ES5310096 ES5310097 ES5310098 ES5310099 ES5310100
	5.2. Garantir el control de les activitats que es desenvolupen, assegurant el	5.2.1. Posar en marxa mecanismes de vigilància i control entre l'administració estatal, autonòmica i local per evitar els possibles impactes derivats de l'incompliment de la normativa	Tots		Totes		ES0000080 ES5310030 ES5310096 ES5310097 ES5310098

OBJETIUS GENERALS	OBJETIUS OPERATIUS	MESURES	ELEMENTS CLAU	TIPUS D'HÀBITAT D'INTERÈS COMUNITARI	ESPÈCIES XARXA NATURA 2000	ALTRES ESPÈCIES D'INTERÈS	ESPAIS NATURA 2000
	compliment de la normativa aprovada.	ambiental. Per a això es podran establir sistemes de monitorització electrònica que permetin fer el seguiment de les activitats pesqueres, tràfic marítim i els seus usos recreatius.					ES5310099 ES5310100
		5.2.2. Destinar, per part del Servei d'Agents de Medi Ambient, els recursos humans i materials suficients per a la vigilància adequada de les ZEC d'aquest pla. La dotació futura de places d'aquest servei haurà de tenir en compte les necessitats derivades de la vigilància especial d'aquests i altres espais de la Xarxa Natura 2000.	Tots		Totes		ES0000080 ES5310030 ES5310096 ES5310097 ES5310098 ES5310099 ES5310100
	5.3. Garantir la coherència dels objectius i mesures adoptades entre tots els espais de la Xarxa Natura 2000.	5.3.1. Establir una coordinació entre l'administració estatal i autonòmica per al desenvolupament conjunt i coherent de mesures de gestió en l'àmbit del pla i dels espais Natura 2000 de competència diferenciada, especialment del LIC ESZZ16002 Canal de Menorca.	Tots		Totes		ES0000080 ES5310030 ES5310096 ES5310097 ES5310098 ES5310099 ES5310100
		5.3.2. Instar a l'administració estatal perquè els plans de gestió dels espais Natura 2000 de competència estatal incloguin mesures de mitigació per evitar la captura accidental d'aus a les arts de pesca.	Aus marines Dofí mular Tortuga babaua				ES5310030 ES5310096 ES5310097 ES5310099

OBJETIUS GENERALS	OBJETIUS OPERATIUS	MESURES	ELEMENTS CLAU	TIPUS D'HÀBITAT D'INTERÈS COMUNITARI	ESPÈCIES XARXA NATURA 2000	ALTRES ESPÈCIES D'INTERÈS	ESPAIS NATURA 2000
	5.4. Integrar els objectius de conservació dels espais Natura 2000 a les normes i plans sectorials rellevants.	5.4.1. Afavorir la integració dels objectius de conservació dels espais Natura 2000 a les normatives i els plans sectorials rellevants.	Tots		Totes		ES0000080 ES5310030 ES5310096 ES5310097 ES5310098 ES5310099 ES5310100

Les mesures consistents en actuacions i directrius es desenvolupen en l'Annex III del present pla de gestió.

3.3. CALENDARI D'ACTUACIONS I VALORACIÓ ECONÒMICA

A continuació, es realitza una programació estimativa per a l'execució de les mesures i el repartiment anual aproximat del pressupost al llarg dels 6 primers anys de vigència del pla de gestió abans del seu potencial revisió i/o actualització.

Amb caràcter general, es prioritza l'aplicació de les mesures de conservació que repercuteixen en aquells tipus d'hàbitats i espècies Natura 2000 que es troben en un estat de conservació més desfavorable i la conservació del qual suposa una alta responsabilitat per a les autoritats competents per tractar-se de tipus de hàbitats i espècies prioritàries, elements endèmics o de distribució restringida a Espanya, a les Illes Balears i la Unió Europea. A més, també es prioritzen les mesures que suposen una millora del coneixement per a aquells tipus d'hàbitat i aquelles espècies més amenaçades sobre les quals hi ha menys coneixement fins a la data per, posteriorment, poder orientar de manera precisa i adequada el desenvolupament d'altres mesures de gestió més operatives.

Les normes reguladores no apareixen valorades, així com tampoc un altre tipus de mesures que es poden desenvolupar amb mitjans materials i personals propis de l'administració autonòmica o una altra sense que això hagi de suposar un cost addicional.

Així, les mesures es prioritzen en:

Prioritat alta	Mesures que contribueixen a la conservació dels tipus d'hàbitats i espècies prioritàries o altres espècies i hàbitats greument amenaçades amb un estat de conservació desfavorable.
Prioritat mitjana	Mesures que contribueixen a la conservació d'altres tipus d'hàbitats i espècies Natura 2000, al marge de les adscrites a la categoria anterior, que presenten un estat de conservació desfavorable.
Prioritat baixa	Resta de mesures.

El finançament de les mesures de gestió previstes en el present pla és orientativa i no comporta compromisos financers en el marc temporal proposat per a la seva realització. L'aplicació i desenvolupament de les mateixes dependrà de la disponibilitat pressupostària de l'Administració i de la concessió dels ajuts i/o fons sol·licitats.

Taula 26. Programació de les mesures de gestió durant els propers 6 anys.

MESURES	ANY 1	ANY 2	ANY 3	ANY 4	ANY 5	ANY 6	ÒRGAN COMPETENT	LÍNIES FINANÇAMENT UE
1.1.1. Desenvolupament de treballs que permetin revisar i actualitzar la cartografia a escala adequada dels tipus d'hàbitat d'interès comunitari presents en l'àmbit del pla de gestió com a base per establir l'estat de conservació actual.	15.000 €	-	7.500 €	-	-	7.500€	Direcció General (DG) Espais Naturals i Biodiversitat	FEADER Art. 20; FEDER Art. 5.6d; FEMP Art. 37 i 77
1.1.2. Contrastar la presència i distribució dels hàbitats llistats en l'apartat 2.1. del pla de gestió.	9.000 €	-	4.500 €	-	-	4.500 €	DG Espais Naturals i Biodiversitat	FEADER Art. 20; FEDER Art. 5.6d; FEMP Art. 37, 77 i 80
1.2.1. Desenvolupament de treballs de recerca i estudis pertinents per a concretar aquells paràmetres que es requereixen en els FND encara desconeguts.	25.000 €	-	10.000€	-	-	10.000€	DG Espais Naturals i Biodiversitat	FEADER Art. 20 i 25; FEDER Art. 5.6d; FEMP Art. 37 i 77; LIFE; H2020
1.2.2. Contrastar la presència i distribució de les espècies definides en l'apartat 2.2 i 2.3.	3.000 €	3.000 €	3.000 €	3.000 €	3.000 €	3.000 €	DG Espais Naturals i Biodiversitat	FEADER Art. 20; FEDER Art. 5.6d; FEMP Art. 37 i 79; LIFE; H2020
1.3.1. Actualitzar els FND amb els resultats obtinguts dels objectius operatius 1.1 i 1.2 del pla de gestió.	-	-	Mitjans Adm.	Mitjans Adm.	Mitjans Adm.	-	DG Espais Naturals i Biodiversitat	FEADER Art. 20 i 25; FEDER Art. 5.6d; FEMP Art. 37 i 77; LIFE; H2020
1.4.1. Dur a terme el seguiment de l'estat de conservació dels	15.000 €	15.000 €	15.000 €	15.000 €	15.000 €	15.000 €	DG Espais Naturals i Biodiversitat	FEADER Art. 20; FEDER

MESURES	ANY 1	ANY 2	ANY 3	ANY 4	ANY 5	ANY 6	ÒRGAN COMPETENT	LÍNIES FINANÇAMENT UE
elements clau d'acord amb les especificacions assenyalades en l'apartat 6 d'aquest pla de gestió.								Art. 5.6d; FEMP Art. 39, 40, 77; LIFE
1.5.1. Realitzar estudis de localització i d'avaluació de la densitat d'espècies al·lòctones invasores d'algues, plantes i animals (rates, gats, algues, invertebrats, etc.) així com de la pressió de la pastura de les cabres assilvestrades.	3.000 €	4.000 €	2.000 €	2.000 €	4.000 €	3.000 €	DG Espais Naturals i Biodiversitat i DG Pesca i Medi Marí	FEADER Art. 20; FEDER Art. 5.6d; FEMP Art. 40; LIFE; H2020
1.6.1. Completar l'inventari de cavitats, així com d'altres elements susceptibles d'albergar als quípters de la zona i millorar el coneixement de la seva biologia per a la conservació. Avançar coneixements sobre la dinàmica de les poblacions al llarg del cicle anual, d'acord amb el <i>Pla Balcells</i> .	-	-	2.600 €	2.600 €	-	-	DG Espais Naturals i Biodiversitat	FEADER Art. 20; LIFE; H2020
1.7.1. Avaluar el resultat de la norma reguladora 5.8.2. per tal d'assolir una gestió adaptativa en la Xarxa Natura 2000.	-	2.000 €	2.000 €	2.000 €	2.000 €	2.000 €	DG Espais Naturals i Biodiversitat i DG Pesca i Medi Marí	FEMP Art. 37 i 77; LIFE; H2020
1.7.2. Inventariar i avaluar les principals zones d'afluència i freqüentació de persones (estacionament i trànsit de vehicles, pas massiu de persones, fragmentació d'hàbitats, etc.) amb potencial impacte sobre els tipus d'hàbitats i espècies	-	1.600 €	1.600 €	-	-	-	DG Espais Naturals i Biodiversitat i Servei d'Agents de Medi Ambient	FEMP Art. 37 i 77; LIFE; H2020

MESURES	ANY 1	ANY 2	ANY 3	ANY 4	ANY 5	ANY 6	ÒRGAN COMPETENT	LÍNIES FINANÇAMENT UE
d'interès comunitari terrestres.								
1.7.3. Estudi de l'impacte de les activitats recreatives, esportives i turístiques sobre els hàbitats i espècies marines d'interès comunitari en l'àmbit marí de les ZEC.	-	1.600 €	1.600€	-	-	-	DG Espais Naturals i Biodiversitat i Servei d'Agents de Medi Ambient	FEADER Art. 20; FEMP Art. 37 i 77; LIFE; H2020
1.7.4. Estudi de la capacitat de càrrega de les cavitats en l'àmbit del Pla, especialment de la Cova des Coloms, per tal de definir el número de visites que admet sense que es produeixi una afeció a l'hàbitat.	5.000 €	-	-	-	-	-	DG Espais Naturals i Biodiversitat	
1.7.5. Coordinar amb l'administració competent en matèria pesquera l'actualització cartogràfica de les arts de pesca i la situació on operen les embarcacions.	Mitjans Adm.	Mitjans Adm.	Mitjans Adm.	-	-	-	DG Espais Naturals i Biodiversitat i DG Pesca i Medi Marí	FEMP Art. 26; LIFE; H2020
1.8.1. Establir una parcel·la de mostreig i seguiment terrestre i diversos transectes fixos en el medi marí perpendiculars a la costa, per avaluar l'existència d'efectes produïts pel canvi climàtic i altres efectes antròpics en els hàbitats i espècies d'interès comunitari presents en l'àmbit del pla de gestió.	2.600 €	-	2.600 €	-	2.600 €	-	DG Espais Naturals i Biodiversitat i DG Energia i Canvi Climàtic	FEDER Art. 5.5; FEMP Art. 40, 77, 79 i 80; LIFE; H2020
1.8.2. Modelització matemàtica de l'evolució dels hàbitats i de les espècies d'interès comunitari en funció dels diferents escenaris possibles de	-	-	-	-	-	2.000 €	DG Espais Naturals i Biodiversitat i DG Energia i Canvi Climàtic	FEMP Art. 40; FEDER Art. 5; LIFE; H2020

MESURES	ANY 1	ANY 2	ANY 3	ANY 4	ANY 5	ANY 6	ÒRGAN COMPETENT	LÍNIES FINANÇAMENT UE
canvi climàtic, en base als paràmetres obtinguts en les mesures 1.1.1 i 1.2.1, i a les dades de seguiment de l'apartat 6 del pla de gestió.								
1.9.1. Establir mecanismes de col·laboració amb la comunitat científica, centres d'investigació i altres entitats per desenvolupar línies d'investigació aplicades en els espais objecte de gestió.	-	5.000 €	5.000 €	5.000 €	5.000 €	5.000 €	DG Espais Naturals i Biodiversitat	FEMP Art. 40; LIFE; H2020
1.10.1. Recull de forma sistemàtica i estandarditzada de les publicacions de recerca, informes i treballs que es realitzien sobre els diferents elements clau presents en l'àmbit del pla de gestió. Obtenció i maneig gestió d'informació de màxim detall.	-	-	3.000€	-	-	3.000€	DG Espais Naturals i Biodiversitat	FEADER Art. 20; FEDER Art. 3.1c, 3.1f i 5.6f
1.11.1. Anàlisi temporal de presència i d'ús de l'àmbit marí del pla de gestió de <i>Tursiops truncatus</i> , així com dels diferents impactes associats a les activitats nàutiques i pesqueres, mitjançant la instal·lació d'instruments <i>Passive Acoustic Monitoring</i> (PAM), i estudi de la seva correlació.	6.000 €	6.000 €	-	6.000 €	-	6.000 €	DG Espais Naturals i Biodiversitat	FEMP Art. 37 i 77; LIFE; H2020
1.11.2. Avaluació dels impactes sobre <i>Caretta caretta</i> en l'àmbit marí del pla de gestió.	-	3.000 €	-	3.000 €	-	3.000 €	DG Espais Naturals i Biodiversitat	FEMP Art. 40; LIFE; H2020

MESURES	ANY 1	ANY 2	ANY 3	ANY 4	ANY 5	ANY 6	ÒRGAN COMPETENT	LÍNIES FINANÇAMENT UE
1.12.1. Localització de les àrees de nidificació, alimentació i campeig actuals i potencials de les espècies d'aus, per tal d'identificar les zones d'interacció amb les principals activitats antròpiques (escalada, psicobloc, activitats nàutiques, senderisme o altres).	5.000€	5.000€	5.000€	5.000€	5.000€	5.000€	DG Espais Naturals i Biodiversitat	FEMP Art. 40; LIFE; H2020
2.1.1. Campanyes d'educació ambiental per sensibilitzar sobre l'impacte negatiu que exerceixen els carnívors introduïts (gats, rates, etc.) sobre la fauna autòctona.		1.000 €					DG Espais Naturals i Biodiversitat	FEADER Art. 30; FEDER Art. 5.6c i 3.1f; FEMP Art.40
2.1.2. Vigilància, control i/o eradicació d'espècies invasores i tot tipus d'amenaques fitosanitàries en els hàbitats on s'hagi constatat la seva presència (<i>Carpobrotus edulis</i> , <i>Agave</i> sp., processionària del pi, etc.). En coherència amb els resultats d'aplicació de la mesura 1.5.1. del pla de gestió.	-	4.500€	-	4.500€	-	-	DG Espais Naturals i Biodiversitat i Servei d'Agents de Medi Ambient	FEADER Art. 20; FEMP Art. 40
2.1.3. Campanyes d'eliminació i control de cabres assilvestrades, en coherència amb els resultats d'aplicació de la mesura 1.5.1. del pla de gestió.	-	2.000€	-	2.000€	-	2.000€	DG Espais Naturals i Biodiversitat i Servei d'Agents de Medi Ambient i/o Administració competent en caça	FEADER Art. 20; FEDER Art. 5.6f
2.2.1. Instal·lar elements de senyalització dels espais Xarxa Natura 2000, dels usos (normes i regulacions, identificació	-	23.000 €	7.000€	-	-	-	DG Espais Naturals i Biodiversitat	FEDER Art. 5.6c i 5.6d; FEMP Art. 40; LIFE

MESURES	ANY 1	ANY 2	ANY 3	ANY 4	ANY 5	ANY 6	ÒRGAN COMPETENT	LÍNIES FINANÇAMENT UE
d'itineraris de vianants autoritzats, restriccions de circulació de vehicles de motor o de tracció animal) i de la interpretació dels valors naturals d'hàbitats en zones d'alta freqüentació per persones.								
2.2.2. Instal·lar senyalització o tancaments perimetral per protegir certes poblacions de fauna.	-	-	3.000€	-	-	-	DG Espais Naturals i Biodiversitat	FEDER Art. 5.6d; LIFE; H2020
2.2.3. Tancar els camins que resultin necessaris a la Punta de n'Amer per a la recuperació dels hàbitats terrestres i la conservació de les espècies d'interès comunitari indicats d'acord amb els resultats de les mesures 1.7.2. i 2.8.1. en aquesta ZEC (ES5310096 Punta de n'Amer), així com delimitar les zones d'aparcament prohibides.	-	5.000€	5.000€	-	-	-	DG Espais Naturals i Biodiversitat	FEDER Art. 5; LIFE
2.3.1. Promoure campanyes de neteja del fons marí en col·laboració amb centres de busseig de la zona i/o pescadors, tant de residus com de restes d'arts o aparells de pesca i establir un protocol estàndard de retirada de xarxes.	3.000€	3.000€	3.000 €	-	-	-	DG Pesca i Medi Marí	FEDER Art. 5.6d FEMP Art. 40
2.3.2. Promoure campanyes de neteja a cavitats rellevants per als quiròpters.	2.000€	-	-	-	-	-	DG Espais Naturals i Biodiversitat	FEDER Art. 3c, 3e, 5.6d; LIFE

MESURES	ANY 1	ANY 2	ANY 3	ANY 4	ANY 5	ANY 6	ÒRGAN COMPETENT	LÍNIES FINANÇAMENT UE
2.3.3. Promoure campanyes de neteja d'escombraries i instal·lació d'elements dissuasius (tanques perimetrals, senyalització, etc.) en els punts crítics.	-	2.500€	-	-	-	-	DG Espais Naturals i Biodiversitat en coordinació amb l'Adm. Local	FEDER Art. 3 i 5
2.3.4. Retirada de pedres i residus (umbracle i altres elements que formen part de l'establiment il·legal de venda de begudes) de la zona dunar de Cala Varques.	-	-	4.000€	-	-	-	DG Espais Naturals i Biodiversitat	FEDER Art. 3.5
2.4.1. Recollida de material forestal de reproducció per preservar-lo al Centre Forestal de Menut (CEFOR), per a ser utilitzat en les accions de conservació de flora i reforestacions necessàries en cas de perturbacions i/o alteracions de les espècies i els hàbitats presents en l'àmbit del pla de gestió.	Mitjans de l'Administració						DG Espais Naturals i Biodiversitat	FEADER Art. 28 i 30; FEDER Art. 5.6d; FEMP Art. 40
2.5.1. Promoure la implantació d'equips i/o mesures de mitigació en la flota pesquera que augmentin la selectivitat dels arts de pesca i/o redueixin les captures accidentals d'espècies d'interès comunitari, segons els resultats obtinguts en l'execució de les mesures 1.7.1, 1.11.1 i 1.11.2.		24.000 €					DG Pesca i Medi Marí amb la col·laboració de DG Espais Naturals i Biodiversitat i	FEDER Art. 3c i 5.6b; FEMP Art. 38
2.6.1. Fomentar les millores silvícoles, d'acord amb els Instruments de Gestió Forestal Sostenible (IGFS) aprovats, i el	3.000€	3.000€	3.000€	3.000€	3.000€	-	DG Espais Naturals i Biodiversitat	FEADER Art. 25

MESURES	ANY 1	ANY 2	ANY 3	ANY 4	ANY 5	ANY 6	ÒRGAN COMPETENT	LÍNIES FINANÇAMENT UE
que estableix el <i>IV Pla General de Defensa contra Incendis Forestals</i> .								
2.6.2. Actuacions preventives establertes en els plans comarcals de defensa contra incendis, control de l'ús de foc, execució de faixes i/o àrees de defensa, així com la resta de mesures i actuacions de manteniment o nova execució que en ells estiguin previstes.	3.000€	3.000€	3.000€	3.000€	3.000€	-	DG Espais Naturals i Biodiversitat	FEADER Art. 21
2.6.3. Realitzar actuacions de preservació de sòl i prevenció de fenòmens erosius i processos de desertificació, així com altres actuacions que es puguin establir en el corresponent pla de restauració ambiental de l'àrea afectada per l'incendi.	A determinar en funció de la data en què tingui lloc la degradació o incendi de la zona. 10.000€						DG Espais Naturals i Biodiversitat	-
2.6.4. Disposar de mitjans d'extinció d'incendis forestals i fomentar mesures de prevenció i autoprotecció especialment a les zones d'interfase urbanoforestal.	10.000€	10.000 €	10.000€	10.000€	10.000€	10.000€	DG Espais Naturals i Biodiversitat	FEADER Art. 24
2.6.5. Fomentar el manteniment de la gestió tradicional agrària (agrícola, ramadera i forestal) fomentant el manteniment dels cultius, l'ús ramader i l'aprofitament renovable dels recursos forestals.	Mitjans de l'Administració						DG Espais Naturals i Biodiversitat	FEADER Art. 21
2.7.1. Reforçar la vigilància per evitar els fondejos (segons	30.500 €	30.500 €	30.500 €	30.500 €	30.500 €	30.500 €	DG Espais Naturals i Biodiversitat i	FEMP Art. 26, 27, 28,

MESURES	ANY 1	ANY 2	ANY 3	ANY 4	ANY 5	ANY 6	ÒRGAN COMPETENT	LÍNIES FINANÇAMENT UE
l'apartat 5.8.4. del pla de gestió) i l'abocament de residus en l'àmbit del pla de gestió.							Servei d'Agents de Medi Ambient	37, 38 i 39
2.7.2. Instar a l'administració competent a modernitzar les estacions de bombeig de Cala Romaguera, Cala Domingos, Cala Murada i Cala Tropicana.	Mitjans de l'Administració						DG Espais Naturals i Biodiversitat	FEDER Art. 3c i 5.6
2.7.3. Instar l'òrgan competent a complir amb la normativa en matèria de sanejament, especialment en les àrees adjacents a les zones sensibles declarades pel Decret 49/2003.	Mitjans de l'Administració						DG Espais Naturals i Biodiversitat	-
2.7.4. Impulsar la modernització de les infraestructures de depuració que es situïn o tinguin influència sobre les ZEC d'aquest pla per tal de millorar els paràmetres de depuració i impulsar la reutilització de les aigües depurades, amb la finalitat d'aprofitar el recurs i reduir els abocaments al mar	Mitjans de l'Administració						Conselleria de Medi Ambient i Territori	
2.7.5. Establir camp de fondeig regulat a la zona de Mondragó.	-	20.000 €	10.000€	-	-	-	Ports IB en col·laboració amb DGENB	FEDER Art. 5.6d; FEMP Art. 40
2.7.6. Estudi de l'impacte de la navegació i dels fondejos existents a la ZEC ES5310099 Portocolom sobre les praderies de fanerògames marines. En funció	-	10.000 €	10.000€	-	-	-	DG Espais Naturals i Biodiversitat	FEDER Art. 5.6

MESURES	ANY 1	ANY 2	ANY 3	ANY 4	ANY 5	ANY 6	ÒRGAN COMPETENT	LÍNIES FINANÇAMENT UE
dels resultats de l'estudi, reubicació i/o eliminació dels fondejos que contribueixin a la degradació de les praderies i eliminació de fondejos no regulats.								
2.7.7. Seguiment i control de la qualitat de les aigües costaneres d'acord amb el <i>Pla Hidrològic de les Illes Balears</i> .	Mitjans de l'Administració						DG Recursos Hídrics	FEDER Artí. 5.6b i 5.6f; FEMP Art.40
2.8.1. Creació d'un catàleg de camins de les ZEC, amb la definició de tipologies de camins en funció del tipus de trànsit permès.	-	-	4.000 €	-	-	-	DG Espais Naturals i Biodiversitat	FEADER Art. 24, 25, 30, 34; LIFE
2.9.1. Elaboració d'un codi de bones pràctiques que permeti la compatibilització dels treballs agrícoles amb la conservació de les espècies.				2.000 €			DG Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural	FEDER Art. 5.6; FEADER Art. 28, 29 i 30.
3.NORMES REGULADORES	Mitjans de l'Administració						DG Espais Naturals i Biodiversitat	
4.1.1. Crear espais de comunicació i participació en què l'administració, la comunitat científica i els agents locals puguin intercanviar informació sobre el seguiment del pla de gestió.	Mitjans de l'Administració						Conselleria Medi Ambient i Territori	FEADER Art. 20; FEDER Art. 5.6d; FEMP Art. 40 i 82; LIFE; H2020
4.1.2. Elaborar i distribuir codis de bones pràctiques, de manera participativa amb els agents locals, per a les activitats que es desenvolupin en els espais objecte de gestió i que puguin generar una interacció negativa en	5.000 €	5.000 €	-	-	-	-	Conselleria Medi Ambient i Territori i altres administracions amb competències sectorials	FEADER Art. 14 i 15; FEDER Art. 5.10;

MESURES	ANY 1	ANY 2	ANY 3	ANY 4	ANY 5	ANY 6	ÒRGAN COMPETENT	LÍNIES FINANÇAMENT UE
els hàbitats o espècies d'interès comunitari.								
4.1.3. Oferir activitats relacionades amb la Xarxa Natura 2000 en els centres educatius existents a tota l'illa, especialment en els municipis de Capdepera, Sant Llorenç des Cardassar, Manacor, Felanitx i Santanyí.			1.000 €		1.000 €		DG Residus i Educació Ambiental i DG Espais Naturals i Biodiversitat	FEADER Art. 14 i 15; FEDER; FEMP Art. 40 i 76; LIFE
4.1.4. Realitzar campanyes de difusió i educació ambiental dirigides a pescadors, associacions, clubs o empreses que desenvolupin activitats recreatives i esportives, així com a professionals en l'àmbit del pla de gestió.	-	6.000 €	3.000 €	-	-	-	DG Espais Naturals i Biodiversitat i DG Pesca i Medi Marí	FEDER Art. 5.10, 5.6c, 5.6d i 3.1f;
4.1.5. Realitzar campanyes de difusió i educació ambiental entre els turistes i visitants de l'espai àmbit de gestió per posar en valor la Xarxa Natura 2000.	-	3.000 €	3.000 €	-	-	-	DG Residus i Educació Ambiental i DG Espais Naturals i Biodiversitat	FEDER Art. 5.10;
4.1.6. Dissenyar i executar mesures de suport a les iniciatives de voluntariat a la Xarxa Natura 2000.	-	-	-	-	2.000 €	2.000 €	Conselleria Medi Ambient i Territori	FEDER Art. 5.6c i 3.1f; FEADER Art. 35; FEMP Art. 30 i 40
4.1.7. Establir acords de col·laboració amb els propietaris i/o titulars de drets de terrenys la gestió dels quals pugui tenir incidència directa o indirecta sobre els hàbitats i/o espècies objecte de conservació (ex. custòdia del territori).	4.000 €	4.000 €	3.000 €	3.000€	3.000 €	3.000€	Conselleria Medi Ambient i Territori	FEDER Art. 5.6d, 3.1f i 9

MESURES	ANY 1	ANY 2	ANY 3	ANY 4	ANY 5	ANY 6	ÒRGAN COMPETENT	LÍNIES FINANÇAMENT UE
4.1.8. Adhesió de tots els espais Xarxa Natura 2000 que integren aquest pla de gestió al Sistema de Reconeixement de la Sostenibilitat del Turisme de Natura i impulsar l'adhesió de les empreses de turisme sostenible que operen en l'àmbit del pla.	-	5.000 €	5.000 €	5.000 €	-	-	Conselleria de Medi Ambient i Territori	
4.2.1. Crear una xarxa de col·laboradors locals (caçadors, agricultors, pescadors naturalistes, voluntaris, comissions ciutadanes, etc.) per recollir la informació ambiental que es consideri necessària.	Mitjans de l'Administració						Conselleria Medi Ambient i Territori i altres administracions amb competències sectorials	FEMP Art. 29, 50 i 76
5.1.1. Establir mecanismes de coordinació (convenis de col·laboració o altres) entre l'administració estatal, autonòmica i local per a l'aplicació efectiva de les mesures de gestió.	Mitjans de l'Administració						Conselleria Medi Ambient i Territori	FEDER Art. 5.6c, 3.1f i 5.11
5.2.1. Posar en marxa mecanismes de vigilància i control entre l'administració estatal, autonòmica i local per evitar els possibles impactes derivats de l'incompliment de la normativa ambiental. Per a això es podran establir sistemes de monitorització electrònica que permetin fer el seguiment de les activitats pesqueres, tràfic marítim i els seus usos recreatius.	Mitjans de l'Administració						Conselleria Medi Ambient i Territori	FEDER Art. 5.6d, 3.1e, 3.1f i 5.11

MESURES	ANY 1	ANY 2	ANY 3	ANY 4	ANY 5	ANY 6	ÒRGAN COMPETENT	LÍNIES FINANÇAMENT UE
5.2.2. Destinar, per part del Servei d'Agents de Medi Ambient, els recursos humans i materials suficients per a la vigilància adequada de les ZEC d'aquest pla. La dotació futura de places d'aquest servei haurà de tenir en compte les necessitats derivades de la vigilància especial d'aquests i altres espais de la Xarxa Natura 2000.	Mitjans de l'Administració						Servei d'Agents de Medi Ambient	
5.3.1. Establir una coordinació entre l'administració estatal i autonòmica per al desenvolupament conjunt i coherent de mesures de gestió en l'àmbit del pla i dels espais Natura 2000 de competència diferenciada, especialment del LIC ESZZ16002 Canal de Menorca.	Mitjans de l'Administració						Conselleria Medi Ambient i Territori	FEDER 5.6c i 5.11; FEMP Art. 18
5.3.2. Instar a l'administració estatal perquè els plans de gestió dels espais Natura 2000 de competència estatal incloguin mesures de mitigació per evitar la captura accidental d'aus a les arts de pesca.	Mitjans de l'Administració						Conselleria Medi Ambient i Territori	
5.4.1. Afavorir la integració dels objectius de conservació dels espais Natura 2000 a les normatives i els plans sectorials rellevants.	Mitjans de l'Administració						Conselleria Medi Ambient i Territori	FEMP Art. 40, FEDER: Art. 5.6d i 5.6c. FEADER: Art. 28 i 30

El valor global estimat per a l'execució de les mesures de conservació a l'espai objecte de gestió ascendeix a **854.900**

Algunes de les actuacions previstes s'han d'executar, en el marc de projectes de més abast territorial, en altres espais de la Xarxa Natura 2000 de la xarxa insular o balear que comparteixin la mateixa problemàtica o característiques ambientals similars, de manera que el cost que s'ha estimat en aquest pla constitueix el cost aproximat de l'execució d'una part d'aquestes actuacions en l'àmbit dels espais Xarxa Natura 2000 que són objecte d'aquest pla.

La seva distribució d'acord amb els objectius generals definits en l'apartat 3.1. del present pla de gestió queda segons el detallat en la següent taula, tenint en compte que la valoració econòmica no inclou els mitjans propis de l'Administració.

Taula 27. Distribució pressupostària dels objectius generals del pla de gestió.

OBJETIUS GENERALS	VALORACIÓ ECONÒMICA (€)
Incrementar el nivell de coneixement per a la millora efectiva de l'estat de conservació dels tipus d'hàbitats i les espècies Natura 2000, afavorint línies d'investigació que permetin l'aprofundiment.	349.400
Afavorir la recuperació a un estat de conservació favorable dels tipus d'hàbitats i les espècies Natura 2000. que ho requereixin, en coherència amb les estratègies de conservació o plans de gestió aprovats fins a la data, per tal de mantenir o millorar els valors de referència de cada element clau.	439.500
Garantir el desenvolupament d'usos i activitats sostenibles, compatibles amb la conservació.	-
Incrementar el nivell de coneixement, sensibilització i participació social activa en la conservació dels espais Natura 2000.	66.000
Afavorir la cooperació entre administracions competents.	-
TOTAL	854.900

3.4. POSSIBLES LÍNIES DE FINANÇAMENT

La identificació de possibles línies de finançament per a cadascuna de les mesures proposades s'ha realitzat sobre la base del Marc d'Acció Prioritària per al finançament de la Xarxa Natura 2000 a Espanya (MAP), que ja realitza l'assignació de fons específics en l'aplicació de mesures segons la seva tipologia. Així, el MAP estableix un conjunt de prioritats de conservació estratègiques per a la Xarxa Natura 2000 a Espanya per al període 2021-2027, que es poden agrupar en les mateixes categories:

- Millora del coneixement necessari per a la gestió

- Assegurar la gestió eficaç dels llocs Natura 2000 (planificació, foment dels usos compatibles, etc.)
- Manteniment o restabliment de l'estat de conservació favorable dels tipus d'hàbitats i les espècies Natura 2000
- Vigilància i seguiment
- Informació, formació i sensibilització

En general, s'identifiquen com a possibles instruments financers, els següents:

- Fons Europeu Agrícola de Desenvolupament Rural (FEADER). Reglament UE N° 1305/2013
- Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER). Reglament UE N° 1301/2013
- Fons Europeu Marítim i de la Pesca (FEMP). Proposta modificada de Reglament relatiu a la FEMP (15458/1/12 REV 1, juliol 22 de 2013).
- Fons Social Europeu (FSE). Reglament UE N° 1304/2013
- Programa Marc de Recerca (H2020). Reglament UE N° 1291/2013
- Programa de Medi Ambient i Acció pel Clima (LIFE). Reglament UE N° 1293/2013
- Impost Turisme Sostenible (regulat a la Llei 2/2016, de 30 de març, de l'impost sobre estades turístiques a les Illes Balears i de mesures d'impuls del turisme sostenible, BOIB núm. 42, de 02/04/2016).
- Fons Posidònia (regulat al Decret 25/2018, de 27 de juliol, sobre la conservació de la *Posidonia oceanica* a les Illes Balears, BOIB núm. 93, de 28/07/2018).

Al marge de la inversió pública han de ser contemplades altres vies de finançament de la Xarxa Natura 2000 com pot ser la inversió privada o el desenvolupament de mecanismes financers innovadors.

4. AVALUACIÓ DE REPERCUSSIONS AMBIENTALS

4.1. RÈGIM GENERAL

D'acord amb el que estableix l'article 39 de la Llei 5/2005, de 26 de maig, per a la conservació dels espais de rellevància ambiental (LECO), les repercussions dels plans, els programes i els projectes que, sense tenir relació directa amb la gestió d'un lloc Xarxa Natura 2000, o sense que siguin necessaris per a la seva gestió, puguin afectar de manera apreciable els llocs o espais esmentats, ja siguin individualment o en combinació amb altres plans, programes o projectes, s'avaluaran dins dels procediments que preveuen la Llei 21/2013 i el Decret legislatiu 1/2020, de 28 d'agost, pel qual s'aprova el text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears, tenint en compte els objectius de conservació de el lloc, de conformitat amb el que disposa la Llei 42/2007 i la Llei 5/2005.

L'exercici de les competències exclusives del Ministeri de Defensa derivades de l'aplicació tant de la Llei 33/2003, de 9 de novembre, de Patrimoni de les Administracions Públiques, com de la legislació específica sobre zones de seguretat i d'interès per a la defensa nacional queden expressament excloses de les regulacions del present Pla.

Als efectes del que preveu l'article 39 de la Llei 5/2005, les actuacions de gestió previstes en el present document promogudes per la direcció general competent en Xarxa Natura 2000 tenen relació directa amb la gestió de el lloc Xarxa Natura 2000, sense perjudici de compliment de les normes reguladores que estableix l'apartat 5 d'aquest pla de gestió.

4.2. TRAMITACIÓ SIMPLIFICADA DE DETERMINATS PROJECTES

Mitjançant resolució del Conseller de Medi Ambient i Territori es podrà determinar quins plans, programes o projectes poden ser objecte d'una tramitació simplificada, per motiu de la seva menor entitat o possible afecció als hàbitats o espècies de la Xarxa Natura 2000.

En aquests casos, el document ambiental a què es refereix l'article 39.2 de la Llei 5/2005 podrà simplificar-se i contenir únicament una descripció succinta de l'actuació, a incloure en la sol·licitud o en el pla, programa o projecte, sense perjudici que s'adverteixin circumstàncies especials que requereixin la presentació d'un document ambiental complet.

5. NORMES REGULADORES

5.1. DISPOSICIONS GENERALS

5.1.1. Objecte i àmbit d'aplicació

L'objecte de la normativa és evitar i/o corregir la degradació de l'estat de conservació dels tipus d'hàbitats i les espècies Natura 2000 presents per les activitats que es desenvolupen actualment o poden fer-ho en un futur, així com garantir el desenvolupament d'usos i activitats sostenibles, compatibles amb la conservació.

Les normes previstes en el present apartat s'apliquen en l'àmbit territorial dels espais Xarxa Natura 2000 definits a l'apartat 1.1. d'aquest pla de gestió.

5.1.2. Règim sancionador

L'incompliment de les prohibicions i limitacions previstes en aquest pla de gestió es sancionarà d'acord amb el que disposa la Llei 5/2005, així com la Llei 42/2007 i la Llei 43/2003.

5.2. REGULACIÓ DE LES ACTIVITATS D'ÚS PÚBLIC

5.2.1. Trànsit de persones

1. De forma general, la circulació pels espais objecte d'aquest pla s'ha de dur a terme per camins existents a la data de designació de l'espai, sense que es considerin camins les dreceres.
2. Queda prohibit el pas pels camins tancats actualment en la ZEC Punta de n'Amer, així com per aquells que es tanquin en execució de la mesura 2.2.3 del present pla de gestió.

5.2.2. Estacionament i circulació de vehicles

Es prohibeix l'estacionament fora de les àrees d'aparcament senyalitzades i espais habilitats en la pròpia xarxa viària, així com la circulació de vehicles (motoritzats o no) fora de camins i de la xarxa viària, i per aquells llocs expressament prohibits per l'òrgan gestor, a excepció dels vehicles agrícoles, els necessaris per a la gestió i conservació del lloc i l'aparcament d'ús particular dins de la seva propietat.

La prohibició d'estacionament i de circulació per l'òrgan gestor s'ha de fer mitjançant resolució, d'acord amb un informe motivat, prèvia audiència als interessats, en el marc de la tramitació d'un procediment administratiu.

5.2.3. Animals de companyia

1. Els propietaris o posseïdors d'animals de companyia han d'evitar que transitin sense control en el medi natural, prevenint la generació de danys en la vegetació i perjudicis o molèsties a la fauna, les seves cries o els seus ous i han de respondre dels danys que els animals domèstics provoquin.
2. Amb caràcter general queden prohibides les següents actuacions en relació amb els animals de companyia:
 - L'alliberament al medi natural d'animals de companyia (gats, gossos i qualsevol altra espècie d'animal de companyia).
 - La lliure circulació, sense subjecció de cadena o corretja en el medi natural. S'exceptua d'aquesta prohibició els gossos pastors destinats a la feina amb el bestiar, sempre en les zones d'ús ramader autoritzat, i els gossos de caça en les seves modalitats autoritzades, en l'exercici de les seves funcions.
 - Les colònies de gats i de qualsevol altre carnívor a l'interior de les ZEC i a una distància inferior a 500 metres des dels seus límits.
 - El trànsit de cavalls pel sistema dunar, especialment per les dunes marítimes grafiades en el plànol 4.3.1 de l'Annex I.
3. Fins que no s'executi la mesura 2.8.1, els cavalls i altres èquids només podran transitar per camins aptes per a la circulació de vehicles, sense perjudici de que puguin habilitar-se itineraris per al pas d'aquests animals sempre que el projecte compti amb una avaluació de les repercussions ambientals que certifiqui la no afecció a l'espai protegit.

5.2.4. Residus

Es prohibeix abandonar qualsevol tipus de residu en el medi natural fora de les zones autoritzades.

5.2.5. Infraestructura de gestió

Es prohibeix deteriorar o destruir la infraestructura de gestió pròpia dels espais Natura 2000 del present pla de gestió (senyalització, acordonaments, etc.).

5.2.6. Activitats d'oci, educatives, científiques i d'interpretació ambiental

Es permeten les activitats d'oci, educatives, científiques i d'interpretació ambiental, sempre que no comportin una intervenció en el medi; això sense perjudici del que preveuen els apartats 4.2. i a la resta d'epígrafs de l'apartat 5.2.

5.2.7. Proves esportives

1. Les proves o competicions esportives requeriran una avaluació de repercussions ambientals d'acord amb el que estableix l'article 39 de la Llei 5/2005 i els criteris definits en la Circular del conseller de Medi Ambient, Agricultura i Pesca de 3 de març de 2018 sobre la tramitació i avaluació de l'afecció de les activitats esportives en els espais de rellevància ambiental.
2. Les proves esportives en el medi marí hauran de passar una avaluació de repercussions ambientals, d'acord amb l'article 39 de la Llei 5/2005, quan puguin produir una afecció sobre el medi, com ara aquelles que es duguin a terme amb elements nàutics a motor.

5.2.8. Activitats audiovisuals

Les activitats audiovisuals de caràcter professional requeriran una avaluació de repercussions ambientals d'acord amb el que estableix l'article 39 de la Llei 5/2005 i els criteris definits en la Circular de conseller de Medi Ambient, Agricultura i Pesca de 19 d'octubre de 2017 sobre la tramitació i l'avaluació de l'afecció de les activitats de filmació, les sessions fotogràfiques i altres tipus de produccions audiovisuals en espais de la Xarxa Natura 2000.

5.2.9. Recollida de productes forestals no fusters

La recol·lecció de productes forestals no fusters (com ara bolets, espàrrecs, plantes medicinals, aromàtiques o caragols), es regirà per la Llei 3/2019, i en tot cas s'ha de fer respectant l'hàbitat de les espècies. En el cas dels bolets, es respectaran el sòl i el miceli, evitant l'ús de rasclets i altres instruments amb càvec i emprant cistells permeables per al seu transport.

5.2.10. Sobrevol

Les limitacions o prohibicions de vols a les aeronaus dins l'àmbit del pla de gestió s'hauran d'establir d'acord amb el que preveu la disposició addicional onzena de la Llei 42/2007 i el Reial Decret 1180/2018 de 21 de setembre³⁶.

³⁶ Reial Decret 1180/2018 de 21 de setembre, pel qual es desenvolupa el Reglament de l'aire i disposicions operatives comunes per als serveis i procediments de navegació aèria i es modifiquen el Reial Decret 57/2002, de 18 de gener, pel qual es s'aprova el Reglament de circulació aèria; el Reial Decret 862/2009, de 14 de maig, pel qual s'aproven les normes tècniques de disseny i operació d'aeròdroms d'ús públic i el Reglament de certificació i verificació d'aeroports i altres aeròdroms d'ús públic; el Reial Decret 931/2010, de 23 de juliol, pel qual es regula el procediment de certificació de proveïdors civils de serveis de navegació aèria i el seu control normatiu; i el Reglament de la Circulació Aèria Operativa, aprovat pel Reial Decret 601/2016, de 2 de desembre.

5.2.11. Escalada i psicobloc

1. Per tal d'evitar l'afecció sobre el corb marí (*Phalacrocorax aristotelis*) i el falcó pelegrí (*Falco peregrinus*) es podrà establir un sistema d'autorització telemàtica per a la pràctica de l'escalada i el psicobloc en les zones en les què es detecti la presència d'aquestes espècies, que són les que es defineixen la taula següent. Mitjançant una resolució de la direcció general d'Espais Naturals i Biodiversitat s'establiran els criteris d'autorització, que podran variar anualment en funció de l'ocupació dels nius.

Mentre aquest sistema no estigui establert, es prohibeix l'escalada durant els mesos de febrer a juliol i el psicobloc de novembre a juny, ambdós inclosos en tots dos casos, a les zones definides en la taula següent cartografiades en el plànol 5.2. de l'Annex I del present pla de gestió. No obstant això, anualment es podrà fer una revisió de les principals zones d'escalada i psicobloc als mesos de març o abril per verificar l'ocupació dels nius. En el cas de que no estiguin ocupats, mitjançant resolució de la direcció general d'Espais Naturals i Biodiversitat es definiran les zones permeses d'escalada i psicobloc.

Taula 28. Limitacions de les zones d'escalada i psicobloc segons les ZEC.

Terme municipal	ZEC	Zona	Sector	Justificació
Manacor	ES5310098 Cales de Manacor	Cala Magraner	Sector Xorics	Nidificació de <i>Phalacrocorax aristotelis</i> i <i>Falco peregrinus</i>
Manacor	ES5310098 Cales de Manacor	Cala Varques	Metrosexual Area	Nidificació de <i>Phalacrocorax aristotelis</i> i <i>Falco peregrinus</i>
Manacor	ES5310098 Cales de Manacor	Cala Varques	Cova Area	Nidificació de <i>Phalacrocorax aristotelis</i> i <i>Falco peregrinus</i>
Manacor	ES5310098 Cales de Manacor	Cala Varques	Snatch Area	Nidificació de <i>Phalacrocorax aristotelis</i> i <i>Falco peregrinus</i>
Manacor	ES5310098 Cales de Manacor	Cala Varques	Tarantino Cave	Nidificació de <i>Phalacrocorax aristotelis</i> i <i>Falco peregrinus</i>
Manacor	ES5310098 Cales de Manacor	Cala Varques	Muscles Cave	Nidificació de <i>Phalacrocorax aristotelis</i> i <i>Falco peregrinus</i>

Felanitx	ES5310030 Costa de Llevant	Portocolom	Portocolom	Nidificació de <i>Phalacrocorax aristotelis</i>
Felanitx	ES5310100 Punta des Ras	Cala Estreta	Cala Estreta	Nidificació de <i>Phalacrocorax aristotelis</i> i <i>Falco peregrinus</i>
Felanitx	ES5310100 Punta des Ras	Cala sa Nau	Bounty Sector	Nidificació de <i>Phalacrocorax aristotelis</i> i <i>Falco peregrinus</i>
Felanitx	ES5310100 Punta des Ras	Cala sa Nau	Hupolup Kempf Cave	Nidificació de <i>Phalacrocorax aristotelis</i> i <i>Falco peregrinus</i>
Felanitx	ES5310100 Punta des Ras	Cala sa Nau	Virgin Area	Nidificació de <i>Phalacrocorax aristotelis</i> i <i>Falco peregrinus</i>
Felanitx	ES5310030	Cala Mitjana	Rich bitch Cave	Nidificació de <i>Phalacrocorax aristotelis</i> i <i>Falco peregrinus</i>
Felanitx	ES5310030 Costa de Llevant	Cala Mitjana	Wall of Illuminations	Nidificació de <i>Phalacrocorax aristotelis</i> i <i>Falco peregrinus</i>
Felanitx	ES5310030 Costa de Llevant	Cala Mitjana	Kraken Wall	Nidificació de <i>Phalacrocorax aristotelis</i> i <i>Falco peregrinus</i>
Felanitx	ES5310030 Costa de Llevant	Cala Mitjana	Terry Wall	Nidificació de <i>Phalacrocorax aristotelis</i> i <i>Falco peregrinus</i>
Felanitx	ES5310030 Costa de Llevant	Cala Serena	Serena Wall	Nidificació de <i>Phalacrocorax aristotelis</i>
Felanitx	ES5310030 Costa de Llevant	Cala Serena	Infinity Wall	Nidificació de <i>Phalacrocorax aristotelis</i>
Felanitx	ES5310030 Costa de Llevant	Cala Serena	Prest Area	Nidificació de <i>Phalacrocorax aristotelis</i>
Felanitx	ES5310030 Costa de Llevant	Cala Serena	Aspergillo to Sosec Area	Nidificació de <i>Phalacrocorax aristotelis</i>
Felanitx	ES5310030 Costa de Llevant	Cala Serena	Sa Fundació Area	Nidificació de <i>Phalacrocorax aristotelis</i>

Felanitx	ES5310030 Costa de Llevant	Cala Serena	Adosat Area	Nidificació de <i>Phalacrocorax aristotelis</i>
Felanitx	ES5310030 Costa de Llevant	Cala Serena	Mallorca es Fonki and Bombas Area	Nidificació de <i>Phalacrocorax aristotelis</i>

2. La pràctica de l'escalada es realitzarà de forma respectuosa amb l'entorn i per això s'han de complir les següents mesures:
 - No abandonar material (cordes, cintes, mosquetons, matalassos, etc.) en les vies d'escalada ni en les zones de búlder, excepte per seguretat o en el cas de les cintes express en vies de difícil col·locació.
 - Durant l'obertura, equipament i reequipament de vies, les cordes fixes hauran d'estar el menor temps possible i s'hauran de retirar una vegada acabats els treballs.
 - L'obertura de noves vies requerirà autorització de la direcció general competent en protecció d'espècies.
 - Per a l'obertura de noves vies i per al desenvolupament de l'activitat no es podrà destruir la vegetació de la paret ni del peu de via excepte en cas de risc d'accident.
 - No alterar l'entorn amb crits ni sorolls estridents.
 - No utilitzar pintura ni altres materials per marcar la situació de les vies a peu de paret.
 - En cas de trobar un niu a la paret no depassar i baixar el més aviat possible sense fer soroll. Avisar l'òrgan gestor, a la bústia xarxanatura@dgmambie.caib.es.
3. El que preveu aquest apartat s'entén sense perjudici de les prohibicions establertes en l'article 54.5 de la Llei 42/2007. En aquest sentit, està prohibit donar mort, danyar, molestar o inquietar intencionadament els animals silvestres, així com la retenció i captura en viu, la destrucció, mal, recol·lecció i retenció dels seus nius, de les seves cries o dels seus ous, aquests últims tot i estar buits, així com la possessió, transport, tràfic i comerç d'exemplars vius o morts o de les seves restes, incloent el comerç exterior.

5.2.12. Espeleologia

1. La visita d'aquestes cavitats, i especialment la Cova des Coloms, s'ha de dur a terme complint les següents mesures protectores i preventives:
 - S'estableix un màxim de 12 persones per grup.
 - Durant l'execució de l'activitat, s'han de prendre les mesures necessàries per evitar qualsevol condició negativa per a l'hàbitat i la fauna, l'alteració de les

condicions fisicoquímiques de la cova, i qualsevol deteriorament dels espeleotemes.

- Un cop realitzada l'activitat, la cova s'ha de deixar en les mateixes condicions en què es va trobar.
 - No serà possible abocar residus sòlids o líquids. Després de l'activitat, tots els residus generats seran recollits i manipulats correctament. S'ha de tenir precaució per evitar l'abandonament de bateries i acumuladors.
 - Està prohibit alterar, matar, mutilar, recollir o capturar animals salvatges. S'exceptua d'aquesta prohibició els estudis científics degudament autoritzats.
 - La visita es durà a terme en silenci.
2. La visita organitzada a les cavitats existents en l'àmbit de el present pla de gestió únicament podrà realitzar-se els dilluns, dimarts, dimecres, dijous i divendres, prèvia avaluació de repercussions ambientals.
 3. La direcció general competent en Xarxa Natura 2000 podrà establir un sistema telemàtic de reserva prèvia per accedir a les coves de l'àmbit del Pla més freqüentades. Per establir-ho, s'haurà de definir el número de visitants que pot admetre la cavitat per unitat de temps per tal de garantir que l'ús públic sigui compatible amb la seva conservació.
 4. En funció del resultat de la mesura 1.7.4 es podrà reduir el número de dies autoritzables per setmana i el nombre de visitants fins a la meitat en el cas que s'observi una degradació de la cavitat. Mitjançant resolució de la direcció general competent en Xarxa Natura 2000 s'establiran els dies de visita i el número de persones màxim per autorització, en base a un informe motivat, prèvia audiència als interessats.
 5. L'accés a les coves incloses en el Pla de gestió natura 2000 de coves, aprovat pel Decret 14/2015, de 27 de març, pel qual s'aproven cinc plans de gestió de determinats espais protegits Xarxa Natura 2000 de les Illes Balears (cova des Pirata, cova des Pont i cova de sa Gleda) es regeixen per l'establert en l'esmentat decret.

5.2.13. Acampar, bivaquejar i pernoctar

A les zones del pla de gestió coincidents amb el domini públic maritimoterrestre i la zona de servitud de protecció definides en la normativa en matèria de costes, estan prohibides l'acampada, el bivac i la pernocta a l'aire lliure, excepte per motius científics o de gestió, sent autoritzable en cas que sigui per motius educatius o culturals.

5.2.14. Zones de restauració ecològica i zones crítiques per a les espècies d'interès comunitari

La direcció general competent en la gestió dels espais Xarxa Natura 2000 podrà restringir temporalment, mitjançant resolució, les actuacions d'ús recreatiu en les àrees definides com:

- a) Zones de restauració ecològica, definides com aquelles àrees els hàbitats d'interès comunitari de les quals estiguin en un estat de conservació no favorable (podent-se incloure en aquestes zones aquelles àrees degradades per pertorbacions), que requereixin l'aplicació de mesures de gestió per recuperar la seva estructura i funcionalitat i retornar així els hàbitats a un estat de conservació favorable.
- b) Zones crítiques per a la reproducció, alimentació, descans o supervivència de determinades espècies d'interès comunitari, especialment sensibles a les pertorbacions, quan sigui necessari per mantenir o millorar el seu estat de conservació. Aquestes zones podran tenir una superfície variable, incloent àrees reduïdes, com l'entorn de colònies, nius, àrees de distribució d'endemismes o d'espècies molt singulars o amenaçades, rodals, o àrees d'ús intens per a les espècies, de manera que es garanteixi la seva conservació.

La restricció de l'accés i de determinades actuacions es realitzarà en funció de la informació disponible sobre la distribució dels hàbitats i espècies d'interès comunitari, el seu estat de conservació i nivell d'amenaça, la magnitud i tipus de pressions a què estan sotmesos i la seva sensibilitat als impactes. Podran ser revisades a mesura que es disposi de nova informació sobre la distribució i l'estat de conservació d'aquests hàbitats i espècies.

La resolució es farà en base a un informe motivat, prèvia audiència als interessats en el marc de la tramitació d'un procediment administratiu, d'acord amb la Llei 39/2015.

5.3. ACTIVITAT AGRÍCOLA I RAMADERA

5.3.1. Pràctiques agrícoles

1. Es fomentaran les pràctiques agrícoles compatibles amb la conservació dels hàbitats i espècies, i en particular, les pràctiques alineades amb l'Estratègia de conservació d'aus amenaçades lligades a medis agro-esteparis en Espanya³⁷, especialment la disminució de l'ús i la substitució dels productes fitosanitaris per altres més selectius i de baixa toxicitat (AAA) per a la fauna terrestre i aquàtica i la

³⁷ Aprovada per la Comissió Estatal per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat de 3 de desembre de 2021 i per la Conferència Sectorial el 20 de juny de 2022.

producció integrada i ecològica de cultius. Les explotacions que compleixin amb aquests preceptes tindran prioritat en l'accés a les ajudes agràries de fons europeus.

2. Es permeten els treballs ordinaris per al manteniment de l'explotació agrària o per a l'obtenció de productes agrícoles, ramaders o forestals, sempre que no comportin una modificació dels hàbitats naturals, ni cap tipus d'obres constructives.

5.3.2. Pasturatge

Es permet i es fomenta el pasturatge de forma compatible amb la conservació i millora de les formacions vegetals pròpies dels espais de la Xarxa Natura 2000, excepte en les zones de restauració ecològica que es puguin delimitar d'acord amb la definició de l'apartat 5.2.13., en què el pasturatge estarà prohibit, així com la circulació de qualsevol tipus de bestiar, inclòs l'equí muntat o no, excepte autorització de la direcció general competent en matèria de Xarxa Natura 2000.

5.3.3. Aplicació de fitosanitaris en torrents

A les franges de terreny de 25 metres d'amplada a banda i banda de la llera de la riera des Rafal, es prohibeix la utilització de productes d'ampli espectre i d'elevada perillositat per a mamífers, aus, peixos i la fauna apícola així com l'acumulació de fem i l'ús de substàncies que puguin produir la contaminació de masses d'aigua.

5.3.4. Recuperació de cultiu

Estan permeses, prèvia declaració responsable, les rompudes de terrenys abandonats que estaven en cultiu en el moment de declaració del LIC, sempre que es garanteixi la protecció de les poblacions de tortuga mediterrània (*Testudo hermanni*).

Les rompudes o recuperacions de cultius en zones ocupades per hàbitats d'interès comunitari en el moment de declaració del LIC hauran de ser autoritzades per l'òrgan forestal, prèvia avaluació de les seves repercussions ambientals, tenint en compte la possible afecció als hàbitats i les espècies d'interès comunitari presents, especialment a les poblacions de tortuga mediterrània.

5.4. ACTIVITAT FORESTAL

5.4.1. Gestió forestal

La gestió forestal haurà de tractar de mantenir, conservar i millorar la biodiversitat dels hàbitats forestals, preservar la diversitat intraespecífica i protegir el patrimoni genètic propi de l'àmbit del pla de gestió.

5.4.2. Aprofitaments forestals

Els aprofitaments forestals han de contribuir a mantenir els hàbitats i espècies d'interès comunitari i les espècies en règim especial de protecció en un estat de conservació favorable.

Els aprofitaments forestals han de mantenir sobre el terreny un nombre d'arbres suficients com per mantenir l'hàbitat forestal de la parcel·la. Aquests exemplars es seleccionaran entre els que presentin millors condicions per afavorir tant la dispersió de llavors per al regenerat natural, com la fauna silvestre, reservant arbres de diferents edats i mides, que hauran de distribuir-se homogèniament per la parcel·la.

5.4.3. Tractaments fitosanitaris

Els tractaments fitosanitaris contra plagues forestals han de ser de caràcter integrat, prioritzant els de control biològic (com les caixes niu d'aus insectívores o el foment de caixes refugi per ratapinyades, els de control biotecnològic (trampes amb feromones d'atracció sexual), el tractament terrestre i el tractament aeri (polvorització amb producte fitosanitari amb productes biològics com el *Bacillus thuringiensis* var. *Kurstakii*). Els tractaments terrestres i aeris amb productes biològics s'han de fer en el període comprès entre octubre i novembre, perquè siguin efectius, i en tot cas, sota la supervisió de personal qualificat de la Conselleria de Medi Ambient i Territori

En cas d'aplicació aèria, s'ha de complir l'article 27 del Reial decret 1311/2012, de 14 de setembre, pel qual s'estableix el marc d'actuació per aconseguir un ús sostenible dels productes fitosanitaris.

D'acord amb la Llei 43/2002, els responsables de mantenir en bon estat fitosanitari les masses forestals són els propietaris, i en cas de no dur a terme les actuacions encaminades al bon estat fitosanitari, se'ls aplicarà l'establert en l'esmentada llei.

Excepcionalment es podran utilitzar productes d'ampli espectre o d'elevada perillositat per a mamífers, aus, peixos i la fauna apícola sempre que estigui justificat i prèvia avaluació de repercussions ambientals favorable.

Quan es declari d'utilitat pública la lluita contra una plaga concreta (processionària, *Xylella*, etc.), s'hauran de complir els condicionants establerts en el BOIB per a aquesta.

5.4.4. Treballs forestals amb mitjans mecànics

Quan els treballs forestals es realitzen amb mitjans mecànics s'hauran d'adoptar mesures preventives que evitin el risc d'incendis forestals. Els treballs forestals amb mitjans mecànics s'hauran de realitzar fora de l'època de cria de les espècies de fauna

d'interès comunitari, llevat d'excepcions autoritzades per la direcció general competent en Xarxa Natura 2000, en què s'haurà de contemplar el manteniment d'una distància suficient per evitar molèsties a les espècies protegides o altres mesures que protegeixin la seva reproducció.

5.4.5. Repoblacions forestals

Les repoblacions que es realitzin aniran encaminades cap al compliment dels objectius de conservació establerts pel present pla, havent d'emprar espècies autòctones pròpies dels hàbitats del lloc.

Amb l'objectiu de protegir i conservar el patrimoni genètic, les plantes que s'utilitzin en els projectes de restauració s'han d'obtenir de llavors d'espècies autòctones seleccionades, amb qualitat i procedència insular garantida.

5.4.6. Instruments de gestió forestal

Els instruments de gestió forestal sostenible de les finques incloses en les ZEC del pla de gestió, han d'incloure objectius i mesures específiques amb indicadors mesurables per protegir la biodiversitat forestal, millorar la naturalitat i integritat ecològica dels boscos i garantir la prestació de serveis ambientals.

5.5. ACTIVITAT CINEGÈTICA

5.5.1. Plans tècnics de caça

La direcció general competent en matèria de Xarxa Natura 2000 i el departament competent en matèria de caça del Consell Insular de Mallorca, definiran de mutu acord els criteris tècnics que hauran de seguir els plans tècnics de caça, així com unes directrius de bones pràctiques cinegètiques. Les autoritzacions especials de control de fauna contemplaran igualment els criteris tècnics indicats, sempre que no quedi compromesa la protecció d'un bé jurídic de rang superior.

Els plans tècnics de règim general i especial seran aprovats per l'administració cinegètica amb prèvia verificació de l'acompliment dels criteris tècnics definits conjuntament amb la direcció general competent en Xarxa Natura 2000, fet que quedarà reflectit en l'expedient. Els plans tècnics de caça de règim intensiu, i tots aquells que no compleixin els criteris del punt anterior, seran tramitats a l'administració ambiental competent en matèria de Xarxa Natura 2000 als efectes que preveu l'article 39 de la Llei 5/2005.

5.5.2. Períodes crítics de caça

El departament competent en matèria de caça del Consell Insular de Mallorca, a petició de la direcció general competent en matèria de Xarxa Natura 2000 podrà restringir l'activitat, mitjançant resolució l'activitat cinegètica en determinats emplaçaments (com ara zones de nidificació d'espècies d'avifauna protegida), durant els períodes considerats crítics. En la resolució s'han de detallar les circumstàncies detectades que posen en perill els objectius de conservació de l'espai Xarxa Natura 2000, els riscos o amenaces que aquestes suposen, les possibles solucions si n'hi ha, i l'abast temporal i geogràfic.

5.5.3. Penya-segats

Està prohibit practicar qualsevol tipus de caça en els penya-segats costaners, llevat actuacions promogudes per l'òrgan gestor per motius de gestió.

5.5.4. Ús de munició de plom

L'activitat cinegètica no es pot dur a terme amb munició de plom en cap zona humida, ni en la seva àrea d'influència de fins a 100 m d'elles.

S'entén per zona humida qualsevol àrea inundada o inundable amb vegetació pròpia d'aquestes zones, indicades en el plànol 5.3 de l'Annex I del present pla de gestió.

5.5.5. Vedats

Els vedats inclosos parcialment en Xarxa Natura 2000, podran diferenciar cartogràficament els diferents tipus de règim (general, especial o intensiu) en el pla tècnic corresponent. Els plans tècnics que declarin el territori inclòs en Xarxa Natura 2000 reserva de caça, queden exclosos del punt 5.5.1. d'aquest apartat.

5.5.6. Caça en terrenys lliures

La caça en terrenys lliures dins d'espais Xarxa Natura 2000 ha de complir l'articulat en els punts anteriors. L'administració cinegètica, en cas necessari, ha d'establir les mesures adequades mitjançant resolució o per mitjà dels instruments d'ordenació adequats en aquest tipus de terrenys d'acord amb el que estableix el present pla de gestió.

5.6. MANTENIMENT I GESTIÓ DE PLATGES

5.6.1. Posidònia

La retirada de restes de posidònia s'ha de fer d'acord amb el que estableix el Decret 25/2018, de 27 de juliol, sobre la conservació de la *Posidonia oceanica* a les Illes Balears.

5.6.2. Retirada de residus sòlids

1. Està permesa la retirada manual de residus sòlids antròpics de platges, respectant en tot moment les morfologies dunars existents i sense interferir en la dinàmica de sistema platja-duna.
2. Les neteges mecàniques de les platges no s'aplicaran sobre la base de calendaris fixos preestablerts, sinó en base a les necessitats de la platja objecte d'actuació. En tot cas, només es podran realitzar treballs de neteja mecànica entre els mesos de maig i octubre, ambdós inclosos, llevat de casos concrets degudament justificats, deixant, com a mínim un espai de 6 metres des del marge del talús de les dunes en formació. En relació a la destinació de les restes fruit de la neteja de platges:
 - Les restes d'origen antròpic (escombraries, xarxes, cordes, plàstics, etc.) seran retirades de les platges.
 - Les restes d'origen no antròpic de grans dimensions (troncs, etc.) es deixaran a les platges excepte per motius de seguretat, salut pública o perill d'incendis que facin convenient la seva retirada.

No es podrà dur a terme la neteja amb mitjans mecànics, excepte per motius de gestió, emergències i/o salut pública, en les següents zones:

 - A la platja, si les condicions d'humitat de la sorra són elevades.
 - A les dunes en formació (foredunes).
 - En les dunes amb presència de vegetació natural.
3. La retirada amb maquinària pesada de residus sòlids antròpics de les platges només podrà ser autoritzada excepcionalment per la direcció general competent en espais Xarxa Natura 2000.

5.6.3. Punts fixos de recollida de residus

Es promourà la retirada municipal de punts fixos de recollida de residus (papereres o un altre tipus de contenidors), principalment a les platges sense serveis.

5.6.4. Extracció de sorra

Es prohibeix l'extracció de sorra a les platges o dunes, així com alterar el perfil natural (tant transversal com longitudinal) de la platja.

Excepcionalment, aquesta actuació es podrà autoritzar, previ informe favorable de l'òrgan gestor, després d'episodis meteorològics extrems que afectin el sistema platja-duna, sempre que es garanteixi la conservació de l'hàbitat i la no alteració del perfil geomorfològic de la platja.

La prohibició d'extracció d'arena s'ha d'entendre sense perjudici de les competències que corresponen a l'Administració General de l'Estat (entre altres articles 29 i 63 de la Llei 22/1998, de 28 de juliol, de costes).

5.7. ACTIVITATS I PROJECTES EN ZONA DUNAR

5.7.1. ENJARDINAMENT

Es prohibeix la instal·lació de jardineres i la creació de zones enjardinades així com tampoc es podrà alterar la vegetació natural dels sistemes dunars.

5.7.2. Instal·lacions de temporada i altres elements en el sistema dunar

1. Les instal·lacions de servei de temporada hauran de seguir les següents directrius generals:
 - No es podrà instal·lar cap tipus d'estructura sobre les dunes ni sobre la vegetació, incloent papereres. S'exceptuen les passarel·les per a vianants, que es podran instal·lar de manera que permetin el normal desenvolupament de la vegetació dunar, així com estructures que permetin la protecció i regeneració de sistema dunar, prèvia avaluació de repercussions ambientals, d'acord amb l'establert en l'article 39 de la Llei 5/2005. S'exceptuen, també, els cartells informatius en el marc de la gestió de l'espai.
 - Per tal de preservar el sistema dunar, les àrees delimitades per la col·locació d'hamaques i para-sols i altres instal·lacions de temporada, se situaran a una distància mínima de 6 m, en direcció a la mar, del primer front de duna embrionària.
 - No es podran instal·lar cimentacions fixes per cap element.
 - No es podrà instal·lar cap font sonora que puguin afectar les espècies objecte de conservació del Pla.
2. Estan prohibides les instal·lacions de temporada a les platges naturals de les ZEC ES5310098 Cales de Manacor (que inclou la platja de Cala Varques) i ES5310100 Punta des Ras, així com les obres o instal·lacions no desmuntables, sense perjudici dels projectes de competència estatal, sempre tenint en compte la tramitació ambiental que correspongui. S'exceptuarà la instal·lació de qualsevol tipus d'infraestructura fixa o mòbil que sigui emprada únicament i exclusiva per a la conservació de l'espai.
3. Està prohibit l'increment del nombre i tipus d'instal·lacions turístiques de temporada i de la superfície total ocupada en les platges naturals amb serveis de les ZEC ES5310098 Cales de Manacor i ES5310030 Costa de Llevant.

4. La instal·lació del tipus quiosc-bar de la platja semi-urbana de Cala Antena haurà de complir amb les condicions següents:
 - Ha de ser desmuntable, sense terrasses, i podrà ocupar una superfície màxima de 20 m².
 - El mòdul dels banys, d'acord amb la Resolució 109/2018 del president de la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears, s'haurà de situar damunt una plataforma al fons de Cala Antena, devora l'EBAR i connectats al clavegueram municipal o directament a l'EBAR, i hauran de tenir la superfície indispensable per adaptar-los a persones amb mobilitat reduïda.
 - No podrà superar una alçada total de 3,5 m.
 - Únicament podran estar instal·lats entre l'1 de maig i el 31 d'octubre de cada any.
 - S'haurà de cuidar la seva integració paisatgística, de manera que el material de construcció haurà de ser de fusta de color clar.
 - Només podrà romandre obert oferint els seus serveis entre les 8h i les 20h.
 - Es prohibeix la col·locació d'altaveus tant a l'interior com a l'exterior del quiosc-bar.
 - No es permet la construcció d'obres de fàbrica i altres elements fixos.
 - Fora de quiosc-bar no podrà haver cap tipus d'emmagatzematge de residus, amb l'excepció de les papereres habilitades per als usuaris.
 - El subministrament d'energia ha de ser preferentment amb energies renovables, o bé mitjançant connexió a la xarxa elèctrica.
5. Per allò no regulat en el present apartat s'atindrà al que estableix l'Ordre del conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori de 19 de juny de 2013, per la qual s'aproven els criteris generals de distribució d'instal·lacions de servei de temporada en el domini públic marítim-terrestre balear.
6. Són permeses les instal·lacions de temporada autoritzades per la Demarcació de Costes en Illes Balears en el moment d'entrar en vigor el present Pla, fins que s'esgoti la seva vigència.

5.7.3. Concerts

Es prohibeix la celebració de concerts i festes a les platges situades en l'àmbit del pla de gestió.

5.8. ACTIVITATS I PROJECTES EN L'ÀMBIT MARÍ

5.8.1. Pesca

En l'àmbit marí del pla de gestió s'adoptarà la regulació de la pesca en les seves modalitats professional, recreativa i submarina i per a les competicions de pesca, desenvolupada per la direcció general competent en matèria de pesca³⁸.

5.8.2. Captures accidentals d'aus marines

Tenint en compte la problemàtica global de captures accidentals associada a les aus marines, espècies altament amenaçades entre les quals es troba el virot petit -endemisme en perill crític- es requereix la necessitat d'aplicar mesures de mitigació que evitin les captures accidentals d'aus marines a les arts de pesca, especialment per a la modalitat de palangró.

Per això s'estableix un període de dos anys perquè les embarcacions de pesca de l'art menor de palangró implementin alguna de les mesures de mitigació existents. Entre aquestes mesures es troba la calada nocturna -actualment és la que més eficient-, el canvi d'esquer (utilitzant esquer menys desitjable per a les aus, com cefalòpodes o crustacis), incrementar el pes en les línies de calada (perquè l'art es submergeixi abans), la utilització de línies espantaocells o una combinació d'aquestes, així com altres que aconseguixin evitar les captures accidentals demostrades científicament.

La direcció general competent en la gestió de les ZEC impulsarà, conjuntament amb l'administració competent en pesca i en col·laboració amb el sector pesquer, una estratègia per a la implementació de les mesures de mitigació de captures accidentals per part de la flota amb activitat a l'àmbit del pla que pesqui amb palangró.

Passats dos anys des de l'aprovació d'aquest pla, l'aplicació d'aquestes mesures és obligatòria per a la pesca de palangró. Per poder pescar amb palangró a l'àmbit del Pla, les embarcacions hauran d'haver subscrit amb l'administració competent en pesca un acord d'implementació de mesures per evitar les captures accidentals d'aus marines. Les embarcacions compromeses adoptaran aquestes mesures de forma general durant la seva activitat, i no exclusivament quan treballin dins l'àmbit de les ZEC del pla.

³⁸ Reglamento (CE) nº 1967/2006 del Consejo, de 21 de diciembre de 2006, relativo a las medidas de gestión para la explotación sostenible de los recursos pesqueros en el Mar Mediterráneo.

Reglamento (CE) nº. 1343/2011 del Parlamento Europeo y del Consejo, de 13 de diciembre de 2011, sobre determinadas disposiciones aplicables a la zona del Acuerdo CGPM (Comisión General de Pesca del Mediterráneo) y por el que se modifica el Reglamento (CE) nº 1967/2006 del Consejo.

Decreto 41/2015, de 22 de mayo, por el que se regulan las actividades de extracción de flora o fauna marina y las actividades subacuáticas en las reservas marinas de las aguas interiores del litoral de las Illes Balears.

Decreto 38/2018, de 16 de noviembre, por el cual se establece la Reserva Marina de la Punta de sa Creu y se regulan las actividades de extracción de flora y fauna marina y las actividades subacuáticas, y se modifica el Decreto 41/2015, de 22 de mayo, por el cual se regulan las actividades de extracción de flora o fauna marina y las actividades subacuáticas en las reservas marinas de las aguas interiores del litoral de las Illes Balears. (BOIB núm. 144, de 17/11/2018).

5.8.3. Afeccions negatives a les espècies d'interès comunitari durant períodes crítics

En el cas que es demostrï una afecció negativa a alguna de les espècies d'interès comunitari protegides en les ZEC (com l'afectació a les seves zones de nidificació i / o alimentació d'espècies d'avifauna protegida, etc.), durant els períodes considerats crítics, es podrà restringir l'activitat de determinades modalitats de pesca mitjançant resolució de l'òrgan competent en matèria de pesca, a petició de la direcció general competent en matèria de Xarxa Natura 2000. En la resolució s'han de detallar les circumstàncies detectades que posen en perill els objectius de conservació de l'espai Xarxa Natura 2000, els riscos o amenaces que aquestes suposen, les possibles solucions si n'hi ha, i l'abast temporal i geogràfic. Aquesta resolució s'aprovarà prèvia tramitació del corresponent procediment administratiu, es publicarà al BOIB i se li donarà difusió a través de mitjans telemàtics.

5.8.4. Fondeig

1. Queda prohibit, amb caràcter general, el fondeig d'embarcacions sobre *Posidonia oceanica*. En el cas que hi hagi praderies de posidònia properes, queda prohibit que la cadena o altres elements de l'ancoratge puguin afectar-la. Per allò no regulat en el present apartat s'atindrà al que estableix el Decret 25/2018, de 27 de juliol, sobre la conservació de la *Posidonia oceanica* a les Illes Balears.
2. S'estableix una zona de fondeig regulat a Cala Mondragó, a la zona compresa entre la línia de costa i una línia imaginària entre la Punta des Blanquer i la Punta des Caló des Burgit, delimitada en el plànol 5.1.5 de l'Annex I del pla de gestió. En les èpoques en què no estigui instal·lat el camp de boies només es podrà fondejar sobre sorra i en cap cas l'àncora, la cadena i/o la resta d'elements de fondeig podran entrar en contacte amb la praderia o les mates aïllades de *Posidonia oceanica*. La direcció general competent en Xarxa Natura 2000 definirà les condicions a complir pel projecte del camp de boies per tal de no afectar als ecosistemes marins.

En aquesta àrea l'ancoratge quedarà regulat de la següent manera:

- Un màxim del 30% de les boies del camp de fondeig es podran destinar a embarcacions de les llistes segona i sisena d'ús recreatiu-comercial, sempre que l'avaluació de repercussions ambientals sigui favorable.
- Les empreses d'embarcacions de transport de passatgers que vulguin emprar aquestes boies hauran de passar una avaluació de repercussions ambientals.

3. En la ZEC ES5310099 Portocolom
 - a. D'acord amb el Decret 25/2018, de 27 de juliol, sobre la conservació de la *Posidonia oceanica* a les Illes Balears, la praderia de posidònia de Portocolom està catalogada com a regular. Fins que no es disposi del resultat de l'estudi de capacitat de càrrega previst en la mesura 2.7.6, queda prohibida, amb caràcter general, la instal·lació de nous camps de fondeig i altres elements nàutics que comportin un increment d'embarcacions motoritzades.
 - b. A l'hora de definir les zones de refugi preferent en cas de condicions meteorològiques desfavorables, es prioritzarà la ocupació de les boies lliures existents en els camps de fondeig. En cas de que no hi hagi boies lliures, es prioritzarà el fondeig sobre fons arenós, com l'existent entre es Babo i s'Arenal. En funció dels resultats de la mesura 2.7.6 es podran crear zones de refugi adicional.
4. Queda prohibit l'ancoratge d'embarcacions a les zones de bany degudament abalisades, d'acord amb l'article 73.1 de Reial Decret 876/2014, de 10 d'octubre, pel qual s'aprova el Reglament General de Costes.
5. Es prohibeix també l'ancoratge d'embarcacions sobre les praderies de *Cymodocea nodosa*, *Zostera noltii* i fons de maèrl o coral·ligen.

5.8.5. Navegació

1. A les zones de bany degudament abalisades i indicades com a tals, estarà prohibida la navegació esportiva i d'esbarjo, i la utilització de qualsevol tipus d'embarcació o mitjà flotant mogut a vela o motor conforme al que disposa l'article 73 de Reial Decret 876/2014, de 10 d'octubre, pel qual s'aprova el Reglament General de Costes.

De la mateixa manera, en els trams de costa que no estiguin abalisats com a zona de bany s'entendrà que aquesta ocupa una franja de mar contigua a la costa d'una amplada de 200 m a les platges i 50 m a la resta de la costa. Dins d'aquestes zones no es podrà navegar a una velocitat superior a tres nusos, havent d'adoptar les precaucions necessàries per evitar riscos a la seguretat humana.

2. Per tal d'evitar les turbulències sobre els sediments a la ZEC ES5310099 Portocolom i d'acord amb l'establert en les Normes per a la navegació i seguretat marítima establertes per Capitania Marítima de Palma (BOIB núm.

22 de 14/02/2015) les embarcacions hauran de navegar a velocitats iguals o inferiors a 3 nusos per hora o a la mínima velocitat de govern. A més, s'haurà de mantenir el motor a ralentí o al règim de funcionament més baix que permeti la navegació. En aquesta zona es prohibeix l'ús de motos aquàtiques, excepte les que formin part de l'equipament d'organismes de vigilància i control.

3. En cas d'observació de cetacis s'actuarà d'acord amb el que estableix el Reial Decret 1727/2007, de 21 de desembre, pel qual s'estableixen mesures de protecció dels cetacis. En qualsevol cas, és important comportar-se de manera respectuosa si es troben cetacis, tortugues o aus marines, a fi de no interferir en les seves activitats normals. S'ha de mantenir una distància mínima de 60 m amb els grups o amb els animals solitaris. Ha de guardar silenci sense tocar botzines, sense utilitzar altaveus i sense accelerar bruscament o cridar. La presència humana no ha d'alterar les activitats normals de la fauna marina present en l'àmbit del pla.
4. En funció dels resultats de les mesures 1.11.1. i 1.11.2. descrites en l'apartat 3 de present pla de gestió, la direcció general competent en espais Xarxa Natura 2000 pot sol·licitar a l'òrgan competent l'establiment de limitacions o restriccions addicionals a la navegació. Aquestes mesures, que podran ser de caràcter temporal o permanent, s'implantaràn sobre el trànsit marí a determinades zones, quan es justifiqui que s'apliquen per a la conservació dels elements clau del pla de gestió. Les esmentades mesures obligatòriament s'hauran de publicar en els butlletins oficials pertinents, i la zona limitada o restringida, s'haurà d'abalisar per la seva ubicació i coneixement.
5. Està prohibit qualsevol tipus d'abocament des de les embarcacions.
6. Amb l'objectiu de reduir l'impacte de la contaminació acústica marina de les embarcacions marítimes, es fomentarà l'ús de tecnologies comprovades per a la reducció de soroll (aïllament de la sala de màquines, reforçar la insonorització del motor, utilització de motors elèctrics o de quatre temps quan els anteriors no siguin viables, més silenciosos que els de dos temps, etc.).

5.8.6. Aqüicultura

Es prohibeix l'aqüicultura en tot l'àmbit marí del pla de gestió.

5.8.7. Festes a embarcacions

Es declaren ús prohibit en l'àmbit marí del pla, la comercialització i la realització de festes i esdeveniments multitudinaris en embarcacions amb música o que alterin sensiblement els nivells sonors naturals de l'indret, pel fet de tractar-se d'una activitat incompatible amb els objectius de conservació d'aquests espais protegits i amb el descans de les persones que gaudeixen de les platges i del litoral.

5.8.8. Prospeccions

Es prohibeix la prospecció i l'extracció de petroli o gas a tot l'àmbit marí de la Xarxa Natura 2000.

5.8.9. Instal·lacions de temporada marines

1. Es prohibeixen les instal·lacions de temporada de circuits d'embarcacions de motor.
2. Les activitats nàutiques comercials a motor que operin en l'àmbit del pla de gestió han de passar una avaluació de repercussions ambientals, d'acord amb l'article 39 de la Llei 5/2005, independentment de si el punt de partida o llançament de l'embarcació estigui fora o no de la Xarxa Natura 2000. Per a això, el document ambiental ha de contenir la següent informació sobre la descripció de l'activitat:
 - Tipus d'embarcació, potència de motor i velocitat de creuer
 - Rutes de navegació, distància aproximada de la costa i punts d'atracada
 - Capacitat màxima de passatge
 - Calendari i horaris

S'estableix un termini de 6 mesos per a què les empreses que no hagin passat aquest tràmit ambiental ho sol·licitin. Passat aquest termini, les empreses que no hagin tramitat l'avaluació de repercussions ambientals no podran dur a terme la seva activitat en l'àmbit del Pla.

3. El llançament o varada d'embarcacions s'haurà de fer a través de canals senyalitzats.
4. Per tal de minimitzar l'impacte sobre el medi, les embarcacions usuàries dels punts d'atrancament han de complir les següents mesures preventives:
 - No podran reparar motors d'embarcacions a la zona, ni evacuar aigües residuals o de sentines, ni manejar combustible per tal d'evitar abocaments.
 - Han de vetllar per reduir al mínim la contaminació acústica.
 - L'ancoratge per a l'atrancament de les embarcacions s'ha de fer d'acord amb l'establert en l'apartat 5.8.4. En el cas de que el fons estigui ocupat per

fanerògames marines (*Posidonia oceanica*, *Cymodocea nodosa* o *Zostera noltii*) s'haurà d'emprar un fondeig de baix impacte o ecològic, sempre que es compti amb l'autorització de l'òrgan competent, prèvia avaluació de repercussions ambientals.

- L'atrancament en l'àmbit del parc natural de Mondragó es regirà pel que estableixi el seu PORN.

5. Es fomentarà l'abalisament de la zona de bany de les cales incloses en l'àmbit del Pla.
6. Per allò no regulat en el present apartat s'atindrà al que estableix l'Ordre del conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori de 19 de juny de 2013, per la qual s'aproven els criteris generals de distribució d'instal·lacions de servei de temporada en el domini públic marítim-terrestre balear.

5.8.10. Extracció de sorra i dragats

Es prohibeix l'extracció d'arena dels fons marins, a excepció de l'execució de dragats de manteniment o per a la realització d'obres a les zones de servei dels ports existents, sempre subjectes a la tramitació ambiental que correspongui, i en qualsevol cas a l'avaluació de repercussions ambientals.

5.9. ALTRES PROJECTES O ACTIVITATS

5.9.1. Aprofitament de recursos

Qualsevol aprofitament dels recursos de les ZEC en l'àmbit del pla de gestió ha de ser compatible amb les finalitats que han justificat la creació d'aquestes.

5.9.2. Instal·lacions fotovoltaiques

Es permet la implantació d'instal·lacions fotovoltaiques sobre coberta d'edificacions o de forma integrada a qualsevol edificació sempre que es destinin a l'autoconsum.

5.9.3. Marges de camins i carreteres

Els treballs de control de la vegetació de marges de camins i carreteres s'hauran de fer amb mitjans mecànics, amb l'excepció del control d'espècies invasores, que podrà realitzar-se amb qualsevol mètode apropiat i efectiu i sempre amb la resolució d'exclusió d'afectacions per part de l'òrgan competent en matèria de Xarxa Natura 2000, d'acord amb l'establert en l'article 39 de la Llei 5/2005.

5.9.4. Espècies al·lòctones

Es prohibeix la plantació i sembra en tot l'àmbit del pla de gestió d'espècies al·lòctones amb potencial invasor incloses en el Catàleg Espanyol d'Espècies Exòtiques Invasores, en particular *Carpobrotus edulis*, *Cortaderia seeloana*, *Paspalum paspaloides*, *Pittosporum tobira*, *Myoporum tenuifolium*, *Pennisetum* spp. i de qualsevol altra que pugui ser declarada invasora.

Si es detecta una espècie exòtica invasora, especialment si està inclosa en el *Catàleg Espanyol d'Espècies Exòtiques Invasores*, s'haurà de comunicar a la direcció general competent en matèria d'espècies protegides per la seva eradicació.

5.9.5. Senyalització

La senyalització vinculada a l'ús públic de les ZEC s'ajustarà al *Manual de senyalització dels espais naturals protegits de les Illes Balears*. La resta de senyalització existent, excepte la regulada per normativa pròpia, s'haurà d'anar adaptant als criteris de l'esmentat manual.

5.10. QUALITAT AMBIENTAL

5.10.1. Contaminació acústica

1. Els espais del present pla de gestió tenen la consideració d'espais naturals que requereixen una especial protecció contra la contaminació acústica, a l'efecte de la Llei 1/2007, de 16 de març, contra la contaminació acústica de les Illes Balears.

Els usos que es realitzin en aquests espais hauran de ser compatibles amb la conservació de la fauna i per això s'han de portar a terme de manera que no puguin generar molèsties o afectar la cria de les espècies presents.

2. Els treballs, usos i activitats susceptibles de provocar sorolls i molèsties, a excepció dels necessaris per a la gestió i conservació del lloc, es realitzaran en l'època de l'any que no repercuteixin negativament en la reproducció de les espècies de fauna d'interès comunitari.
3. Com a objectiu de qualitat acústica aplicable a aquests espais, d'acord amb el què estableix l'article 14 del Reial decret 1367/2007³⁹, s'estableix mantenir en aquestes zones els nivells sonors per sota dels valors dels índexs d'immissió de soroll

³⁹ Reial decret 1367/2007, de 19 d'octubre, pel qual es desenvolupa la Llei 37/2003, de 17 de novembre, del soroll, pel que fa a zonificació acústica, objectius de qualitat i emissions acústiques.

següents: L_d^{40} 55 dB, L_e^{41} 55 dB i L_n^{42} 45 dB, tractant de preservar la millor qualitat acústica que sigui compatible amb el desenvolupament sostenible.

4. La conselleria competent en medi ambient, per iniciativa pròpia o a petició dels ajuntaments, podrà definir les àrees de reserva de sons d'origen natural, enteses per aquelles àrees en què la contaminació acústica produïda per l'activitat humana és imperceptible o pot reduir-se a aquest nivell, després de tramitar el procediment administratiu corresponent, d'acord amb el que estableix l'article 19 de la Llei 1/2007.

5.10.2. Contaminació lumínica

1. La totalitat de l'àmbit de les ZEC queda classificada com a "zona E1" a efectes de la Llei 3/2005, de 20 d'abril, de protecció de medi nocturn de les Illes Balears; i en ella només s'admetrà una brillantor mínima.
Les instal·lacions i instruments d'il·luminació s'hauran de dissenyar i instal·lar de manera que es previngui la contaminació lumínica i afavorir l'estalvi energètic.
2. Es prohibeixen les noves fonts d'il·luminació que emetin per sobre del pla horitzontal, les estroboscòpiques i qualsevol altra que pugui afectar els hàbitats i les espècies de les ZEC, excepte l'abalisament dels ports i les senyals marítimes de la costa per a la navegació i l'abalisament de les arts i ormeigs contemplats en el Decret 17/2003, de 21 de febrer, pel qual es regula la pesca amb arts menors a les aigües interiors de les Illes Balears.
3. Entre els mesos de juliol i novembre els polls d'aus marines protegides com el virot petit (*Puffinus mauretanicus*), la noneta (*Hydrobates pelagicus*) o el virot gros (*Calonectris diomedea*) poden desorientar-se enlluernats pels llums artificials, posant en risc la seva supervivència. Per aquest motiu, l'enllumenat dels edificis, instal·lacions i vials litorals que limitin amb l'àmbit del Pla hauran de prendre mesures per reduir la contaminació lumínica, especialment entre els mesos de juliol i novembre.

⁴⁰ L_d (Índex de soroll dia): l'índex de soroll associat a la molèstia durant el període dia, que es descriu a l'annex I del Reial decret 1513/2005, de 16 de desembre, pel qual es desenvolupa la Llei 37/2003, de 17 de novembre, del soroll, pel que fa a l'avaluació i la gestió del soroll ambiental. Equivalent al L_{day} (Indicador de soroll diürn).

⁴¹ L_e (Índex de soroll tard): l'índex de soroll associat a la molèstia durant el període tard, que es descriu a l'annex I del Reial decret 1513/2005. Equivalent al $L_{evening}$ (Indicador de soroll en període vespertí).

⁴² L_n (Índex de soroll nit): l'índex de soroll corresponent a l'alteració del son, que es descriu a l'annex I del Reial decret 1513/2005. Equivalent al L_{night} (Indicador de soroll en període nocturn).

5.10.3. Tractament d'aigües residuals i abocaments

1. La depuració de les aigües residuals dels habitatges i negocis que no estiguin connectats a una xarxa de sanejament, s'ha de fer mitjançant un sistema autònom de depuració que haurà de complir l'establert en l'article 70 del Pla Hidrològic de les Illes Balears. Els pous negres existents s'hauran de clausurar en un termini màxim de 2 anys des de l'aprovació del present pla.
2. L'efluent d'estacions depuradores i de sistemes autònoms de depuració que aboquin dins l'àmbit del Pla ha de complir amb els requisits de qualitat que determina el Pla Hidrològic de les Illes Balears. Els abocaments de les aigües residuals urbanes que es facin a les zones incloses en el Decret 49/2003, de 9 de maig, pel qual es declaren les zones sensibles a les Illes Balears, hauran de complir els paràmetres de depuració establerts en el mateix.
3. Tots els abocaments requeriran autorització de l'Administració competent.
4. Les zones de varada ubicades dins l'àmbit del Pla o limitant amb aquest, on es facin treballs de manteniment d'embarcacions, hauran de comptar amb sistemes de recollida d'aigües contaminades que hauran de ser adientment gestionades.
5. Els responsables d'activitats susceptibles de produir abocaments hauran d'instal·lar sistemes d'avís per tal de poder actuar al més aviat possible en cas de vessament. Quan es produeixi un abocament accidental s'ha d'iniciar un procediment per investigar-ne les causes i s'informarà a la direcció general competent en costes i litoral.

Els abocaments accidentals que no compleixin els paràmetres de depuració legalment establerts, s'han de comunicar, pel seu responsable, i a la major brevetat possible i per qualsevol mitjà que acrediti la seva constància, a la direcció general competent en costes i litoral. Els responsables dels vessaments accidentals d'aigües incorrectament depurades hauran de dur a terme actuacions de millora i recuperació dels hàbitats afectats i sufragar els seus costos, en el marc del procediment i en els termes que estableix la corresponent resolució administrativa.

6. En relació amb els d'abocaments de terra a la mar per conducció submarina o emissari submarí en projectes que no són de competència estatal, haurà de complir amb la disposició addicional quarta del Decret 25/2018 de 27 de juliol, sobre la conservació de la *Posidonia oceanica* a les Illes Balears.

6. PROGRAMA DE SEGUIMENT

El programa de seguiment ha de conduir a la correcta avaluació dels resultats de la gestió sobre els espais de la Xarxa Natura 2000. Per a això ha d'avaluar, d'una banda, el grau d'execució i compliment de les mesures establertes pel pla i, per un altre, l'eficàcia d'aquestes mesures en l'assoliment dels objectius de conservació establerts i en l'evolució de la distribució i de l'estat de conservació dels hàbitats i espècies d'interès presents. El programa de seguiment ha d'aconseguir, al seu torn, informació rigorosa a mitjà i a llarg termini, fiable i comparable, que ajudi a definir la viabilitat i idoneïtat de les mesures proposades i la seva correcta execució sobre els hàbitats i les espècies incloses en el pla, així com el compliment dels objectius establerts.

6.1. AVALUACIÓ I REVISIÓ DEL PLA DE SEGUIMENT

Sexennalment es realitzarà un seguiment per verificar que les accions del pla s'executen segons el previst i avaluar els resultats obtinguts en funció dels objectius de gestió. En funció dels resultats del seguiment i del model de gestió adaptativa, podran modificar-se les mesures de conservació proposades en àrees a aconseguir els resultats previstos de forma més eficaç i eficient sense necessitat que el pla sigui sotmès a un nou procediment d'aprovació, mentre es mantinguin els objectius de conservació.

6.2. OBJECTIUS I INDICADORS DE SEGUIMENT

El programa de seguiment del present pla de gestió té com a objectius principals:

1. Determinar el grau d'execució i compliment de les mesures establertes en el pla de gestió.
2. Avaluar els efectes generats per l'aplicació de les mesures establertes.
3. Realitzar una avaluació global periòdica del grau d'execució del pla i de l'estat de conservació dels hàbitats i espècies d'interès.
4. Aportar informació que permeti adoptar amb rapidesa les mesures oportunes per a reorientar la gestió quan els resultats no siguin satisfactoris o quan apareguin noves variables ambientals determinants.
5. Proposar canvis i millores al pla a partir de les avaluacions globals periòdiques i determinar la necessitat de revisar el pla.

És important destacar que el pla de gestió s'executa dins d'un procés dinàmic en el qual els resultats són utilitzats per a la millora de la gestió precedent i l'adaptació de les mesures proposades als canvis observats.

6.3. INDICADORS DEL GRAU D'EXECUCIÓ DEL PLA

Es proposa un indicador paramètric de seguiment del grau d'execució de les mesures establertes pel pla de gestió.

Atès que les mesures que estableix el pla són de tipus molt divers i àmbits temàtics diferents, és oportú establir un procediment sistematitzat per al càlcul d'un indicador integrat del grau d'execució del mateix. El procediment s'inicia amb la identificació de les accions concretes que s'han anat realitzant durant el període de temps que s'avalua i que es consideri que han contribuït a avançar en cadascuna de les mesures establertes en el pla de gestió. Així, es procedeix a avaluar el grau d'implantació de cadascuna de les mesures establertes en el pla assignant-li una categoria específica: pendent d'inici (P), en curs (EC) i completada (C).

A partir de la distribució en percentatge de les mesures segons els objectius operatius i la seva ponderació amb el valor assignat s'obté un indicador de grau d'implantació global del pla de gestió (%) d'acord amb l'expressió següent:

$$\text{Grau d'execució del pla} = \left[\frac{((Px0) + (ECx0,5) + (Cx1))}{\text{Total accions}} \right] \times 100$$

Paràmetres

P = nombre de mesures pendents d'inici

EC = nombre de mesures en curs

C = nombre de mesures completades

6.4. INDICADOR CAUSAL DE NO IMPLEMENTACIÓ DE LES MESURES DEL PLA

Per a l'avaluació de les mesures no implementades o no executades (mesures pendents d'inici (P)) es defineix un indicador per valorar el pes relatiu de les causes que han provocat el no compliment amb el calendari establert. Aquest indicador es calcula com a percentatge de mesures no implementades en funció d'una causalitat.

Es proposa caracteritzar les causes d'incompliment de les mesures de la següent manera:

- No execució de la mesura per falta de finançament.
- No execució de la mesura per manca de recursos humans.
- No execució a causa de problemes de contractació.
- No execució per falta d'acords entre administracions.
- No execució per falta d'acords amb propietaris.

- No execució per problemes competencials o falta d'autoritzacions.
- Altres causes.

$$\text{Grau de no execució per causa} = \left[\frac{\sum \text{Mesures no implementades per causa X}}{\text{Total accions pendents d'inici}} \right] \times 100$$

A partir de l'anàlisi de les mesures no implementades es poden redefinir les mesures, identificar problemàtiques i aplicar les solucions adequades per a assegurar la seva aplicació. D'aquesta manera es dota d'adaptabilitat al pla de gestió.

6.5. INDICADORS DEL GRAU DE COMPLIMENT DELS OBJECTIUS DEL PLA

D'acord amb el que estableixen les *Directrius sobre la planificació i la gestió coordinada i coherent dels espais protegits de les Illes Balears*, s'ha de valorar el compliment dels objectius marcats. En aquest sentit, es valora el compliment de la totalitat de les mesures per objectiu i es proposen indicadors derivats de bateries d'accions.

Taula 29. Indicadors i valors de referència per al seguiment del compliment d'objectius, desenvolupament i execució de les mesures de gestió.

OBJ. GENERAL	OBJ. OPER.	MESURES I ACCIONS DE CONSERVACIÓ	Indicador de seguiment
1.	1.1.	1.1.1. Desenvolupament de treballs que permetin revisar i actualitzar la cartografia a escala adequada dels tipus d'hàbitat d'interès comunitari presents en l'àmbit del pla de gestió com a base per establir l'estat de conservació actual.	Treballs realitzats (núm. i tipus) Cartografia elaborada (núm., tipus d'hàbitat i espècies cartografiades)
		1.1.2. Contrastar la presència i distribució dels hàbitats llistats en l'apartat 2.1. del pla de gestió.	Hàbitats contrastats (núm.)
	1.2.	1.2.1. Desenvolupament de treballs de recerca i estudis pertinents per a concretar aquells paràmetres que es requereixen en els FND encara desconeguts.	Treballs realitzats (núm. i tipus)
		1.2.2. Contrastar la presència i distribució de les espècies definides en l'apartat 2.2 i 2.3.	Treballs realitzats (núm. i tipus)
	1.3.	1.3.1. Actualitzar els FND amb els resultats obtinguts dels objectius operatius 1.1 i 1.2 del pla de gestió.	Treballs realitzats (núm i tipus) Hàbitats i espècies d'interès comunitari amb l'estat de

OBJ. GENERAL	OBJ. OPER.	MESURES I ACCIONS DE CONSERVACIÓ	Indicador de seguiment
			conservació inicial identificat
	1.4.	1.4.1. Dur a terme el seguiment de l'estat de conservació dels elements clau d'acord amb les especificacions assenyalades en l'apartat 6 d'aquest pla de gestió.	(Veure apartat 3.3)
	1.5.	1.5.1. Realitzar estudis de localització i d'avaluació de la densitat d'espècies al·lòctones invasores d'algues, plantes i animals (rates, gats, algues, invertebrats, etc.) així com de la pressió de la pastura de les cabres assilvestrades.	Estudis realitzats (núm. i tipus)
	1.6	1.6.1. Completar l'inventari de cavitats, així com d'altres elements susceptibles d'albergar als quiròpters de la zona i millorar el coneixement de la seva biologia per a la conservació. Avançar coneixements sobre la dinàmica de les poblacions al llarg del cicle anual, d'acord amb el <i>Pla Balcells</i> .	Estudis realitzats (núm. i tipus)
	1.7.	1.7.1. Avaluar el resultat de la norma reguladora 5.8.2. per tal d'assolir una gestió adaptativa en la Xarxa Natura 2000.	Estudis realitzats (núm. i tipus)
		1.7.2. Inventariar i avaluar les principals zones d'afluència i freqüentació de persones (estacionament i trànsit de vehicles, pas massiu de persones, fragmentació d'hàbitats, etc.) amb potencial impacte sobre els tipus d'hàbitats i espècies d'interès comunitari terrestres.	Estudis realitzats (núm. i tipus)
		1.7.3. Estudi de l'impacte de les activitats recreatives, esportives i turístiques sobre els hàbitats i espècies marines d'interès comunitari en l'àmbit marí de les ZEC.	Estudis realitzats (núm. i tipus)
		1.7.4. Estudi de la capacitat de càrrega de les cavitats en l'àmbit del Pla, especialment de la Cova des Coloms, per tal de definir el número de visites que admet sense que es produeixi una afecció a l'hàbitat.	Estudi realitzat
		1.7.5. Coordinar amb l'administració competent en matèria pesquera l'actualització cartogràfica de les arts de pesca i la situació on operen les embarcacions.	Estudis realitzats (núm. i tipus)
	1.8.	1.8.1. Establir una parcel·la de mostreig i seguiment terrestre i diversos transsectes fixos en el medi marí perpendiculars a la costa, per avaluar l'existència d'efectes produïts pel canvi climàtic i altres efectes antròpics en els hàbitats i espècies d'interès comunitari presents en l'àmbit del pla de gestió.	Parcel·les i transectes establerts Estudis realitzats (núm. i tipus)
		1.8.2. Modelització matemàtica de l'evolució dels hàbitats i de les espècies d'interès comunitari en funció dels diferents escenaris possibles de canvi climàtic, en base als paràmetres obtinguts en les mesures 1.1.1 i	Estudis realitzats (núm. i tipus)

OBJ. GENERAL	OBJ. OPER.	MESURES I ACCIONS DE CONSERVACIÓ	Indicador de seguiment
		1.2.1, i a les dades de seguiment de l'apartat 6 del pla de gestió.	
	1.9.	1.9.1. Establir mecanismes de col·laboració amb la comunitat científica, centres d'investigació i altres entitats per desenvolupar línies d'investigació aplicades en els espais objecte de gestió.	Seminaris, trobades, reunions, etc. realitzats (núm. i tipus)
	1.10.	1.10.1. Recull de forma sistemàtica i estandarditzada de les publicacions de recerca, informes i treballs que es realitzin sobre els diferents elements clau presents en l'àmbit del pla de gestió. Obtenció i gestió d'informació de màxim detall.	Publicacions i treballs recopilats (núm.)
	1.11.	1.11.1. Anàlisi temporal de presència i d'ús de l'àmbit marí del pla de gestió de <i>Tursiops truncatus</i> , així com dels diferents impactes associats a les activitats nàutiques i pesqueres, mitjançant la instal·lació d'instruments <i>Passive Acoustic Monitoring</i> (PAM), i estudi de la seva correlació.	Actuacions realitzades (núm. i tipus)
		1.11.2. Avaluació dels impactes sobre <i>Caretta caretta</i> en l'àmbit marí del pla de gestió.	Actuaciones realitzades (núm. i tipus)
	1.12.	1.12.1. Localització de les àrees de nidificació, alimentació i espais vitals actuals i potencials de les espècies d'aus, per tal d'identificar les zones d'interacció amb les principals activitats antròpiques (escalada, psicobloc, activitats nàutiques, senderisme o altres).	Estudis realitzats (núm. i tipus)
		2.1.1. Campanyes d'educació ambiental per sensibilitzar sobre l'impacte negatiu que exerceixen els carnívors introduïts (gats, rates, etc.) sobre la fauna autòctona.	Campanyes realitzades (núm. i tipus)
		2.1.2. Vigilància, control i/o eradicació d'espècies invasores i tot tipus d'amenaques fitosanitàries en els hàbitats on s'hagi constatat la seva presència (<i>Carpobrotus edulis</i> , <i>Agave</i> sp., processonària del pi, etc.). En coherència amb els resultats d'aplicació de la mesura 1.5.1. del pla de gestió.	Campanyes realitzades (núm. i tipus)
		2.1.3. Campanyes d'eliminació i control de cabres assilvestrades, en coherència amb els resultats d'aplicació de la mesura 1.5.1. del pla de gestió.	Campanyes realitzades (núm. i tipus)
	2.2.	2.2.1. Instal·lar elements de senyalització dels espais Xarxa Natura 2000, dels usos (normes i regulacions, identificació d'itineraris de vianants autoritzats, restriccions de circulació de vehicles de motor o de tracció animal) i de la interpretació dels valors naturals d'hàbitats en zones d'alta freqüentació per persones.	Actuacions realitzades (núm. i tipus)

OBJ. GENERAL	OBJ. OPER.	MESURES I ACCIONS DE CONSERVACIÓ	Indicador de seguiment
		2.2.2. Instal·lar senyalització o tancaments perimetrals per protegir certes poblacions de fauna.	Actuacions realitzades (núm. i tipus)
		2.2.3. Tancar els camins que resultin necessaris a la Punta de n'Amer per a la recuperació dels hàbitats terrestres i la conservació de les espècies d'interès comunitari indicats d'acord amb els resultats de les mesures 1.7.2. i 2.8.1. en aquesta ZEC (ES5310096 Punta de n'Amer), així com delimitar les zones d'aparcament prohibides.	Actuacions realitzades (núm. i tipus)
	2.3.	2.3.1. Promoure campanyes de neteja del fons marí en col·laboració amb centres de busseig de la zona i/o pescadors, tant de residus com de restes d'arts o aparells de pesca i establir un protocol estàndard de retirada de xarxes.	Campanyes de neteja efectivament desenvolupades (núm. i tipus)
		2.3.2. Promoure campanyes de neteja a cavitats rellevants per als quiròpters.	Campanyes de neteja efectivament desenvolupades (núm. i tipus)
		2.3.3. Promoure campanyes de neteja d'escombraries i instal·lació d'elements dissuassius (tanques perimetrals, senyalització, etc.) en els punts crítics.	Campanyes de neteja efectivament desenvolupades (núm. i tipus)
		2.3.4. Retirada de pedres i residus (umbracle i altres elements que formen part de l'establiment il·legal de venda de begudes) de la zona dunar de Cala Varques.	Campanyes de neteja efectivament desenvolupades (núm. i tipus)
	2.4.	2.4.1. Recollida de material forestal de reproducció per preservar-lo al Centre Forestal de Menut (CEFOR), per a ser utilitzat en les accions de conservació de flora i reforestacions necessàries en cas de perturbacions i/o alteracions de les espècies i els hàbitats presents en l'àmbit del pla de gestió.	Espècies i quantitat recol·lectada de cada una (núm.)
	2.5.	2.5.1. Promoure la implantació d'equips i/o mesures de mitigació en la flota pesquera que augmentin la selectivitat dels arts de pesca i/o redueixin les captures accidentals d'espècies d'interès comunitari, segons els resultats obtinguts en l'execució de les mesures 1.7.1, 1.11.1 i 1.11.2.	Equipaments implantats (núm. i tipus)
	2.6.	2.6.1. Fomentar les millores silvícoles, d'acord amb els Instruments de Gestió Forestal Sostenible (IGFS)	Equipaments implantats (núm. i tipus)

OBJ. GENERAL	OBJ. OPER.	MESURES I ACCIONS DE CONSERVACIÓ	Indicador de seguiment
		aprovats, i el que estableix el <i>IV Pla General de Defensa contra Incendis Forestals</i> .	
		2.6.2. Actuacions preventives establertes en els plans comarcals de defensa contra incendis, control de l'ús de foc, execució de faixes i/o àrees de defensa, així com la resta de mesures i actuacions de manteniment o nova execució que en ells estiguin previstes.	Actuacions realitzades (núm. i tipus)
		2.6.3. Realitzar actuacions de preservació de sòl i prevenció de fenòmens erosius i processos de desertificació, així com altres actuacions que es puguin establir en el corresponent pla de restauració ambiental de l'àrea afectada per l'incendi.	-
		2.6.4. Disposar de mitjans d'extinció d'incendis forestals i fomentar mesures de prevenció i autoprotecció especialment a les zones d'interfase urbanoforestal.	-
		2.6.5. Fomentar el manteniment de la gestió tradicional agrària (agrícola, ramadera i forestal) fomentant el manteniment dels cultius, l'ús ramader i l'aprofitament renovable dels recursos forestals.	-
	2.7.	2.7.1. Reforçar la vigilància per evitar els fondejos (segons l'apartat 5.8.4. del pla de gestió) i l'abocament de residus en l'àmbit del pla de gestió.	Actuacions realitzades (núm. i tipus)
		2.7.2. Instar a l'administració competent a modernitzar les estacions de bombeig de Cala Romaguera, Cala Domingos, Cala Murada i Cala Tropicana.	Actuacions realitzades (núm. i tipus)
		2.7.3. Instar l'òrgan competent a complir amb la normativa en matèria de sanejament, especialment en les àrees adjacents a les zones sensibles declarades pel Decret 49/2003.	Actuacions realitzades (núm. i tipus)
		2.7.4. Impulsar la modernització de les infraestructures de depuració que es situïn o tinguin influència sobre les ZEC d'aquest pla per tal de millorar els paràmetres de depuració..	
		2.7.5. Impulsar la reutilització de les aigües depurades derivades de la mesura anterior, amb la finalitat d'aprofitar el recurs i reduir els abocaments al mar.	
		2.7.6. Establir camp de fondeig regulat a la zona de Mondragó.	Execució del projecte (sí o no)
		2.7.7. Estudi de l'impacte de la navegació i dels fondejos existents a la ZEC ES5310099 Portocolom sobre les praderies de fanerògames marines. En funció dels resultats de l'estudi, reubicació i/o eliminació dels fondejos que contribueixin a la degradació de les praderies i eliminació de fondejos no regulats.	Actuacions realitzades (núm. i tipus)

OBJ. GENERAL	OBJ. OPER.	MESURES I ACCIONS DE CONSERVACIÓ	Indicador de seguiment
		2.7.8. Seguiment i control de la qualitat de les aigües costaneres d'acord amb el <i>Pla Hidrològic de les Illes Balears</i> .	Analítiques realitzades
	2.8.	2.8.1. Creació d'un catàleg de camins de les ZEC, amb la definició de tipologies de camins en funció del tipus de trànsit permès.	Camins catalogats (núm. i km)
	2.9.	2.9.1. Elaboració d'un codi de bones pràctiques que permeti la compatibilització dels treballs agrícoles amb la conservació de les espècies.	Disposicions realitzades (núm. i tipus)
3.	NORMES REGULADORES		
4.	4.1.	4.1.1. Crear espais de comunicació i participació en què l'administració, la comunitat científica i els agents locals puguin intercanviar informació sobre el seguiment del pla de gestió.	Accions realitzades (núm. i tipus)
		4.1.2. Elaborar i distribuir codis de bones pràctiques, de manera participativa amb els agents locals, per a les activitats que es desenvolupin en els espais objecte de gestió i que puguin generar una interacció negativa en els hàbitats o espècies d'interès comunitari.	Codis de bones pràctiques elaborats (núm. i tipus)
		4.1.3. Oferir activitats relacionades amb la Xarxa Natura 2000 en els centres educatius existents a tota l'illa, especialment en els municipis de Capdepera, Sant Llorenç des Cardassar, Manacor, Felanitx i Santanyí.	Campanyes realitzades (núm. i tipus)
		4.1.4. Realitzar campanyes de difusió i educació ambiental dirigides a pescadors, associacions, clubs o empreses que desenvolupin activitats recreatives i esportives, així com a professionals en l'àmbit del pla de gestió.	Campanyes realitzades (núm. i tipus)
		4.1.5. Realitzar campanyes de difusió i educació ambiental entre els turistes i visitants de l'espai àmbit de gestió per posar en valor la Xarxa Natura 2000.	Campanyes realitzades (núm. i tipus)
		4.1.6. Dissenyar i executar mesures de suport a les iniciatives de voluntariat a la Xarxa Natura 2000.	Campanyes de voluntariat desenvolupades (núm. i tipus)
		4.1.7. Establir acords de col·laboració amb els propietaris i/o titulars de drets de terrenys la gestió dels quals pugui tenir incidència directa o indirecta sobre els hàbitats i/o espècies objecte de conservació (ex. custòdia del territori).	Acords adoptats (núm. i tipus)
		4.1.8. Adhesió de tots els espais Xarxa Natura 2000 que integren aquest pla de gestió al Sistema de Reconeixement de la Sostenibilitat del Turisme de	Espais adherits

OBJ. GENERAL	OBJ. OPER.	MESURES I ACCIONS DE CONSERVACIÓ	Indicador de seguiment
		Natura i impulsar l'adhesió de les empreses de turisme sostenible que operen en l'àmbit del pla.	
	4.2.	4.2.1. Crear una xarxa de col·laboradors locals (caçadors, agricultors, pescadors naturalistes, voluntaris, comissions ciutadanes, etc.) per recollir la informació ambiental que es consideri necessària.	Acords adoptats (núm. i tipus)
5.	5.1.	5.1.1. Establir mecanismes de coordinació (convenis de col·laboració o altres) entre l'administració estatal, autonòmica i local per a l'aplicació efectiva de les mesures de gestió.	Acords establerts (núm. i tipus)
	5.2.	5.2.1. Posar en marxa mecanismes de vigilància i control entre l'administració estatal, autonòmica i local per evitar els possibles impactes derivats de l'incompliment de la normativa ambiental. Per a això es podran establir sistemes de monitorització electrònica que permetin fer el seguiment de les activitats pesqueres, tràfic marítim i els seus usos recreatius.	Iniciatives posades en marxa (núm. i tipus)
		5.2.2. Destinar, per part del Servei d'Agents de Medi Ambient, els recursos humans i materials suficients per a la vigilància adequada de les ZEC d'aquest pla. La dotació futura de places d'aquest servei haurà de tenir en compte les necessitats derivades de la vigilància especial d'aquests i altres espais de la Xarxa Natura 2000.	Recursos humans i materials destinats a la vigilància
	5.3.	5.3.1. Establir una coordinació entre l'administració estatal i autonòmica per al desenvolupament conjunt i coherent de mesures de gestió en l'àmbit del pla i dels espais Natura 2000 de competència diferenciada, especialment del LIC ESZZ16002 Canal de Menorca.	-
	5.4.	5.4.1. Afavorir la integració dels objectius de conservació dels espais Natura 2000 a les normatives i els plans sectorials rellevants.	Iniciatives posades en marxa (núm. i tipus)

6.6. ESTAT DE CONSERVACIÓ DELS ELEMENTS CLAU

Per a la valoració de l'estat de conservació dels elements clau definits en l'àmbit del pla de gestió, es considera necessari l'anàlisi de cada un dels hàbitats o espècies que conformen l'element clau.

En el cas dels elements clau formats per hàbitats d'interès comunitari, l'indicador principal ha de ser la variació de la superfície que ocupa cada hàbitat en l'àmbit del pla de gestió. Així mateix, s'han d'avaluar com a indicadors de l'estat de conservació dels hàbitats les variables d'estructura i funció detallades en el *Manual de les Bases*

ecològiques del Ministerio de Agricultura, Pesca, Alimentación y Medio Ambiente⁴³. Aquesta informació ha de servir per a la remissió a la Comissió de l'informe sexennal definit en l'article 12 de la Directiva Hàbitats.

Per a les *espècies* d'interès comunitari i tenint en compte que, en virtut de l'article 17 de la Directiva Hàbitats s'ha de remetre, cada sis anys, a la Comissió un informe sobre l'aplicació de les disposicions nacionals adoptades en virtut d'aquesta Directiva, el seguiment dels elements claus s'establirà per tal de recollir tota la informació necessària per a la seva elaboració. D'aquesta manera:

- En el cas dels elements clau constituïts per espècies de fauna, els indicadors han d'estar basats en variables quantitatives sobre l'evolució de la distribució de l'espècie a l'espai, sobre l'evolució de la mida poblacional, sobre el nombre d'individus o parelles reproductores, sobre l'estructura de classes d'edat, i sobre la intensitat de les pressions i amenaces.
- En el cas d'elements claus constituïts per espècies de flora, els indicadors han de ser de tipus quantitatiu sobre l'àrea de distribució de l'espècie, sobre l'àrea d'ocupació, sobre el percentatge de cobertura, sobre el nombre d'individus (en cas de que el recompte sigui viable) i sobre la intensitat de les pressions i amenaces.

El present pla de gestió persegueix dur a terme una gestió adaptativa que permeti l'aplicació de mesures de gestió que aconseguixin mantenir o millorar l'estat de conservació d'aquestes espècies. Per això, a més del seguiment de les espècies proposat en l'Annex III -on l'execució de les diferents actuacions ha de respondre a les prioritats resultants de la millor informació disponible, així com l'execució de la mesura 1.2.1. de el present pla de gestió-, per al corb marí, espècie reproductora en el ZEC/ZEPA ES0000080 Cap Vermell, que manté una colònia important en els penya-segats i per la qual es va declarar aquest espai com a ZEPA, es requereix el següent monitoratge:

Taula 30. Monitoreig requerit del corb marí

Corb marí <i>Phalacrocorax aristotelis desmarestii</i>	
Seguiment demogràfic de caràcter anual	<p>a) Identificació de les colònies de cria i recompte de parelles reproductores i marcatge d'individus.</p> <p>b) En colònies considerablement denses, ben establertes i de fàcil accés, cal dur a terme un seguiment anual de productivitat i supervivència adulta per a una mostra representativa de parelles reproductores segons la mida poblacional de l'espècie.</p>

⁴³ VV.AA., 2009. Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España. Ministerio de Agricultura, Alimentación y Medio Ambiente.

Per a la resta d'aus marines que són element clau (la baldritja cendrosa, la baldritja balear i la gavina corsa), tot i no presentar zones de cria a l'espai de l'àmbit de gestió (encara que és molt possible que la gavina corsa sigui reproductora a ES5310098 Cales de Manacor) és utilitzat com a lloc de descans i alimentació. Per aquest motiu és necessari un seguiment poblacional per conèixer les seves tendències a mig i a llarg termini. Per a això s'han d'obtenir alguns paràmetres com el nombre d'individus residents, hivernants o de concentració, així com el nombre de captures accidentals, tal com s'indica en l'apartat 1.3.3. de l'Annex III d'aquest pla de gestió. A més, en el cas de les Praderies de *Posidonia oceanica* (hàbitat 1120*) el seguiment es coordinarà amb l'òrgan competent en pesca i recursos hídrics, i s'emmarcarà en la *Xarxa de Monitorització de les praderies de Posidonia oceanica de les Illes Balears*.

No obstant el què s'indica en el present Pla, els indicadors a analitzar per valorar l'estat de conservació dels hàbitats i de les espècies podran variar en funció del què s'acordi en els diferents comitès depenents de la Comissió Estatal del Patrimoni Natural i de la Biodiversitat o per la comunitat científica.

7. ANNEXOS

ANNEX I. CARTOGRAFIA

ANNEX II. DESCRIPCIÓ DE MESURES

ANNEX III. SEGUIMENT

XarxaNatura
a les Illes Balears

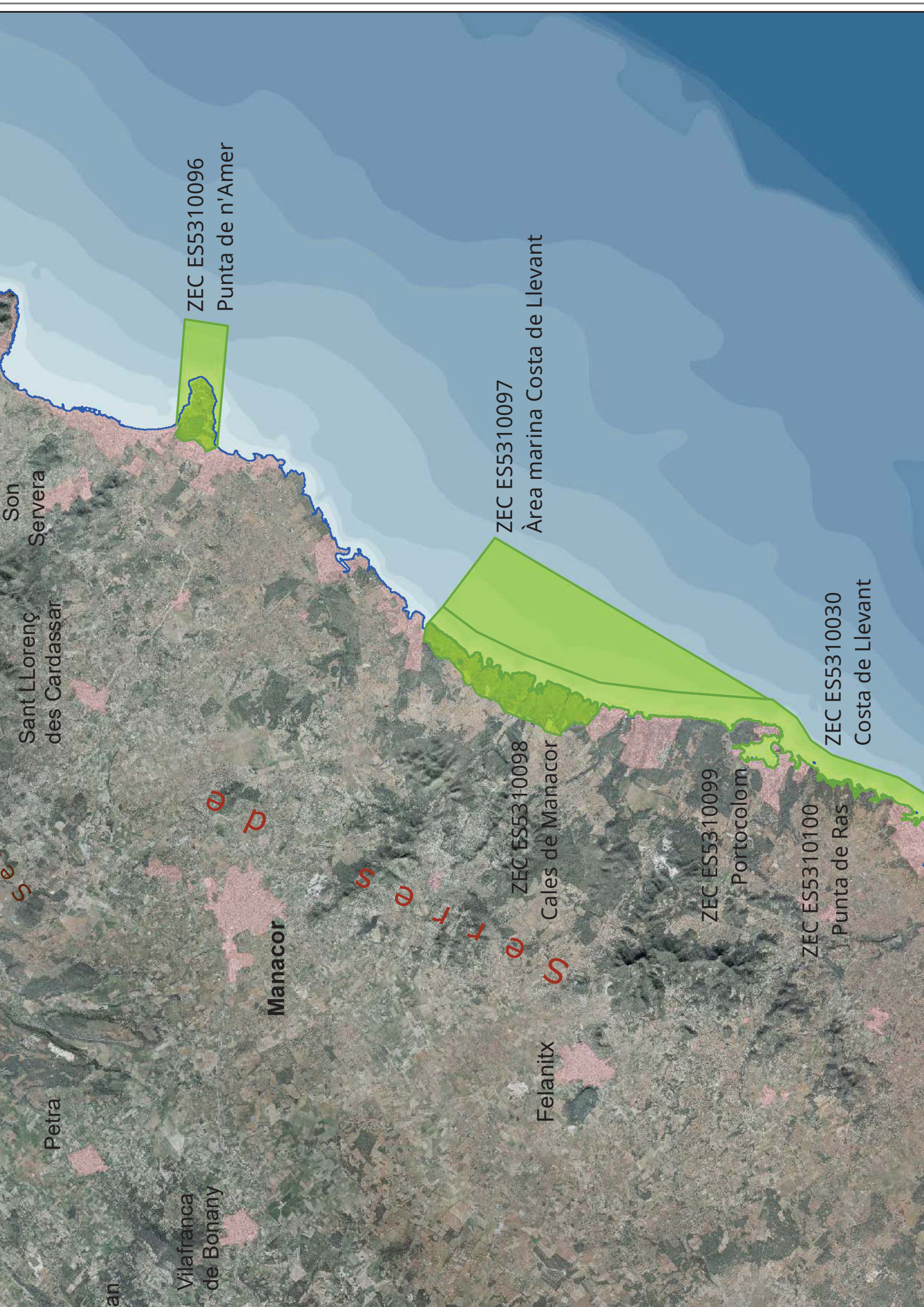
CARTOGRAFIA

ANNEX I

PLA DE GESTIÓ NATURA 2000
COSTA DE LLEVANT DE MALLORCA

G CONSELLERIA
O MEDI AMBIENT
I TERRITORI
B

Puig des Corb

Puig Negre

co d'en Mata

sa Baixada del Rei

Canyamel

Platja de Canyamel

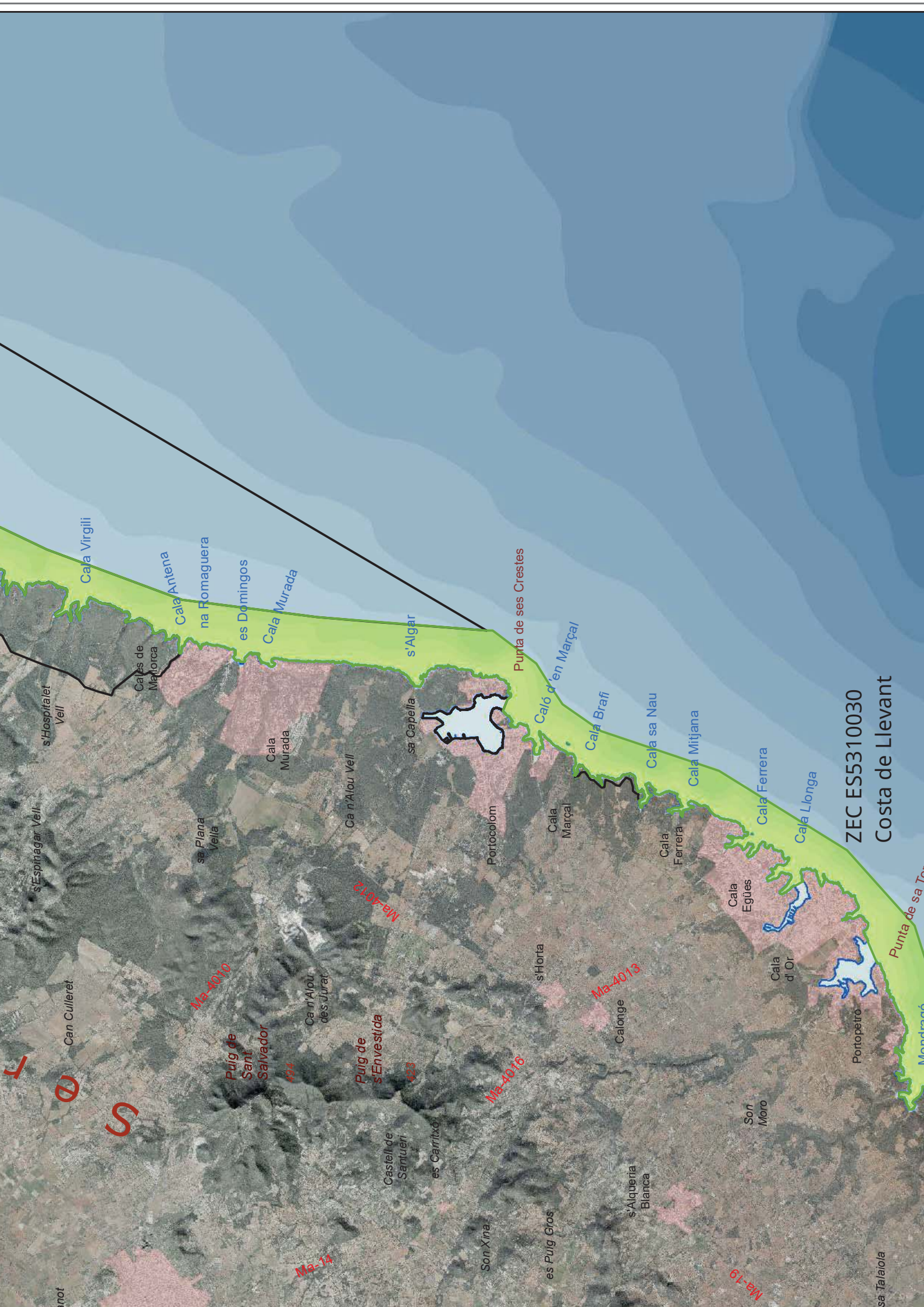
Punta des Morràs

ZEC ES0000080
Cap Vermell

na Massot

ses Talaïetes

Coves d'Artà

ZEC ES5310030
Costa de Llevant

Cala Virgili

Cala Antena

na Romaguera

es Domingos

Cala Murada

s'Algar

Punta de ses Crestes

Caló d'en Marçal

Cala Brafí

Cala sa Nau

Cala Mitjana

Cala Ferrera

Cala Llonga

Punta de sa Torra

Mondragó

sa Talaiola

s'Hospitalet Vell

Calés de Mallorca

sa Plana Vella

Cala Murada

Ca n'Alou Vell

sa Capella

Portocolom

Cala Marçal

Cala Ferrera

Cala Egues

Cala d'Or

Portopetró

Son Moro

Calonge

s'Horta

Ma-40-16

Puig de s'Envestida

Ma-14

Puig de Sant Salvador

Ma-40-10

Can Culleret

s'Espinhagar Vell

Castell de Santuari

es Carritxo

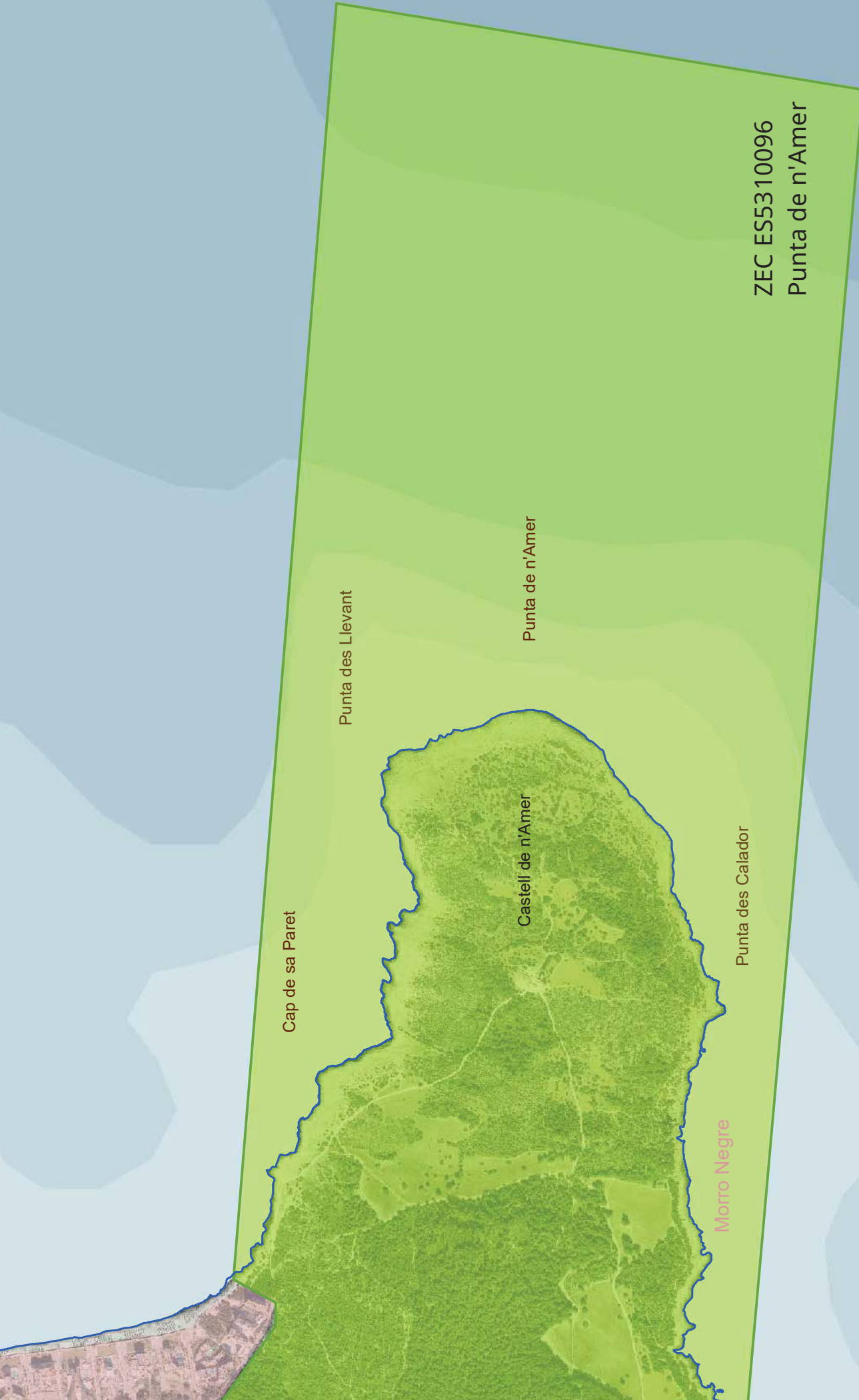
Son Xina

es Puig Gros

s'Alqueria Blanca

Son Moro

Ma-19

Cap de sa Paret

Punta des Llevant

Castell de n'Amer

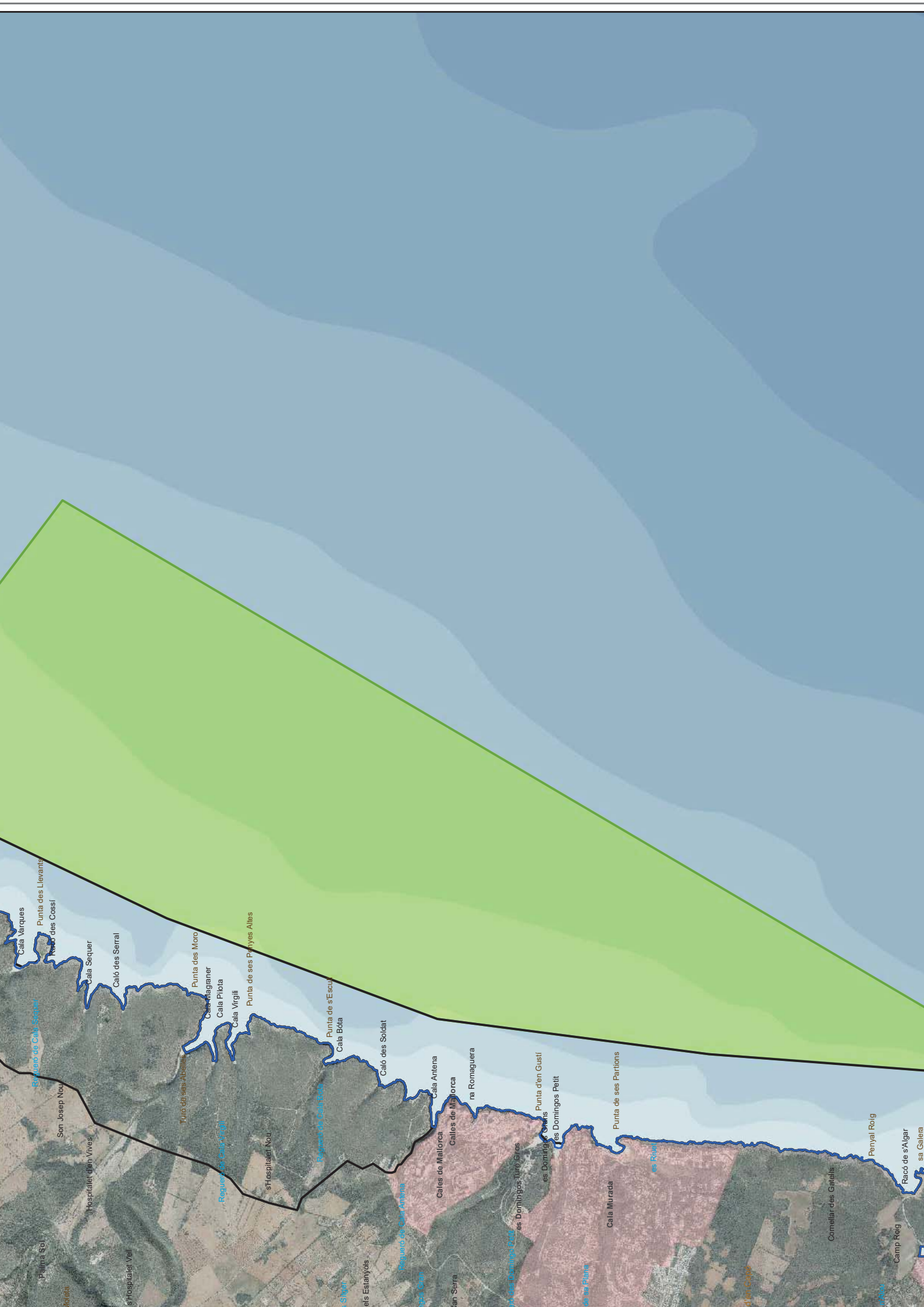
Punta de n'Amer

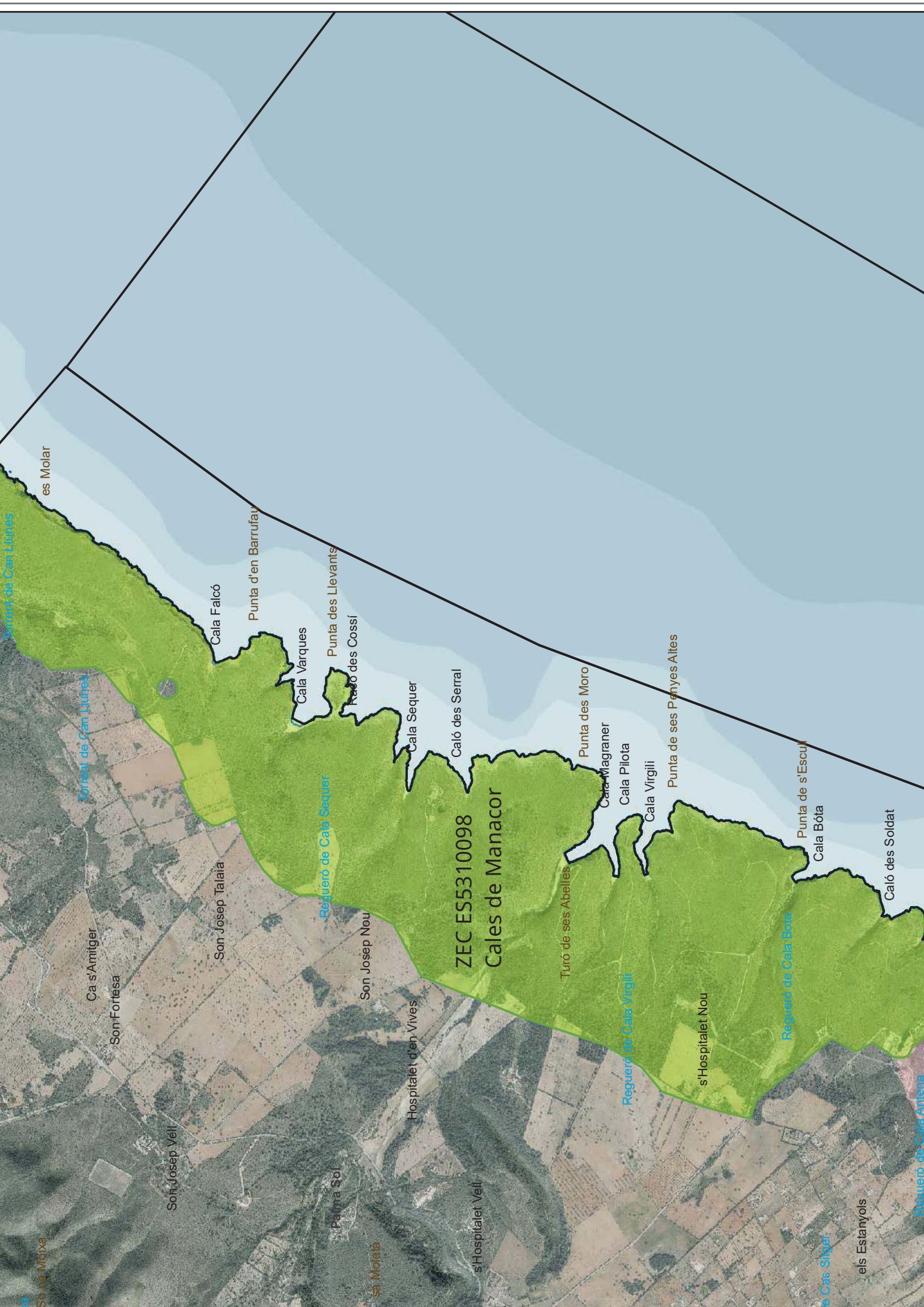
Punta des Calador

Morro Negre

ZEC ES5310096

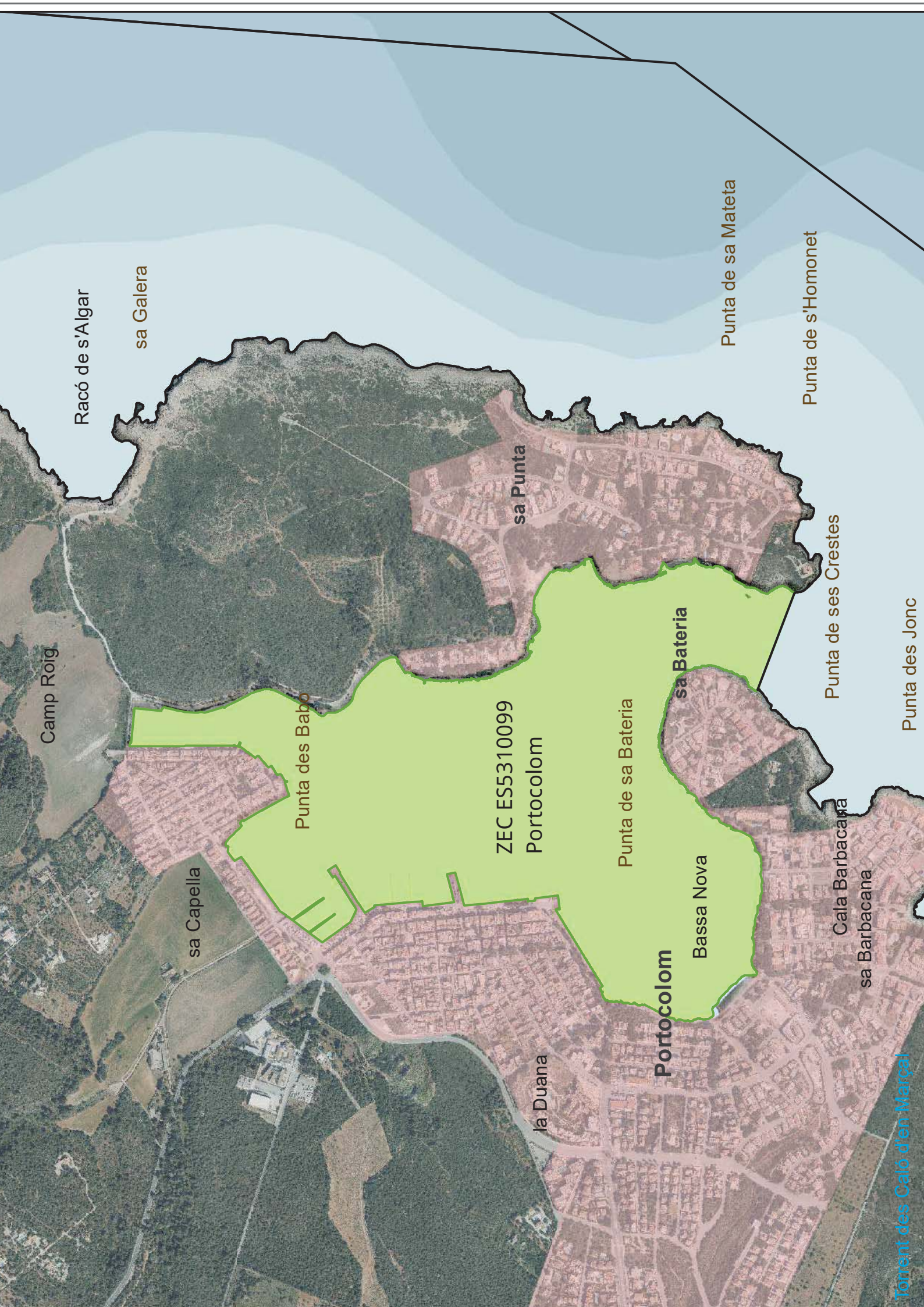
Punta de n'Amer

ZEC ES5310098

Cales de Manacor

Camp Roig

Racó de s'Algar

sa Galera

sa Capella

Punta des Babo

ZEC ES5310099
Portocolom

sa Punta

Punta de sa Bateria

Portocolom

Bassa Nova

sa Bateria

Punta de sa Mateta

Punta de s'Homonet

Punta de ses Crestes

Punta des Jonc

Cala Barbacana

sa Barbacana

la Duana

Torrent des Caló d'en Marçal

Racó de Cala Brafi

Entrador de sa Sal

Cova de s'Esdolç

Morro d'en Tiulo

Estreta
Cala

Punta Negra

Cova de
sa Punta Negra

ZEC ES5310100 Punta de Ras

Pedaç Blanc

Cova d'en Jeroni

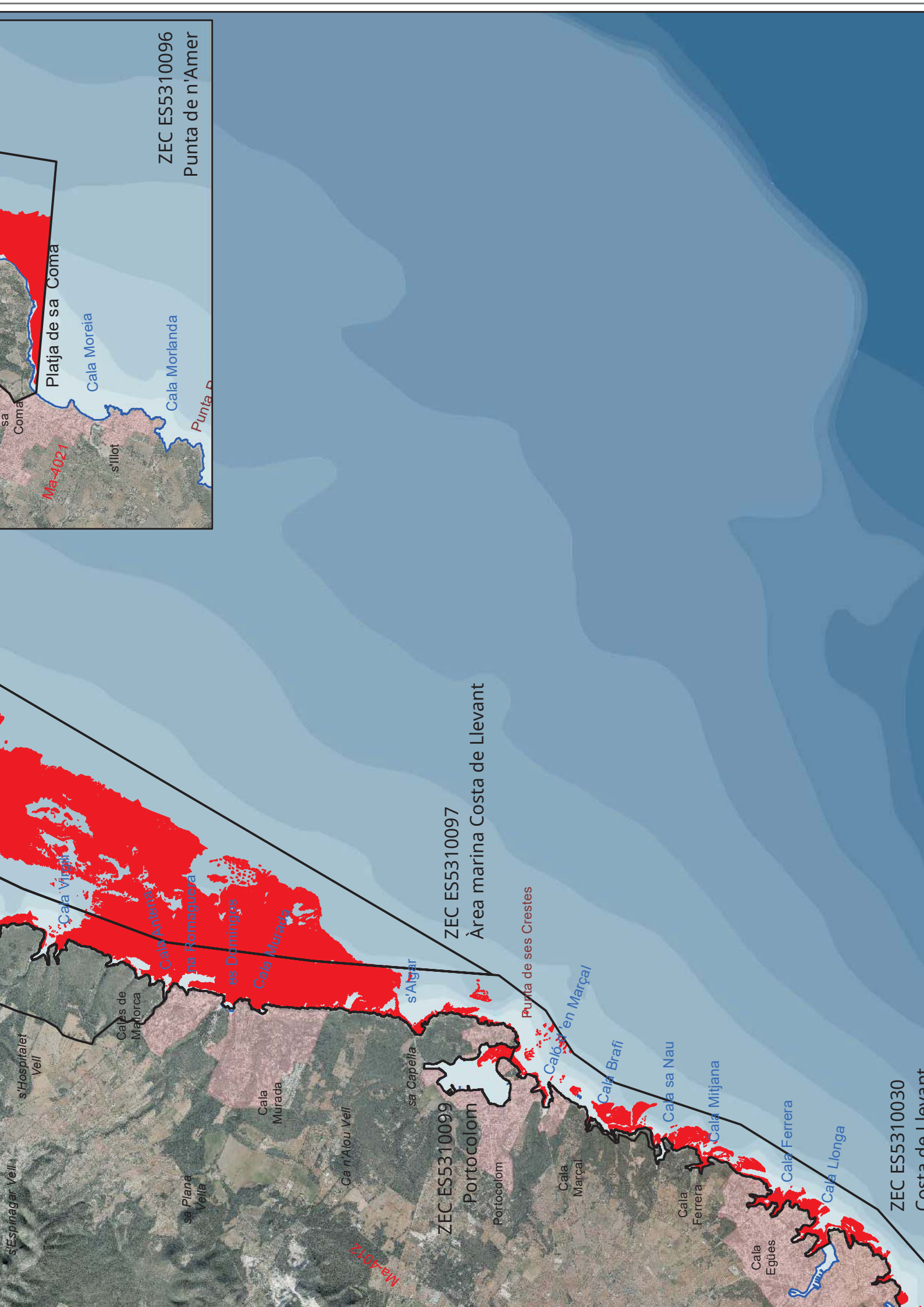
Racó de ses Pedreres

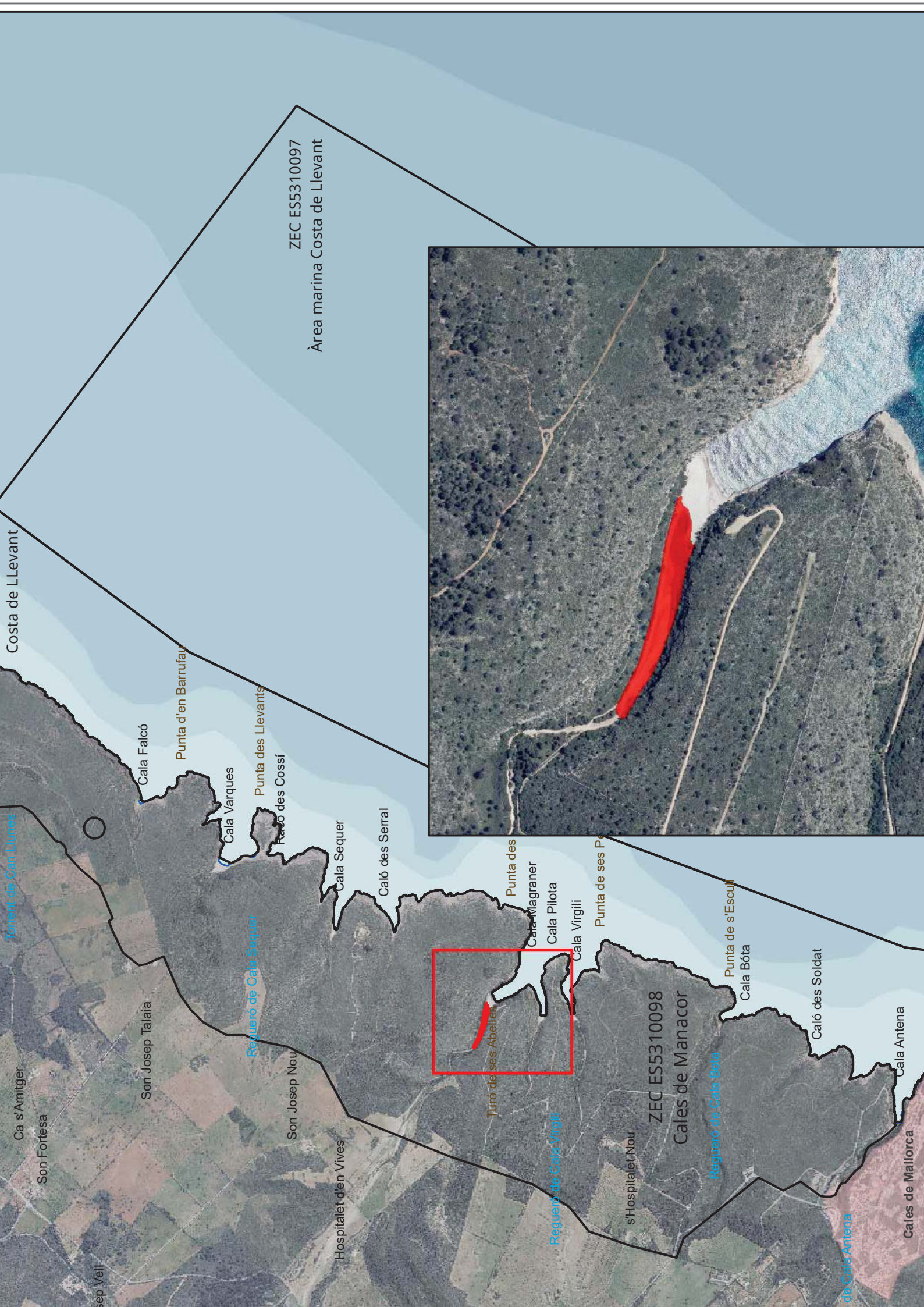
Punta des
Ras

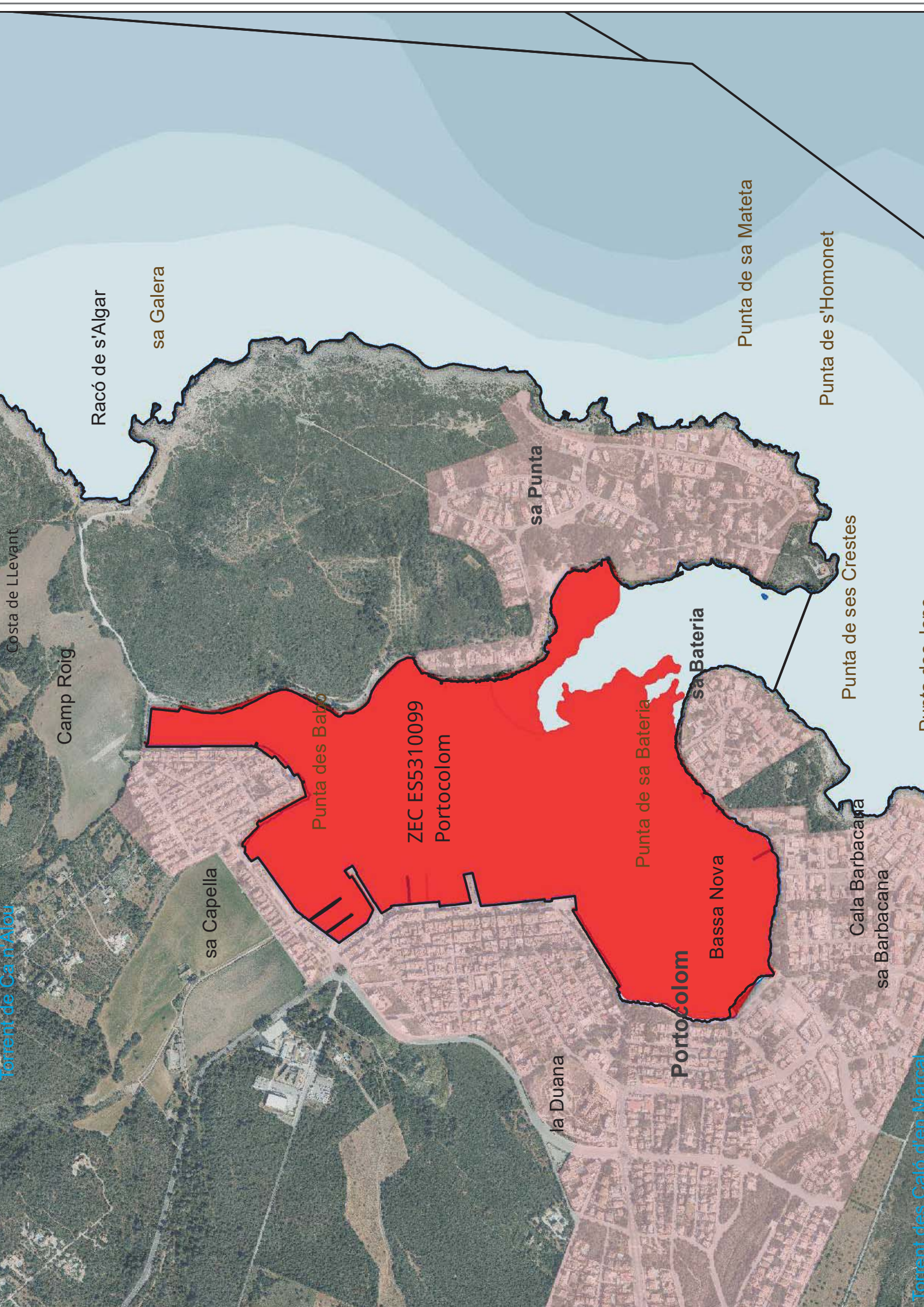
es Ras

es Clavador

es Ras

Costa de Llevant

Torrent de Ca n'Alou

Torrent des Caló d'en Marmal

Camp Roig

Racó de s'Algar

sa Galera

sa Capella

Punta des Bato

ZEC ES5310099
Portocolom

sa Punta

la Duana

Punta de sa Bateria

Portocolom

Bassa Nova

sa Bateria

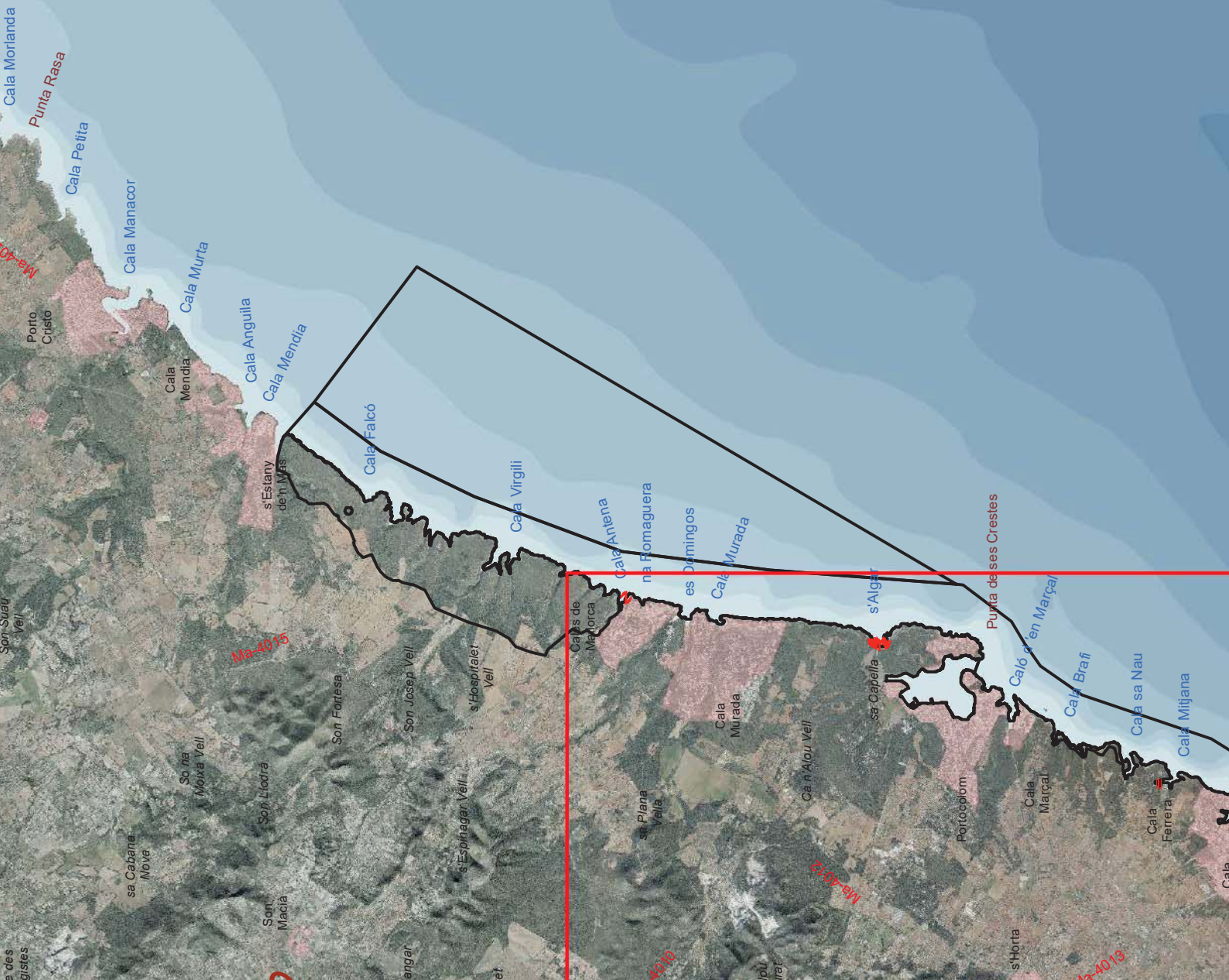
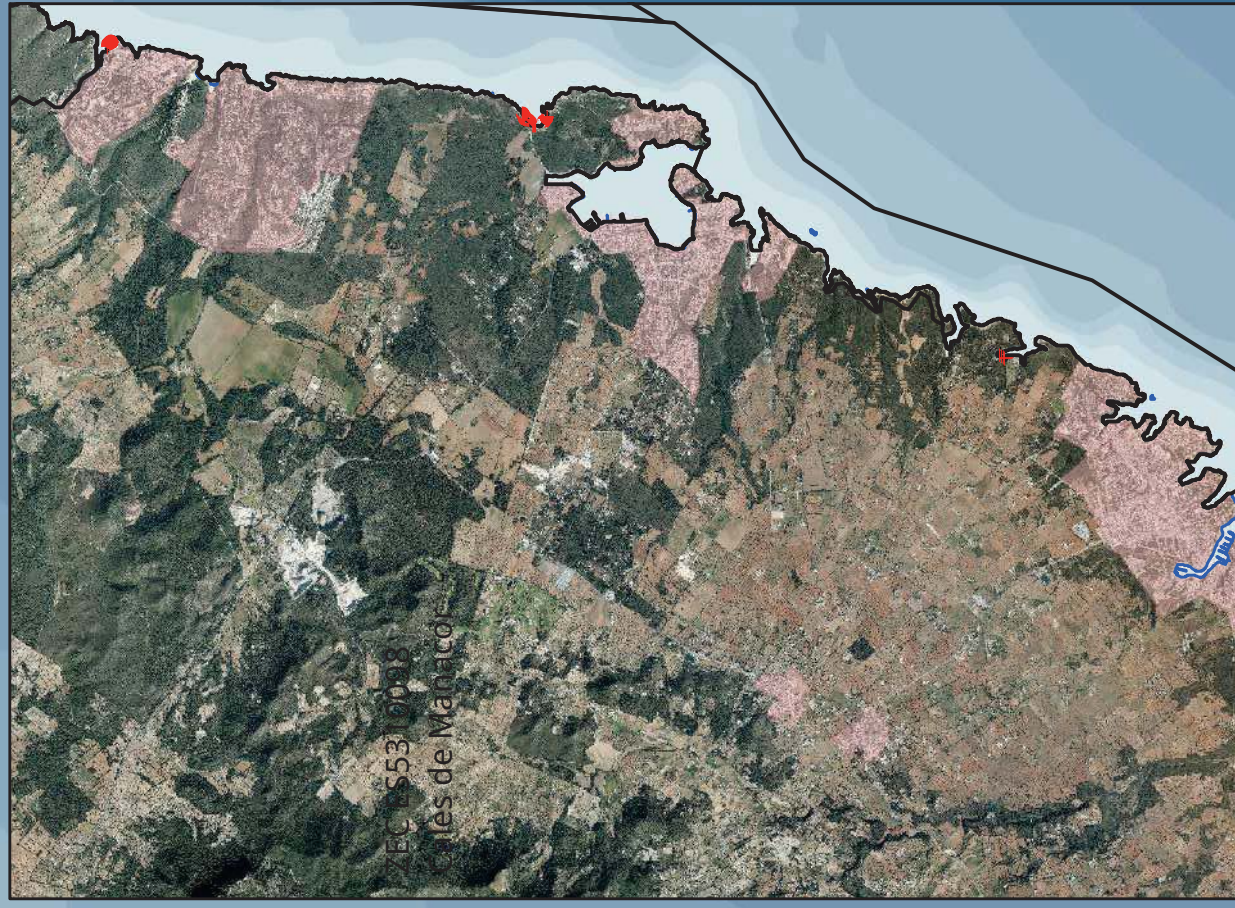
Punta de sa Mateta

Punta de s'Homonet

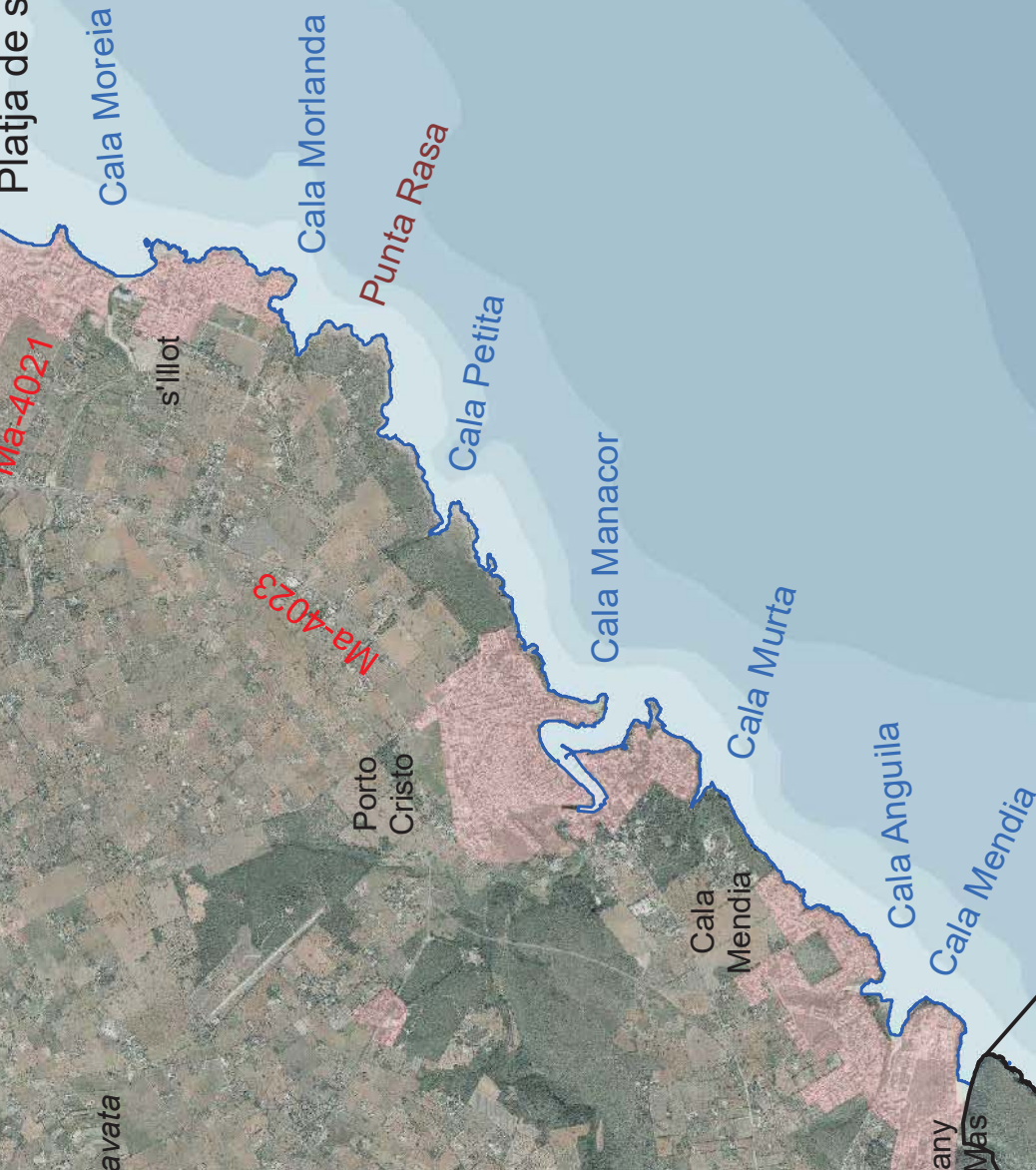
Punta de ses Crestes

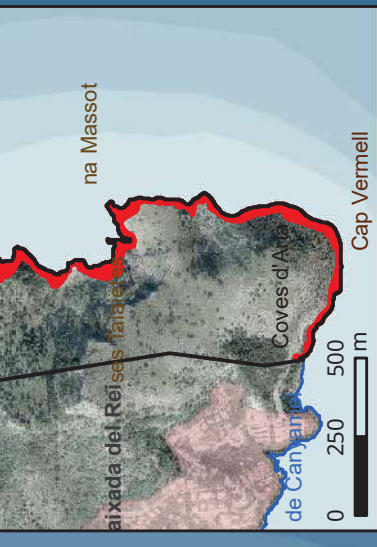
Cala Barbacana

sa Barbacana

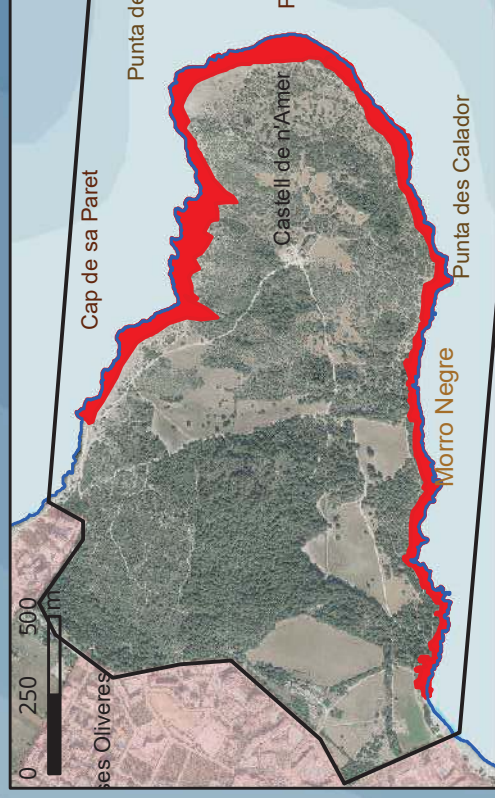

Platja de sa Coma

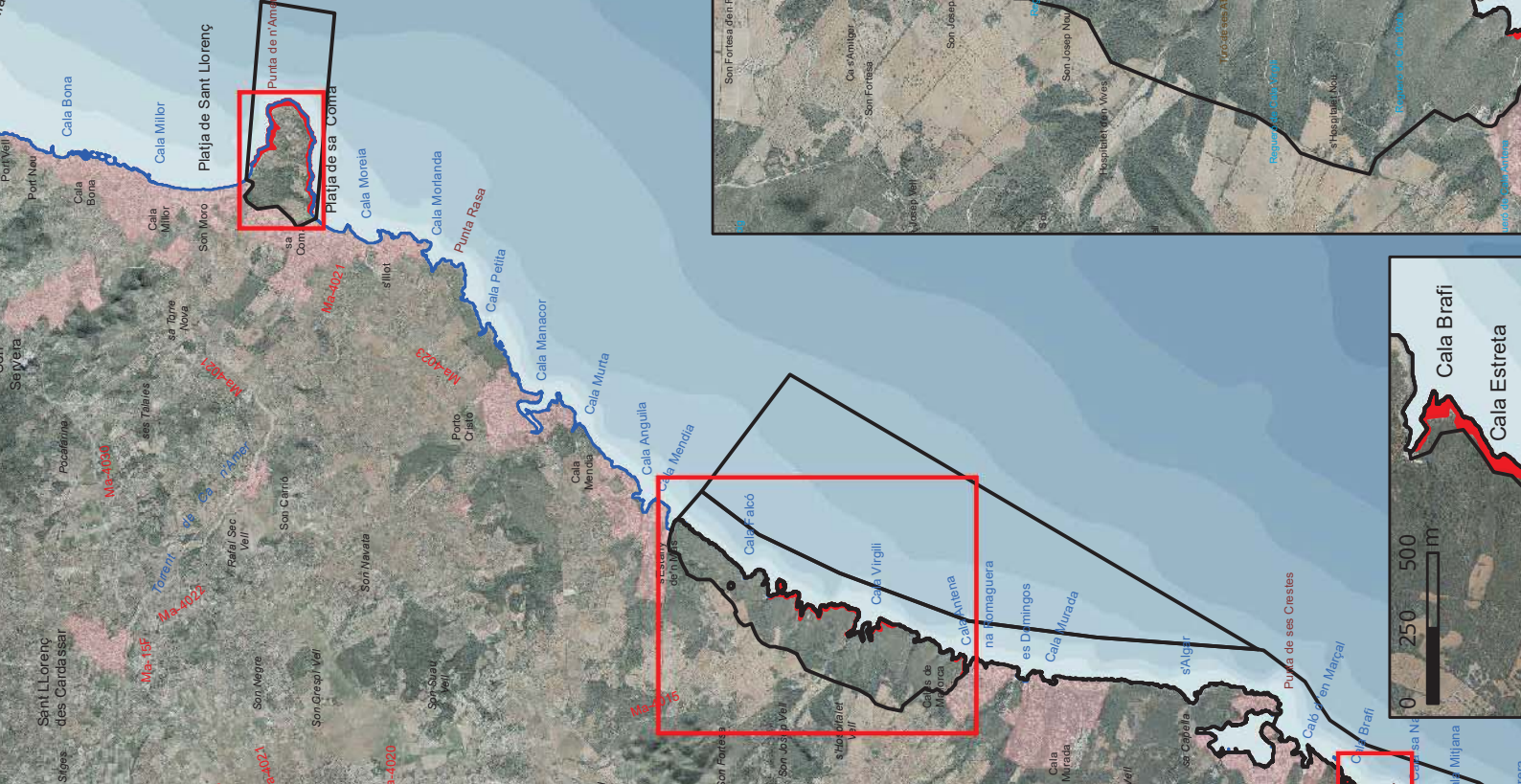
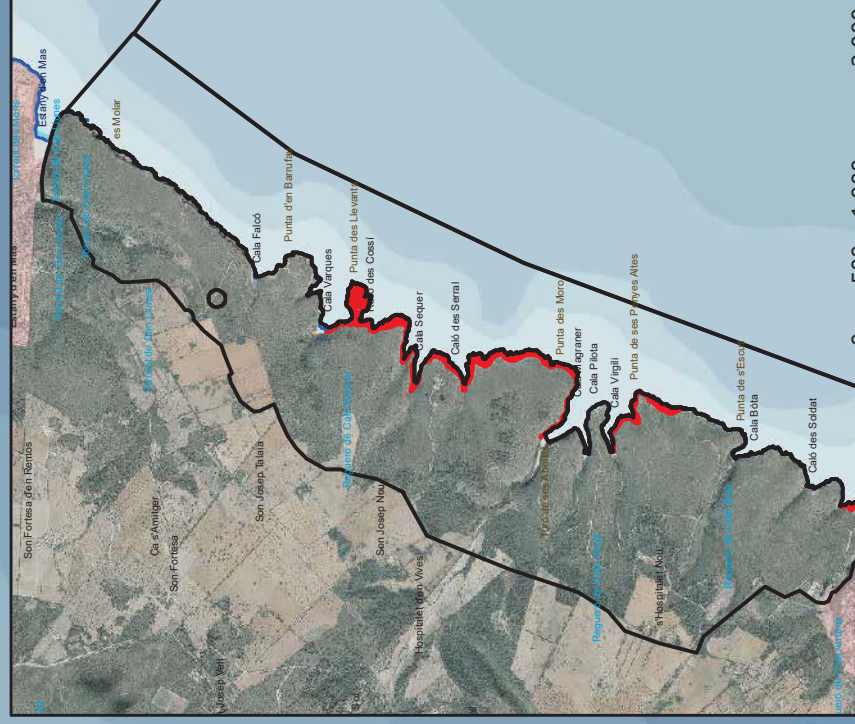

ZEC ES0000080
Cap Vermell

ZEC ES5310096
Punta de n'Amer

Platja de sa Coma

Punta de n'Amer

Ma-4021

Ma-4023

Porto
Cristo

Navata

s'Illot

Cala Moreia

Cala Morlanda

Punta Rasa

Cala Petita

Cala Manacor

Cala Murta

Cala
Mendia

Cala Anguila

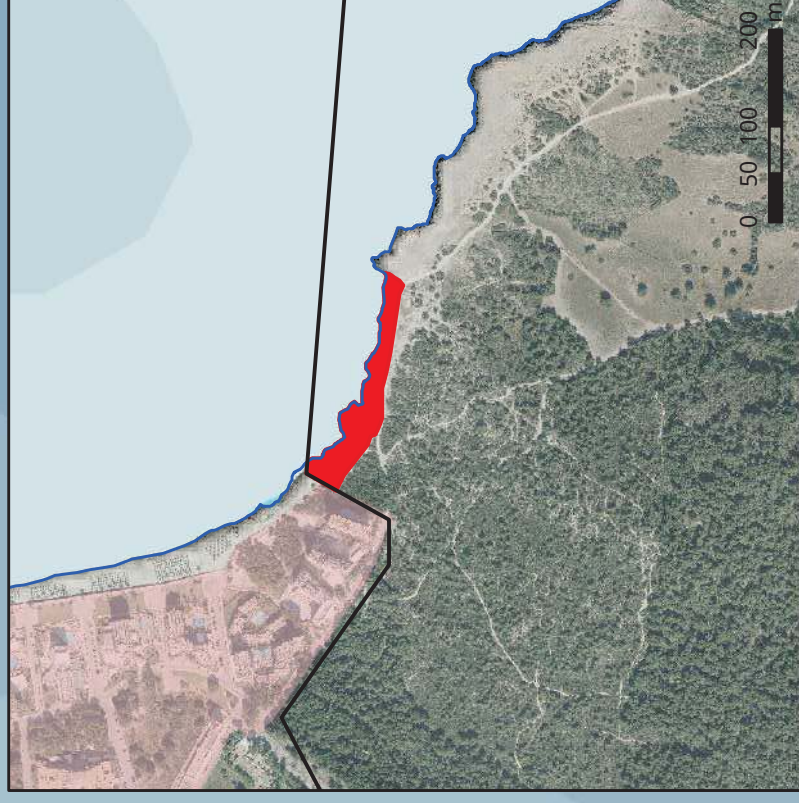
Cala Mendia

Cala Falcó

Cala Falcó

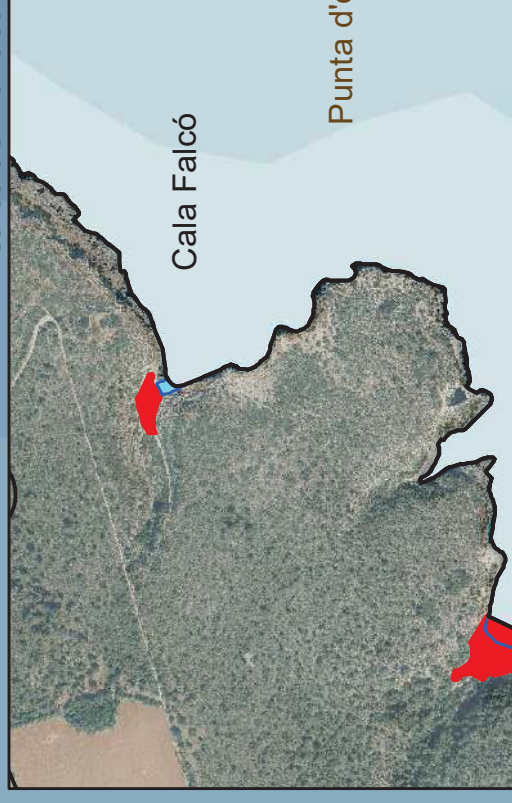
Punta d'e

Virgili

ZEC ES5310098

Cales de Manacor

sa Màniga

Cap de sa Paret

Punta des Llevant

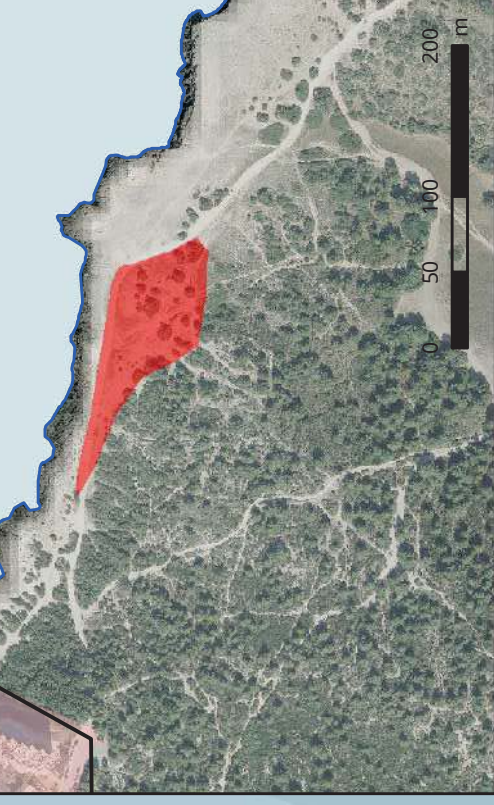
Castell de n'Amer

Punta de n'Amer

Punta des Calador

Morro Negre

ZEC ES5310096
Punta de n'Amer

sa Màniga

Cap de sa Paret

Punta des Llevant

Castell de n'Amer

Punta de n'Amer

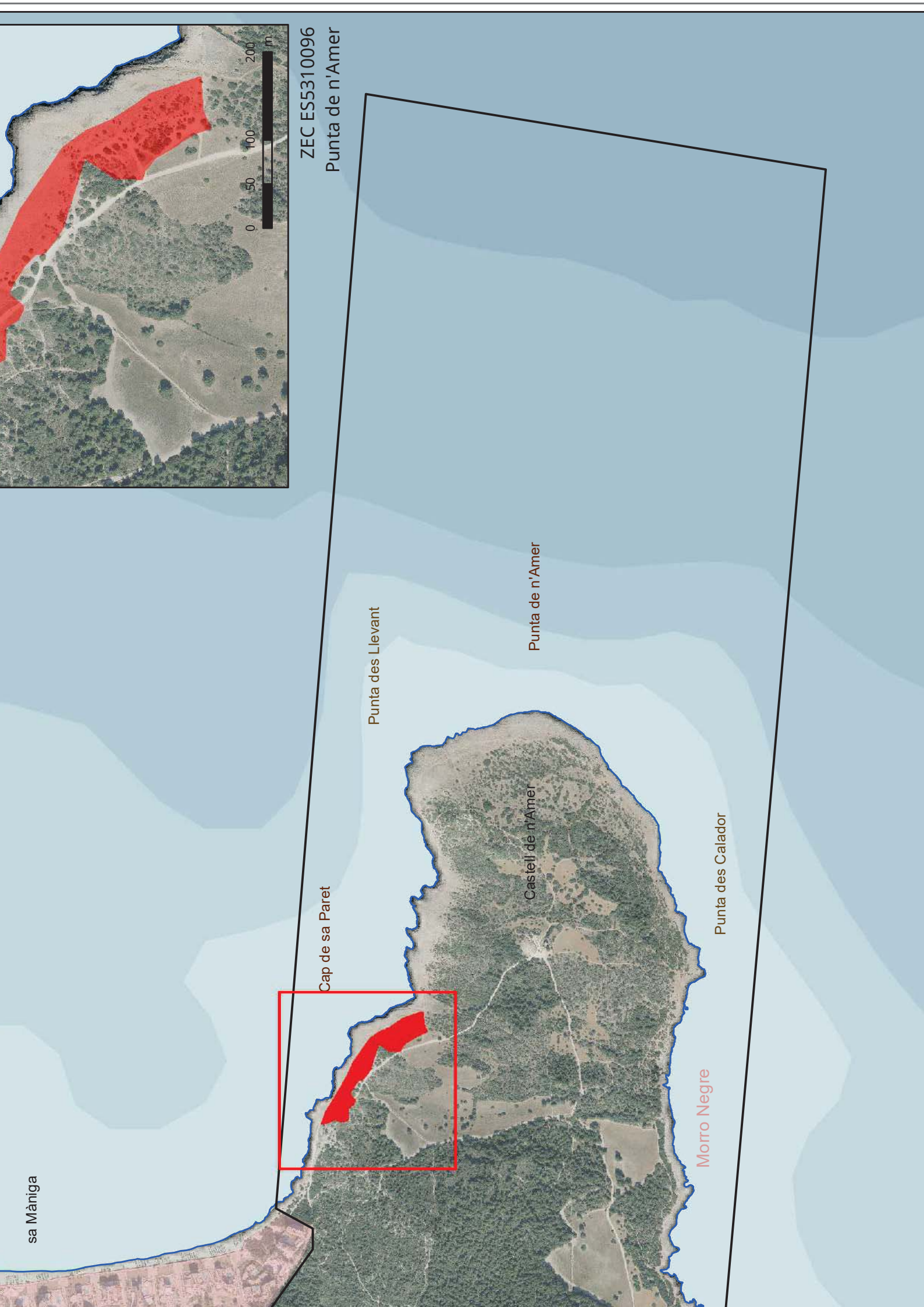
Morro Negre

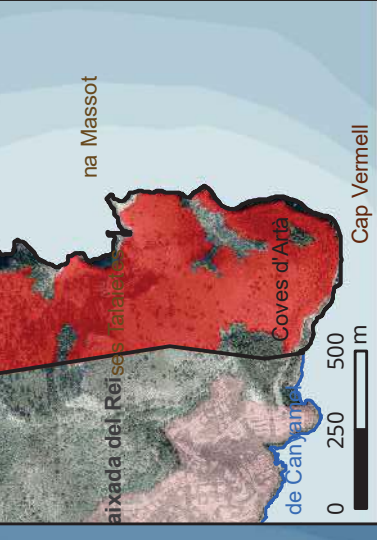
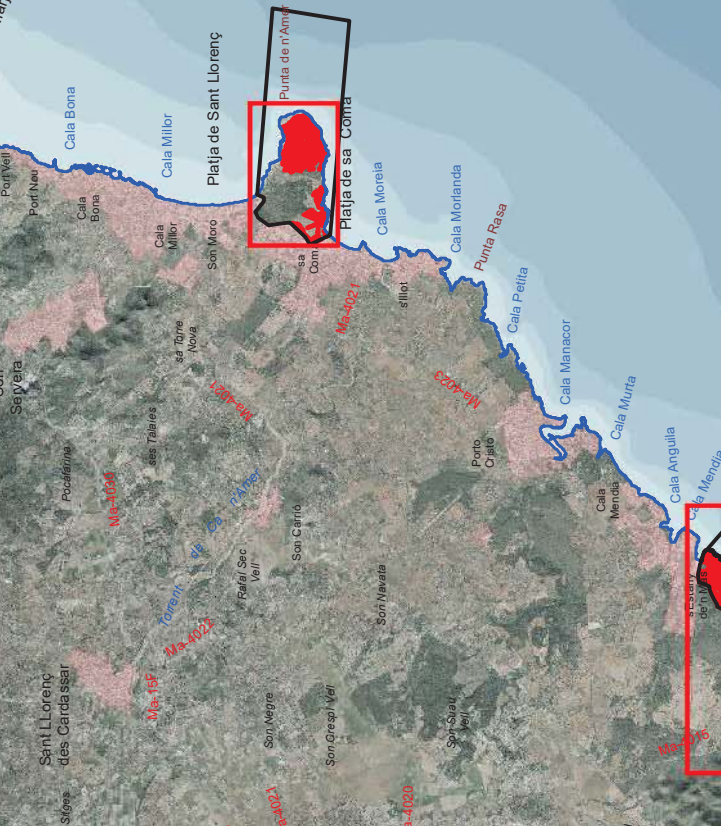
Punta des Calador

ZEC ES5310096
Punta de n'Amer

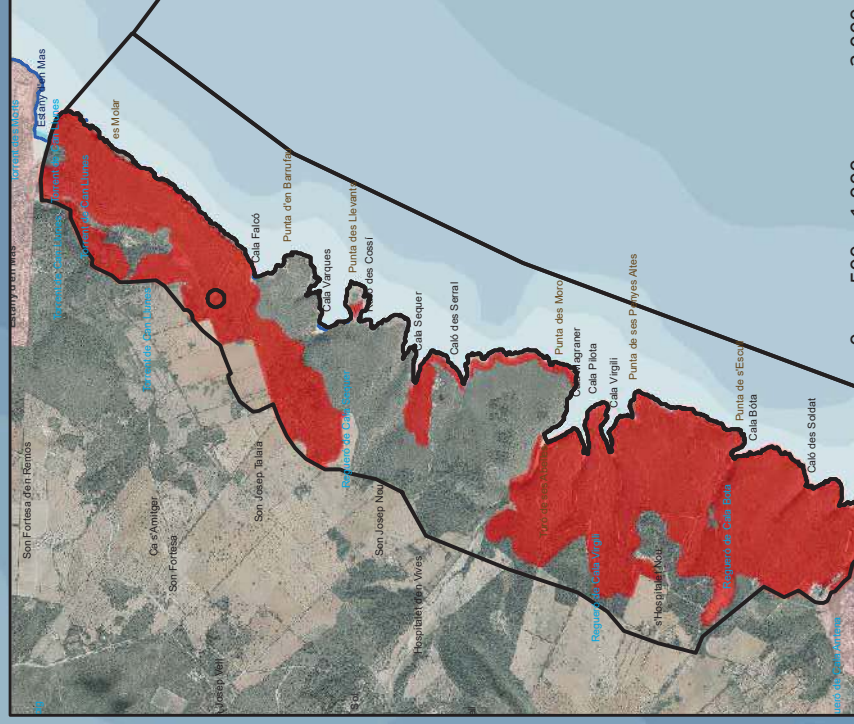
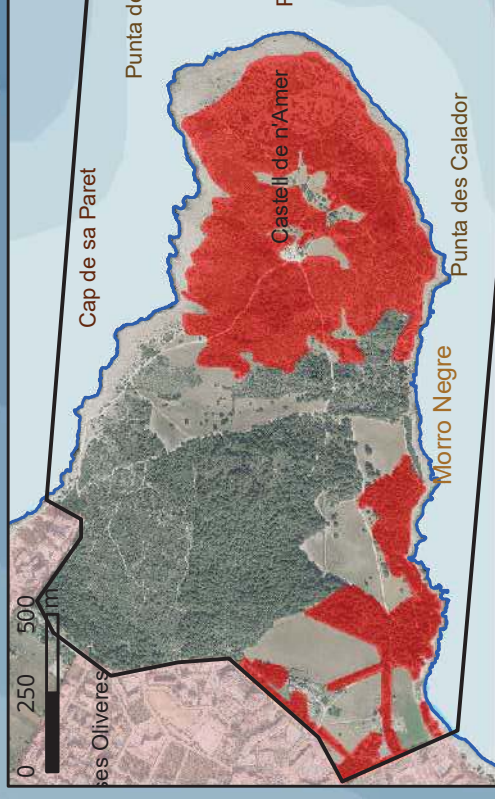
ZEC ES5310096
Punta de n'Amer

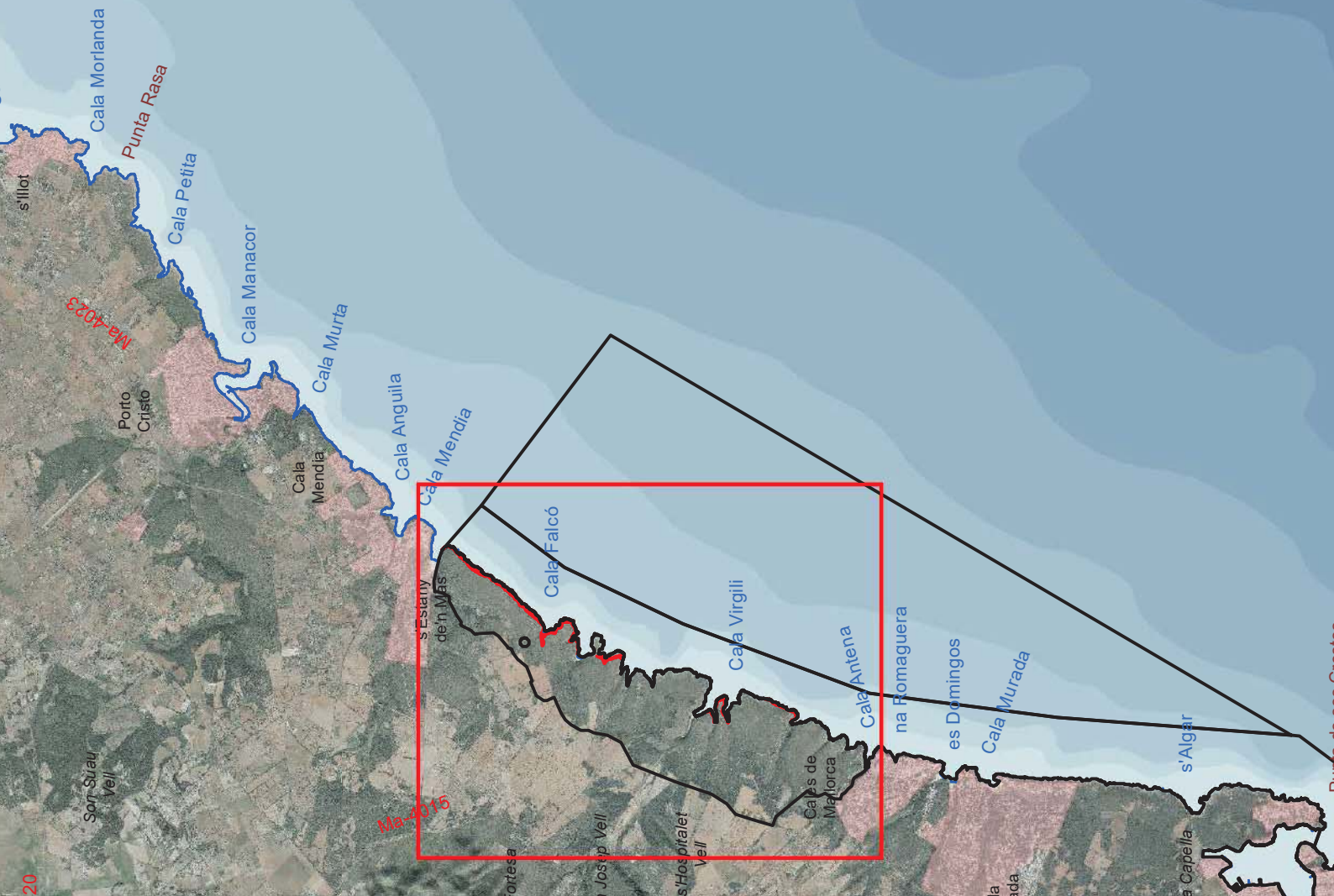

ZEC ES0000080
Cap Vermell

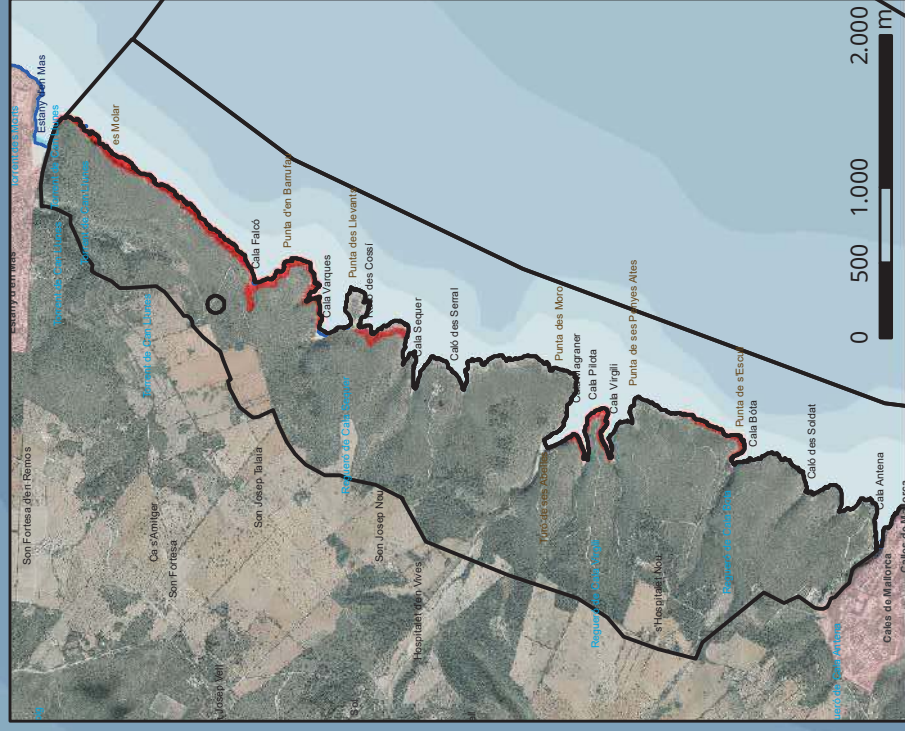
ZEC ES5310096
Punta de n'Amer

ZEC ES5310098

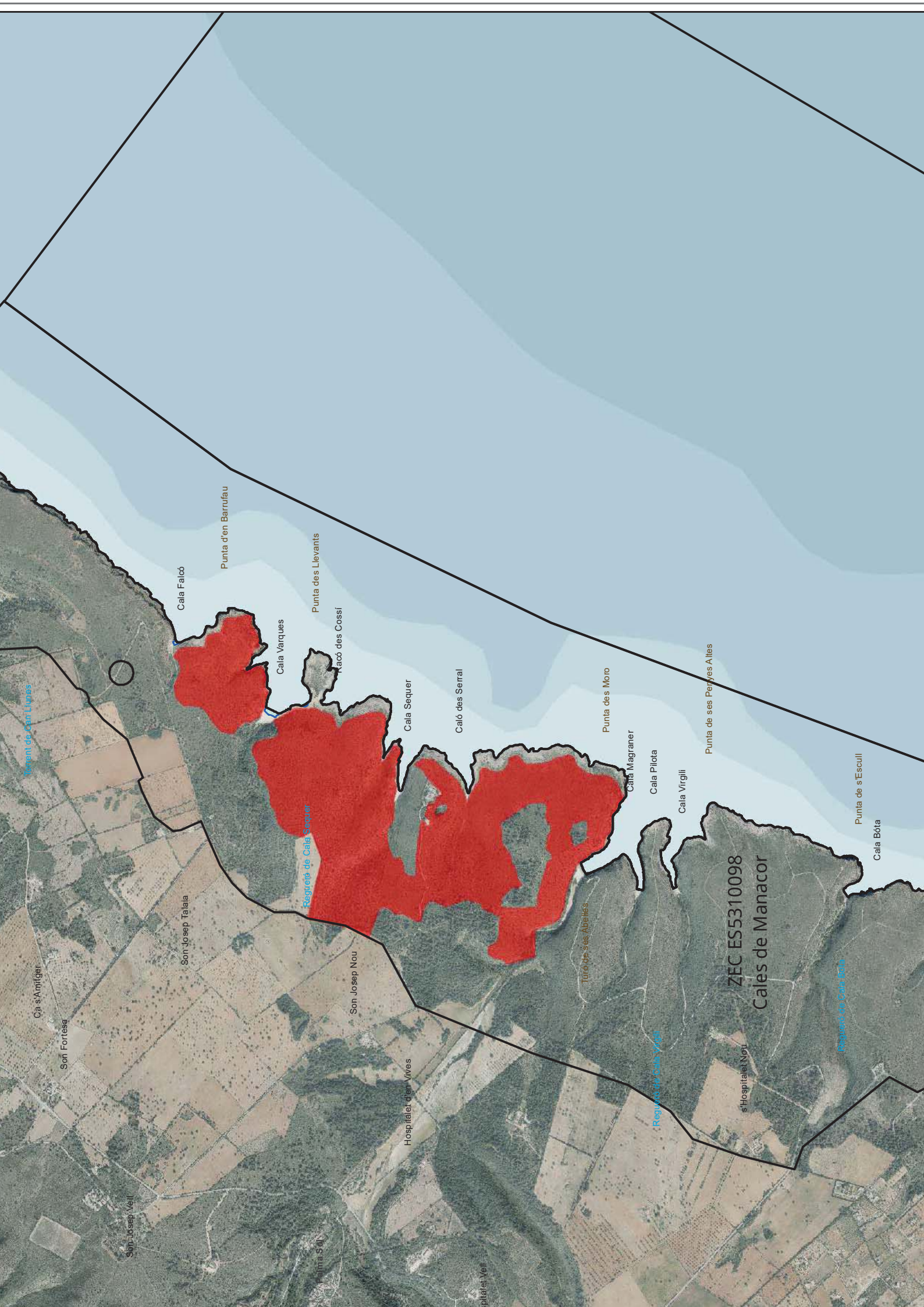

ZEC ES5310096
Punta de n'Amer

ZEC ES5310098
Cales de Manacor

Regretó de Cala Lluç

Cas s'Amfíger

Son Fortesa

Son Josep Vell

Son Josep Talala

Palma S'ou

Son Josep Nou

Hospitalet d'en Vives

Hospitalet Vell

Turo de ses Abelles

Regretó de Cala Virgili

s'Hospitalet Nou

Regretó de Cala Bota

Cala Falcò

Punta d'en Barrufau

Cala Varques

Punta des Llevantis

Caló des Cossi

Cala Sequer

Caló des Serral

Punta des Moro

Cala Magraner

Cala Pilotà

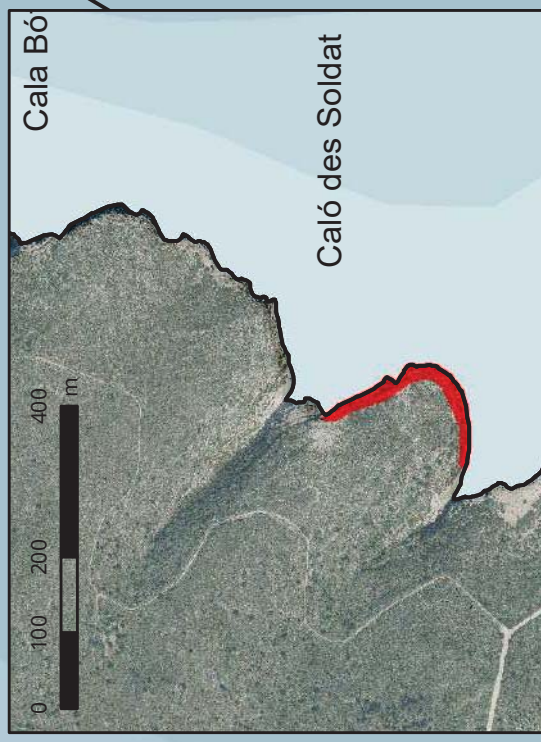
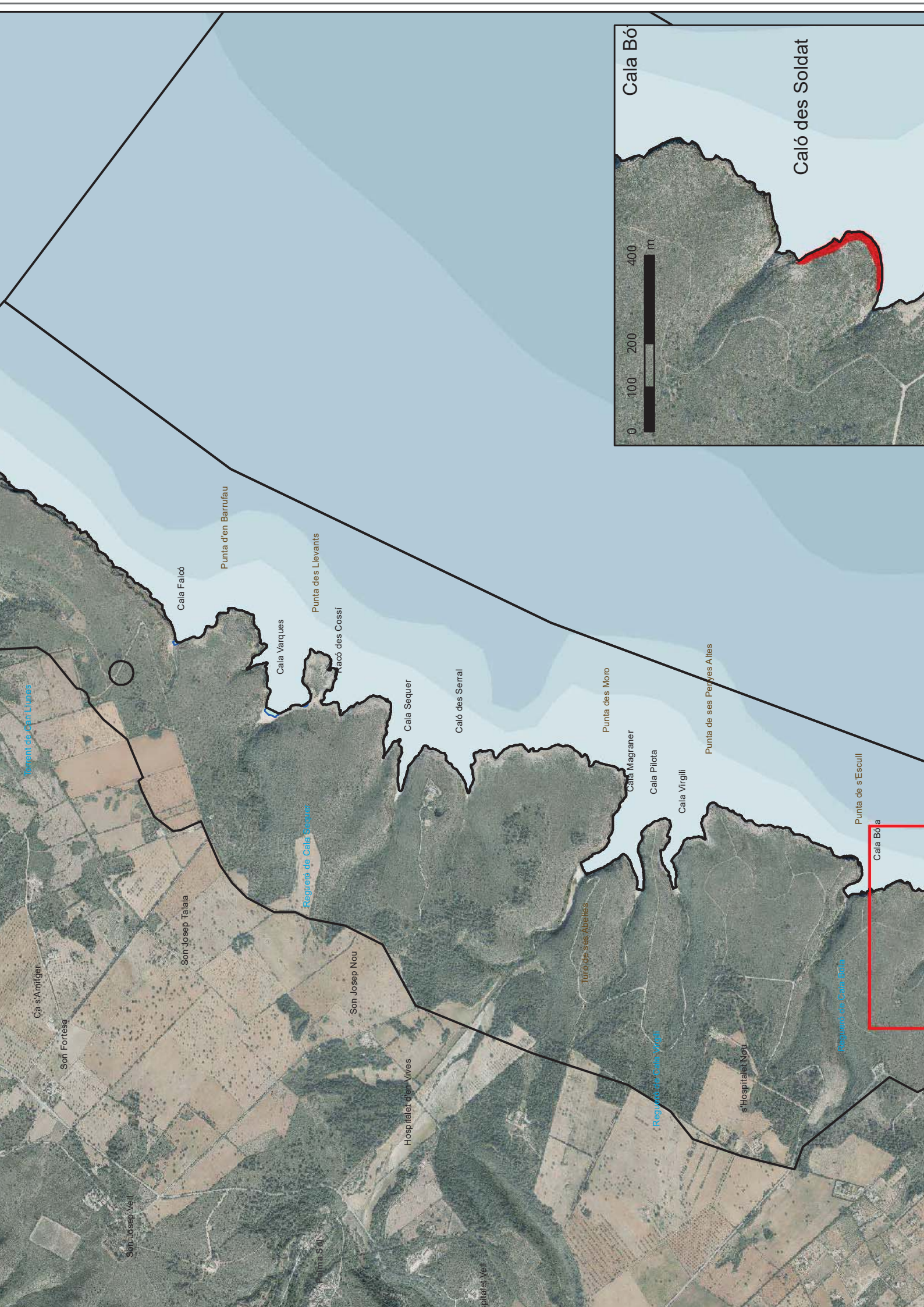
Cala Virgili

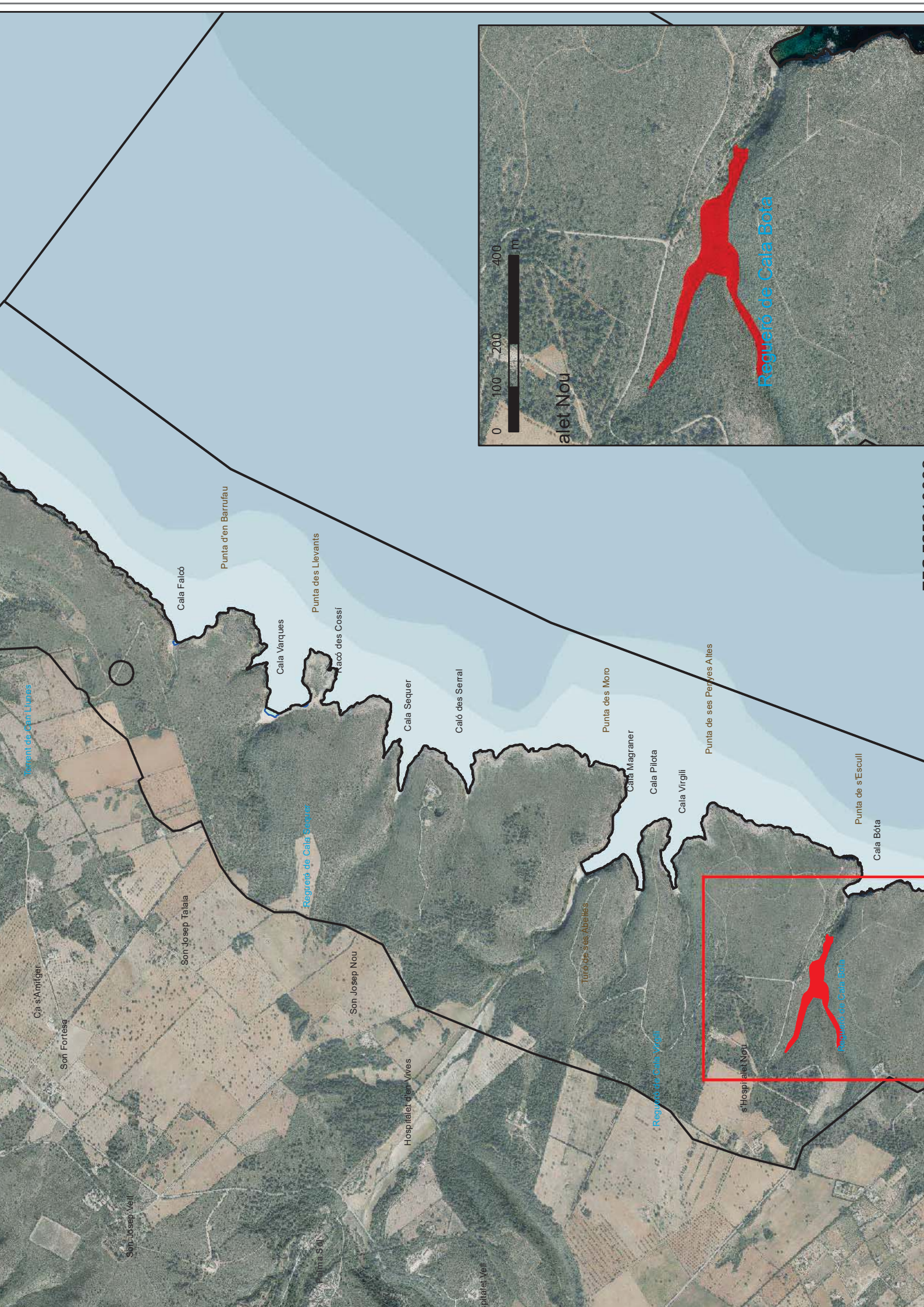
Punta de ses Perques Altes

Punta de s'Escull

Cala Bóta

ZEC ES5310098
Cales de Manacor

Regueró de Cala Virgili

Regueró de Cala Bóta

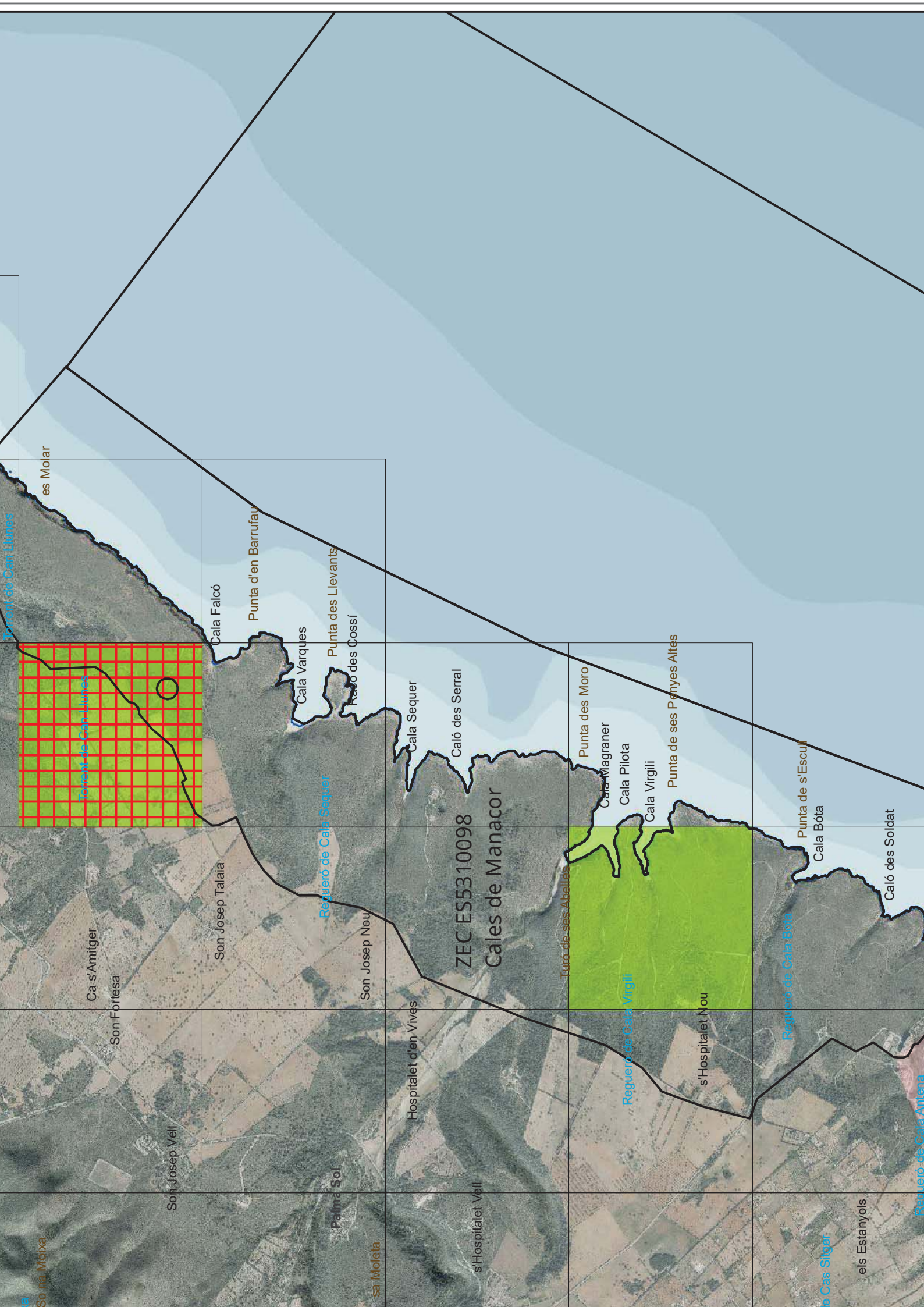
Turó de ses Abelles

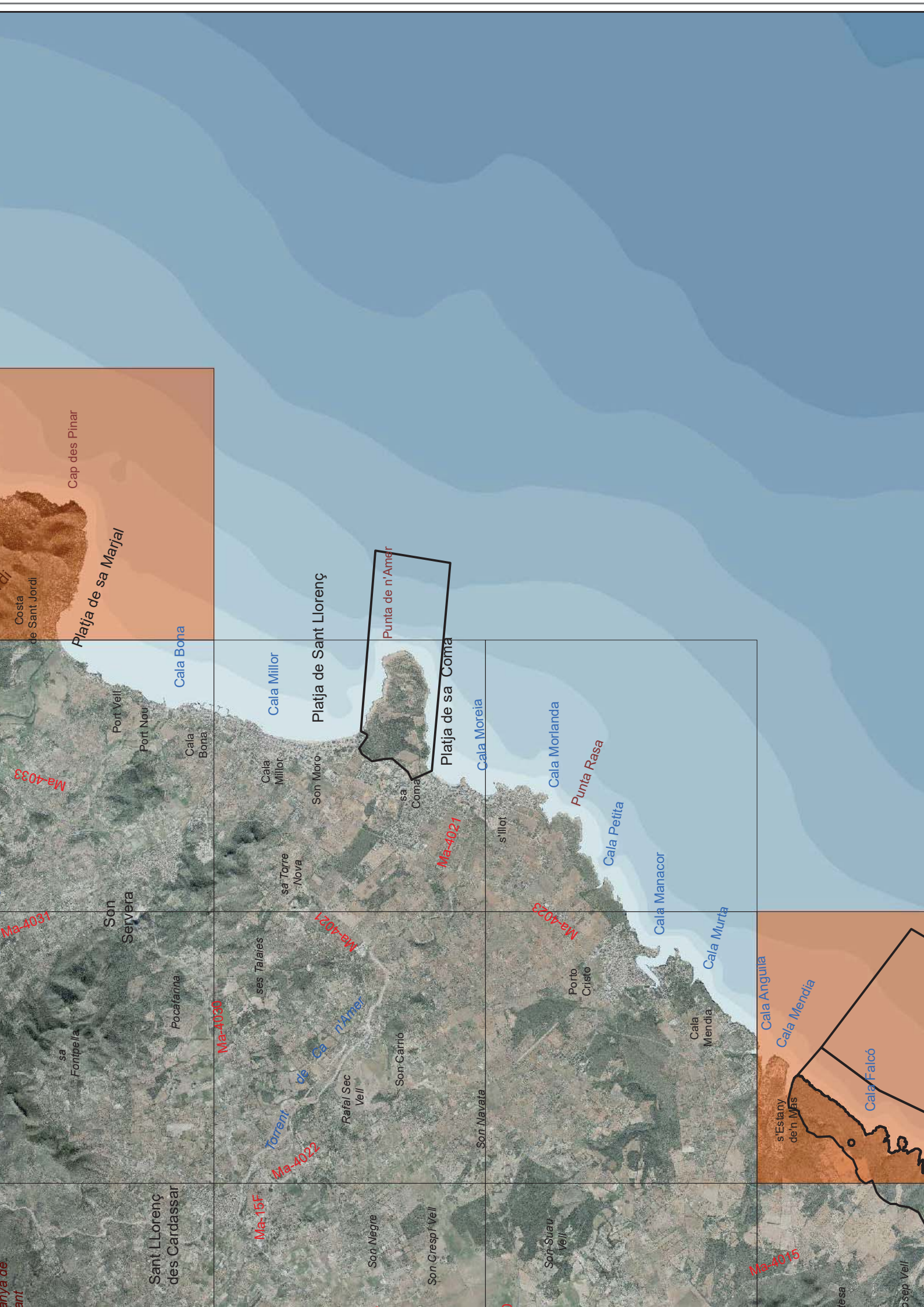
Regueró de Cala Virgili

Regueró de Cala Bóta

ailet Nou

Regueró de Cala Bóta

Cap des Pinar

Platja de sa Marjal

Cala Bona

Cala Millor

Platja de Sant Llorenç

Punta de n'Amer

Platja de sa Coma

Cala Moreia

Cala Morlanda

Punta Rasa

Cala Petita

Cala Manacor

Cala Murta

Cala Anguila

Cala Mendia

Cala Falcó

s'Estany de'n Mas

Porto Cristo

Cala Mendia

Son Suau Vell

Son Grespí Vell

Son Negre

Sant Llorenç des Cardassar

Fontpella

Pocafarina

Son Servera

Port Vell

Port Nou

Cala Bona

Cala Millor

Son Moro

sa Torre Nova

ses Talaies

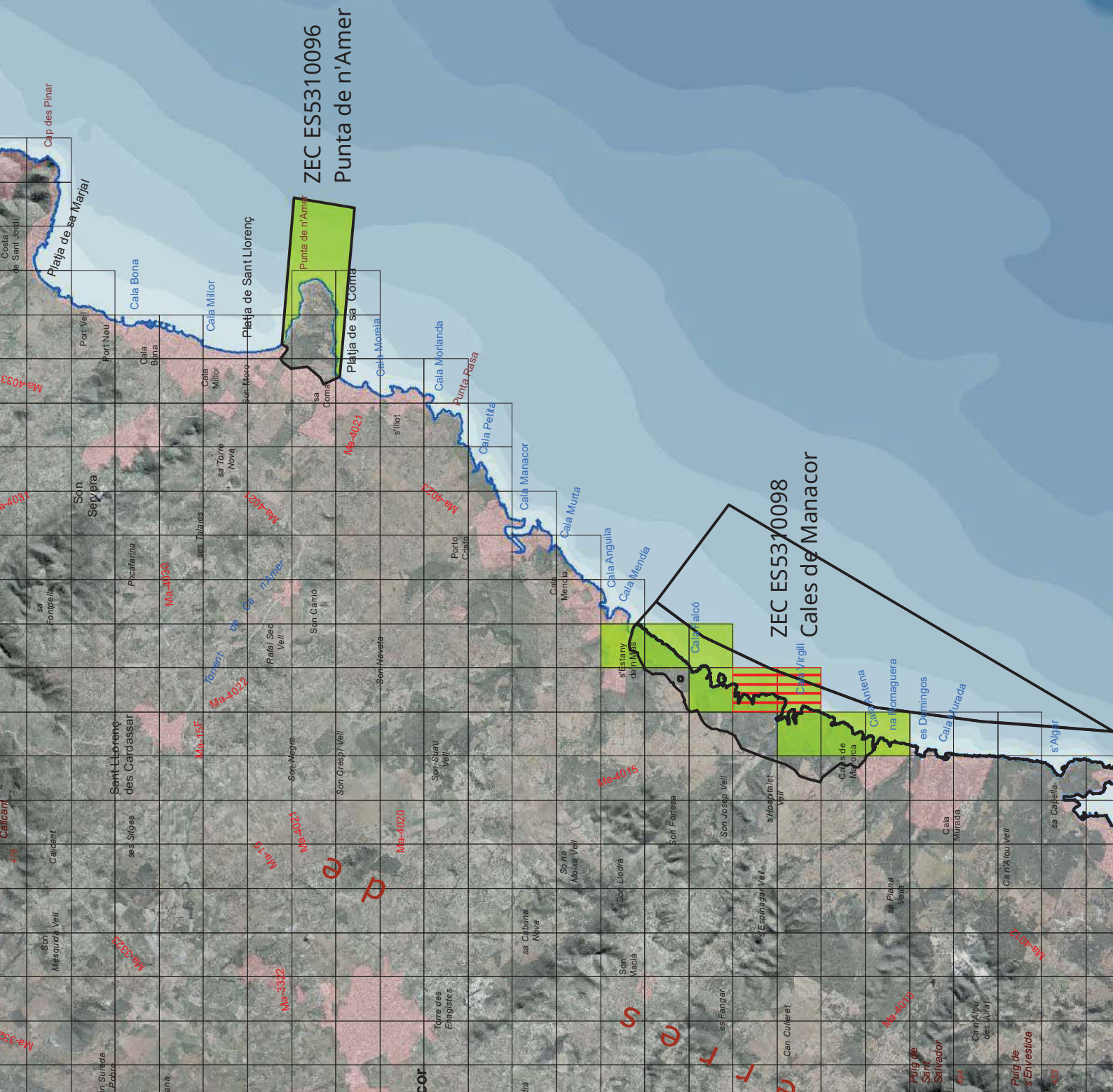
Torrent de sa n'Amer

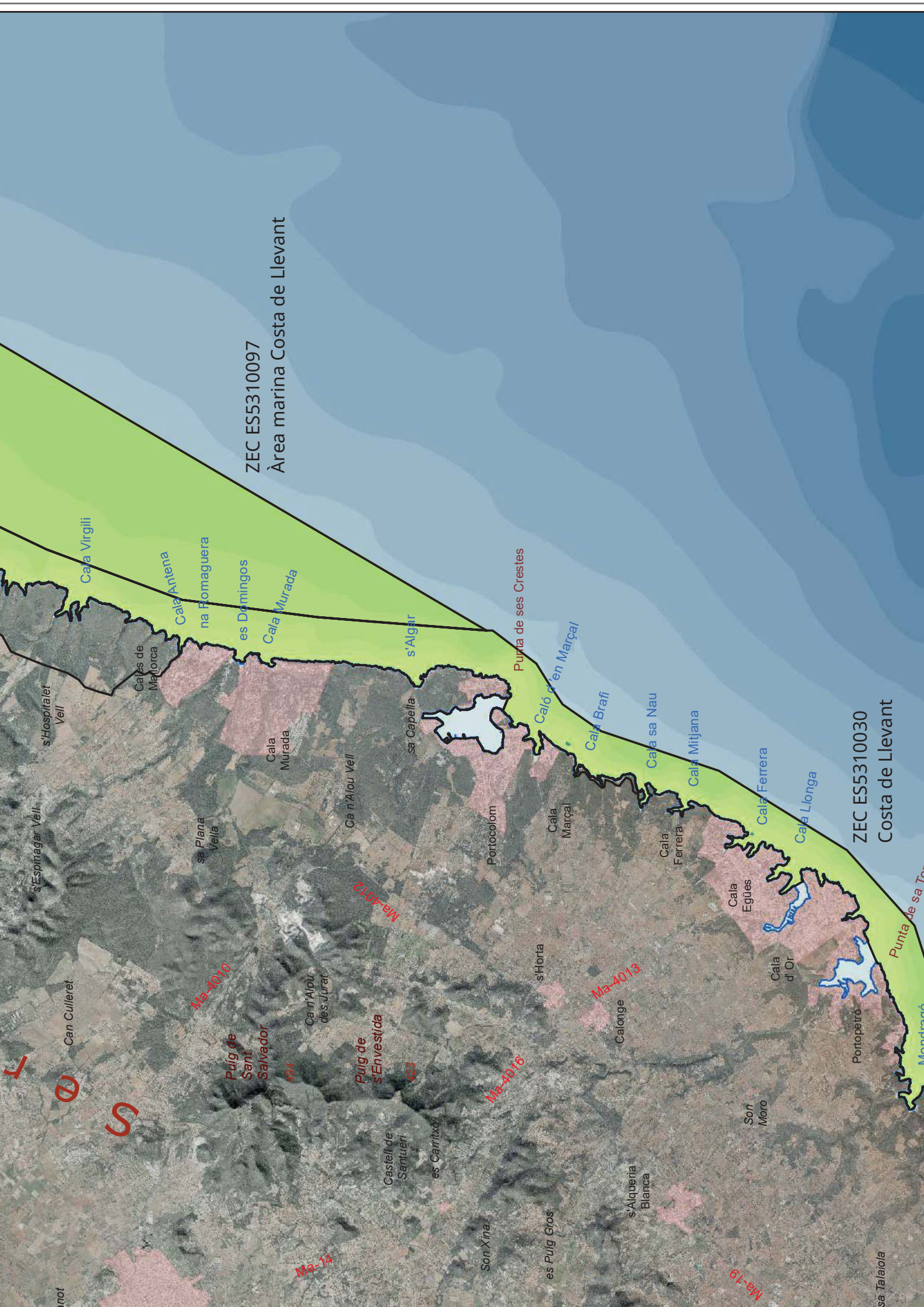
Rafal Sec Vell

Son Carrió

Son Navata

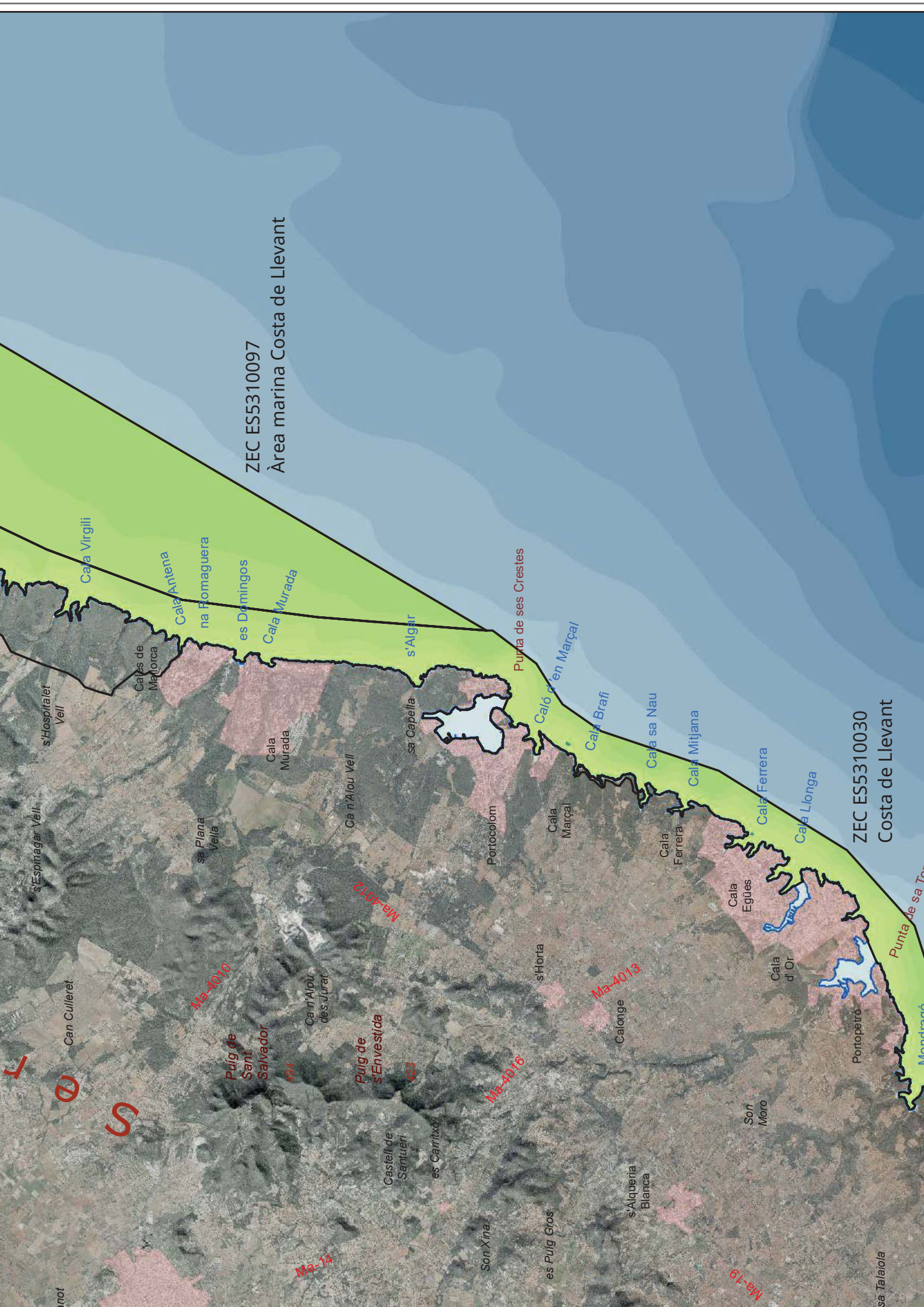
s'Illot

ZEC ES5310097
Àrea marina Costa de Llevant

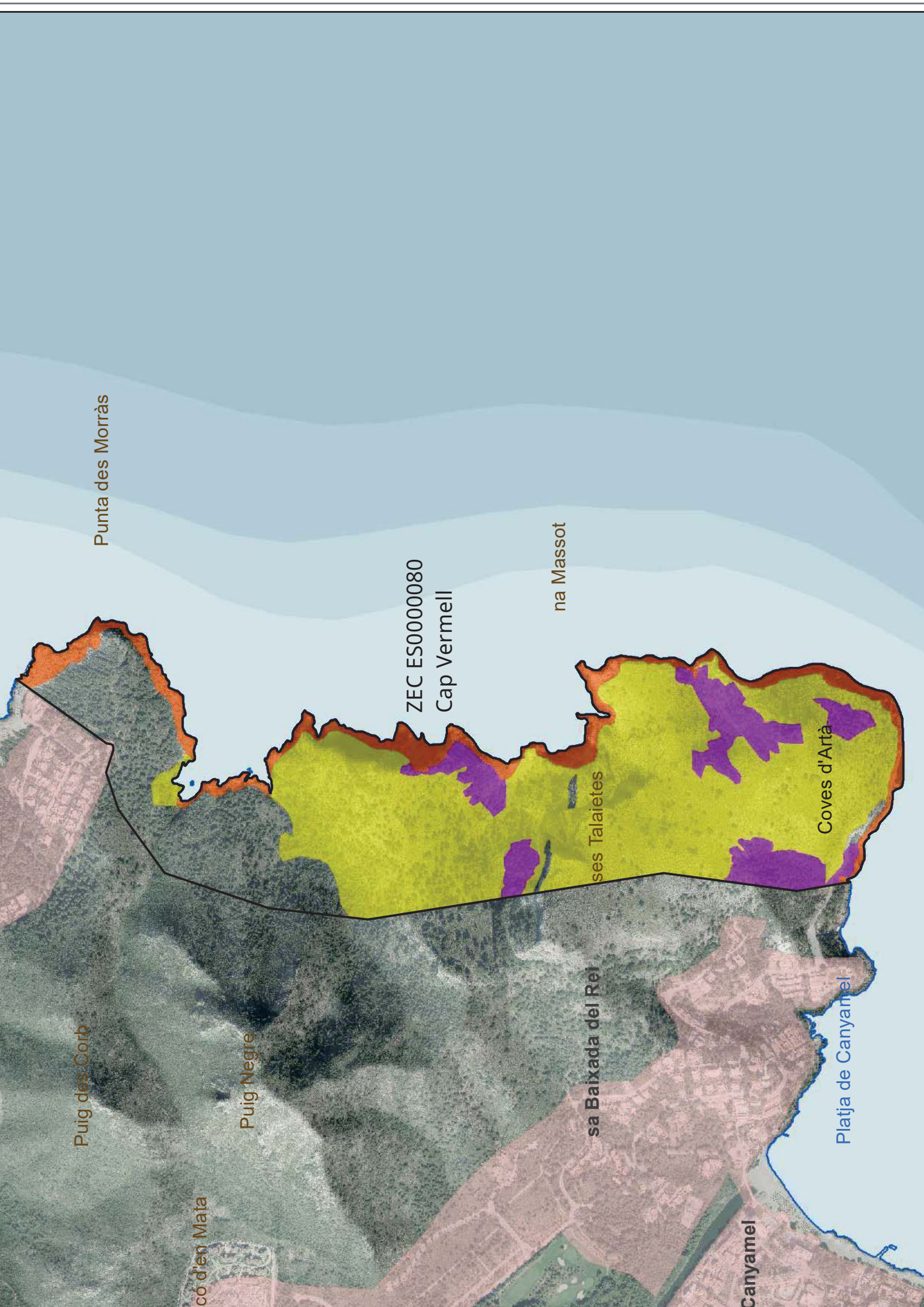
ZEC ES5310030
Costa de Llevant

ZEC ES5310097
Àrea marina Costa de Llevant

ZEC ES5310030
Costa de Llevant

Can Culleret
s'Espinalet Vell
s'Hospitalet Vell
Cala Virgili
Cala Antena
na Romaguera
es Domingos
Cala Murada
Cala Murada
Ca n'Alou Vell
sa Capella
s'Algar
Punta de ses Crestes
Caló d'en Marçal
Cala Brafí
Cala sa Nau
Cala Mitjana
Cala Ferrera
Cala Llonga
Punta de sa Torra
Mondragó
Portopetro
Cala d'Or
Cala Egues
Cala Ferrera
Cala Marçal
Portocolom
s'Horta
Calonge
s'Alqueria Blanca
es Puig Gros
Son Xina
Castell de Santuari
es Carritxo
Ca n'Alpu des Jurat
Puig de Sant Salvador
Puig de s'Envestida
Ma-4010
Ma-4013
Ma-19
Ma-14
Ma-4018
sa Talaiola

Puig des Corb

Punta des Morràs

coló d'en Mata

Puig Negre

ZEC ES0000080
Cap Vermell

na Massot

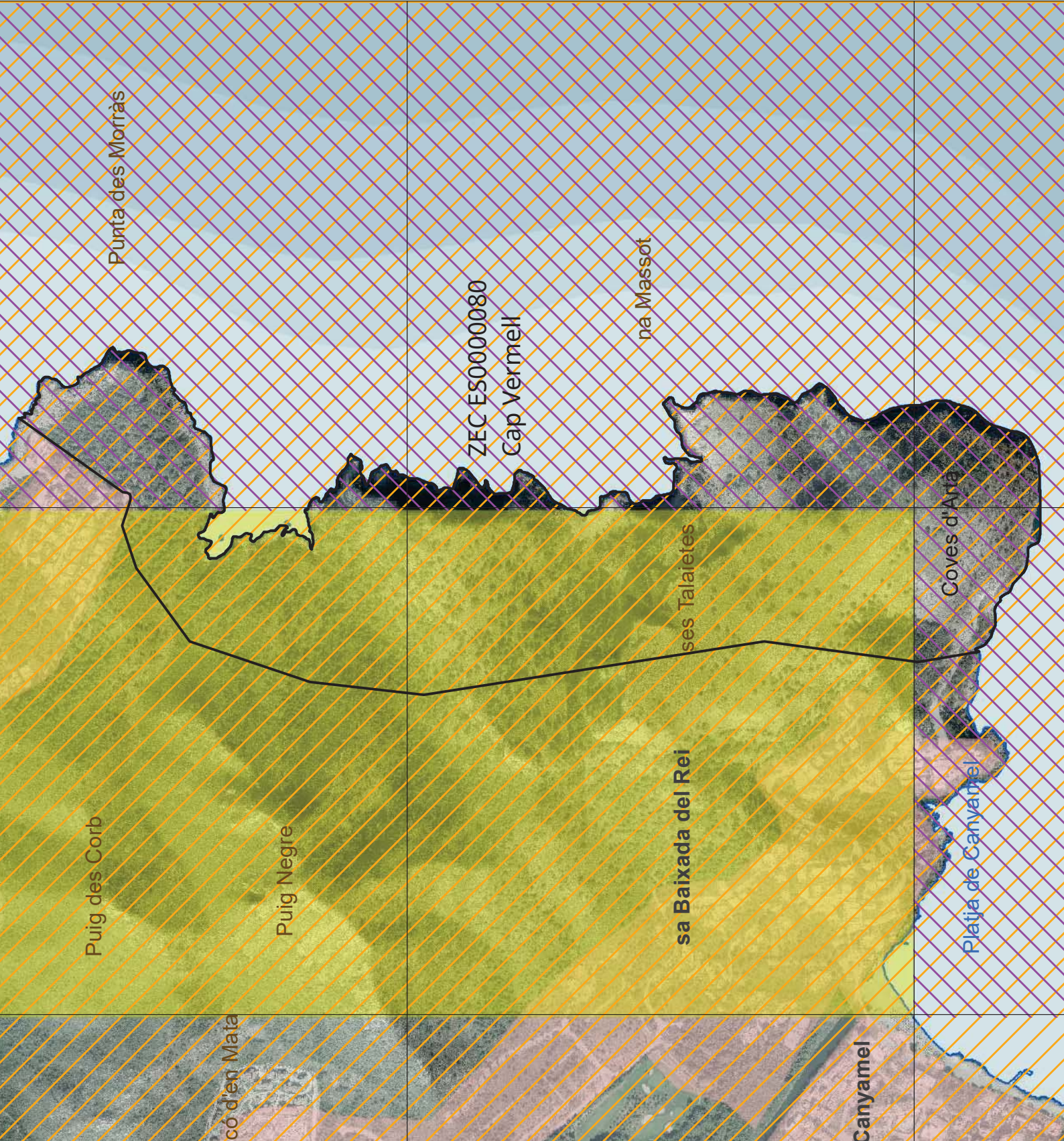
sa Baixada del Rei

ses Talaïetes

Canyamel

Coves d'Artà

Platja de Canyamel

Punta des Morràs

Puig des Corb

Puig Negre

ZEC ES00000080
Cap Vermell

na Massot

sa Baixada del Rei

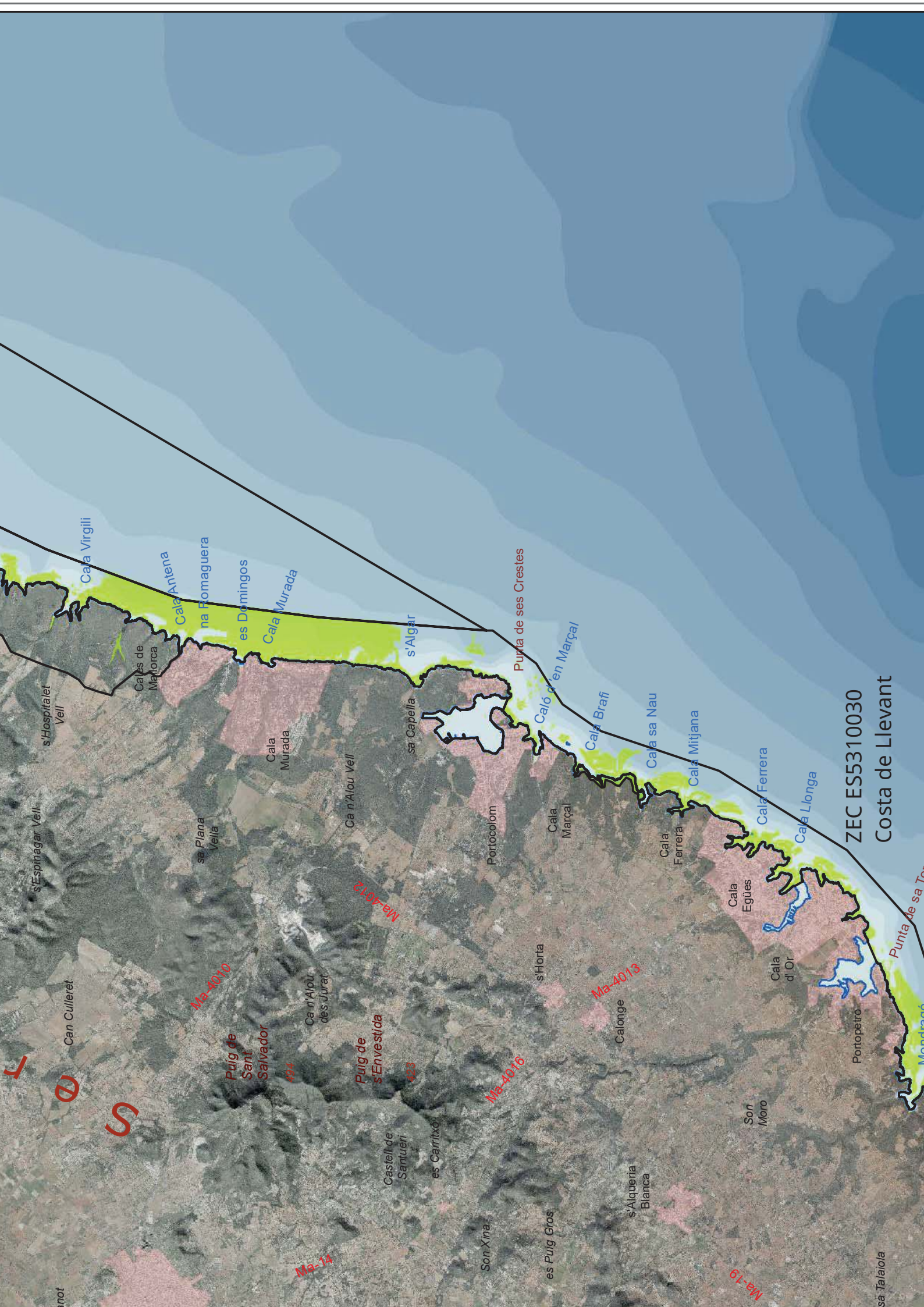
ses Talaïetes

Coves d'Arta

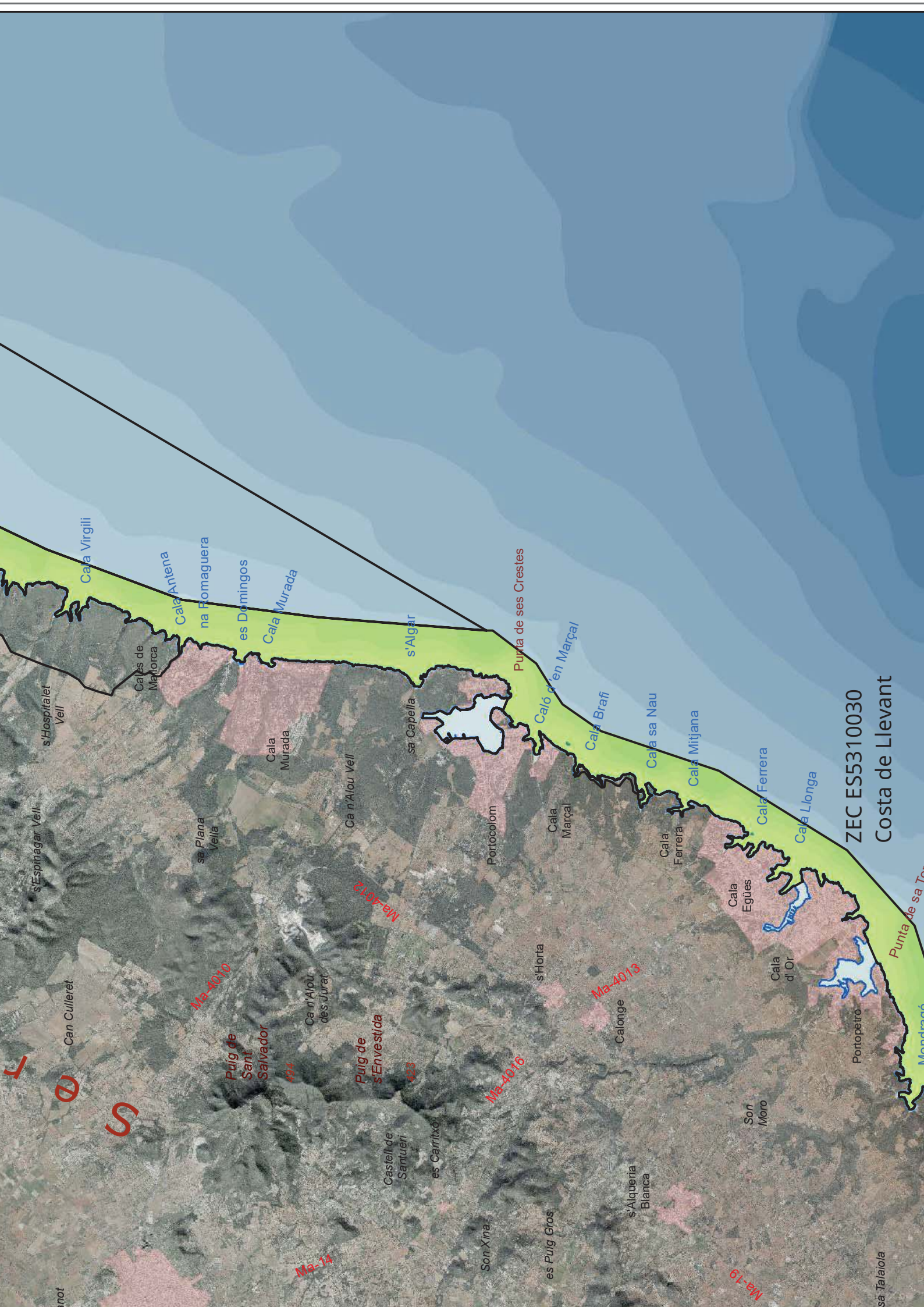
Platja de Canyamel

Canyamel

cò d'en Mata

ZEC ES5310030
Costa de Llevant

ZEC ES5310030
Costa de Llevant

Cap de sa Paret

Punta des Llevant

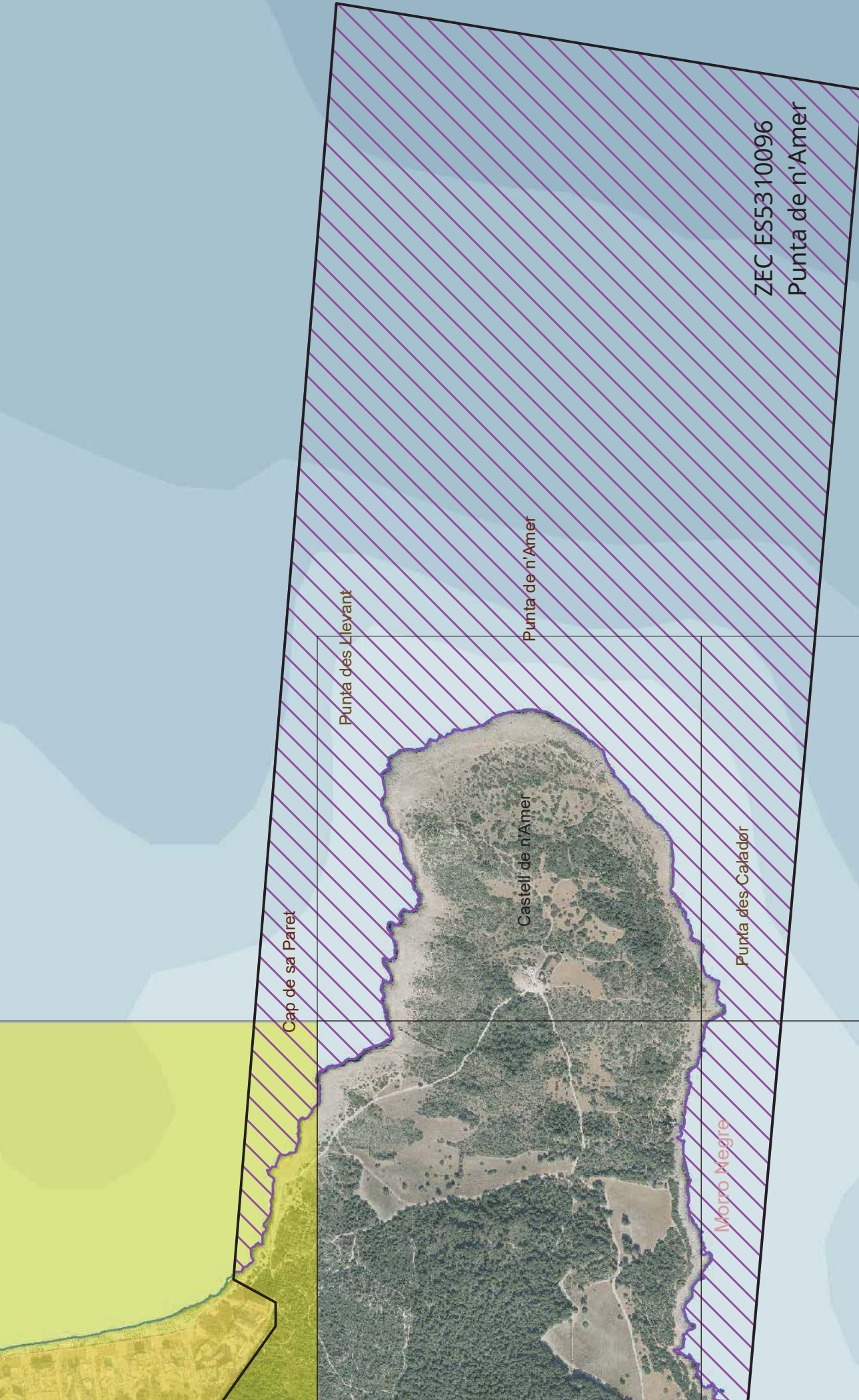
Castell de n'Amer

Punta de n'Amer

Punta des Calador

Morro Negro

ZEC ES5310096
Punta de n'Amer

ZEC ES53 10096

Punta de n'Amer

Punta des Llevant

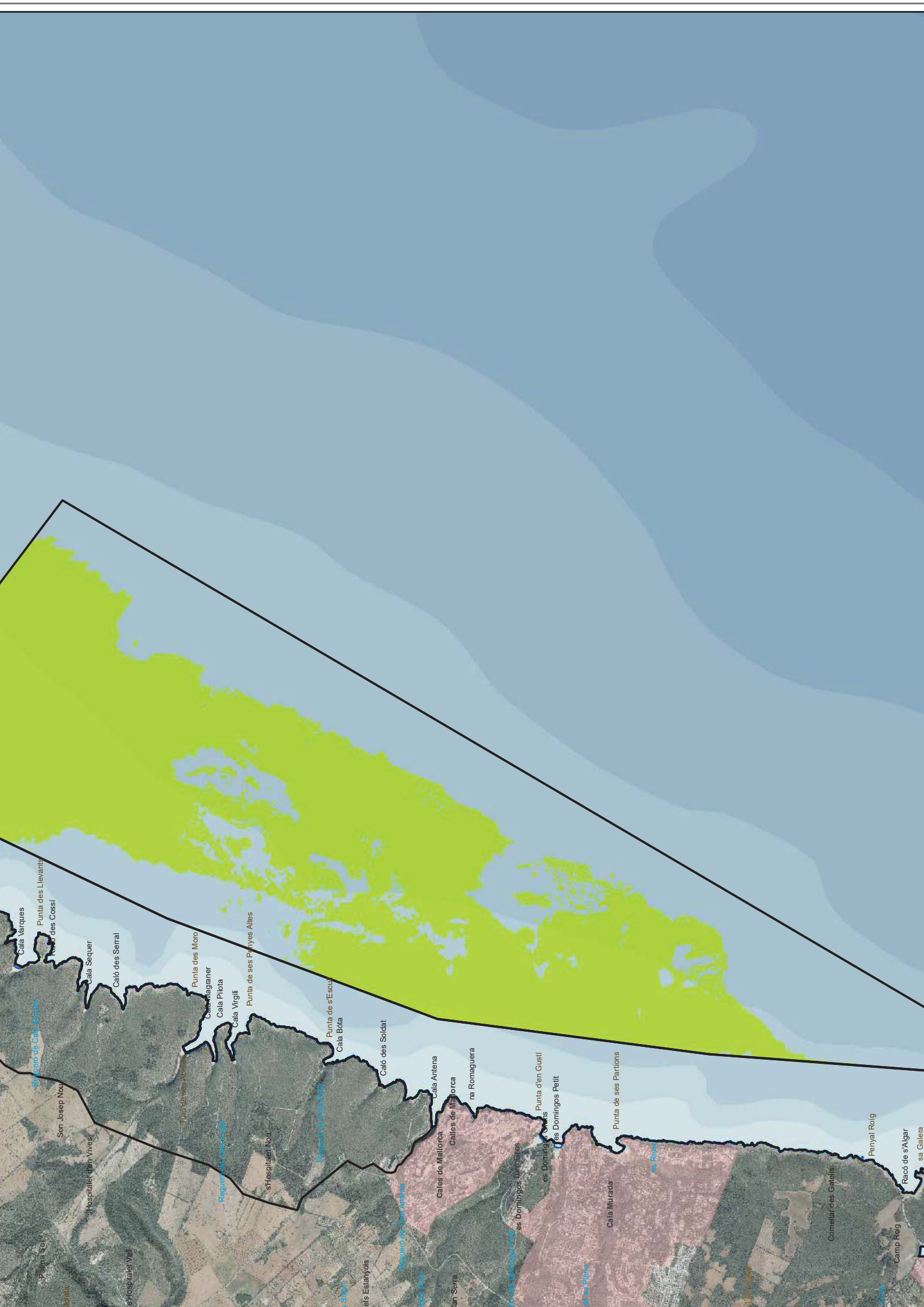
Punta de n'Amer

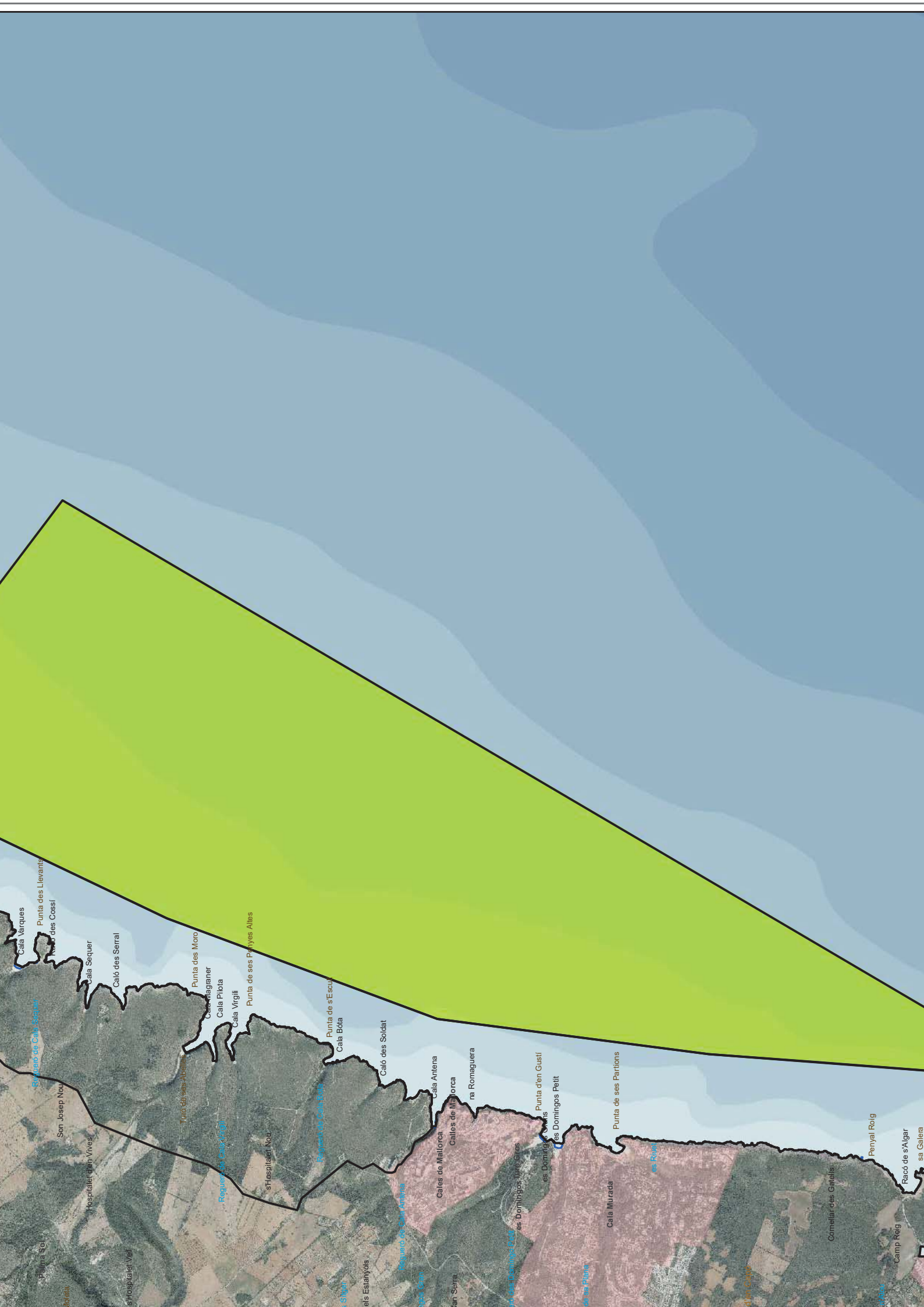
Castell de n'Amer

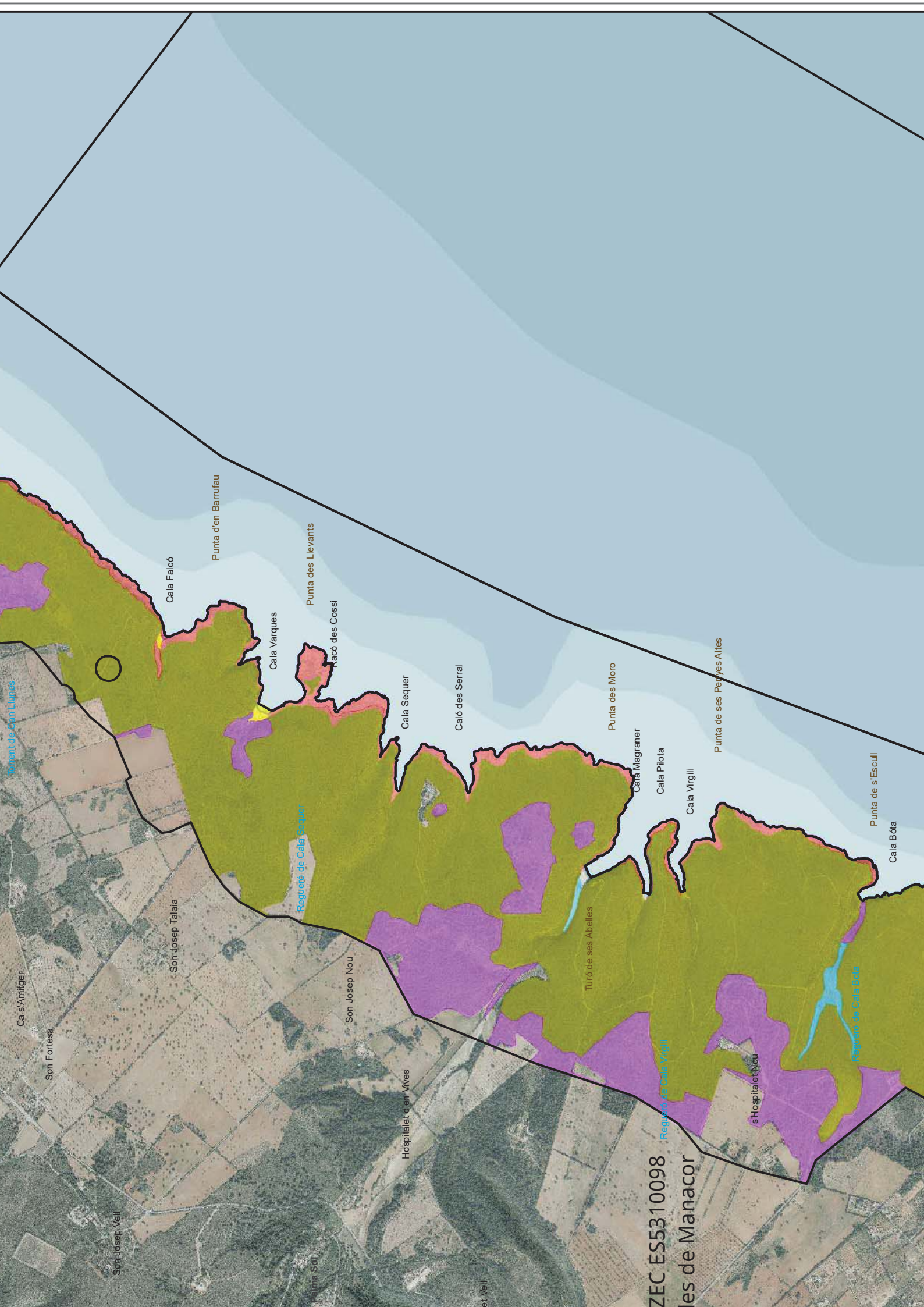
Cap de sa Paret

Punta des Calador

Morro Megre

Ca s'Amfger

Son Fortesa

Son Josep Vell

Son Josep Talala

Son Josep Nou

Hospitallet d'en Vives

et Vell

Turó de ses Abelles

ZEC ES5310098

les de Manacor

s'Hospitallet Nou

Cala Falcó

Punta d'en Barnúfau

Cala Varques

Punta des Llevantis

Racó des Cossi

Cala Sequer

Caló des Serral

Punta des Moro

Cala Magraner

Cala Piota

Cala Virgili

Punta de ses Perpes Altes

Punta de s'Escull

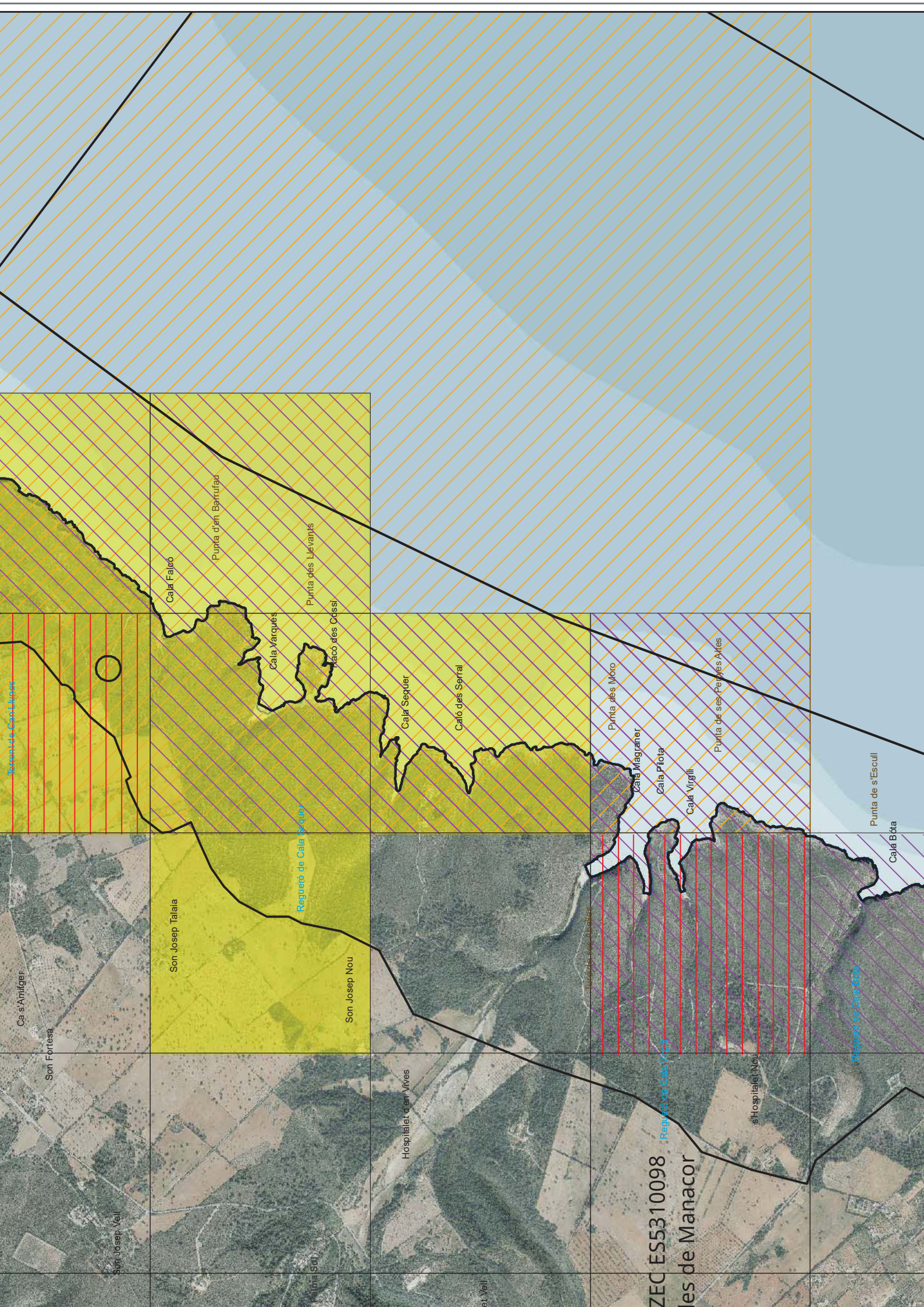
Cala Bóta

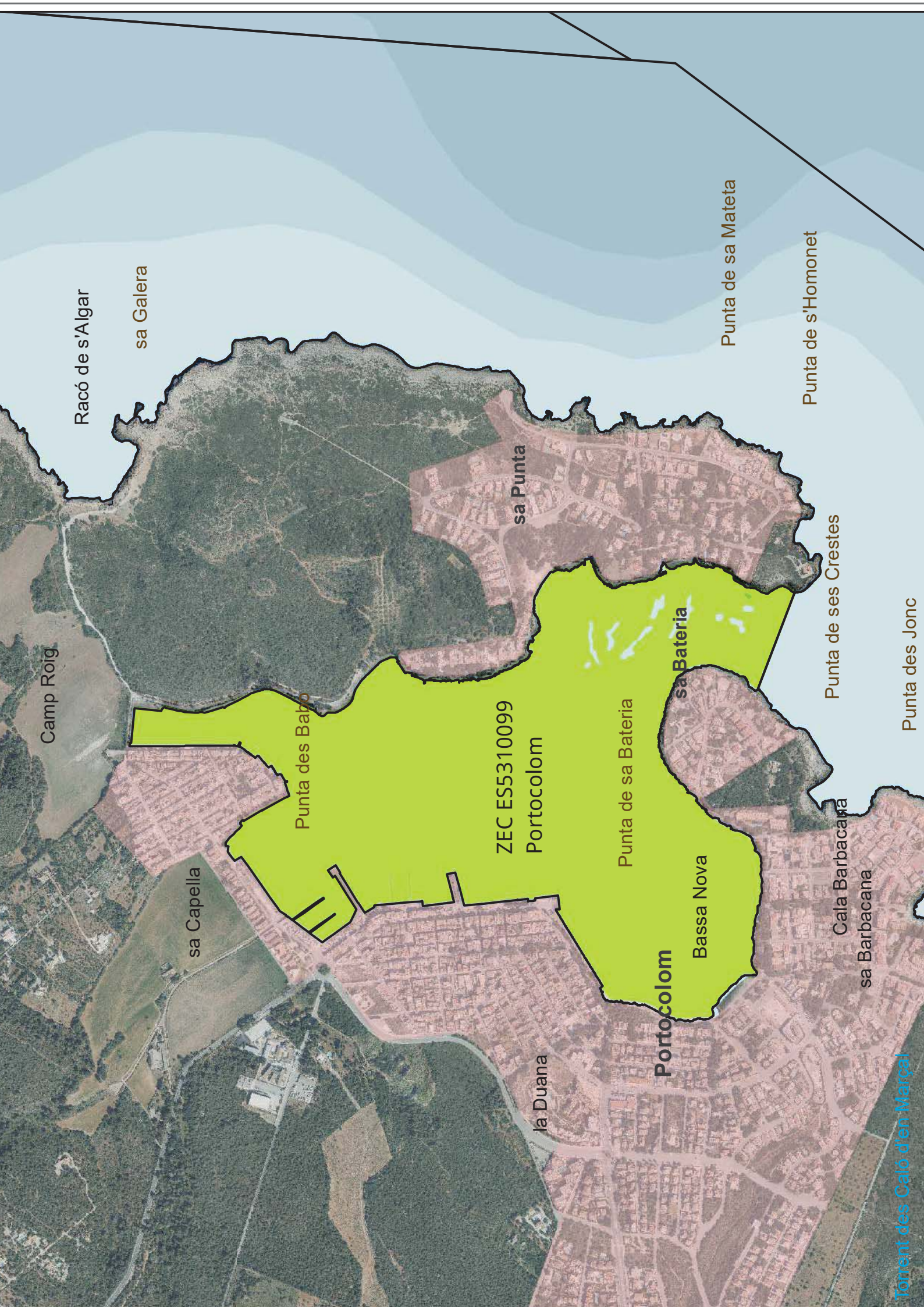
Regent de San Lluís

Regueto de Cala Sequer

Regueto de Cala Virgili

Regueto de Cala Bóta

Camp Roig

Racó de s'Algar

sa Galera

sa Capella

Punta des Babo

ZEC ES5310099
Portocolom

sa Punta

la Duana

Punta de sa Bateria

Portocolom

Bassa Nova

sa Bateria

Punta de sa Mateta

Punta de s'Homonet

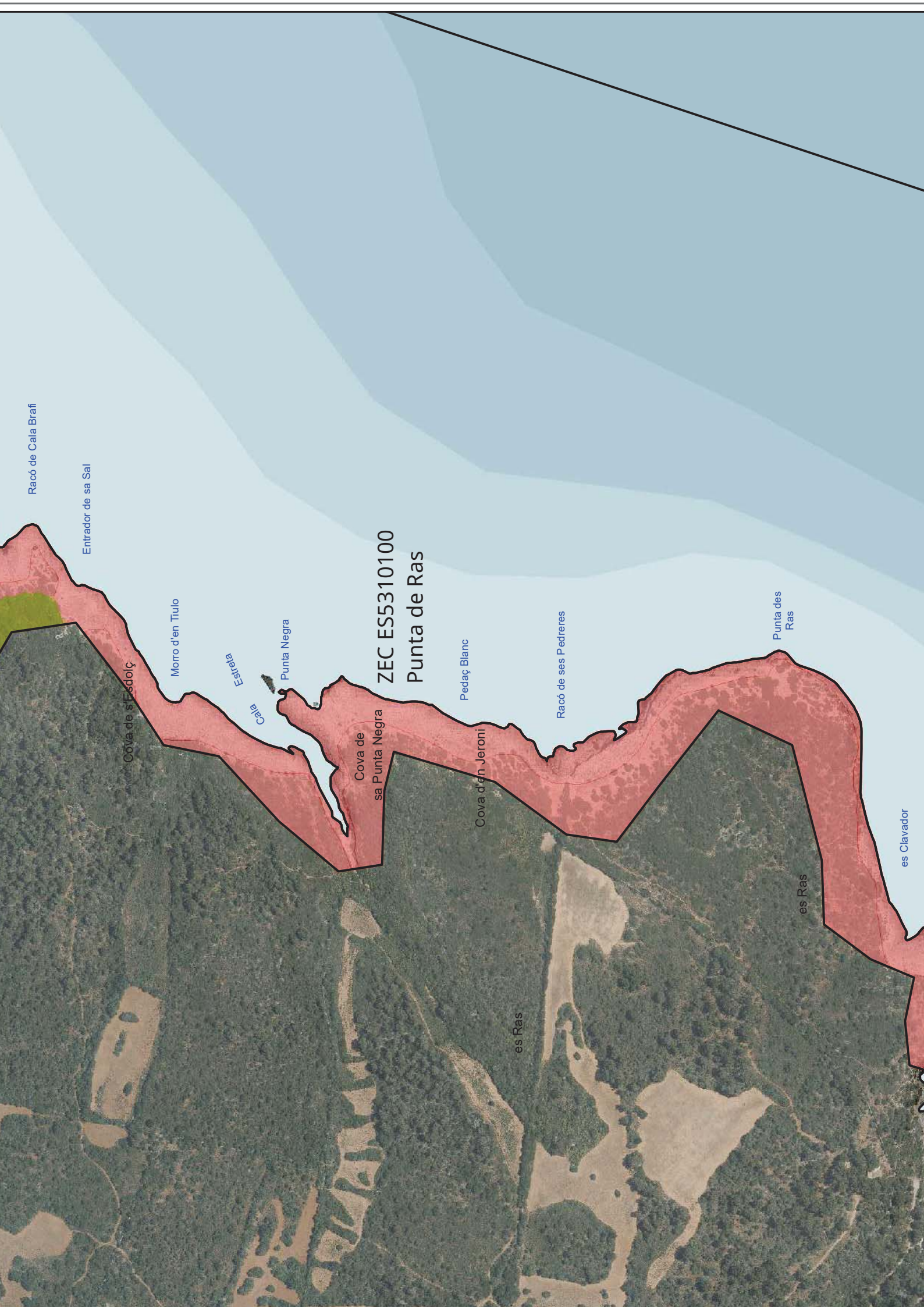
Punta de ses Crestes

Punta des Jonc

Cala Barbacana

sa Barbacana

Torre de s'Algar

Racó de Cala Brafi

Entrador de sa Sal

Cova de s'Esdolç

Morro d'en Tiulo

Cala Estreta

Punta Negra

Cova de
sa Punta Negra

ZEC ES5310100
Punta de Ras

Pedaç Blanc

Cova d'en Jeroni

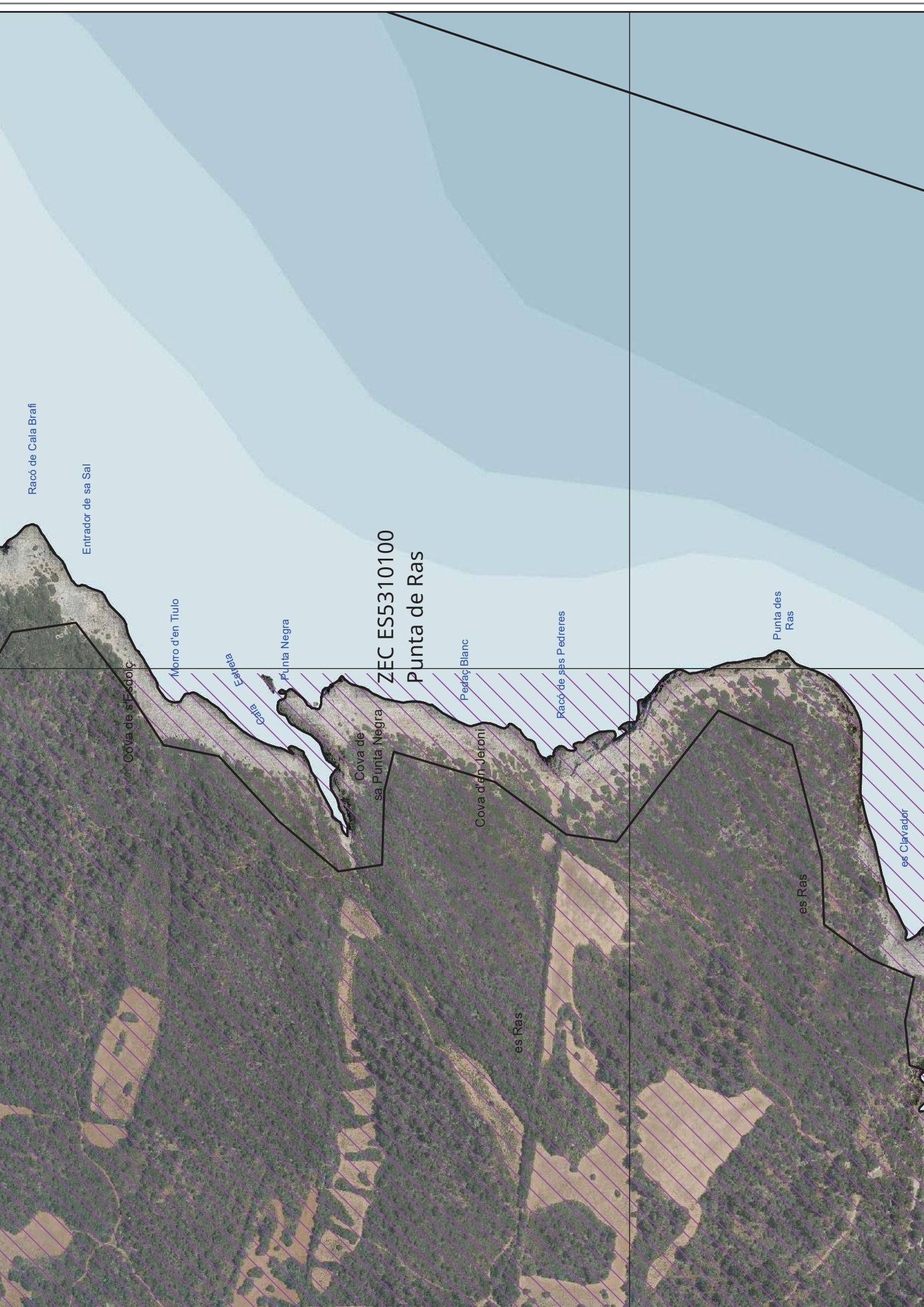
Racó de ses Pedreres

Punta des
Ras

es Ras

es Clavador

es Ras

Racó de Cala Brafi

Entrador de sa Sal

Cova de s'Esdoiç

Morro d'en Tiulo

Estreta

Punta Negra

Cova de
sa Punta Negra

ZEC ES5310100
Punta de Ras

Pedaç Blanc

Cova d'en Jeroni

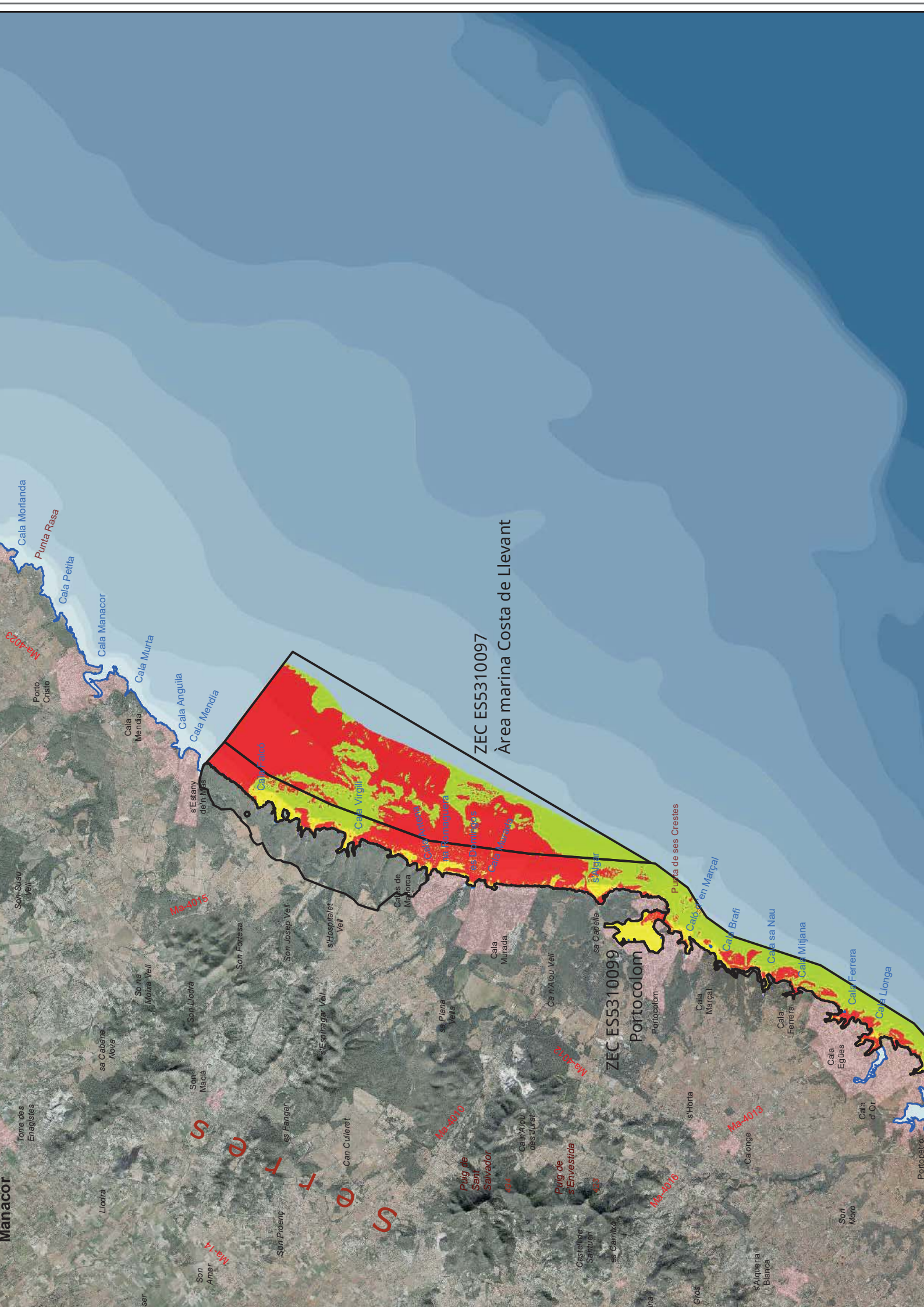
Racó de sas Pedreres

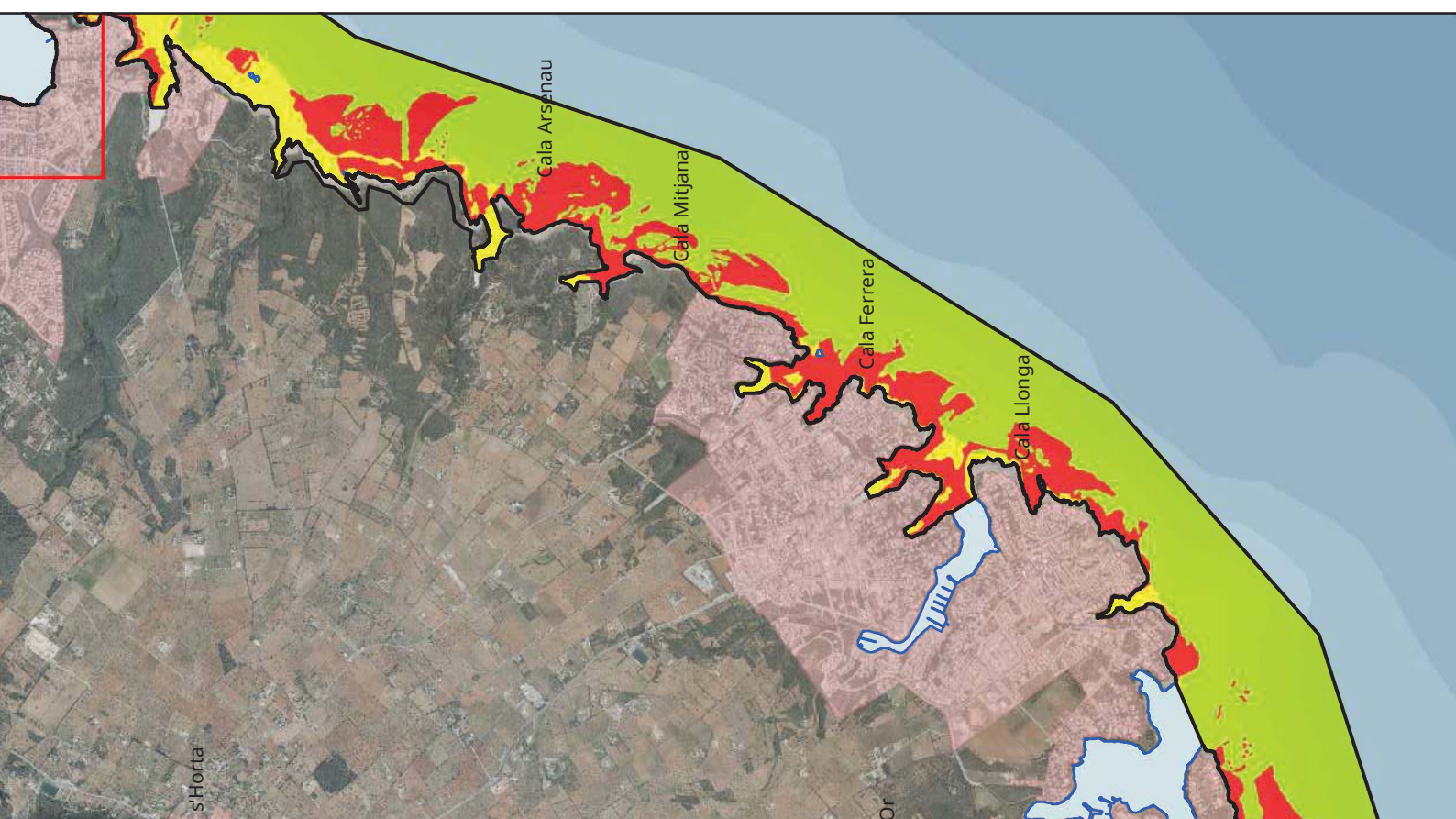
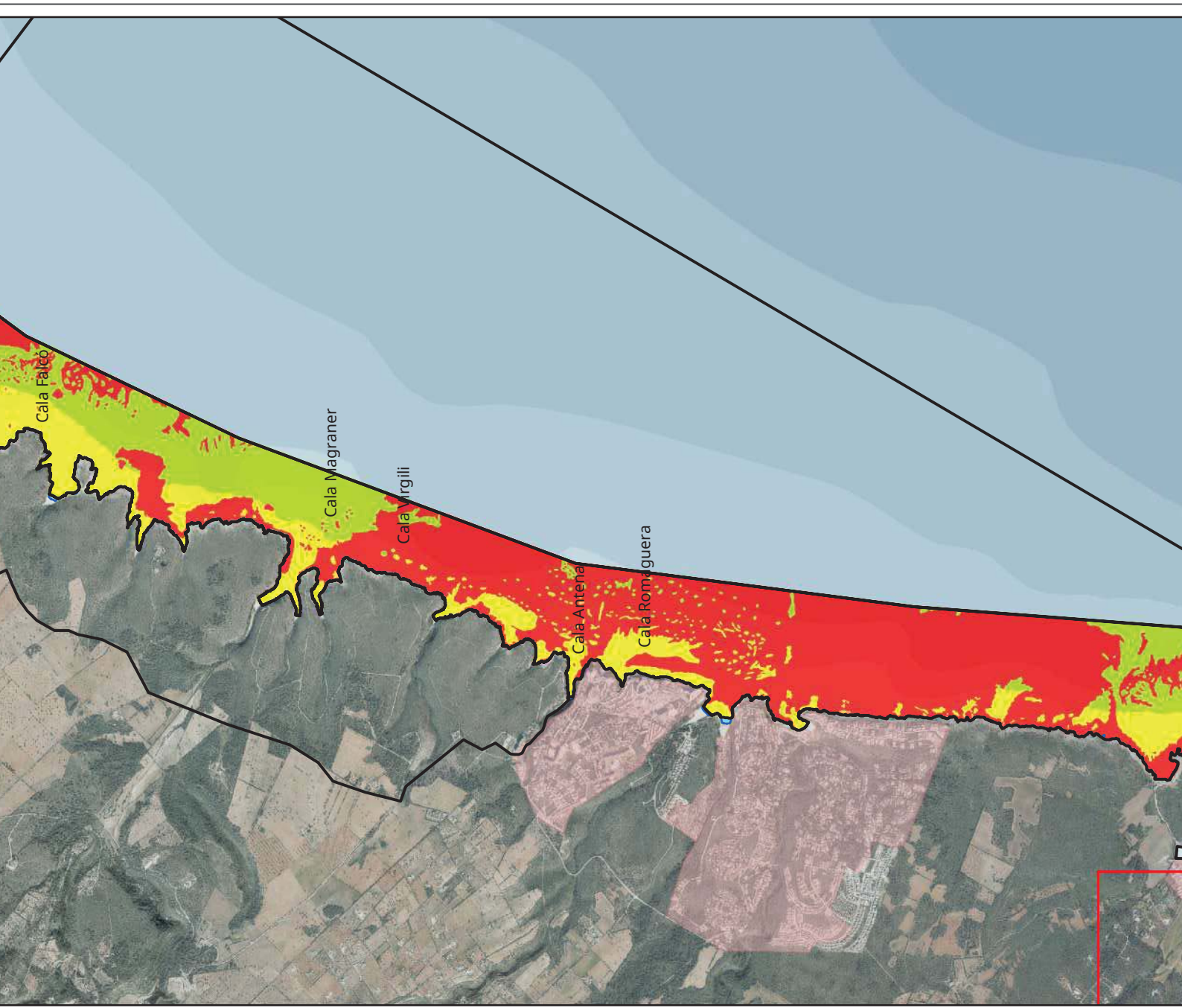
Punta des
Ras

es Ras

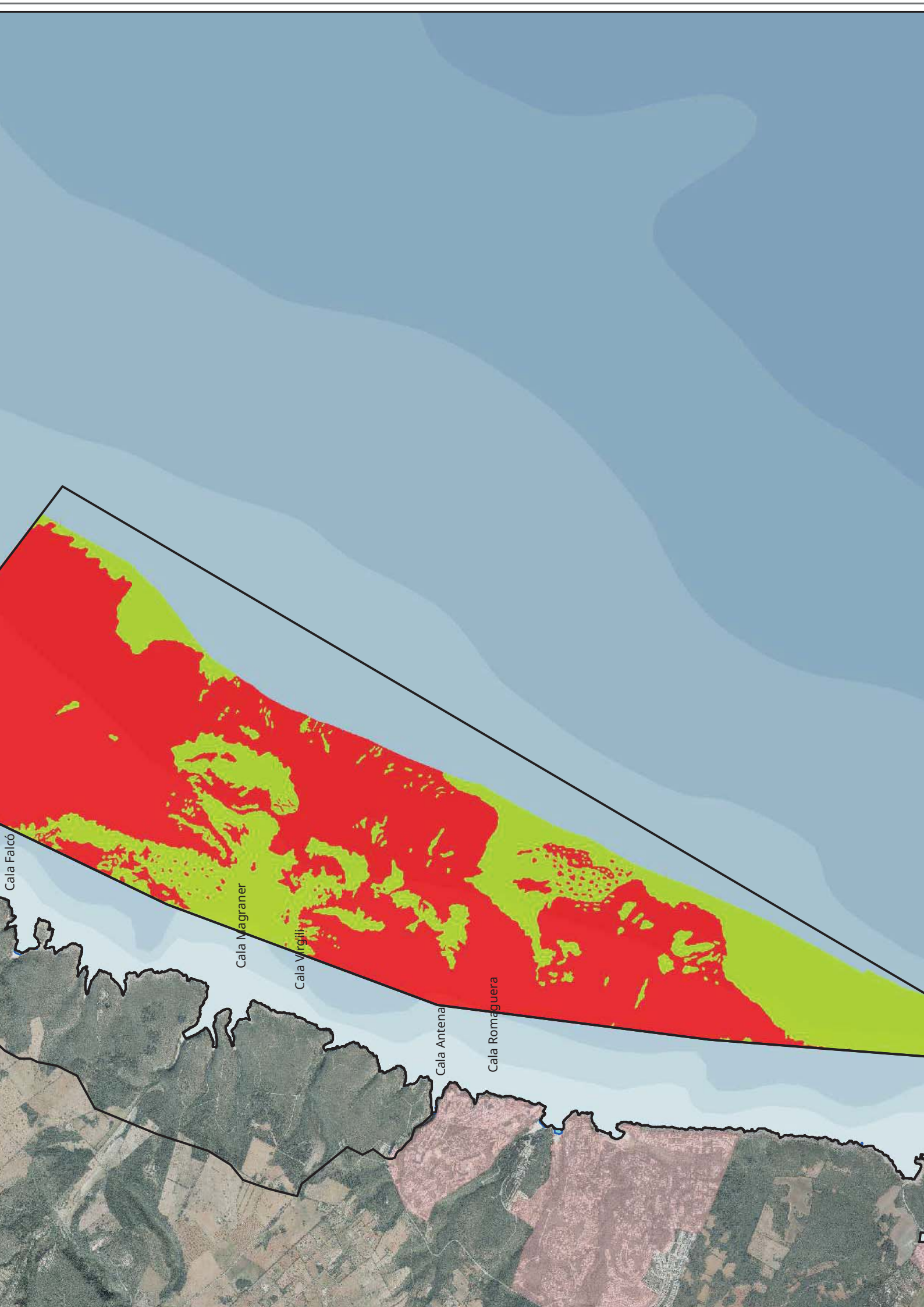
es Clavador

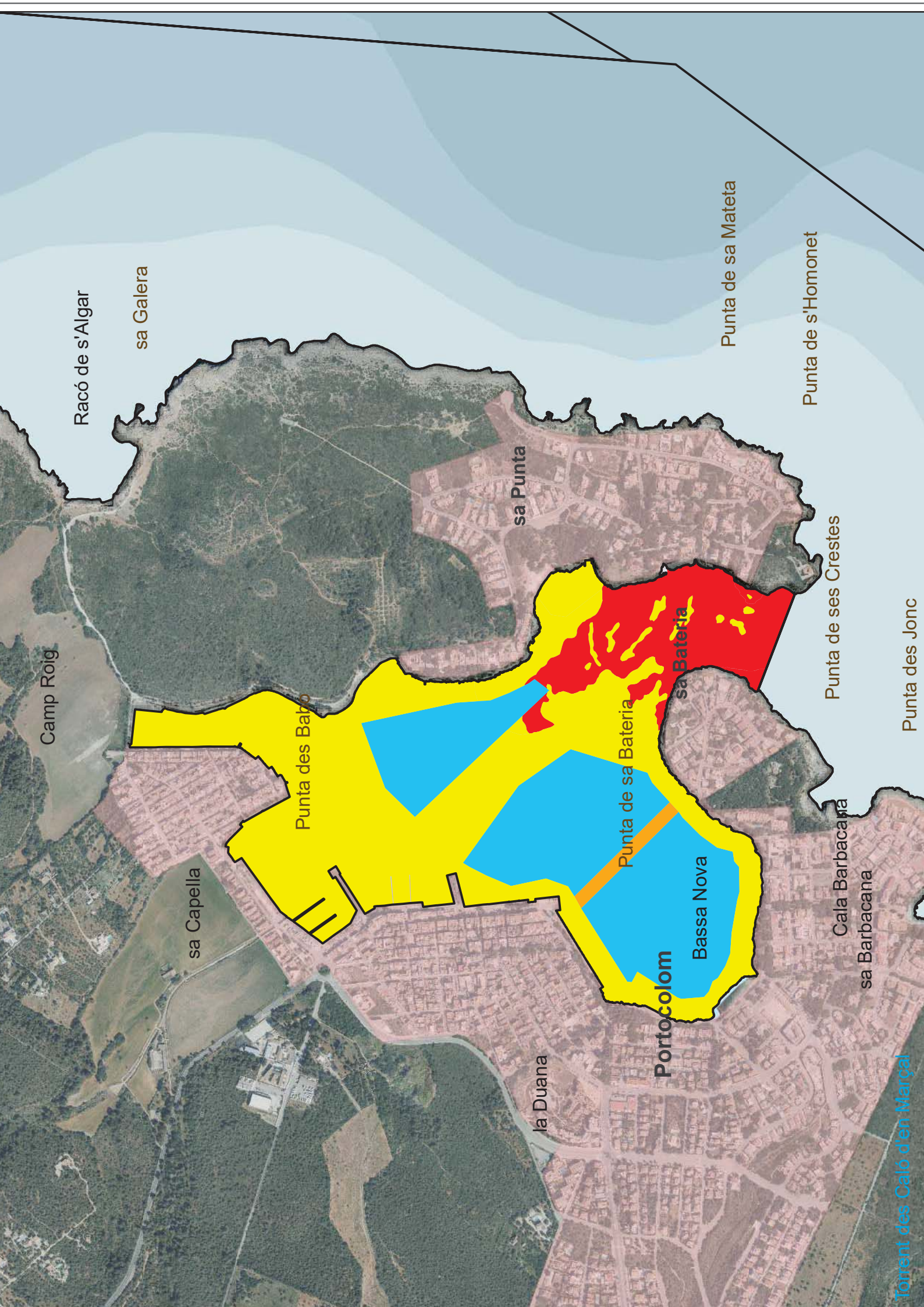
es Ras

Camp Roig

Racó de s'Algar

sa Galera

sa Capella

Punta des Babor

sa Punta

la Duana

Punta de sa Bateria

Portocolom

Bassa Nova

sa Bateria

Punta de sa Mateta

Punta de s'Homonet

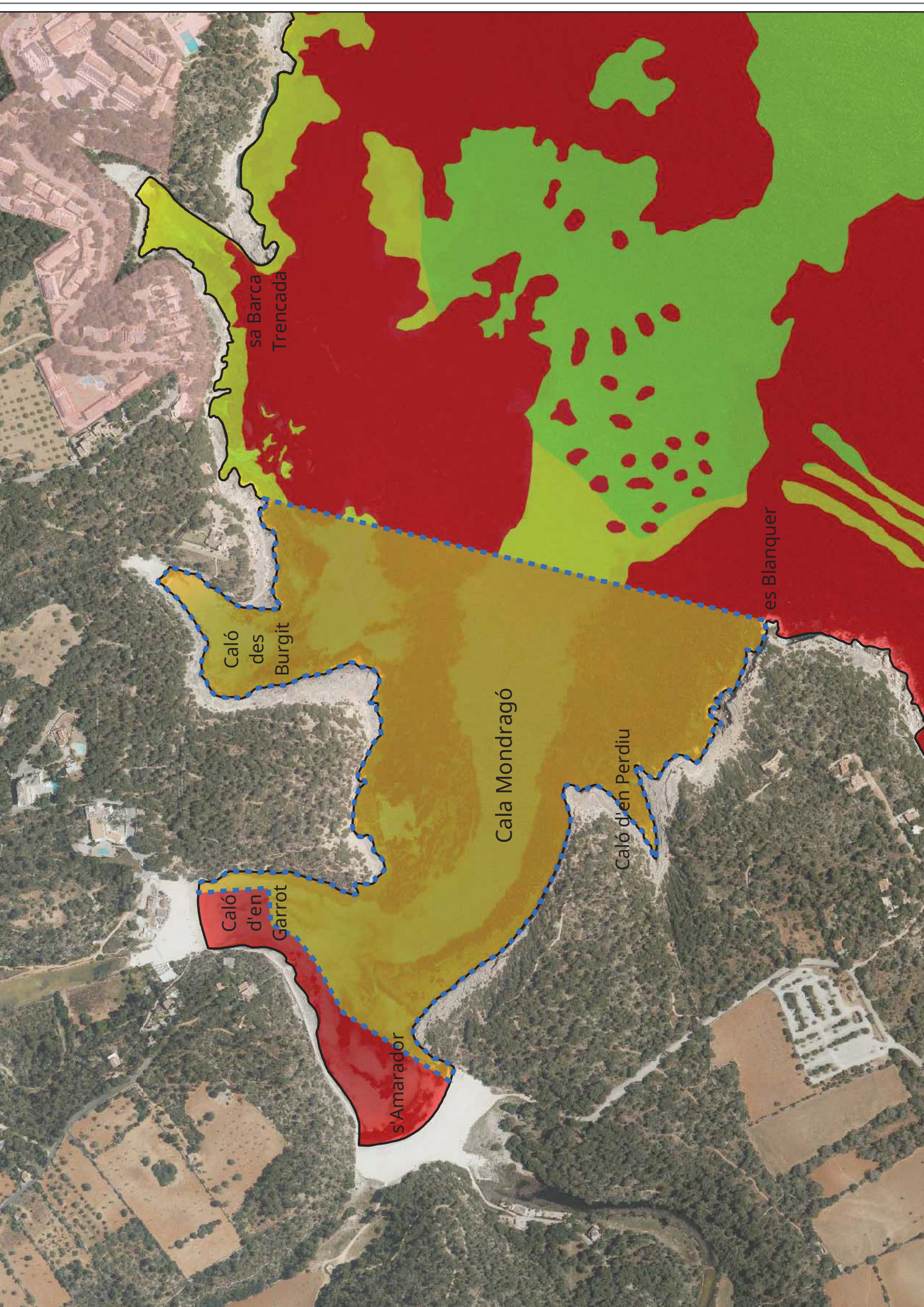
Punta de ses Crestes

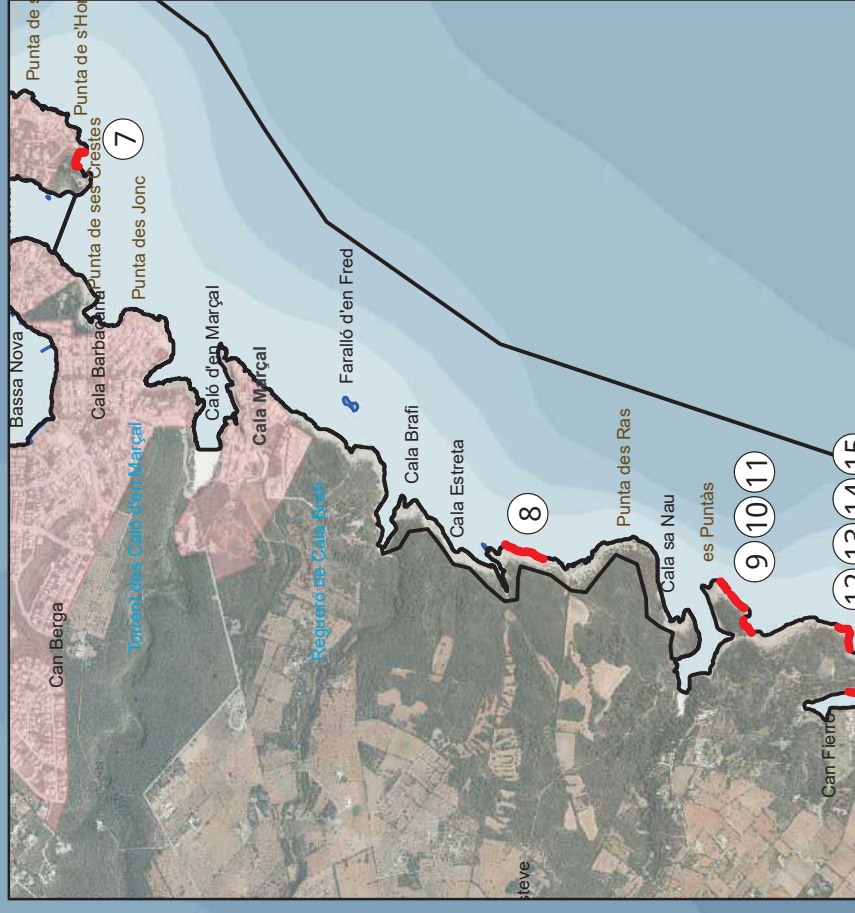
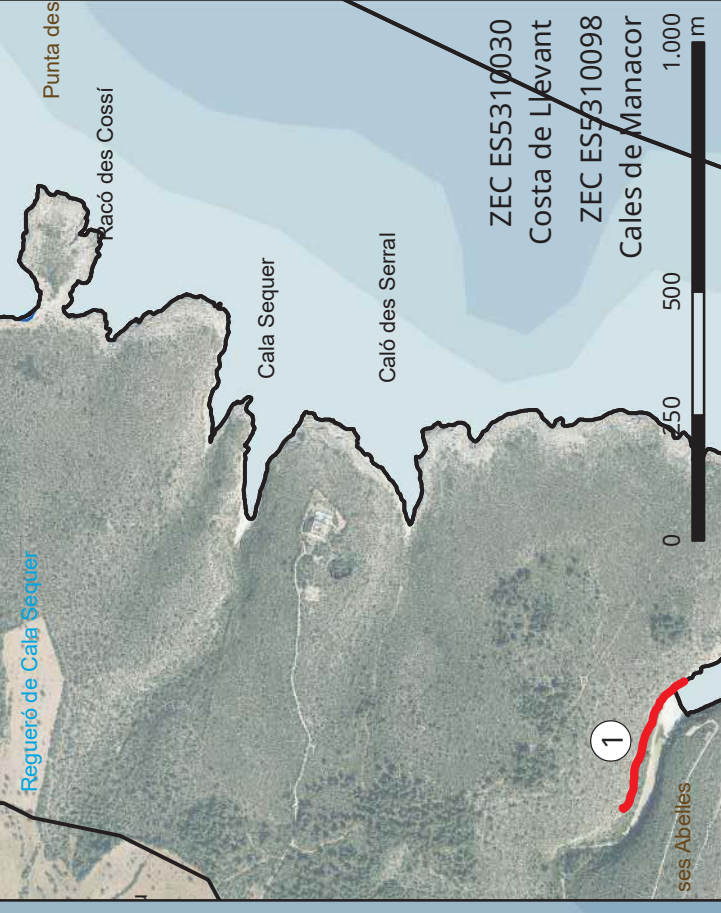
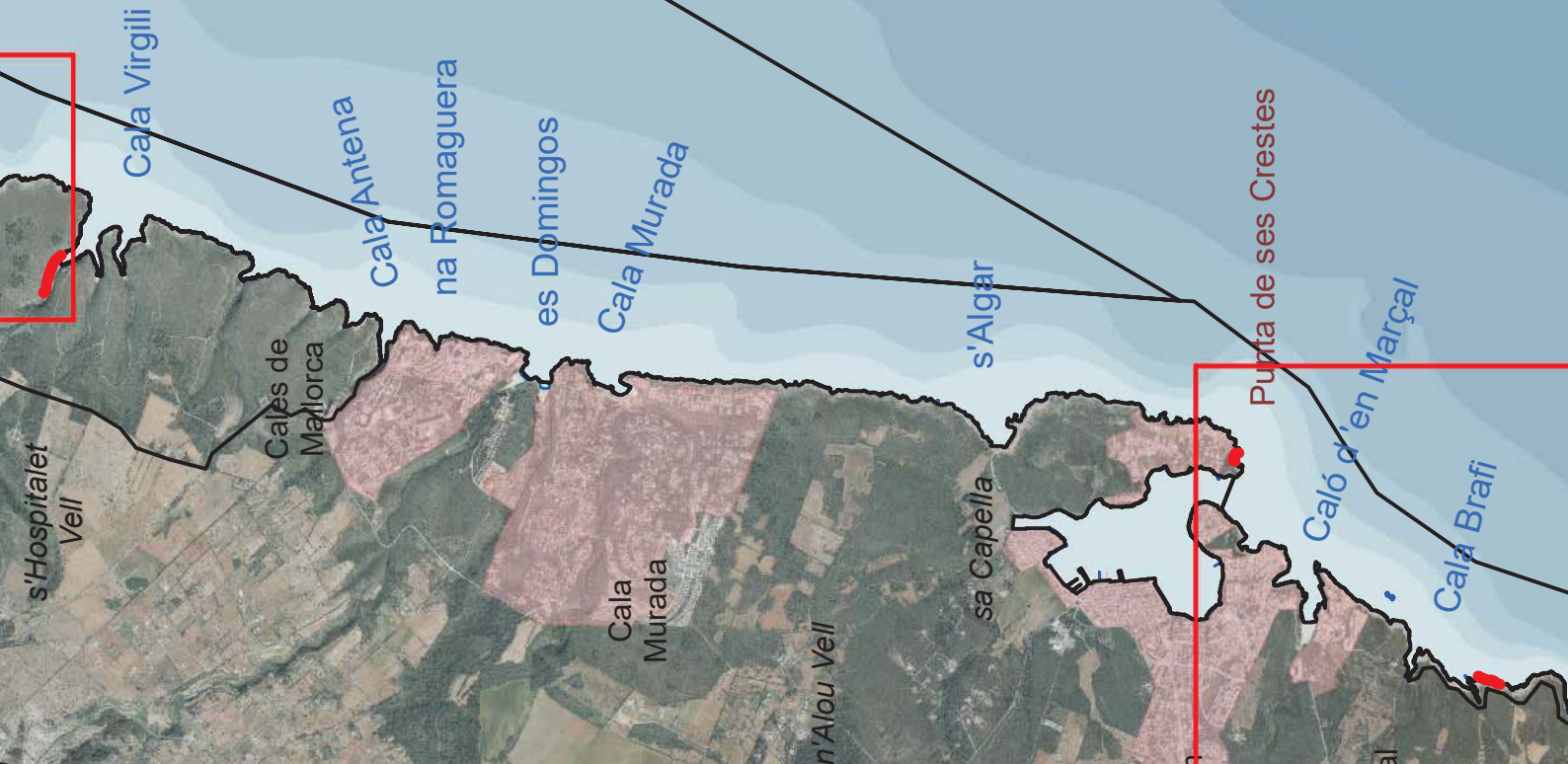
Cala Barbacana

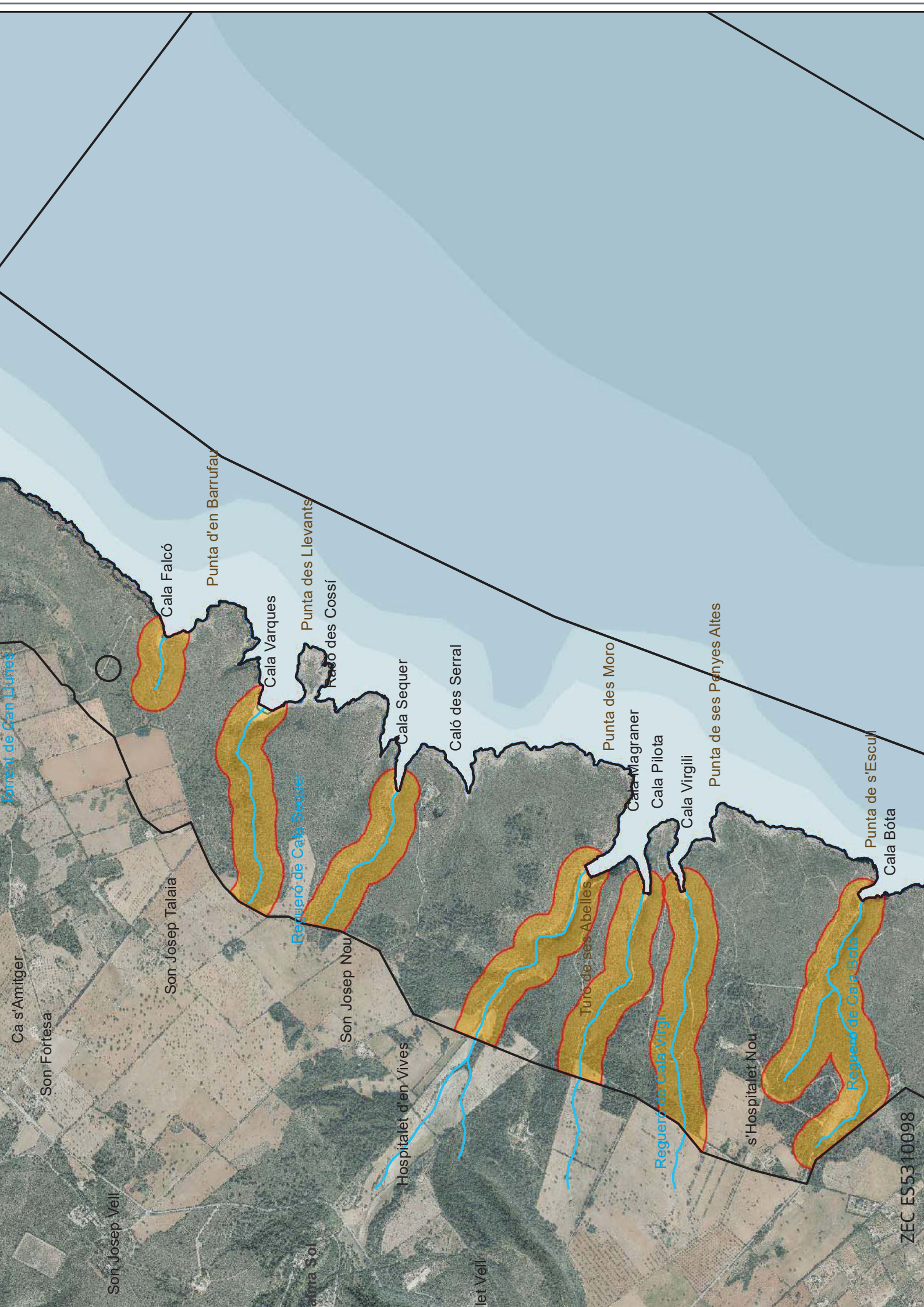
sa Barbacana

Punta des Jonc

Torrent des Caló d'en Margal

ZEC ES5310098

DESCRIPCIÓ DE MESURES

ANNEX II

PLA DE GESTIÓ NATURA 2000
COSTA DE LLEVANT DE MALLORCA

OBJECTIU GENERAL 1. Incrementar el nivell de coneixement per a la millora efectiva de l'estat de conservació dels tipus d'hàbitats i les espècies d'interès comunitari, afavorint línies d'investigació que permetin aprofundir en el mateix.

Objectiu operatiu 1.1. Disposar d'una cartografia a escala adequada dels hàbitats d'interès comunitari presents en l'àmbit del pla de gestió com a base per al seguiment del seu estat de conservació.

1	1.1	1.1.1
OBJ. GEN:	OBJ. OPER:	Desenvolupament de treballs que permetin revisar i actualitzar la cartografia a escala adequada dels tipus d'hàbitat d'interès comunitari presents en l'àmbit del pla de gestió com a base per establir l'estat de conservació actual.
<p>L'elaboració de cartografies de detall en l'espai objecte de gestió alterarà, previsiblement, algunes de les superfícies contingudes a la base de dades oficial CNTRYES i en el formulari normalitzat de dades (FND). Entre altres:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Superfície dels espais (apartat 2.2 dels FND). ■ Cobertura en hectàrees dels tipus d'hàbitats d'interès comunitari (apartat 3.1 dels FND). ■ Cobertura de les classes d'hàbitat (apartat 4.1 dels FND). ■ Proporció del règim de propietat (apartat 4.4 dels FND). ■ Percentatges de cobertura amb altres figures de protecció (apartat 5 dels FND). <p>Aquests canvis han de ser notificats oficialment a la Comissió Europea en el termini més breu possible.</p> <p>La cartografia elaborada ha d'incloure la informació necessària per determinar i monitoritzar l'estat de conservació dels hàbitats i, per tant, permetre avaluar els paràmetres descrits en el present pla de gestió: el rang, la superfície ocupada per l'hàbitat, l'estructura i les funcions específiques dels hàbitats, les perspectives de futur, etc.</p>		

1	1.1	1.1.2
OBJ. GEN:	OBJ. OPER:	Contrastar la presència i distribució dels hàbitats llistats en l'apartat 2.1. del pla de gestió.

El contrast de la informació inclosa en els FND amb la millor cartografia disponible i la bibliografia ha posat de manifest la presència d'una sèrie d'hàbitats en l'àmbit del pla de gestió que no es troben llistats actualment en els FND. Per tant, s'ha de contrastar la seva presència, generar una cartografia detallada de cada un, així com incloure en els FND corresponents si es verifica la seva presència.

Aquests hàbitats són:

- 8310 Coves no explotades pel turisme en l'espai ES5310030 Costa de Llevant i en ES5310099 Portocolom.
- 8330 Coves marines submergides en l'espai ES5310030 Costa de Llevant, en ES5310096 Punta de n'Amer i en ES5310099 Portocolom.
- 92D0 Galeries i matolls riberencs termomediterranis (*Nerio-Tamaricetea* i *Securinegion tinctoriae*) en l'espai ES5310098 Cales de Manacor.
- 1110 Bancs de sorra coberts permanentment per aigua marina poc profunda (bancals sublitorals) en l'espai ES5310099 Portocolom.

Objectiu operatiu 1.2. Concretar, per als tipus d'hàbitats i les espècies Natura 2000 que ho requereixin, aquelles variables (superfície, població, espècies indicadores, etc.) encara desconegudes a partir de les quals poder establir el seu estat de conservació actual a la zona i la seva Superfície Favorable de Referència (SFR) i/o Població Favorable de Referència (PFR).

1	1.2	1.2.1
OBJ. GEN:	OBJ. OPER:	Desenvolupament de treballs de recerca i estudis pertinents per a concretar aquells paràmetres que es requereixen en els FND encara desconeguts.
<p>Per a alguns tipus d'hàbitats i espècies d'interès comunitari presents en l'àmbit del pla de gestió s'ha posat de manifest el desconeixement existent sobre alguns dels apartats dels FND i certes variables com la superfície d'ocupació, la seva població a la zona, les espècies indicadores, la presència d'espècies invasores, etc. Per tant, s'hauran de realitzar tots els estudis i/o recopilació d'informació existent necessària per completar i actualitzar els FND de cada un dels espais ZEC i/o ZEPA.</p> <p>Mitjançant la cartografia elaborada amb l'execució de les mesures 1.1.1 i 1.1.2. es pretenen concretar les variables de tal manera que es pugui establir l'estat de conservació actual en l'espai objecte de gestió així com la PFR per als tipus d'hàbitats i les espècies d'interès comunitari que ho requereixin. En aquest sentit, per calcular tant la SFR com els Valors Actuals (VA) de determinats paràmetres, així com per estimar la tendència dels mateixos en el període avaluat, es poden consultar diferents ortofotos que abasten el període des de</p>		

la declaració del LIC fins a la actualitat i amb això valorar l'estat de conservació de l'hàbitat.

OBJ. ESP: 1	1.2	1.2.2
OBJ.	Contrastar la presència i distribució de les espècies definides en l'apartat 2.2 i 2.3.	
<p>Per tal d'obtenir una gestió adequada i mantenir l'estat de conservació de les espècies, s'haurà de contrastar la presència i distribució de les espècies que, la informació més actualitzada disponible, ha posat en relleu la seva existència. Un cop s'hagi contrastat la presència i distribució d'aquestes, s'haurà de valorar la inclusió en els FND dels espais pertinents.</p> <p>L'espècie <i>Pinna nobilis</i> no apareix inclosa en el 3.2 ni en el 3.3 dels FND dels espais objecte d'aquest pla de gestió, però a causa de la seva sensibilitat i de l'estat desfavorable de conservació en el qual es troba, s'haurà de contrastar la seva presència en l'àmbit del pla de gestió. Per poder determinar la seva presència cal aplicar el <i>Protocol metodològic per a l'avaluació de l'estat de conservació de Pinna nobilis i el seguiment de les seves poblacions en relació a l'esdeveniment de mortalitat massiva</i>, així com altres mesures que es considerin oportunes per garantir la supervivència i recuperació de l'espècie¹.</p>		

Objectiu operatiu 1.3. Actualitzar els FND dels espais conforme la millor informació disponible.

1	1.3	1.3.1
OBJ. GEN:	OBJ. OPER:	Actualitzar els FND amb els resultats obtinguts dels objectius operatius 1.1 i 1.2 del pla de gestió.

¹ Álvarez, E., Vázquez-Luis, M. & Deudero, S. 2017. Protocolo metodológico para la evaluación del estado de conservación de *Pinna nobilis* y el monitoreo de sus poblaciones en relación al evento de mortalidad masiva 2016-2017. Instituto Español de Oceanografía de Baleares. 25 pp.

L'actualització de l'inventari ha posat de manifest la necessitat de modificar la informació continguda a la base de dades oficial CNTRYES i en els FND dels espais objecte de gestió. Per a cada ZEC s'afegiran o s'eliminaran elements dels següents apartats dels FND:

- Apartat 3.1. S'hauran d'afegir o eliminar alguns tipus d'hàbitats d'interès comunitari, en funció del que s'especifica a la taula 5 del pla de gestió.
- Apartat 3.2. S'hauran d'afegir o eliminar noves espècies d'aus referides en l'article 4 de la Directiva Aus (taula 8) i les espècies de fauna no aus llistades en l'Annex II de la Directiva Hàbitats (taula 7). A més, en el cas de les aus, s'haurà de corregir i actualitzar la fenologia de les espècies ja registrades.
- Apartat 3.3. S'hauran d'afegir espècies rellevants de flora recollides en la taula 6 del present pla de gestió.

Objectiu operatiu 1.4. Dur a terme el seguiment de l'estat de conservació dels tipus d'hàbitats i les espècies d'interès comunitari presents en l'àmbit del pla gestió.

1	1.4	1.4.1
OBJ. GEN:	OBJ. OPER:	Dur a terme el seguiment de l'estat de conservació dels elements clau d'acord amb les especificacions assenyalades en l'apartat 6 d'aquest pla de gestió.
<p>El desenvolupament d'un sistema de seguiment de l'estat de conservació dels tipus d'hàbitats i espècies Natura 2000 resulta fonamental per verificar el compliment dels objectius de conservació. L'apartat 6 del present pla de gestió defineix els indicadors, les tècniques aconsellades, la periodicitat i els valors de referència que constitueixen la base del sistema de seguiment. En tot cas, s'hauran d'adoptar protocols estandarditzats per al seguiment coordinat de l'estat de conservació de tots els tipus d'hàbitats i espècies, a diferents escales. En el cas de les praderies de <i>Posidonia oceanica</i> el seguiment s'emmarcarà en la <i>Xarxa de Monitorització de les praderies de Posidonia oceanica de les Illes Balears</i> que coordina la Direcció General de Pesca i altres xarxes de seguiment com la <i>Xarxa de control de les praderies de Posidonia oceanica a la Mediterrània espanyola</i>. El seguiment de les espècies d'interès comunitari requereix la coordinació dels gestors dels espais Natura 2000 amb el Servei de Protecció d'Espècies de Govern de les Illes Balears. Convé assenyalar que algunes de les espècies objecte de conservació compten ja amb plans de recuperació, conservació o</p>		

maneig aprovats que, entre altres accions, contemplen el seguiment d'aquestes espècies².

Objectiu operatiu 1.5. Conèixer la incidència real que exerceixen les espècies al·lòctones invasores en els tipus hàbitats d'interès comunitari presents en els espais objecte de gestió.

1	1.5	1.5.1
OBJ. GEN:	OBJ. OPER:	Realitzar estudis de localització i d'avaluació de la densitat d'espècies al·lòctones invasores d'algues, plantes i animals (rates, gats, algues, invertebrats, etc.) així com de la pressió de la pastura de les cabres assilvestrades.
<p>Els hàbitats que componen l'àmbit objecte de gestió presenten, amb caràcter general, problemes de conservació relacionats amb la potencial presència d'espècies invasores, com ara macroalgues (<i>Caulerpa racemosa</i>, <i>Caulerpa taxifolia</i>), plantes com l'ungla de moix (<i>Carpobrotus edulis</i>), insectes com la processonària de pi (<i>Thaumetopoea pityocampa</i>) o mamífers com la cabra (<i>Capra aegagrus hircus</i>), d'acord amb el que s'exposa en l'apartat 1.2.2.7. del present pla de gestió.</p> <p>És important destacar el cas de l'espai ES5310096 Punta de n'Amer on hi ha la presència de macroalgues invasores en les praderies de <i>Posidonia oceanica</i> (l'estudi s'ha de realitzar en coordinació amb l'òrgan competent en matèria de pesca), així com la presència a la part terrestre d'una colònia de nombrosos gats assilvestrats alimentada pels gestors del restaurant ubicat a la torre de defensa. L'estudi de la presència d'espècies invasores en els tipus d'hàbitats costaners i dunars es coordinarà des del Servei de Protecció d'Espècies de Govern de les Illes Balears que, entre altres competències, s'encarrega de reduir els danys ocasionats per les espècies invasores i conflictives, dins de les millors pràctiques de conservació.</p>		

Objectiu operatiu 1.6. Ampliar el coneixement sobre les cavitats rellevants per als ratpenats i sobre la dinàmica de les seves poblacions en l'àmbit del pla de gestió.

1	1.6	1.6.1
---	-----	-------

² Los planes de especies normativamente aprobados están actualmente caducados. Sin embargo, al menos aquellas acciones que se consideran básicas (como seguimiento y vigilancia) se siguen ejecutando. Existe la previsión de aprobar durante 2020 siete planes que abarcarán todas las especies afectadas por planes caducados pero con una versión actualizada fruto de los conocimientos adquiridos en el transcurso de la aplicación de los anteriores.

OBJ. GEN:	OBJ. OPER:	Completar l'inventari de cavitats, així com d'altres elements susceptibles d'albergar als quiròpters de la zona i millorar el coneixement de la seva biologia per a la conservació. Avançar coneixements sobre la dinàmica de les poblacions al llarg del cicle anual, d'acord amb el <i>Pla Balcells</i> .
		<p>Els tres quiròpters cavernícoles de l'Annex II de la Directiva Hàbitats presents en l'àmbit del pla de gestió són <i>Rhinolophus ferrumequinum</i>, <i>Miniopterus schreibersii</i> i <i>Myotis myotis</i>. Actualment es coneixen, dins dels espais objecte de gestió diverses cavitats en què s'ha constatat la presència d'aquestes espècies. No obstant això, encara hi ha cavitats no prospectades que poden completar l'inventari. A més, s'han de dur a terme estudis sobre la seva dinàmica en les cavitats que habiten al llarg del cicle anual, per poder conèixer en detall l'ús que fan de les mateixes (cria, hibernació, descans nocturn, etc.). Aquesta informació resulta fonamental per poder concretar mesures de conservació efectives en cada cavitat o refugi.</p> <p>El <i>Pla Balcells</i> contempla accions encaminades a dissenyar i completar un inventari de les cavitats rellevants per als ratpenats a les Illes Balears. Per la seva banda, el pla de conservació de la ratapinyada de cova inclou l'Acció 5.1 <i>Prospecció de coves mallorquines per millorar el coneixement de la distribució i l'estat de conservació de Miniopterus schreibersii a Mallorca</i>, principalment per localitzar les localitats d'hivernada. Per tant, el desenvolupament d'aquesta mesura s'ha d'emmarcar en aquests dos plans en coordinació amb els responsables del seu desenvolupament (Servei de Protecció d'Espècies de Govern de les Illes Balears). El hàbitat d'interès comunitari present en el pla de gestió en el qual s'haurà de dur a terme aquesta mesura és el 8310 <i>Coves no explotades pel turisme</i>.</p>

Objectiu operatiu 1.7. Conèixer amb detall les interaccions i l'impacte de certes activitats humanes sobre els tipus d'hàbitats i les espècies d'interès comunitari presents en l'àmbit del pla gestió.

1	1.7	1.7.1
OBJ. GEN:	OBJ. OPER:	Avaluar el resultat de la norma reguladora 5.8.2. per tal d'assolir una gestió adaptativa en la Xarxa Natura 2000.
		<p>Les captures accidentals en arts de pesca constitueixen un dels principals problemes de conservació de les aus al medi marí. El palangre per les baldritges i la gavina corsa i les xarxes d'emmellament fixes per al corb marí mediterrani, són les arts més conflictives a la zona.</p> <p>La Xarxa Natura 2000 és responsable de la protecció d'aquestes espècies i d'actuar davant qualsevol pressió que pateixin els seus hàbitats i les espècies d'interès comunitari. Amb aquesta motivació s'estableix un període de dos anys</p>

perquè les diferents modalitats de pesca puguin implementar en els seus arts, alguna de les mesures correctores existents. Entre aquestes mesures correctores es troba la calada nocturna, el canvi d'esquer (utilitzant esquer menys desitjable per a les aus), incrementar el pes en les línies de calada (perquè l'art es submergeixi abans), la utilització de línies espantaocells o una combinació d'aquestes així com altres que aconseguixin evitar les captures accidentals.

No obstant això, amb l'objectiu d'avaluar la incidència real d'aquestes captures en l'àmbit del pla de gestió i de l'impacte de l'aplicació de la norma reguladora sobre la biologia poblacional de les aus marines, s'han de dur a terme actuacions de recollida d'informació com:

- Realització d'enquestes i/o entrevistes als pescadors als ports pesquers que pesquen en l'àmbit de gestió.
- Repartiment de quaderns de recollida de dades per a emplenar pels pescadors.
- Embarcaments d'observadors.
- Col·laboració amb entitats que estiguin duent a terme treballs d'interacció pesquera amb aus.

A més, es podran realitzar proves per avaluar l'eficàcia de diferents mesures de mitigació possibles, en col·laboració estreta amb els pescadors.

1	1.7	1.7.2
OBJ. GEN:	OBJ. OPER:	Inventariar i avaluar les principals zones d'afluència i freqüentació de persones (estacionament i trànsit de vehicles, pas massiu de persones, fragmentació d'hàbitats, etc.) amb potencial impacte sobre els tipus d'hàbitats i les espècies d'interès comunitari terrestres.
<p>Amb l'objectiu de concretar l'afecció real que pot estar causant l'afluència i freqüentació de persones sobre els tipus d'hàbitats i les espècies Natura 2000 presents en els espais objecte de gestió es duran a terme estudis concrets en aquests àmbits tenint en compte:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Freqüentació de les zones costaneres (entorn de les platges o zones de bany, com Punta de n'Amer o Cala Varques, miradors freqüentats, afluència a zones d'hostatgeria i restauració, etc.). ■ Freqüentació de cavitats rellevants per a quiròpters (espeleologia, com a la Cova des Coloms). <p>Els resultats d'aquests estudis posaran de manifest la necessitat, o no, de dur a terme les mesures de conservació en certes zones, amb l'objectiu de protegir els tipus d'hàbitats i les espècies Natura 2000 dels efectes negatius que poden derivar d'aquesta pressió (per exemple, molèsties en períodes sensibles, trepig, etc.).</p>		

1	1.7	1.7.3
OBJ. GEN:	OBJ. OPER:	Estudi de l'impacte de les activitats recreatives, esportives i turístiques sobre els hàbitats i les espècies marines d'interès comunitari en l'àmbit marí de les ZEC.
<p>Amb l'objectiu de concretar l'afecció real que poden estar ocasionant les activitats lúdiques sobre els tipus d'hàbitats i les espècies marines d'interès comunitari presents en les ZEC, es duran a terme estudis per determinar la tipologia de les activitats lúdiques presents en els espais, la seva freqüentació i impacte sobre l'àmbit marí. Si bé les activitats que necessiten una autorització d'ocupació de domini públic marítim-terrestre (DPMT) de l'àmbit del pla passen una avaluació de les seves repercussions ambientals, es desconeix la presència i afecció d'aquelles les quals el punt de sortida està més enllà de l'àmbit del pla, així com de les que no necessiten o sol·liciten l'ocupació del DPMT.</p> <p>Els resultats d'aquests estudis posaran de manifest la necessitat, o no, de dur a terme mesures de conservació en certes zones, amb l'objectiu de protegir els tipus d'hàbitats i les espècies d'interès comunitari dels efectes negatius que poden derivar d'aquesta pressió. Cal indicar que l'impacte de la navegació no s'ha inclòs en aquesta mesura ja que el seu estudi ja està previst amb el desenvolupament de la mesura 1.11.1.</p> <p>En relació a les cavitats marines:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Es realitzarà un estudi de capacitat d'acolliment, almenys, per a la Cova des Coloms. ■ S'avaluarà la freqüentació de l'espeleobusseig (aquesta informació es podrà obtenir a partir dels centres de busseig), i es farà un seguiment de les cavitats més freqüentades per tal de conèixer tant els bussejadors que accedeixen de forma organitzada com els que van per lliure. 		

1	1.7	1.7.4
OBJ. GEN:	OBJ. OPER:	Estudi de la capacitat de càrrega de les cavitats en l'àmbit del Pla, especialment de la Cova des Coloms, per tal de definir el número de visites que admet sense que es produeixin afeccions a l'hàbitat.
<p>L'activitat turística en els darrers anys ha tingut un gran auge en zones amb certa fragilitat ambiental. Així, per evitar impactes negatius és necessari establir la capacitat de càrrega per poder determinar el màxim nivell d'utilització al qual es pot sotmetre una zona o recurs sense que es produeixi cap degradació. Per tot això, és important establir estratègies que permetin una planificació adequada dels espais naturals amb més pressió per visites. Sens dubte, determinar la capacitat de càrrega d'aquestes àrees és totalment rellevant per</p>		

a l'establiment de mesures de prevenció que permetin evitar la degradació dels ecosistemes i en garanteixin la conservació i el manteniment.

Per tant, la realització d'aquests estudis tindrà com a objectiu determinar la capacitat de càrrega de les coves on hi ha visites no regulades i valorar el grau de degradació i deteriorament ambiental. S'hauran de recollir dades de camp (morfologia, romanents espeleològics, fauna, etc.) i analitzar les dinàmiques turístiques així com les possibles zones crítiques.

1	1.7	1.7.5
OBJ. GEN:	OBJ. OPER:	Coordinar amb l'administració competent en matèria pesquera l'actualització cartogràfica de les arts de pesca i la situació on operen les embarcacions.
<p>La Direcció General de Pesca del Govern de les Illes Balears realitza estudis relacionats amb les arts de pesca utilitzades en el litoral del llevant de Mallorca que tenen implicacions pel que fa a la conservació de l'hàbitat prioritari 1120* i de les espècies marines de la Xarxa Natura 2000. A més, dels citats estudis, es deriven regulacions que poden afavorir els hàbitats marins.</p> <p>La realització d'aquests estudis ha d'encaminar-se a poder realitzar l'actualització de la cartografia dels arts de pesca, així com de la situació dels llocs d'operació de les embarcacions del llevant de Mallorca.</p>		

Objectiu operatiu 1.8. Avaluar l'impacte del canvi climàtic sobre els tipus d'hàbitats i les espècies d'interès comunitari presents en l'àmbit del pla de gestió.

1	1.8	1.8.1
OBJ. GEN:	OBJ. OPER:	Establir una parcel·la de mostreig i seguiment terrestre i diversos transectes fixos en el medi marí perpendiculars a la costa, per avaluar l'existència d'efectes produïts pel canvi climàtic i altres efectes antròpics en els hàbitats i espècies d'interès comunitari presents en l'àmbit del pla de gestió.
<p>En el medi terrestre es crearà una parcel·la permanent de seguiment en la qual es pugui fer un estudi demogràfic de les espècies vegetals presents. Per a les diferents espècies, es faran estimacions de l'abundància i cobertura i de la seva variació a curt i llarg termini. Es calcularà el nivell de defoliació dels arbres i la densitat de fusta morta, alhora que alguns paràmetres fisiològics com els nivells de Radiació Fotosintèticament Activa (PAR). De la mateixa manera, s'ha de registrar la presència i cobertura d'espècies invasores.</p>		

En el medi marí es realitzaran transsectes perpendiculars a la costa seguint la línia de màxim pendent, des d'una profunditat de 30 m fins a la superfície. En intervals de 10 m de profunditat (30 m, 20 m, 10 m i 0 m), els observadors faran una llista de les espècies més conspicues presents i anotaran l'abundància en termes quantitatius (d'1 a 5, de menor a major abundància) així com la presència o no de teixit mort o necrosat indicador de mortalitat per estrès tèrmic. A més, es faran un seguit de fotografies del fons en cada profunditat mitjançant quadres de 50x50 cm per obtenir un registre fotogràfic i per a la posterior identificació d'espècies observades en cas de dubte o dificultat en la identificació *in situ*.

1	1.8	1.8.2
OBJ. GEN:	OBJ. OPER:	Modelització matemàtica de l'evolució dels hàbitats i de les espècies d'interès comunitari en funció dels diferents escenaris possibles de canvi climàtic, en base als paràmetres obtinguts en les mesures 1.1.1 i 1.2.1, i a les dades de seguiment de l'apartat 6 del pla de gestió.
Amb l'objectiu de preveure problemes de conservació de futur i poder adoptar, si s'escau, mesures que mitiguin els efectes del canvi climàtic sobre els tipus d'hàbitats i espècies Natura 2000, l'òrgan gestor propiciarà el desenvolupament d'estudis orientats a avaluar l'impacte del canvi climàtic sobre els tipus d'hàbitats i les espècies Natura 2000 presents en l'àmbit del pla de gestió i plantejarà potencials mesures de mitigació. Aquests estudis podran emmarcar-se en les accions que es desenvolupen en el marc del <i>Pla Nacional d'Adaptació al Canvi Climàtic (PNACC)</i> .		

Objectiu operatiu 1.9. Promoure la investigació científica aplicada com a instrument de suport al coneixement i gestió de la zona.

1	1.9	1.9.1
OBJ. GEN:	OBJ. OPER:	Establir mecanismes de col·laboració amb la comunitat científica, centres d'investigació i altres entitats per desenvolupar línies d'investigació aplicades en els espais objecte de gestió.
Molts dels estudis que es contemplen en el present pla podran ser desenvolupats per la comunitat científica, els centres d'estudis i investigació o altres societats per a l'estudi i conservació de la naturalesa, com ara la Universitat de les Illes Balears (UIB), IMEDEA, COB-IEO o altres. L'òrgan gestor ha d'establir les relacions i mecanismes de col·laboració necessaris per a propiciar que es duguin a terme aquest tipus d'estudis aplicats que aporten informació rellevant per a la gestió.		

Objectiu operatiu 1.10. Recopilar les fonts d'informació disponibles i actualitzades sobre els diferents elements clau presents en el territori àmbit de gestió.

1	1.10	1.10.1
OBJ. GEN:	OBJ. OPER:	Recull de forma sistemàtica i estandarditzada de les publicacions de recerca, informes i treballs que es realitzin sobre els diferents elements clau presents en l'àmbit del pla de gestió. Obtenció i gestió d'informació de màxim detall.
Es definirà una plataforma autonòmica perquè els investigadors, entitats, associacions i particulars que duguin a terme treballs científics sobre l'àmbit del pla publiquin els seus estudis, treballs i resultats, amb la finalitat de dinamitzar i aprofitar al màxim aquesta informació.		

Objectiu operatiu 1.11. Millorar el coneixement de la distribució de *Tursiops truncatus* i *Caretta caretta* en l'àmbit del pla de gestió.

1	1.11	1.11.1
OBJ. GEN:	OBJ. OPER:	Anàlisi temporal de presència i d'ús de l'àmbit marí del pla de gestió de <i>Tursiops truncatus</i> , així com dels diferents impactes associats a les activitats nàutiques i pesqueres, mitjançant la instal·lació d'instruments <i>Passive Acoustic Monitoring</i> (PAM), i estudi de la seva correlació.
Determinar la interacció de les activitats recreatives relacionades amb la navegació i la seva afecció a la població de cetacis present en l'espai objecte de gestió. Això es podrà dur a terme mitjançant la col·locació d'hidròfons o altres instruments PAM que permetin captar els nivells de contaminació acústica al llarg de l'any i al seu torn determinar la presència de cetacis i l'ocupació en l'espai. Aquesta mesura respon també als objectius de la mesura 1.7.3. ja que la navegació és una activitat recreativa, esportiva i turística que té impacte en les espècies d'interès comunitari.		

1	1.11	1.11.2
OBJ. GEN:	OBJ. OPER:	Avaluació dels impactes sobre <i>Caretta caretta</i> en l'àmbit marí del pla de gestió.
D'una banda, els estudis realitzats a l'empara del projecte europeu LIFE + Posidònia (2001-2005) van posar de manifest que la tortuga babaua (<i>Caretta caretta</i>) presenta interacció amb certs arts de pesca a les Illes Balears, la qual		

cosa afecta negativament a la seva conservació. Així, la tortuga babaua es troba afectada pel palangre de superfície, els tremalls (el més conflictiu és el de la llagosta) i altres arts de xarxa fixes.

Amb l'objectiu d'avaluar la incidència real d'aquestes captures en l'àmbit del pla de gestió s'han de dur a terme estudis de la mà dels pescadors (com la recollida d'informació en els ports mitjançant entrevistes o per la recollida de dades dels propis pescadors). També es poden dur a terme observacions a bord si es considera necessari. Les dades que s'han de recollir corresponen a:

- Característiques de la pesca: característiques del vaixell (nom, registre, nacionalitat); característiques de la jornada i l'episodi de pesca: espècies de peixos objecte de pesca, nombre de jornada, nombre d'episodi, mètode de pesca i arts emprades; data i hora de les observacions; esforç de pesca durant el període observat (hams/remolcs/conjunts); proporció de l'esforç observat; ubicació de l'esdeveniment de pesca observat (latitud, longitud); mesures de mitigació utilitzades.
- Característiques de les interaccions amb tortugues: episodis (hora, nombre d'episodi, nombre de tortugues implicades); tàxons capturats o que han estat objecte d'interacció fortuïta (espècie quan sigui possible); condició de l'exemplar capturat o amb el que s'ha interactuat (mort/viu/ferit); retenció o alliberament de l'exemplar/exemplars.

Aquestes dades permeten avaluar en detall la incidència real entre els arts de pesca i les tortugues en l'àmbit del pla de gestió amb l'objectiu de definir les mesures de mitigació més adequades, en cada cas, per evitar aquest tipus d'episodis i el seu desenllaç més negatiu.

D'altra banda, crear una xarxa d'observació de l'espècie des d'embarcacions recreatives, concretant la zonificació de l'albirament o l'estat o condició de l'animal observat (mort/viu/ferit).

Objectiu operatiu 1.12. Conèixer les zones de nidificació i àrees sensibles de les aus d'interès comunitari.

1	1.12	1.12.1
OBJ. GEN:	OBJ. OPER:	Localització de les àrees de nidificació, alimentació i espais vitals actuals i potencials de les espècies d'aus, per tal d'identificar les zones d'interacció amb les principals activitats antròpiques (escalada, psicobloc, activitats nàutiques, senderisme o altres).

Sent l'element clau de les aus marines les que es troben en una situació de conservació més desfavorable en l'àmbit de gestió, s'haurà inventariar i cartografiar de forma prioritària i en detall, les àrees de nidificació actuals i potencials de: *Calonectris diomedea*, *Larus audouinii*, *Puffinus mauretanicus* i *Phalacrocorax aristotelis desmarestii*, així com les àrees d'alimentació i els espais vitals.

Aquesta mesura s'aplicarà també per *Falco peregrinus*, així com per a les espècies esmentades en l'apartat 2 d'aquest pla de gestió, encara que el seu estat de conservació no requereixi la mateixa urgència que per a les aus esmentades en primer lloc.

A més, s'ha d'actualitzar la cartografia de les zones d'escalada i psicobloc amb la identificació de la localització de nius de rapinyaires i aus marines per poder detectar els punts d'interacció entre aquestes activitats i les espècies.

En funció dels resultats obtinguts es pot modificar la cartografia definida en la norma reguladora 5.2.11 del present pla.

OBJECTIU GENERAL 2. Afavorir la recuperació a un estat de conservació favorable dels tipus d'hàbitats i les espècies Natura 2000 que ho requereixin, en coherència amb les estratègies de conservació o plans de gestió aprovats fins a la data.

Objectiu operatiu 2.1. Eliminar la pressió que exerceixen les espècies invasores i tot tipus d'amenaques fitosanitàries sobre els hàbitats i/o espècies d'interès comunitari.

2	2.1	2.1.1
OBJ. GEN:	OBJ. OPER:	Campanyes d'educació ambiental per sensibilitzar sobre l'impacte negatiu que exerceixen els carnívors introduïts (gats, rates, etc.) sobre la fauna autòctona.
L'acció 6.4. del <i>Pla Lilford</i> també inclou, a més de l'eliminació de carnívors introduïts, accions d'educació ambiental. Per això, es realitzaran campanyes de sensibilització sobre l'impacte negatiu que exerceixen els carnívors introduïts sobre la fauna autòctona, en les localitats incloses en l'àmbit del pla de gestió (Capdepera, Sant Llorenç des Cardassar, Manacor, Felanitx i Santanyí).		

2	2.1	2.1.2
---	-----	-------

OBJ. GEN:	OBJ. OPER:	Vigilància, control i/o eradicació d'espècies invasores i tot tipus d'amenaques fitosanitàries en els hàbitats on s'hagi constatat la seva presència (<i>Carpobrotus edulis</i> , <i>Agave</i> sp., processionària del pi, etc.). En coherència amb els resultats d'aplicació de la mesura 1.5.1. del pla de gestió.
<p>Un cop verificada i localitzada la presència d'espècies invasores en les zones en què són presents els tipus d'hàbitats costaners i dunars -desenvolupament de la mesura 1.5.1- dins dels espais objecte de gestió es procedirà a la seva eradicació. En aquest sentit, s'ha d'assenyalar que el Servei de Protecció d'Espècies de Govern de les Illes Balears té, entre altres competències, la de reduir els danys ocasionats per les espècies invasores i conflictives, dins de les millors pràctiques de conservació. D'altra banda, la Dirección General de Sostenibilidad de la Costa y del Mar del Gobierno de España compta amb el <i>Pla de control i eliminació d'espècies vegetals invasores de sistemes dunars</i> que, entre altres aspectes, assenyalava com plantes introduïdes més freqüents a la costa rocosa, dunes i penya-segats de les Illes Balears les següents: <i>Aeonium</i> sp., <i>Agave americana</i>, <i>Aloe</i> sp., <i>Aptenia cordifolia</i>, <i>Carpobrotus</i> sp., <i>Disphyma crassifolium</i>, <i>Ficus carica</i>, <i>Limoniastrum monopetalum</i>, <i>Opuntia</i> sp., <i>Pittosporum tobira</i>, <i>Senecio cinerarea</i> i <i>Stenotaphrum secundatum</i>. El gènere <i>Carpobrotus</i> (i concretament les espècies <i>C. edulis</i> & <i>C. affine acinaciformis</i>) és un dels taxons exòtics més perillosos que afecten el litoral de les Illes Balears.</p>		

2	2.1	2.1.3
OBJ. ESP:	OBJ. OPER:	Campanyes d'eliminació i control de cabres assilvestrades, en coherència amb els resultats d'aplicació de la mesura 1.5.1. del pla de gestió.
<p>Es promourà la captura de les cabres assilvestrades salvatges amb la modalitat de caça tradicional amb gossos i llaços en tot l'àmbit de gestió terrestre on hi hagi una densitat superior a la compatible amb la conservació dels hàbitats i les espècies.</p>		

Objectiu operatiu 2.2. Protegir els diferents tipus d'hàbitats i els hàbitats de les espècies d'interès comunitari més sensibles de l'impacte que genera el trànsit i freqüentació de les persones, a causa de les activitats recreatives, turístiques i residencials.

2	2.2	2.2.1
----------	------------	--------------

OBJ. GEN:	OBJ. OPER:	Instal·lar elements de senyalització dels espais Xarxa Natura 2000, dels usos (normes i regulacions, identificació d'itineraris de vianants autoritzats, restriccions de circulació de vehicles de motor o de tracció animal) i de la interpretació dels valors naturals d'hàbitats en zones d'alta freqüentació per persones.
<p>Seguint els criteris de l'<i>Estudi de Senyalització de la Xarxa Natura 2000 a les Illes Balears</i> de novembre de 2017 realitzat per la conselleria competent en medi ambient, s'hauran de col·locar senyals informatives (s'indica la posició de cadascuna d'elles) en punts clau de cada ZEC terrestre de l'àmbit de gestió. En el cas que es consideri necessari, s'instal·laran panells informatius de les ZEC marines en els punts de major afluença (incloses les zones d'afluència pública de les instal·lacions portuàries) i en els principals punts d'accés a les cavitats de major interès.</p> <p>D'altra banda, un cop identificades les zones de més afluença i freqüentació de persones (estacionament i trànsit de vehicles, pas massiu de persones, etc.) en els espais objecte de gestió i avaluada la seva potencial repercussió sobre els tipus d'hàbitats d'interès comunitari -desenvolupament de les mesures 1.7.2 i 1.7.3 -, l'òrgan gestor ha de valorar la instal·lació d'elements de senyalització (normes i regulacions; identificació d'itineraris de vianants autoritzats; restriccions de circulació de vehicles de motor o de tracció animal) i interpretació dels valors naturals en aquestes zones amb l'objectiu d'evitar danys sobre els hàbitats costaners i dunars.</p>		

2	2.2	2.2.2
OBJ. GEN:	OBJ. OPER:	Instal·lar senyalització o tancaments perimetrals per protegir certes poblacions de fauna.
<p>Un cop identificades les zones de més afluença i freqüentació de persones en els espais objecte de gestió i avaluada la seva potencial repercussió sobre les espècies Natura 2000 - desenvolupament de la mesura 1.7.2. -, l'òrgan gestor haurà de valorar la instal·lació de senyalització o tancaments perimetrals per protegir certes poblacions de fauna. Això pot ser aplicable també per protegir hàbitats sensibles per a la fauna Natura 2000 (cavitats rellevants per als ratpenats o zones de nidificació per a aus marines amenaçades, entre altres).</p>		

2	2.2	2.2.3
----------	------------	--------------

OBJ. GEN:	OBJ. OPER:	Tancar els camins que resultin necessaris a la Punta de n'Amer per a la recuperació dels hàbitats terrestres i la conservació de les espècies d'interès comunitari indicats d'acord amb els resultats de les mesures 1.7.2. i 2.8.1. en aquesta ZEC (ES5310096 Punta de n'Amer), així com delimitar les zones d'aparcament prohibides.
<p>La part terrestre de la ZEC ES5310096 Punta de n'Amer és una zona molt freqüentada tant per la proximitat de dos nuclis turístics com per la presència d'un restaurant al mig de la ZEC. Això ha provocat l'aparició d'un gran nombre de vials per tota la zona, posant en perill l'estat de conservació dels hàbitats i les espècies presents. Per tant, s'haurà de dur a terme la identificació detallada de les zones de més aflluència i freqüentació de persones i les zones més sensibles o degradades per als hàbitats i espècies d'interès comunitari per tal de limitar l'accés als visitants. Un cop identificades aquestes zones, es tancaran els vials per facilitar la recuperació dels hàbitats i, a més, es delimitaran les zones d'aparcament prohibides.</p>		

Objectiu operatiu 2.3. Netejar i retirar les escombraries i residus sòlids en aquells tipus d'hàbitats i hàbitats de les espècies d'interès comunitari que ho requereixin.

2	2.3	2.3.1
OBJ. GEN:	OBJ. OPER:	Promoure campanyes de neteja del fons marí en col·laboració amb centres de busseig de la zona i/o pescadors, tant de residus com de restes d'arts o aparells de pesca i establir un protocol estàndard de retirada de xarxes.
<p>Les escombraries marines constitueixen un greu problema per a la conservació dels organismes marins i els hàbitats incloent una àmplia gamma de materials d'origen antròpic que han estat abocats o perduts a les platges, costes o al mar. La dificultat de degradació de molts d'aquests materials fa que la seva presència i acció negativa resulti molt persistent. A més, la seva ràpida i incontrolable dispersió en el medi marí fa necessària la seva eliminació directa, més enllà, d'evitar -en origen- que arribin al mar. Per aquest motiu, l'òrgan gestor ha de promoure el desenvolupament de campanyes de neteja del fons marí en els espais Natura 2000 objecte de gestió en col·laboració amb centres de busseig de la zona i/o pescadors, especialment en la ZEC ES5310096 Punta de n'Amer.</p>		

2	2.3	2.3.2
OBJ. GEN:	OBJ. OPER:	Promoure campanyes de neteja a cavitats rellevants per als quiròpters.

Algunes de les cavitats rellevants per a la conservació dels quiròpters cavernícoles presenten escombraries i runes tant en la seva entrada com a l'interior. El desenvolupament de la mesura 1.6.1 del pla de gestió podrà posar de manifest l'existència d'altres cavitats amb aquest tipus de problemàtica que requereixin d'actuacions en aquest sentit.

A més, el *Pla Balcells* contempla en la seva acció 3.2 la restauració de l'hàbitat en aquelles cavitats que presentin condicions inadequades per als quiròpters, inclosa la neteja d'escombraries a realitzar en col·laboració amb els ajuntaments.

2	2.3	2.3.3
OBJ. GEN:	OBJ. OPER:	Promoure campanyes de neteja d'escombraries i instal·lació d'elements dissuasius (tanques perimetrals, senyalització, etc.) en els punts crítics.
En coordinació amb els ajuntaments de la zona, l'òrgan gestor ha de promoure la neteja dels espais de l'àmbit de gestió que així ho requereixin i la col·locació d'elements dissuasius (tanques perimetrals, senyalització, etc.) en els llocs on es produeixen abocaments freqüents dins dels espais Natura 2000 objecte de gestió.		

2	2.3	2.3.4
OBJ. GEN:	OBJ. OPER:	Retirada de pedres i residus (umbracle i altres elements que formen part de l'establiment il·legal de venda de begudes) de la zona dunar de Cala Varques.
A la platja de Cala Varques (ES5310098 Cales de Manacor) hi ha un lloc de venda de begudes il·legal que també és usat com a residència de la persona que l'explota, que ha estat objecte de diferents expedients sancionadors al llarg dels últims anys. Per evitar que aquesta instal·lació es repeteixi i corregir la degradació del medi pel seu ús continuat, s'han de dur a terme treballs per restaurar el medi natural i adoptar les mesures necessàries per evitar la instal·lació del lloc il·legal, així com per evitar l'acampada i el bivac en aquesta zona.		

Objectiu operatiu 2.4. Restaurar tipus d'hàbitats i/o reforçar poblacions de les espècies d'interès comunitari que ho requereixin.

2	2.4	2.4.1
---	-----	-------

OBJ. GEN:	OBJ. OPER:	Recollida de material forestal de reproducció per preservar-lo al Centre Forestal de Menut (CEFOR), per a ser utilitzat en les accions de conservació de flora i reforestacions necessàries en cas de perturbacions i/o alteracions de les espècies i els hàbitats presents en l'àmbit del pla de gestió.
<p>El CEFOR consta d'un banc de llavors forestals de les Illes Balears, un viver forestal, una aula polivalent, un centre de documentació forestal, un jardí botànic i una aula d'interpretació del bosc. A més, les seves funcions són producció de planta autòctona, conservació de la diversitat forestal, sensibilització forestal, experimentació, control del material forestal de reproducció i formació³.</p> <p>En coordinació amb el CEFOR, s'haurà de garantir la disponibilitat de material forestal de reproducció per a ser utilitzat en accions de conservació de flora i reforestacions en l'àmbit del pla de gestió. La gestió de centre la realitza la Direcció General d'Espais Naturals i Biodiversitat de la Conselleria de Medi Ambient i Territori, amb el suport del personal de l'Institut Balear de la Natura (IBANAT).</p>		

Objectiu operatiu 2.5. Minimitzar la mortalitat d'espècies d'interès comunitari en arts de pesca.

2	2.5	2.5.1
OBJ. GEN:	OBJ. OPER:	Promoure la implantació d'equips i/o mesures de mitigació en la flota pesquera que augmentin la selectivitat dels arts de pesca i/o redueixin les captures accidentals d'espècies d'interès comunitari, segons els resultats obtinguts en l'execució de les mesures 1.7.1, 1.11.1 i 1.11.2.
<p>L'òrgan gestor ha de promoure, al costat de l'organisme competent en matèria de pesca, la implantació d'equips i/o mesures de mitigació en la flota pesquera que opera a la zona marina objecte de gestió encaminats a augmentar la selectivitat dels arts de pesca per minimitzar les captures accidentals d'espècies Natura 2000.</p> <p>Pel que fa a les aus marines, per minimitzar la captura accidental i en coherència amb la mesura 1.7.1. del pla de gestió, s'hauran implantar algunes de les següents mesures de mitigació:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Calar els palangres durant la nit (és a dir, durant les hores de foscor entre l'ocàs i l'orto) utilitzant els llums mínims exigits per a la seguretat de l'embarcació. ■ Col·locar llasts en les braçolades de tal manera que els hams engreixats s'enfonsin tan aviat toquin l'aigua. Els llasts també es poden col·locar en 		

³ <http://www.caib.es/sites/xarxaforestal/ca/informacio-19072/>

els hams engreixats o en els palangres automàtics utilitzar hams engreixats amb llast quan es despleguin els palangres.

- Evitar l'abocament de despulles de peix a la mar mentre s'estiguin calant els palangres i quan es recullin. En tot cas, fer l'abocament des de la borda oposada a on s'estiguin recollint els palangres.
- Utilitzar un «cordill espantaocells» que espanti les aus durant el desplegament dels palangres per evitar que s'acostin a la línia d'hams.
- Utilitzar esquers menys desitjables per a les aus com cefalòpodes (mai esquer viu).
- Evitar pescar en zones o períodes en què les interaccions amb les aus marines siguin més probables i intenses (veda espacial o estacional).

Objectiu operatiu 2.6. Prevenir els incendis forestals, garantir, en cas d'ocurrència, l'actuació ràpida i efectiva en defensa dels tipus d'hàbitats i espècies d'interès comunitari i recuperar les zones afectades pels mateixos (zones de restauració ecològica).

2	2.6	2.6.1
OBJ. GEN:	OBJ. OPER:	Fomentar les millores silvícoles, d'acord amb els Instruments de Gestió Forestal Sostenible (IGFS) aprovats, i el que estableix el <i>IV Pla General de Defensa contra Incendis Forestals</i> .
L'òrgan competent en matèria de gestió forestal, en col·laboració amb l'òrgan gestor Natura 2000 fomentarà, en les masses forestals presents en els espais Natura 2000 objecte de gestió, actuacions de millores silvícoles, de conservació i millora de la biodiversitat en les formacions forestals dominants i promourà tractaments preventius per reduir (en zones crítiques i d'alt risc) la càrrega de combustible vegetal amb l'objectiu de garantir la resistència enfront d'incendis forestals i malalties o plagues. A més, es fomentaran els instruments de gestió forestal sostenible (IGFS) i s'aplicarà el <i>IV Pla general de Defensa contra Incendis Forestals</i> .		

2	2.6	2.6.2
OBJ. GEN:	OBJ. OPER:	Actuacions preventives establertes en els plans comarcals de defensa contra incendis, control de l'ús de foc, execució de faixes i/o àrees de defensa, així com la resta de mesures i actuacions de manteniment o nova execució que en ells estiguin previstes.

En coordinació amb l'òrgan competent en matèria de gestió forestal, l'òrgan gestor Natura 2000 fomentarà, en les masses forestals presents en els espais Natura 2000 objecte de gestió, el desenvolupament de les actuacions preventives establertes en els plans comarcals de defensa contra incendis (control de l'ús de foc, execució de faixes i/o àrees de defensa, així com la resta de mesures i actuacions de manteniment o nova execució previstes). Es prioritzaran els treballs de manteniment de la faixa de defensa contra incendis forestals perimetral a la urbanització de Cala Provençals.

2	2.6	2.6.3
OBJ. GEN:	OBJ. OPER:	Realitzar actuacions de preservació de sòl i prevenció de fenòmens erosius i processos de desertificació, així com altres actuacions que es puguin establir en el corresponent pla de restauració ambiental de l'àrea afectada per l'incendi.
<p>En coordinació amb l'òrgan gestor Natura 2000, l'òrgan competent en matèria de gestió forestal fomentarà, en zones afectades per incendis forestals dins dels espais Natura 2000 objecte de gestió, la realització d'actuacions de preservació de terra i prevenció de fenòmens erosius i processos de desertificació com ara feixines, desembosc i/o trituració o estellament de material vegetal afectat, etc., la realització d'intervencions de revegetació d'àrees degradades, en especial les afectades per incendis forestals, mitjançant tècniques que minimitzin l'afecció al sòl, la instal·lació de tancaments perimetrals en cas necessari, així com altres actuacions que es puguin establir en el corresponent pla de restauració ambiental de l'àrea afectada per l'incendi, que ha de preveure la recuperació dels hàbitats d'interès comunitari afectats.</p> <p>En concret, es farà un seguiment de la regeneració natural de la vegetació afectada per l'incendi forestal de Can Roig, ocorregut el 2018 a Cales de Mallorca.</p>		

2	2.6	2.6.4
OBJ. GEN:	OBJ. OPER:	Disposar de mitjans d'extinció d'incendis forestals i fomentar mesures de prevenció i autoprotecció especialment a les zones d'interfase urbano-forestal.

El canvi de l'estructura dels boscos mediterranis, molt més densos un cop abandonada la gestió forestal, ha accentuat la preocupació per la intensitat dels incendis i especialment per la vulnerabilitat dels assentaments humans propers a zones forestals. Aquesta situació fa necessària la identificació dels espais potencialment vulnerables a les zones d'interfase urbano-forestal de les ZEC ES0000080 Cap Vermell, ES5310096 Punta de n'Amer, ES5310098 Cales de Manacor i ES5310100 Punta des Ras. En aquest marc, la integració de les polítiques de planificació de la prevenció i la col·laboració dels gestors de les ZEC amb els responsables de l'extinció d'incendis resulta imprescindible.

2	2.6	2.6.5
OBJ. GEN:	OBJ. OPER:	Fomentar el manteniment de la gestió tradicional agrària (agrícola, ramadera i forestal) fomentant el manteniment dels cultius, l'ús ramader i l'aprofitament renovable dels recursos forestals.
<p>La majoria de les activitats agràries (agrícoles, ramaderes i forestals) que es desenvolupen en les ZEC del pla de gestió són compatibles amb el manteniment de l'estat de conservació favorable de l'espai.</p> <p>S'afavorirà el desenvolupament de la gestió agrària tradicional de les ZEC, impulsant la definició d'ajudes que permetin el manteniment d'aquesta activitat agrària per tal d'evitar la intensificació o l'abandonament dels cultius tradicionals i la pèrdua de valors etnogràfics, culturals i paisatgístics.</p>		

Objectiu operatiu 2.7. Evitar la degradació dels hàbitats marins.

2	2.7	2.7.1
OBJ. GEN:	OBJ. OPER:	Reforçar la vigilància per evitar els fondejos (segons l'apartat 5.8.4. del pla de gestió) i l'abocament de residus en l'àmbit del pla de gestió.

Es mantindrà el servei de vigilància al fondeig de *Posidonia oceanica*, millorant la seva planificació, per evitar el fondeig incontrolat d'embarcacions a les zones de fondeig prohibit, d'acord amb el que estableix l'apartat 5.8.4. del pla de gestió i en els plànols de la sèrie 5.1 de l'Annex II. Dins de l'àmbit del pla de gestió està prohibit el fondeig sobre praderies de *Posidonia oceanica* i altres fanerògames marines, fons de maërl o coral·ligen, així com zones en què hi ha altres usos que ja impossibiliten l'ancoratge.

Es vigilaran també els possibles abocaments irregulars des de les embarcacions que circulin en l'àmbit del pla.

2	2.7	2.7.2
OBJ. GEN:	OBJ. OPER:	Instar a l'administració competent a modernitzar les estacions de bombeig de Cala Romaguera, Cala Domingos, Cala Murada i Cala Tropicana.
Instar a l'administració competent, en aquest cas a l'Agència Balear de l'Aigua i la Qualitat Ambiental (ABAQUA), a modernitzar les estacions de bombeig de Cala Romaguera, Cala Domingos, Cala Murada i Cala Tropicana, situades a l'espai ES5310098 Cales de Manacor.		

2	2.7	2.7.3
OBJ. GEN:	OBJ. OPER:	Instar l'òrgan competent a complir amb la normativa en matèria de sanejament, especialment en les àrees adjacents a les zones sensibles declarades pel Decret 49/2003.
<p>La ZEC ES5310099 Portocolom és adjacent al nucli urbà del mateix nom. Alguns dels habitatges d'aquest nucli no estan connectades al clavegueram públic. Tenint en compte que la badia de Portocolom està inclosa en el Decret 49/2003 com a zona sensible a causa de l'eutrofització i definida com a massa d'aigua que requereix un tractament addicional al secundari, es considera imprescindible que l'òrgan competent (Ajuntament de Manacor) compleixi amb la normativa en matèria de sanejament per evitar la degradació dels hàbitats d'interès comunitari i de les espècies que habiten en aquests. Així, cal:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Connectar tots els habitatges al clavegueram, sempre que hi hagi accessibilitat. ■ Ampliar l'abast de la xarxa de clavegueram a tots els habitatges existents al nucli urbà i garantir la connexió d'aquests a la mateixa i la clausura dels pous negres o altres sistemes de depuració no homologats. En cas que no sigui possible la connexió al clavegueram, s'hauran de substituir els pous 		

negres per sistemes individuals de depuració que compleixin amb el que s'estableix a l'Annex IV del *Pla Hidrològic de les Illes Balears*.

2	2.7	2.7.4
OBJ. GEN:	OBJ. OPER:	Impulsar la modernització de les infraestructures de depuració que es situïn o tinguin influència sobre les ZEC d'aquest pla per tal de millorar els paràmetres de depuració i impulsar la reutilització de les aigües depurades, amb la finalitat d'aprofitar el recurs i reduir els abocaments al mar.
<p>Atès que part de les cales que formen el pla de gestió es troben incloses en el <i>Decret 49/2003, de 9 de maig, pel qual es declaren les zones sensibles a les Illes Balears</i> com a zones sensibles per eutrofització i per requerir un tractament addicional al secundari, es considera necessària la modernització de les instal·lacions de depuració per tal de complir amb els criteris de qualitat dels abocaments. Per això, la direcció general competent en la gestió de les ZEC impulsarà acords amb la direcció general competent en recursos hídrics i els ajuntaments implicats per prioritzar la millora de la gestió i tractament de les aigües pluvials i fecals dels nuclis urbans annexos o propers a les ZEC. Aquests acords inclouran la separació correcta dels dos tipus d'aigües, la connexió de totes les edificacions urbanes a la xarxa, la implantació de sistemes de depuració terciaris a les estacions que se situïn prop de les ZEC o aboquin les aigües tractades als voltants i l'aprofitament de les aigües depurades per a la reutilització. S'estudiarà la demanda del recurs, tenint en compte, en tot cas, la possibilitat d'emprar l'efluent de les depuradores per a la recàrrega d'aqüífers.</p>		

2	2.7	2.7.5
OBJ. GEN:	OBJ. OPER:	Establir camp de fondeig regulat a la zona de Mondragó.
<p>Durant els mesos d'estiu hi ha una gran concentració d'embarcacions en les aigües de Cala Mondragó (zona sud de la ZEC ES5310030) i molt sovint es posicionen massa a prop de les platges de s'Amarador i ses Fonts de n'Alis, amb els conseqüents impactes sobre els fons de <i>Posidonia oceanica</i> i també sobre la tranquil·litat i qualitat dels usuaris. Per tant, es crearà una zona de fondeig regulat compresa entre la línia de costa i una línia imaginària entre la Punta des Blanquer i la Punta des Caló des Burgit, d'acord amb el que estableix l'article 8 del Decret 25/2018, de 27 de juliol, sobre la conservació de la <i>Posidonia oceanica</i> a les Illes Balears.</p>		

La zona de fondeig regulat disposarà d'un sistema de camps de boies format per boies ecològiques fixes dimensionades per a les diferents eslores; seran de baix impacte ambiental en les àrees on es produeix una major pressió per part de les embarcacions sobre els fons vulnerables.

2	2.7	2.7.6
OBJ.GEN:	OBJ. OPER:	Estudi de l'impacte de la navegació i dels fondejos existents a la ZEC ES5310099 Portocolom sobre les praderies de fanerògames marines. En funció dels resultats de l'estudi, reubicació i/o eliminació dels fondejos que contribueixin a la degradació de les praderies i eliminació de fondejos no regulats.
<p>La ZEC ES5310099 Portocolom es caracteritza per l'existència d'hàbitats d'interès comunitari com ara 1120* Praderies de <i>Posidonia oceanica</i>, 1160 Grans cales i badies poc profundes o 1170 Esculls; a més de l'existència de praderies de <i>Posidonia oceanica</i> i <i>Cymodocea nodosa</i> (en algunes zones en mal estat de conservació, però amb rizomes potents), o la presència d'alguna taca de <i>Zostera noltii</i>. Per evitar la degradació d'aquests hàbitats i espècies s'haurà de:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Revisar la legalitat de tots els fondejos de l'espai. ■ Realitzar una vigilància adequada per obligar a navegar per la zona tal com es disposa en l'apartat 5.8.5. del present pla. ■ Realitzar un estudi sobre la capacitat de càrrega de la badia respecte a les instal·lacions nàutiques, especialment els fondejos, i les embarcacions, tenint en compte la preservació dels ecosistemes marins i les espècies presents en l'espai. ■ Reubicar els fondejos que contribueixin a la degradació de les praderies de fanerògames marines. ■ En el camp de fondeig regulat del llevant de la badia que va des de la Cova de ses Llises fins Es Babo, eliminació de boies situades sobre fons sorrenc en funció dels resultats de l'estudi de capacitat de càrrega. Aquesta zona passarà a ser zona de fondeig lliure i zona de refugi preferent. ■ Estudiar les zones addicionals més aptes per a refugi preferent. ■ Estudiar la viabilitat d'implantar un camp de fondeig diürn per a embarcacions petites (d'eslora inferior a 7m) a la zona de s'Arenal a la ZEC ES5310099 Portocolom. ■ Senyalitzar la prohibició de fondejar sobre posidònia i de la limitació de la velocitat a la ZEC. Es col·locaran cartells indicatius amb la prohibició de fondejar sobre posidònia i de la velocitat màxima de navegació a la zona del Club Nàutic, en els seus pantalans i en la bocana del port. A més, s'indicarà mitjançant cartells col·locats en les balises que es consideri necessàries. 		

- Realitzar accions de difusió i educació per donar a conèixer les comunitats de *Cymodocea* i *Zostera* i la seva singularitat i importància ecològica.

Aquest estudi s'haurà de realitzar tenint en compte la preservació dels ecosistemes marins i les espècies presents en l'espai, atesa la importància ecològica i pesquera que suposa l'espai per a moltes espècies de peixos que s'hi reuneixen.

2	2.7	2.7.7
OBJ. GEN:	OBJ. OPER:	Seguiment i control de la qualitat de les aigües costaneres d'acord amb el <i>Pla Hidrològic de les Illes Balears</i> .
<p>D'acord amb el que estableix el Reial Decret 51/2019, de 8 de febrer, pel qual s'aprova el <i>Pla Hidrològic de la Demarcació Hidrogràfica de les Illes Balears</i>, es continuarà amb el seguiment i control de la qualitat de l'aigua en l'àmbit marí de les ZEC. Aquestes analítiques periòdiques es consideren una eina bàsica per a la gestió de les aigües.</p> <p>Els punts de control queden definits en l'annex VI del <i>Pla Hidrològic de les Illes Balears</i>. En cas que sigui necessari, es podran definir altres punts de control periòdic de la qualitat de les aigües.</p>		

Objectiu operatiu 2.8. Ordenació de la viabilitat.

2	2.8	2.8.1
OBJ. GEN:	OBJ. OPER:	Creació d'un catàleg de camins de les ZEC, amb la definició de tipologies de camins en funció del tipus de trànsit permès.
<p>L'ús indiscriminat dels vials existents, així com la creació d'altres de nous, com passa a la zona de Punta de n'Amer (veure mesura 2.2.3), són un greu problema a l'hora de gestionar les ZEC. El trànsit ha de ser impedit en aquells camins en els que generen efectes negatius, per tal de permetre la regeneració dels hàbitats naturals propis d'aquests sistemes.</p> <p>En aquest sentit, per poder dur a terme una gestió el més adequada possible a l'espai, s'elaborarà un catàleg amb la tipificació de tots els camins existents i els usos compatibles en l'àmbit de les ZEC del pla de gestió, que es realitzarà amb la col·laboració, consulta i participació de les empreses i guies professionals.</p>		

Objectiu operatiu 2.9. Millora de l'estat de conservació de les espècies del medi agrari.

2	2.9	2.9.1
OBJ. GEN:	OBJ. OPER:	Elaboració d'un codi de bones pràctiques que permeti la compatibilització dels treballs agrícoles amb la conservació de les espècies.
<p>Per tal de garantir la compatibilització dels treballs agrícoles amb la conservació de les espècies d'interès comunitari presents, principalment aus, és destacable la importància d'augmentar la heterogeneïtat dels hàbitats (rotació de cultius, manteniment de guarets i parcel·les de cereal a les pastures extensives, etc.) i de recuperar l'equilibri entre els cicles fenològics de les espècies i les tasques de gestió havent-se de tendir a evitar aquestes activitats durant l'època de cria. Per a això, s'elaborarà un codi de bones pràctiques que tingui en compte, entre altres, les següents mesures:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Evitar la desaparició dels erms i les pastures, ja que la seva desaparició produeix una reducció del mosaic agrícola i de la diversitat estructural, que es tradueix en una disminució de l'hàbitat d'alimentació de diverses espècies. Els erms i pastures proporcionen la cobertura estructural de vegetació que moltes espècies d'aus necessiten per nidificar. ■ Ajustar el calendari dels guarets i recol·leccions amb el cicle biològic de les aus que nidifiquen a terra. ■ Mantenir els rostolls i controlar el seu alçat sense aplicar crema. Els rostolls ofereixen importants oportunitats d'abric i alimentació a nombroses espècies d'aus estepàries, especialment durant els mesos de tardor i hivern, que també poden ser aprofitats pel bestiar. L'adopció de mesures que garanteixin la seva permanència sobre el terreny el màxim temps possible afavoreix a aquestes espècies. ■ Fomentar el manteniment i l'ampliació dels límits herbacis, així com la creació o ampliació de tanques llenyoses o arbrats. La vegetació dels límits i marges representa una diversitat estructural i biològica del paisatge agrícola que ofereix aliment i recer a les aus d'aquests mitjans i en les espècies sobre les que depreden. Si bé la condicionalitat de la PAC estableix l'obligació de mantenir els elements de major envergadura, s'ha de fomentar el manteniment i l'ampliació dels límits herbacis, així com la creació o ampliació de tanques llenyoses o arbrats. L'establiment de franges de cultiu sense collir abunda en aquesta línia de procurar una major diversitat en aquests mitjans, proporcionant alimentació suplementària a moltes espècies. ■ Fomentar iniciatives que impliquin una moderació o reducció de l'ús d'agroquímics, especialment en zones prioritàries. L'ús de fitosanitaris (herbicides, insecticides, etc.) redueix la quantitat d'aliment disponible per a les aus. A més, el seu ús, i el de fertilitzants en dosis elevades, augmenta 		

els riscos d'intoxicació en les aus i de produir alteracions en la seva capacitat reproductiva. Tot i que es poden plantejar pràctiques de control integrat de plagues o gestió de precisió dels fertilitzants, és aconsellable centrar els esforços en la promoció de les produccions ecològiques, al menys en zones prioritàries.

En el cas que es consideri necessari l'adopció de mesures agrícoles extraordinàries, s'haurà de compensar el possible lucre cessant que això pugui ocasionar als propietaris dels terrenys.

OBJECTIU FINAL 3: NORMES REGULADORES.

Evitar i/o corregir la degradació de l'estat de conservació dels tipus d'hàbitats i les espècies Natura 2000 presents per les activitats que es desenvolupen actualment o poden fer-ho en el futur. Garantir el desenvolupament d'usos i activitats sostenible, compatibles amb la conservació.

OBJECTIU GENERAL 4: Incrementar el nivell de coneixement, sensibilització i participació social activa en la conservació dels espais Natura 2000.

Objectiu operatiu 4.1. Divulgar els valors naturals dels espais objecte de gestió, els problemes de conservació, així com les mesures de gestió que cal aplicar entre els actors socials implicats i el públic en general per procurar la sensibilització social, la formació i la participació ciutadana activa (especialment la dels sectors d'activitat amb interessos en l'espai).

4	4.1	4.1.1
OBJ. GEN:	OBJ. OPER:	Crear espais de comunicació i participació en què l'administració, la comunitat científica i els agents locals puguin intercanviar informació sobre el seguiment del pla de gestió.
Es pretén establir mecanismes efectius de comunicació i participació entre l'administració, la comunitat científica, els agents locals i els propietaris i/o usuaris dels espais per facilitar la col·laboració i participació social en el seguiment i avaluació del pla de gestió.		

4	4.1	4.1.2
OBJ. GEN:	OBJ. OPER:	Elaborar i distribuir codis de bones pràctiques, de manera participativa amb els agents locals, per a les activitats que es desenvolupin en els espais objecte de gestió i que puguin generar una interacció negativa en els hàbitats o espècies d'interès comunitari.
<p>En l'àmbit del pla de gestió es duen a terme, entre altres, les següents activitats:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ En l'àmbit marí: pesca professional i recreativa, activitats nàutiques i submarinisme i espeleobusseig. ■ En l'àmbit terrestre: escalada, psicobloc, caça, espeleologia, turisme de platja, rutes a cavall, senderisme, cicloturisme, etc. <p>Per a aquelles activitats que puguin tenir una interacció negativa amb els hàbitats i les espècies d'interès comunitari, s'elaboraran i distribuiran tríptics informatius i/o codis de bones pràctiques per a cadascuna d'elles, amb l'objectiu de minimitzar els possibles impactes entre ells.</p> <p>Els codis inclouran informació sobre els tipus d'hàbitats i les espècies objecte de conservació, actuacions a dur a terme per afavorir la conservació dels mateixos i informació sobre les pràctiques incorrectes i bones pràctiques en el desenvolupament de cada activitat.</p>		

4	4.1	4.1.3
OBJ. GEN:	OBJ. OPER:	Oferir activitats relacionades amb la Xarxa Natura 2000 en els centres educatius existents a tota l'illa, especialment en els municipis de Capdepera, Sant Llorenç des Cardassar, Manacor, Felanitx i Santanyí.
<p>Desenvolupament de programes en centres educatius de tota l'illa, especialment de Capdepera, Sant Llorenç des Cardassar, Manacor, Felanitx i Santanyí per a la difusió i educació ambiental en relació als valors naturals presents a la zona, especialment aquells que han motivat la declaració de les ZEC i ZEPA, així com sobre les principals necessitats de conservació i les bones pràctiques a dur a terme per afavorir un estat de conservació favorable dels tipus d'hàbitats i espècies Natura 2000.</p> <p>Es pretén que es pressupostin amb mitjans propis de l'Administració, activitats de la Xarxa Forestal de foment de la conservació i gestió dels hàbitats forestals de la Xarxa Natura 2000 i activitats de sensibilització sobre campanyes de prevenció d'incendis forestals (Ni1focalbosc!) i generació de la cultura del risc d'incendi forestal, entre altres.</p>		

4	4.1	4.1.4
---	-----	-------

OBJ. GEN:	OBJ. OPER:	Realitzar campanyes de difusió i educació ambiental dirigides a pescadors, associacions, clubs o empreses que desenvolupin activitats recreatives i esportives, així com a professionals en l'àmbit del pla de gestió.
<p>Desenvolupament de tallers de formació i capacitació tècnica dirigida a propietaris i/o titulars de drets en relació al desenvolupament de mesures de conservació activa en els espais de gestió, es citen a tall d'exemple:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Instal·lació de nius ■ Instal·lació de caixes - refugi per a quiròpters ■ Seguiment ambiental d'espècies ■ Control d'espècies exòtiques <p>Tallers de formació i capacitació tècnica dirigida a pescadors sobre pràctiques de pesca sostenible i conservació dels recursos biològics marins, entre d'altres, es citen a tall d'exemple:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Ús d'equips que augmenten la selectivitat per talles o espècies en els arts de pesca i/o redueixin les captures no desitjades i/o limitin els efectes físics i biològics de les activitats pesqueres en l'ecosistema o el fons marí. ■ Ús de perxes curtes per afavorir la supervivència de les tortugues babaues capturades de forma accidental. ■ Recollida de residus de la mar com ara arts de pesca perduts o altres deixalles marines. ■ Construcció o muntatge d'instal·lacions fixes o mòbils destinades a protegir i desenvolupar la fauna i la flora marines. ■ Contribució a una millor gestió o conservació dels recursos. ■ Gestió, recuperació i seguiment dels llocs de la Xarxa Natura 2000. ■ Participació en altres activitats dirigides a mantenir i potenciar la biodiversitat i els serveis ecosistèmics com ara la recuperació d'hàbitats marins i costaners específics en favor del desenvolupament sostenible de les poblacions de peixos. <p>Tallers de formació i capacitació tècnica dirigida a empreses que desenvolupen activitats recreatives, entre d'altres, es citen a tall d'exemple:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Busseig i seguiment marí en espais de la Xarxa Natura 2000. ■ Espeleologia i seguiment de coves en espais de la Xarxa Natura 2000. 		

4	4.1	4.1.5
OBJ. GEN:	OBJ. OPER:	Realitzar campanyes de difusió i educació ambiental entre els turistes i visitants de l'espai àmbit de gestió per posar en valor la Xarxa Natura 2000.

Desenvolupament de campanyes de difusió dels codis de bones pràctiques i d'educació ambiental elaborades pels turistes que arriben al llevant de l'illa de Mallorca en relació als valors naturals presents a les ZEC, així com sobre les principals necessitats de conservació i les bones pràctiques a dur a terme per afavorir un estat de conservació favorable dels tipus d'hàbitats i espècies d'interès comunitari.

Aquestes campanyes d'informació s'hauran de dur a terme anualment en l'època i zones de màxima afluència de turistes.

S'inclouran campanyes de conscienciació en el sector nàutic sobre l'adequat tractament de les aigües grises i de sentina.

4	4.1	4.1.6
OBJ. GEN:	OBJ. OPER:	Dissenyar i executar mesures de suport a les iniciatives de voluntariat a la Xarxa Natura 2000.
L'òrgan gestor dels espais Natura 2000 donarà suport al voluntariat en els espais objecte de gestió per al suport al desenvolupament i execució de determinades mesures de gestió, el seguiment o la vigilància dels espais, els seus hàbitats i espècies, etc.		

4	4.1	4.1.7
OBJ. GEN:	OBJ. OPER:	Establir acords de col·laboració amb els propietaris i/o titulars de drets de terrenys la gestió dels quals pugui tenir incidència directa o indirecta sobre els hàbitats i/o espècies objecte de conservació (ex. custòdia del territori).
Per al desenvolupament efectiu de certes mesures de gestió l'òrgan gestor dels espais Natura 2000 ha d'establir acords de col·laboració amb els propietaris i/o titulars de drets de terrenys la gestió dels quals pugui tenir incidència directa o indirecta sobre la conservació dels tipus d'hàbitats i/o espècies Natura 2000 presents (ex. custòdia del territori). I això tenint en compte que la major part del territori objecte de gestió és de titularitat privada.		

4	4.1	4.1.8
OBJ. GEN:	OBJ. OPER:	Adhesió de tots els espais Xarxa Natura 2000 que integren aquest pla de gestió al Sistema de Reconeixement de la Sostenibilitat del Turisme de Natura i impulsar l'adhesió de les empreses de turisme sostenible que operen en l'àmbit del pla.
Establiment de criteris d'ús sostenible i pràctica respectuosa i realització de campanyes de sensibilització ambiental enfocades principalment a establir		

pautes d'ús públic, que hauran de plasmar-se en el futur diagnòstic i pla de l'ús públic i del turisme de natura. Aquestes campanyes estaran destinades principalment a empreses de serveis turístics, amb la finalitat última que s'adhereixin al sistema de reconeixement, així com a altres usuaris de grups afectats (excursionistes, espeleòlegs, escaladors, propietaris, usuaris d'embarcacions, caçadors...).

Objectiu operatiu 4.2. Creació d'una xarxa de col·laboradors locals.

4	4.2	4.2.1
OBJ. GEN:	OBJ. OPER:	Crear una xarxa de col·laboradors locals (caçadors, agricultors, pescadors naturalistes, voluntaris, comissions ciutadanes, etc.) per recollir la informació ambiental que es consideri necessària.
Es pretén establir mecanismes efectius de comunicació i participació entre l'administració i propietaris i/o usuaris dels espais per obtenir dades sobre els episodis anormals que puguin afectar els cicles biològics o comportaments de les espècies d'interès comunitari, permetent així ampliar el coneixement del que està passant en l'espai.		

OBJECTIU GENERAL 5. Afavorir la cooperació entre administracions competents.

Objectiu operatiu 5.1. Fomentar la col·laboració entre les administracions competents en l'àmbit dels espais Natura 2000, de manera que es faciliti la consecució d'objectius de conservació i s'optimitzin recursos.

5	5.1	5.1.1
OBJ. GEN:	OBJ. OPER:	Establir mecanismes de coordinació (convenis de col·laboració o altres) entre l'administració estatal, autonòmica i local per a l'aplicació efectiva de les mesures de gestió.
Posada en marxa de mecanismes de coordinació entre l'administració estatal, autonòmica i local per agilitzar i fer efectiva l'aplicació de les mesures de gestió proposades en el present pla. En alguns casos, segons les administracions competents i implicades, ja hi ha mecanismes de coordinació habilitats i ordinaris que utilitzarà l'òrgan gestor dels espais Natura 2000 per fer operativa la gestió. En altres casos, es poden habilitar nous mecanismes de coordinació o interlocució entre les administracions competents.		

Objectiu operatiu 5.2. Garantir el control de les activitats que es desenvolupen, assegurant el compliment de la normativa aprovada.

5	5.2	5.2.1
OBJ. GEN:	OBJ. OPER:	Posar en marxa mecanismes de vigilància i control entre l'administració estatal, autonòmica i local per evitar els possibles impactes derivats de l'incompliment de la normativa ambiental. Per a això es podran establir sistemes de monitorització electrònica que permetin fer el seguiment de les activitats pesqueres, tràfic marítim i els seus usos recreatius.
<p>La vigilància i control dels espais Natura 2000 objecte de gestió podrà articular-se a través dels cossos habilitats a aquest efecte en les diferents administracions en funció de les seves competències. En tot cas, s'han d'habilitar mecanismes i protocols de vigilància i control entre totes aquestes administracions de manera que l'òrgan gestor dels espais Natura 2000 disposi de la informació més actualitzada en cada cas.</p> <p>Els sistemes de monitorització electrònica tipus caixes verdes, instruments <i>Passive Acoustic Monitoring</i> (PAM), etc. permeten fer un seguiment de les activitats pesqueres, tràfic marítim i usos recreatius, cosa que els converteix en sistemes òptims per garantir el control d'aquestes activitats i s'haurà de valorar la seva implementació.</p>		

5	5.3	5.2.2
OBJ. GEN:	OBJ. OPER:	Destinar, per part del Servei d'Agents de Medi Ambient, els recursos humans i materials suficients per a la vigilància adequada de les ZEC d'aquest pla. La dotació futura de places d'aquest servei haurà de tenir en compte les necessitats derivades de la vigilància especial d'aquests i altres espais de la Xarxa Natura 2000.

Objectiu operatiu 5.3. Garantir la coherència dels objectius i mesures adoptades entre tots els espais de la Xarxa Natura 2000.

5	5.3	5.3.1
OBJ. GEN:	OBJ. OPER:	Establir una coordinació entre l'administració estatal i autonòmica per al desenvolupament conjunt i coherent de mesures de gestió en l'àmbit del pla i dels espais Natura 2000 de competència diferenciada, especialment del LIC ESZZ16002 Canal de Menorca.
<p>La planificació i execució de les mesures de gestió en el medi marí requerirà la coordinació entre els gestors Natura 2000 dels espais marins gestionats per l'administració estatal i per l'administració autonòmica, tenint en compte que</p>		

els espais Natura 2000 objecte d'aquest pla, de gestió autonòmica, resulten confrontants amb espais marins Natura 2000 de gestió estatal, compartint moltes de les necessitats i objectius de conservació.

5	5.3	5.3.2
OBJ. GEN:	OBJ. OPER:	Instar a l'administració estatal perquè els plans de gestió dels espais Natura 2000 de competència estatal incloguin mesures de mitigació per evitar la captura accidental d'aus a les arts de pesca.
Les espècies més vulnerables per a les quals s'escau aquesta mesura són les aus marines, el dofí mular i la tortuga babaua.		

Objectiu operatiu 5.4. Integrar els objectius de conservació dels espais Natura 2000 a les normes i plans sectorials rellevants.

5	5.4	5.4.1
OBJ. GEN:	OBJ. OPER:	Afavorir la integració dels objectius de conservació dels espais Natura 2000 a les normatives i els plans sectorials rellevants.
L'òrgan gestor dels espais Natura 2000 haurà d'afavorir la integració dels objectius de conservació dels espais Natura 2000 contemplats en el present pla en altres normatives i plans sectorials rellevants per a l'illa de Mallorca.		

**SEGUIMENT DELS TIPUS D'HÀBITAT D'INTERÈS
COMUNITARI I DE LES ESPÈCIES NATURA 2000
ANNEX III**

PLA DE GESTIÓ NATURA 2000
COSTA DE LLEVANT DE MALLORCA

1. INTRODUCCIÓ

L'article 47 de la Llei 42/2007 assenyala la necessitat de vigilar l'estat de conservació dels tipus d'hàbitats i les espècies d'interès comunitari, tenint especialment consideració amb els hàbitats i espècies prioritàries, així com l'estat de conservació de les espècies d'aus de l'Annex I de la Directiva Aus. A més, s'indica la necessitat de realitzar el seguiment de les mesures de conservació plantejades i els resultats obtinguts per a, en funció d'ells, proposar noves mesures. I tot això tenint en compte que, en virtut de l'article 17 de la Directiva Hàbitats s'ha de remetre, cada sis anys, a la Comissió Europea un informe sobre l'aplicació de les disposicions nacionals adoptades en virtut d'aquesta Directiva.

A continuació, s'estableix el sistema global de seguiment de la ZEC i ZEPA ES0000080 Cap Vermell i les ZEC ES5310030 Costa de Llevant, ES5310096 Punta de n'Amer, ES5310097 Àrea marina Costa de Llevant, ES5310098 Cales de Manacor, ES5310099 Portocolom i ES5310100 Punta des Ras. Aquest seguiment inclou, en compliment de les especificacions normatives, la vigilància de l'estat de conservació dels tipus d'hàbitats i espècies d'interès comunitari -que justifiquen la incorporació d'aquests espais a la Xarxa Natura 2000- així com el seguiment del grau de compliment i desenvolupament de les mesures de gestió previstes en el present pla i finalment, un recull de les memòries i informes del seguiment.

El seguiment s'estructura al voltant d'una sèrie d'indicadors senzills, accessibles, fiables, representatius dels aspectes a què es refereixen, sensibles als canvis, útils per a la presa de decisions, comparables i adequats als estàndards de la Xarxa Natura 2000. Aquest conjunt d'indicadors conforma la base del programa de seguiment, no obstant això, podran definir-se nous indicadors en el futur, segons les necessitats que puguin detectar-se al llarg dels anys de desenvolupament del pla.

Aquest sistema de seguiment, i els seus indicadors, és complementari als programes de seguiment que puguin desenvolupar-se en compliment d'altres normatives aprovades pel Govern de les Illes Balears.

Amb caràcter general, el seguiment intentarà aprofitar les oportunitats que puguin derivar-se del desenvolupament de les activitats pròpies i habituals, així com els treballs i resultats de projectes d'investigació complementaris. I això, a l'objecte d'abaratir costos.

D'altra banda, les tècniques i mètodes que s'utilitzin per dur a terme aquest seguiment hauran d'estandarditzar-se i coordinar-se de manera que els seus resultats siguin extrapolables i globalment comparables amb els obtinguts en el seguiment d'altres espais de la Xarxa Natura 2000 de les Illes Balears i Espanya.

El seguiment de l'estat de conservació dels tipus d'hàbitats i espècies d'interès comunitari que justifiquen la incorporació dels espais objecte de gestió a la Xarxa Natura 2000 com a ZEC, així com altres espècies d'interès, es realitzarà conforme s'adjunta a continuació.

L'estat de conservació general d'una espècie o un tipus d'hàbitat s'obté combinant el resultat d'avaluar quatre paràmetres independents. L'avaluació de cada un d'aquests paràmetres i de l'estat de conservació general es fa per regió biogeogràfica i pot resultar en una de les quatre categories: favorable, desfavorable inadequat, desfavorable dolent i desconegut.

Paràmetres per a l'avaluació de l'estat de conservació:

<i>Tipus d'hàbitat</i>	<i>Espècies</i>
Rang	Rang
Àrea	Població
Estructura i funcions	Hàbitat apropiat
Perspectives futures	Perspectives futures

L'avaluació inclourà, com a mínim, informació sobre els següents aspectes:

- Canvis en l'àrea de distribució dels hàbitats i les espècies en règim de protecció especial, tant d'ocupació com de presència.
- Dinàmica i viabilitat poblacional.
- Situació de l'hàbitat, incloent una valoració de la qualitat, extensió, grau de fragmentació, capacitat de càrrega i principals amenaces.
- Avaluació de factors de risc.

Quan es determini que un hàbitat o espècie en règim de protecció especial es troba en situació desfavorable, passarà a considerar-se, a més, element clau o objecte de gestió. Això comportarà de manera immediata l'adopció de les mesures de conservació específiques i necessàries.

Els indicadors que es ressenyen a continuació conformen un òptim o ideal per al seguiment dels tipus d'hàbitats i les espècies, tot i que per motius pressupostaris és possible que no es pugui atendre a tots ells, pel que el seguiment es centrarà bàsicament en aquells que es ressenyen en negreta.

2. SEGUIMENT DELS TIPUS D'HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

2.1. Tipus d'hàbitats marins (1110, 1120*, 1160, i 1170)

No es disposa d'una cartografia definida dels hàbitats 1170; 1110 i 1160 pertanyents a l'element clau *Praderies de fanerògames marines i esculls*; per la qual cosa s'hauran de fer prospeccions per definir la seva cobertura i poder obtenir indicadors de rang i àrea d'ocupació. A més, per obtenir els indicadors d'estructura i funcions de l'hàbitat s'hauran d'obtenir paràmetres de representativitat del tipus i fragmentació de l'hàbitat, inventari de totes les comunitats presents en l'escull i inventari de les espècies presents en cadascuna de les comunitats dels esculls, a més de la presència i cobertura d'espècies invasores.

Taula 1. Indicadors, periodicitat i valors de referència per al seguiment de l'estat de conservació de l'element clau Praderies de fanerògames marines i esculls.

<i>Criteris de valoració</i>	<i>Indicador de seguiment</i>	<i>Unitat</i>	<i>Periodicitat</i>	<i>Valor de referència</i>	<i>Criteri d'èxit</i>
RANG (amplitud geogràfica)	Superfície del rang de l'hàbitat	Superfície total (hectàrees o km ²)	Sexennal	A determinar. Es pot usar <i>Range tool</i> ¹	Sense variacions o increment de la superfície
ÀREA OCUPADA PER L' HÀBITAT	Superfície ocupada pel tipus d'hàbitat	Superfície total (hectàrees o km ²)	Sexennal	A determinar segons la nova cartografia elaborada (veure mesures 1.1.1 i 1.2.1)	Sense variacions o increment de la superfície / Mantén o assoleix la Superfície Favorable de Referència (SFR)
	Cobertura del tipus d'hàbitat	Percentatge de superfície coberta per rizomes vius de fanerògames marines	Sexennal	A determinar	La cobertura mitjana de la praderia ha augmentat o no varia significativament en el segon i subsegüents mostres / Mantén o assoleix la SFR

¹ La versió més actualitzada de l'eina es pot descarregar de la pàgina web http://bd.eionet.europa.eu/activities/Reporting_Tool/Reporting_Tool_Software on hi ha un manual d'ús http://bd.eionet.europa.eu/activities/Reporting_Tool/Documents/Range_Tool_User_Manual.pdf.

<i>Criteris de valoració</i>	<i>Indicador de seguiment</i>	<i>Unitat</i>	<i>Periodicitat</i>	<i>Valor de referència</i>	<i>Criteri d'èxit</i>
ESTRUCTURA I FUNCIONS ESPECÍFIQUES	Representativitat del tipus d'hàbitat	Estimes de l'abundància de les espècies característiques o notables per unitat de superfície	Sexennal	A determinar segons espècies típiques presents en el lloc, tenint en compte les espècies descrites en el <i>Manual de interpretació de los tipos de hábitats del Anexo I de la Directiva Hábitats</i>	Sense variacions/ Presència de noves espècies d'interès no citades/ Augment de l'abundància de les espècies característiques o notables
	Fragmentació de l'hàbitat	Nombre i mida de fragments (m ² /ha)	Sexennal	A determinar a través de l'anàlisi cartogràfic del tipus d'hàbitat (elaborada (veure mesures 1.1.1 y 1.2.1). Es pot usar l'eina GIS <i>Patch Analyst</i> (Rempel <i>et al.</i> , 2012)	Sense variacions o disminució del nombre de fragments
	Presència i cobertura d'espècies invasores	Metres quadrats o hectàrees	Sexennal	A determinar (veure mesura 1.6.1)	Hi ha presència d'espècies invasores / La cobertura de les espècies invasores ha disminuït o no
	Densitat feixos	Nº feixos/ m ²	Sexennal	A determinar	La densitat global de feixos es normal o alta per la seva profunditat

<i>Criteris de valoració</i>	<i>Indicador de seguiment</i>	<i>Unitat</i>	<i>Periodicitat</i>	<i>Valor de referència</i>	<i>Criteri d'èxit</i>
	Creixement de rizomes verticals	mm / internodes	Sexennal	A determinar	Creixement anual mitjà dels feixos no significativament inferior al creixement anual mitjà dels anys anteriors / No s'observa cap declivi significatiu en la taxa mitjana de creixement vertical dels feixos
	Presència de marques de fondeig o arrossegament	Existència	Sexennal	A determinar	La praderia no té marques de fondeig o arrossegament
PERSPECTIVES DE FUTUR	Probabilitat d'afecció per canvi climàtic	Percentatge de cobertura (%)	Sexennal	A determinar mitjançant modelització matemàtica de models predictius que estimen la cobertura futura de l'hàbitat basada en escenaris de diferents combinacions de temperatura y precipitació (veure mesura 1.8.1)	Sense variacions o augment del percentatge de cobertura

2.2. Tipus d'hàbitats terrestres (1150*, 1210, 1240, 1410, 2110, 2250*, 2260, 5210, 5320, 5330, 6220*, 7220*, 8310, 8330, 92D0, 9320, 9540)

Taula 2. Indicadors, periodicitat i valors de referència per al seguiment de l'estat de conservació dels tipus d'hàbitats terrestres.

<i>Criteris de valoració</i>	<i>Indicador de seguiment</i>	<i>Unitat</i>	<i>Periodicitat</i>	<i>Valor de referència</i>	<i>Criteri d'èxit</i>
------------------------------	-------------------------------	---------------	---------------------	----------------------------	-----------------------

<i>Criteris de valoració</i>	<i>Indicador de seguiment</i>	<i>Unitat</i>	<i>Periodicitat</i>	<i>Valor de referència</i>	<i>Criteri d'èxit</i>
RANG (amplitud geogràfica)	Superfície del rang de l'hàbitat	Superfície total (hectàrees o km ²)	Sexennal	A determinar. Es pot utilitzar una eina informàtica anomenada <i>Range tool</i>	Sense variacions o increment de la superfície
ÀREA OCUPADA PER L' HÀBITAT	Superfície ocupada pel tipus d'hàbitat	Superfície total (hectàrees o km ²)	Sexennal	A determinar segons la nova cartografia elaborada (veure mesures 1.1.1 i 1.2.1)	Sense variacions o increment de la superfície/ Mantén o assoleix la SFR
	Cobertura del tipus d'hàbitat	Superfície total (hectàrees o km ²)	Sexennal	A determinar segons la nova cartografia elaborada (veure mesures 1.1.1 i 1.2.1)	Sense variacions o increment de la superfície/ Mantén o assoleix la SFR
ESTRUCTURA I FUNCIONS ESPECÍFIQUES	Representativitat del tipus d'hàbitat	Estimes de l'abundància de les espècies característiques o notables per unitat de superfície	Sexennal	A determinar segons espècies típiques presents en el lloc, tenint en compte les espècies descrites en el <i>Manual de interpretació de los tipos de hábitat del Anexo I de la Directiva Hábitats</i>	Sense variacions/ Presència de noves espècies d'interès no citades/ Augment de l'abundància de les espècies característiques o notables
	Fragmentació de l'hàbitat	Nombre de fragments	Sexennal	A determinar mitjançant l'anàlisi cartogràfic del tipus d'hàbitat (elaborada (veure mesures 1.1.1 i 1.2.1) Es pot usar l'eina <i>GIS Patch Analyst</i> (Rempel <i>et al.</i> , 2012)	Sense variacions o disminució del nombre de fragments

<i>Criteris de valoració</i>	<i>Indicador de seguiment</i>	<i>Unitat</i>	<i>Periodicitat</i>	<i>Valor de referència</i>	<i>Criteri d'èxit</i>
	Presència i cobertura de les espècies invasores	Metres quadrats o hectàrees	Sexennal	A determinar (veure mesura 1.6.1)	La cobertura de les espècies invasores ha disminuït o no / hi ha presència d'espècies invasores
	Densitat de fusta morta	Individus secs en peus/ hectàrea o Individus secs caiguts/ hectàrea	Sexennal	A determinar mitjançant un cens de peus	Sense variacions o augment de l'índex
	Nivell de defoliació dels arbres	Sistema paneuropeu de seguiment forestal i freqüència de mostreig ²	Sexennal	A determinar	En percentatges del 5%, segons la quantitat de fulla/acícula perduda per l'arbre, en comparació amb un arbre tipus local. 0-10% defoliació nul·la. 11-25% defoliació lleugera
	Estat de conservació de les espècies típiques	Variables fisiognòmiques i fisiològiques	Sexennal	A determinar	Les espècies característiques presenten un estat fisiognòmic i fisiològic adequat. En cas contrari, especificar les potencials causes de la seva situació desfavorable (trepig, plagues, altres, etc.)

² Red de Seguimiento a gran Escala de Daños en los Bosques (Red de Nivel I). Manual de Campo. Área de Inventario y Estadísticas Forestales de la Dirección General de Desarrollo Rural y Política Forestal. Ministerio de Agricultura, Alimentación y Medio Ambiente, 2013.

<i>Criteris de valoració</i>	<i>Indicador de seguiment</i>	<i>Unitat</i>	<i>Periodicitat</i>	<i>Valor de referència</i>	<i>Criteri d'èxit</i>
PERSPECTIVES DE FUTUR	Probabilitat d'afecció per canvi climàtic	Percentatge de cobertura (%)	Sexennal	A determinar mitjançant modelització matemàtica de models predictius que estimen la cobertura futura de l'hàbitat basada en escenaris de diferents combinacions de temperatura i precipitació (veure mesura 1.8.1)	Sense variacions o augment del percentatge de cobertura

3. SEGUIMENT D'ESPÈCIES D'INTERÈS COMUNITARI (ANNEX II DE LA DIRECTIVA HÀBITATS)

3.1. Espècies marines d'interès comunitari (Annex II de la Directiva Hàbitats)

Taula 3. Indicadors, periodicitat i valors de referència per al seguiment de l'estat de conservació del dofí mular i la tortuga babaua.

<i>Criteris de valoració</i>	<i>Indicador de seguiment</i>	<i>Unitat</i>	<i>Periodicitat</i>	<i>Valor de referència</i>	<i>Criteri d'èxit</i>
RANG (amplitud geogràfica)	Superfície total de l'àrea de distribució de l'espècie	Superfície total (hectàrees o km ²)	Sexennal	A determinar. Es pot usar una eina informàtica anomenada <i>Range tool</i>	Sense variacions o increment de la superfície
POBLACIÓ	Població total/ Abundància	Individus (població estimada) o Individus/km ²	Sexennal	A determinar (veure mesura 1.2.1)	Sense variació o consolidació d'una població en la zona

	Població relativa	Percentatge (%)	Sexennal	A determinar segons la PFR (veure mesura 1.2.1) en comparació amb la informació disponible de la població total a escala insular	Sense variacions o increment de la població relativa
	Ràtio de sexes	% de femelles i % d'exemplars mostrejadors	Sexennal	A determinar	Obtenció del valor del indicador
	Estructura d'edat	Nº de cries, joves i adults; exemplars mostrejats	Sexennal	A determinar	-
	Paràmetres de salut	Tipus d'aliment trobat en estómac i proporció	Sexennal	A determinar	Obtenció del valor de l'indicador
		Variables toxicològiques, exemplars mostrejats (presència de ferides, mides, altres)	Sexennal	A determinar	Obtenció del valor de l'indicador
		Nº de captures accidentals amb conseqüència de mort (enquestes pescadors zona)	Sexennal	A determinar	Obtenció del valor de l'indicador. Decrement.
		Nº d'avaraments	Sexennal	Dades estadístiques d'avaraments del Servei de Protecció d'Espècies	Obtenció del valor de l'indicador
	HÀBITAT PER A L' ESPÈCIE	Superfície total ocupada per l'espècie (hectàrees o km²)	Sexennal	A determinar utilitzant dues aproximacions: Mínim Polígon Convex (MPC) o el mètode Kernel	Sense variació o augment de la superfície ocupada per l'espècie
	Superfície ocupada				

	Època de l'any en la que l'espècie es troba present o resulta més abundant	Mesos de l'any o estacions	Sexennal	A determinar	Obtenció del valor de l'indicador
	Patrons de moviment en la zona	Patrons de moviment en la zona i ús de l'espai	Sexennal	A determinar	Obtenció del valor de l'indicador
PERSPECTIVES DE FUTUR	Models de viabilitat poblacional	Mida poblacional	Sexennal	A determinar mitjançant l'ús de programes específics com VORTEX 9.99b ³	Sense variacions o augment del percentatge de cobertura
	Probabilitat d'afecció pel canvi climàtic	Percentatge de la distribució poblacional (%)	Sexennal	A determinar mitjançant modelització matemàtica de models predictius que estimen la cobertura futura de l'hàbitat basada en escenaris de diferents combinacions de temperatura i precipitació (veure mesura 1.8.1)	Sense variacions o augment del percentatge de cobertura

3.2. Espècies terrestres d'interès comunitari (Annex II de la Directiva Hàbitats)

Tortuga mediterrània

Taula 4. Indicadors, periodicitat i valors de referència per al seguiment de l'estat de conservació de la tortuga mediterrània.

<i>Críteris de valoració</i>	<i>Indicador de seguiment</i>	<i>Unitat</i>	<i>Periodicitat</i>	<i>Valor de referència</i>	<i>Críteri d'èxit</i>
RANG (amplitud geogràfica)	Superfície total de l'àrea de distribució de l'espècie	Superfície total (hectàrees o km ²)	Sexennal	A determinar. Es pot usar una eina informàtica anomenada <i>Range tool</i>	Sense variacions o increment de la superfície

³ Population Viability Analysis Software

POBLACIÓ	Població total/ Abundància	Individus (població estimada) o Individus/km ²	Sexennal	A determinar (veure mesura 1.2.1)	Sense variació o consolidació d'una població en la zona
	Població relativa	Percentatge (%)	Sexennal	A determinar segons la PFR (veure mesura 1.2.1) en comparació amb la informació disponible de la població total a escala insular	Sense variacions o increment de la població relativa
	Ràtio de sexes	% de femelles i % d'exemplars mostrejats	Sexennal	Desconegut	Obtenció del valor de l'indicador
	Estructura d'edat	Nº de cries, joves i adults; exemplars mostrejats	Sexennal	Juvenils i subadults	-
	Paràmetres de salut	Variables toxicològiques, exemplars mostrejats (presència de ferides, mides, altres)	Sexennal	A determinar	Obtenció del valor de l'indicador
		Nº de individus morts	Sexennal	A determinar	Obtenció del valor de l'indicador. Decrement.
HÀBITAT PER A L' ESPÈCIE	Superfície ocupada	Superfície total ocupada per l'espècie (hectàrees o km ²)	Sexennal	A determinar utilitzant dues aproximacions: Mínim Polígon Convex (MPC) o el mètode Kernel	Sense variació o augment de la superfície ocupada per l'espècie
	Patrons de moviment en la zona	Patrons de moviment en la zona i ús de l'espai	Sexennal	A determinar	Obtenció del valor de l'indicador
PERSPECTIVES DE FUTUR	Models de viabilitat poblacional	Mida poblacional	Sexennal	A determinar mitjançant l'ús de programes específics com VORTEX 9.99b	Sense variacions o augment del percentatge de cobertura

	Probabilitat d'afectació pel canvi climàtic	Percentatge de la distribució poblacional (%)	Sexennal	A determinar mitjançant modelització matemàtica de models predictius que estimen la cobertura futura de l'hàbitat basada en escenaris de diferents combinacions de temperatura i precipitació (veure mesura 1.8.1)	Sense variacions o augment del percentatge de cobertura
--	---	---	----------	--	---

Quiròpters

Algunes de les variables utilitzades per fer el seguiment s'extreuen de *Pla Balcells: Pla de recuperació de la ratapinyada de peus grans Myotis capaccini i de la conservació de quiròpters cavernícoles de les Illes Balears*.

Taula 5. Indicadors, periodicitat i valors de referència per al seguiment de l'estat de conservació dels quiròpters.

<i>Criteris de valoració</i>	<i>Indicador de seguiment</i>	<i>Unitat</i>	<i>Periodicitat</i>	<i>Valor de referència</i>	<i>Criteri d'èxit</i>
RANG (amplitud geogràfica)	Superfície total de l'àrea de distribució de l'espècie	Superfície total (hectàrees o km ²)	Sexennal	A determinar. Es pot usar una eina informàtica anomenada <i>Range tool</i>	Sense variacions o increment de la superfície
POBLACIÓ	Població total/ Abundància	Individus (població estimada) o Individus/km ²	Sexennal	A determinar (veure mesura 1.2.1)	Sense variació o consolidació d'una població en la zona
	Població relativa	Percentatge (%)	Sexennal	A determinar segons la PFR (veure mesura 1.2.1) en comparació amb la informació disponible de la població total a escala insular	Sense variacions o increment de la població relativa
	Ràtio de sexes	% de femelles i % d'exemplars mostrejats	Sexennal	Desconegut	Obtenció del valor de l'indicador
	Estructura	Nº de cries,	Sexennal	Juvenils i subadults	-

	d'edat	joves i adults; exemplars mostrejats			
	Paràmetres de salut	Variables toxicològiques, exemplars mostrejats (presència de ferides, mida, altres)	Sexennal	A determinar	Obtenció del valor de l'indicador
		Nº d'individus morts	Sexennal	A determinar	Obtenció del valor de l'indicador. Decrement.
HÀBITAT PER A L' ESPÈCIE	Superfície ocupada	Superfície total ocupada per l'espècie (hectàrees o km²)	Sexennal	A determinar utilitzant dues aproximacions: Mínim Polígon Convex (MPC) o el mètode Kernel	Sense variació o augment de la superfície ocupada per l'espècie
	Nuclis poblacionals identificats o nombre de cavitats rellevants	Nombre de nuclis o cavitats amb interès quiropterològic	Sexennal	A determinar	Sense variació o increment
	Època de l'any en que l'espècie es troba present o resulta més abundant	Mesos de l'any o estacions	Sexennal	Desconegut	Obtenció del valor del l'indicador
	Patrons en moviment en la zona	Patrons en moviment en la zona i ús de l'espai	Sexennal	A determinar	Obtenció del valor de l'indicador
PERSPECTIVES DE FUTUR	Models de viabilitat poblacional	Mida poblacional	Sexennal	A determinar mitjançant l'ús de programes específics com VORTEX 9.99b	Sense variacions o augment del percentatge de cobertura

	Probabilitat d'afecció pel canvi climàtic	Percentatge de la distribució poblacional (%)	Sexennal	A determinar mitjançant modelització matemàtica de models predictius que estimen la cobertura futura de l'hàbitat basada en escenaris de diferents combinacions de temperatura i precipitació (veure mesura 1.8.1)	Sense variacions o augment del percentatge de cobertura
--	--	---	----------	--	---

3.3. Seguiment d'aus (Annex I de la Directiva Aus i altres migratòries de presència regular)

El seguiment de les aus es centrarà en aquells tàxons que es consideren clau en l'àmbit del pla de gestió, especialment sobre les espècies més amenaçades i vulnerables presents a la zona que són les següents aus marines: *Puffinus mauretanicus*, *Calonectris diomedea*, *Larus audouinii* i *Phalacrocorax aristotelis*.

Taula 6. Indicadors, periodicitat i valors de referència per al seguiment de l'estat de conservació de les aus de l'Annex I de la Directiva Aus i altres migratòries de presència regular a Espanya que habiten en l'àmbit del pla de gestió.

<i>Criteris de valoració</i>	<i>Indicador de seguiment</i>	<i>Unitat</i>	<i>Periodicitat</i>	<i>Valor de referència</i>	<i>Criteri d'èxit</i>
RANG (amplitud geogràfica)	Superfície total de l'àrea de distribució de l'espècie	Superfície total (hectàrees o km²)	Sexennal	A determinar. Es pot usar una eina informàtica anomenada <i>Range tool</i>	Sense variacions o increment de la superfície
POBLACIÓ	Nº de parelles reproductores	Nº de parelles	Sexennal	Dades presents en els FND i en el present pla de gestió	Sense variació o increment
	Nº d'individus residents	Nº d'individus	Sexennal	Dades presents en els FND i en el present pla de gestió	Sense variació o increment
	Nº d'individus hivernants	Nº d'individus	Sexennal	Dades presents en els FND i en el present pla de gestió	Sense variació o increment
	Nº d'individus	Nº d'individus	Sexennal	Dades presents en els	Sense

	concentració			FND i en el present pla de gestió	variació o increment
	Paràmetres de salut	Variables toxicològiques, exemplars mostrejats (presència de ferides, mides, altres)	Sexennal	A determinar	Obtenció del valor de l'indicador
		Nº d'individus capturats accidentalment en arts de pesca (enquesta a pescadors)	Sexennal	A determinar	Obtenció del valor de l'indicador. Decrement.
HÀBITAT PER A L' ESPÈCIE	Superfície ocupada	Superfície total ocupada per l'espècie (hectàrees o km²)	Sexennal	A determinar utilitzant dues aproximacions: Mínim Polígon Convex (MPC) o el mètode Kernel	Sense variació o augment de la superfície ocupada per l'espècie
	Nº de nius ocupats	Nº de nius	Sexennal	A determinar	Sense variació o increment
	Patrons de moviment en la zona	Patrons de moviment en la zona i ús de l'espai	Sexennal	A determinar	Obtenció del valor de l'indicador
PERSPECTIVES DE FUTUR	Models de viabilitat poblacional	Mida poblacional	Sexennal	A determinar mitjançant l'ús de programes específics com VORTEX 9.99b	Sense variacions o augment del percentatge de cobertura
	Probabilitat d'afectació pel canvi climàtic	Percentatge de la distribució poblacional (%)	Sexennal	A determinar mitjançant modelització matemàtica de models predictius que estimen la cobertura futura de l'hàbitat basada en escenaris de diferents combinacions de temperatura i precipitació (veure mesura 1.8.1)	Sense variacions o augment del percentatge de cobertura